

Dr. Minya Klára

**A teozófia néhány tanítása
a szellemi világokról**

(Az okkultizmus és a tudomány flörtje)

Budapest, 2009.

TARTALOM

Előszó

**Helena Petrovna Blavatsky (HPB),
a modern teozófia megteremtője**

A Teozófiai Társulat története

A Magyar Teozófiai Társulat története

Vannak még értékek?

A teozófia etikájának alapvetése

A reinkarnáció törvénye

Az erkölcs rendszere

Az ember teste, a lélek eszközei

Az áldozat törvénye

Az úton

Okkultizmus és mágia

Az okkultizmus törvényei

A teozófia történelemszemlélete

Egy tolték birodalom Peruban

Egy turáni nép a régi Káldeában

Adeptusok és Mesterek

A Magyar Mester

A szerelemről szellemi szempontból

Előszó

Az itt közreadásra kerülő írások zöme több mint egy évtizede készült, abban az időben, amikor még a Magyar Teozófiai Társulat tagja voltam (1994. szeptember – 2003. március között). Létrejöttük története annyiban érdekes, hogy eredetileg 1996-ban, egy tudományos ösztöndíj elnyerése után kezdtem el őket írni, s céljuk az lett volna, hogy tudományos elemzés alá vessem az okkult tanokat.

Első dolgom az volt, hogy igyekeztem felderíteni a társulat történetét. A nemzetközi társulat – amelynek a magyar is a része – története *angol nyelven sem* volt akkor még teljesen feldolgozva, a magyar társulaté pedig részben sem. Ezért először az alapítók életével ismerkedtem meg – amennyire akkoriban lehetett, főleg régi, nyomtatott, angol nyelvű anyagok alapján. Ezek a források mára az internet segítségével már magyarul is jelentősen kibővültek. Ezt követően a nemzetközi társulatot igyekeztem megismerni és bemutatni.

A nemzetközi társulat korábbi időszakában, Annie Besant elnöksége idején volt némi zavar, amikor Krishnamurti kilépett a társulattól, s Rudolf Steiner megalapította az Antropozófiai Társulatot. Ezért igyekeztem ezen eseményeket pontosabban megérteni, s hátterüket is röviden megvilágítani, mivel e témáról máig eléggé ellentmondó vélemények látnak napvilágot. (Tudomásom szerint a nemzetközi társulatról magyar nyelven azóta sem jelent meg nyomtatásban írás, de a magyar társulat honlapján ma már részletesebben lehet róla olvasni.)

Mivel a magyar társulatról akkor még nem állt rendelkezésre egyetlen összefoglalás sem, a dokumentumokat az akkori elnök, Reicher László gyűjtötte össze, és interjúk keretében beszéltük meg azt, amit még a társulat korábbi tevékenységéről tudott. A magyar társulatról azóta készült egy részletesebb összeállítás is, ez azonban szélesebb nyilvánosságot – tudomásom szerint – még nem kapott.

Mivel akkor már tagja voltam a társulatnak, *írásaimat részben az akkori elnök, Reicher László inspirálta, illetve minden egyes írást ő véleményezett, javított, egészített ki.* Így valójában az Új Elixír Magazinban 1996 és 1998 között megjelent írások *nem tekinthetők kizárólagosan az én szellemi termékeimnek*, mivel Reicher László tudása és véleménye meghatározó módon szerepel benne. (Bár a három utolsó írást már az ő segítségével és közreműködése nélkül írtam.) Hozzá kell tennem, hogy cikkeim megbeszélése kapcsán *nagyon sokat tanultam tőle*, hiszen ő egész életében kapcsolatban volt a teozófiával és a társulattal, és rendkívül széles rálátása volt a teozófia tudástárára! Ugyanakkor *voltak olyan részei is az írásaimnak, amiket nem egészen önszántamból változtattam meg az ő rábeszélésére.* Mivel azonban már nem vagyok tagja a társulatnak, nem látom értelmét, hogy utólag átdolgozzam ezeket az írásokat, már csak azért sem, mert annakidején így jelentek meg, és *célom a könyv összeállításával elsősorban az, hogy az akkor publikálásra került a cikkek az eredeti állapotukban, de egy csokorba gyűjtve legyenek hozzáférhetőek az interneten.*

Az utolsó három írás nyomtatott formában még nem került kiadásra, de kettő belőlük az interneten mégis megtalálható már egy ideje, mivel 2001-2002 körül íródtak. Ezeknek az az érdekessége, hogy az egyiket több honlap is átvette, és közzétette (a szerelemről szólót), míg a másiknak, a Magyar Mesterről szólónak egy korábbi, jóval rövidebb változata a magyar Wikipédiában hivatkozási alap is lett Hessen-Rheinfelsi Sarolta Amália nevével. A harmadik írásomat a Magyar Teozófiai Társulat egyik nyilvános előadásán ismerttettem.

A *Magyar Mester* című írásom témája több mint tíz éve kezdett foglalkoztatni. Ez az írás tehát azóta készült, vajúdott bennem. Nagyon sokat kutattam, olvastam hozzá, de a *mostani formájában és kibővült tartalmával még soha sehol sem jelent meg.*

A cikkek írása idején az volt a tapasztalatom, hogy a tudomány sem nem ismeri, sem el nem fogadja a szellemi világok létét és törvényeit, s az emberek többsége – éppúgy mint jómagam – hasonlóképpen tájékozatlan ezen a téren. Másrészt ezek akkor elsődleges megfogalmazásban egy ezoterikus magazinban való megjelenésre lettek szánva, ezért igyekeztem először is az **alapfogalmakat** tisztázni, és abba a **gondolkodásmód**ba betekintést nyújtani, amit a szellemi világok megismerése kapcsán akkoriban kezdtem elsajátítani. Mivel aztán ez a világlátás magával ragadott, és nem a tudomány elvárásainak megfelelően viszonyultam már a kutatandó témámhoz, ezért „tudományos karriert” nem futottam be ezen írásaimmal. Igaz, nem sokkal később a társulati tagságról is lemondtam, de a szellemvilágot illető gondolkodásomat azóta is *megalapozza* az a tudásanyag, amit részben – és zömében! – írás közben sajátítottam el, ill. amit a társulati összejöveteleken tanultam még. (Akkoriban ugyanis kéthetente összejöttek a tagok, és elsősorban Annie Besant Az ősi bölcsesség c. könyvét alaposan megbeszélték!)

Azóta már több év is eltelt, s – Istennek hála! – azt tapasztalom, hogy a szellemi, spirituális témájú könyvek egyre nagyobb számban jelennek meg és terjednek, válnak ismertté. Mi értelme lehet akkor annak, hogy ezek a régi írások összegyűjtésre kerüljenek egy könyv formájában? Nem is annyira az „aktualitásukat” látom fontosnak, hiszen időtlen témákkal foglalkoznak, legfeljebb azokat aktualizálják, ill. a mai olvasók számára érthetőbbé teszik. Sokkal fontosabbnak tartom azt az üzenetet átadni, amit tanulmányozásuk és az azóta is olvasott hasonló témájú írások kapcsán tapasztalok. Vagyis azt, hogy *a teozófiai ismereteket a százharmincnégy éve a társulat alapításával terjeszteni kezdő alapítók és az őket követők: Helena Petronva Blavatsky és Henry Steel Olcott, ill. a helyükbe lépő Annie Besant és C. W. Leadbeater tisztánlátó és -halló kutatói tevékenysége mennyire meghatározó módon hatott a legújabb kori okkult ismeretekre! Erkölcsei és egyéb tanításaik, meglátásaik, alapozó kutatásaik, fogalomhasználatuk, a szellemi világok általuk feltárt törvényszerűségei nélkül ma érthetetlen lenne az egyre másra megjelenő hasonló témájú spirituális könyvek nagy része!*

Írásaim összeállítását és közreadását tehát tisztelettel ajánlom a nagy elődök: HPB, Olcott, Besant, Leadbeater valamint Reicher László emlékének!

Helena Petrovna Blavatsky (HPB),¹ a modern teozófia megteremtője

Nevezik a New Age mozgalom nagyanyjának is. Izgalmas, érdekes egyéniség, az újkori teozófiai mozgalom elindítója, akiről magyarul mégis oly kevés olvasható

1831. augusztus 12-én született Jekatyerinszlavban (ma Dnyetropetrovszk). Apai ágon német (mecklenburgi) nemesi családból származott, lánykori neve Hahn. Anyai ágon ősi orosz nemesi család² sarja – családfáját a IX. századig vezették vissza –, hercegek és grófok leszármazottja. Főleg a nagyszülei nevelték nyugati ízlésű környezetben, amit átszöttek a babonák, szellemekbe, boszorkányságba, mágikus szokásokba és rítusokba vetett orosz népi hiedelmek. Már korán megmutatkoztak különleges pszichikus képességei. Főleg a zene érdekelt. Még fiatal lány korában Londonban együtt játszott Clara Schumannnal és Arabelle Goddarddal Schumann egyik három zongorára írt darabját. 1848-ban dachból hozzáment a nagyon előkelő Nicephore Blavatsky tábornokhoz, azonban három hónap után elhagyta férjét. Ezután kezdett el utazgatni.

Bejárta egész Európát (Magyarországon is többször járt), volt Egyiptomban, ahol megtanulta a koptok mágikus tanait, beutazta Észak- és Dél-Amerikát. Tibetbe csak többszöri próbálkozás után sikerült eljutnia, itt okkult képességeit tökéletesítette. Harcolt Garibaldi oldalán a mentanai csatában, ahol súlyosan megsebesült.

Volt Oroszországban sikeres kereskedelmi vállalkozó, majd egy művirágkészítő gyárat virágoztatott fel. Madame Laura művésznéven koncertezett Orosz- és Olaszországban. Párizsban karikatúristaként kereste kenyerét, de dolgozott egy nyakkendő-készítő üzemében is, amikor Amerikában élt.

1875. november 17-én New Yorkban Henry Steel Olcott ezredessel és W. Q Judge-dzsal megalapították a Teozófiai Társulatot, amelynek elnöke Olcott lett. A teozófia szót a neoplatonikusoktól vették át (theos sophia – isteni bölcsesség).

Három célt tűztek ki maguk elé:

1. Megalkotni az emberiség egyetemes testvériségének egy magvát nemzetiségi, vallási, társadalmi osztálybeli, nemi és faji megkülönböztetés nélkül.
2. Támogatni a vallások, bölcseletek és tudományok összehasonlító tanulmányozását.
3. Kutatni a természet még fel nem ismert törvényeit és az emberben rejlő erőket.

HPB ekkor már a Fátýoltalan Isis c. könyvén dolgozott, ami aztán komoly érdeklődést keltett világszerte. Túl azon, hogy az első kiadás tíz nap alatt elfogyott, és hét hónap alatt három kiadást ért meg, ezért a művéért szabadkőműves diplomát kapott, amihez egy rubinokból kirakott rózsakeresztet is ajándékoztak neki a műben kifejtett szabadkőműves gondolatok elismeréseképpen. Majd a benaresi Svati-Bai Társaság diplomáját kapta meg a Bhagavad Gita egy ősi, értékes példányának kíséretében.

Gyermekkori látomásaiban többször megjelent neki mestere, akivel aztán 1851-ben Londonban találkozhatott a fizikai világban is. Az ő utasítására ment New Yorkba, hogy

¹ Új Elixír Magazin 1996. január 64-65. old.

² A Dolgorukij családról van szó

Olcott-tal találkozzon, mint ahogy az ő utasításait követve utazott Indiába is 1879-ben. Olcott-tal együtt előbb Bombay-ben kezdte meg működését, ahol egy újságíró segítségével – A. P. Sinnett – próbálta meg felhívni a figyelmet a – ma úgy mondanánk – „paranormális” jelenségekre. Azonban Sinnett is csak a szenzációt tartotta szem előtt eleinte, a jelenségek mögötti világ, a tanítások belső lényege akkoriban még nem érdekelt, hiába jelentek meg a szeme láttára a Mesterek levelei. Ezeknek a leveleknek az az érdekessége, hogy a papír, amire írták őket, igen vékonyak, a tinta mégsem szívódott át a másik oldalra. Másrészt az a tinta, amit akkoriban használtak nagyon-nagyon fekete volt, majd fokozatosan megbarnult és idővel sárga lett. Ez itt nem következett be. A Mesterek levelei közül többet is a British Museumban őriznek, de vegyi vizsgálatuk még nem történt meg.

1879-ben indult a The Theosophist c. folyóirat, ami egy világszerte kiterjedt levelezést is megindított. 1882-ben a Teozófiai Társulat központja a madrasi Adyarba költözött, ahol a mai napig is működik.

A '80-as években Blavatskyné egészségi állapota már igen megrendült, valójában Mesterei közbenjárására állították helyre annyira egészségét, hogy még tudja folytatni a munkáját. Keményen dolgozott Titkos Tanítás c. művén, amiről talán a legtöbbet lehet hallani, de amit a legkevesebben ismernek, és talán még kevesebben értenek. Ennek a műnek a tanulmányozása ugyanis komoly előtanulmányokat igényel.

1887-ben angol teozófusok egy csoportjának hívására költözött Londonba, amely aztán a teozófiai munka európai központja lett. Itt halt meg 1891. május 8-án. Ez a nap a Teozófiai Társulat Fehér Lótusz ünnepe, amikor megemlékeznek HPB életéről és tanításairól is.

A teozófiai mozgalomból később több szellemi irányzat is kivált: pl. a Német Teozófiai Társulattól szakadt ki híveivel Rudolf Steiner, és hozta létre az antropozófiát és az antropozófiai Társaságot, de teozófusként indult Krishnamurti is.

Ma a világ ötvenegy országában működik a teozófiai mozgalom. Az európai központ a hollandiai Naarden mellett található.

HPB tanításai közül jó néhány tételt már igazolt a modern tudomány. Amikor a Titkos Tanítást megírta, még nem ismerték az atomi részecskéket, ez még a kvantumfizika felfedezése előtt volt. Ő már akkor megmondta, hogy az anyag lényegi természete az energia. Az anyag és az energia azonos, de egymás eltérő formái. Einstein művei hitelesítették ezt a tanítást.

A természetet ő élő egészként írta le. A mezőelmélet a tudományban az erőter elméletével újra „lelkesíti” a természetet, és ezzel ismét értelmet ad a világ láthatatlan szervezőelveinek.

A modern természettudomány most a Nagy Bumm leírásával hasonlóan láttatja a világ kezdetének képét, mint ahogy azt HPB annakidején leírta a Titkos Tanításban.

HPB célja az volt, hogy kivezesse az emberiséget a túlzottan materialista gondolkodás keretei közül, amit a hinduk Kali Yugának, az *anyagba merülés korszakának* neveznek. Ezzel szemben HPB a Golden Age-re, az Aranykorra hívja fel a figyelmet, ami egyszer a fejlődési korszak elején *megelőzte*, de egy fejlettebb szinten – a nagy korszak befejezésekor – *követni is fogja* a Kali Yugát, amikor az ember beteljesítve küldetését, megvalósítja valódi természetét. A teozófusok ugyanis azt vallják, hogy az ember Szellem, mely mint értelem, érzés és tevékenység nyilvánul meg. Ezt nevezik léleknek. Az embernek azonban nem csak fizikai teste van, hanem olyan teste is vannak, amelyekkel megnyilvánul a különféle világokban, és amelyek hordozói és eszközei is egyben ezekben a világokban. Ezek a világok a durvábbtól a finomabb felé haladva: a fizikai világ, az érzelmi vagy asztrális világ, a mentális világ vagy a mennyország, az intuíció vagy a buddhi világa, a szellemi vagy nirvánikus világ, a monádikus

világ vagy az eredetek világa, és a legfelső szint az isteni világ vagy a Logos világa. Ezek a világok térben nincsenek elkülönülve, az ember egyszerre több ilyen világban él, de általában csak a legalsóbb világban öntudatos. A halál nem más, mint a fizikai test levetése, ami után a szellem vándorol az egyre magasabb világokon át, miközben feldolgozza a leélt élet tapasztalatait, és felkészül a következő fizikai testetöltésére. Mind a fizikai világban, mind pedig a tapasztalatok feldolgozásában segítségünkre vannak a szellemileg magasabban fejlett lények. Ők olyan lények, akik már befejezték az emberi fejlődésüket, elérték az emberi tökéletességet. Ezen lények egy része itt a Földön segíti az emberi faj fejlődését, ők a „Mesterek”, mások a többi világokban vállalnak feladatokat. Minden ember eléri egyszer ezt a fejlettségi fokot.

A teozófia nem ad dogmatikus, előre gyártott és végleges tanításokat, hogy hogyan cselekedjünk, hanem a valóság olyan szemlélését kínálja fel, amely a megismerésre törekvő embert arra készíti fel, hogy hogyan reagáljon a krízisek bármelyikére. A teozófia egy olyan világnézeti szerkezetet ad, amely inspirál. Egy reményteljes valóság látomását adja, amelyben altruizmus és perspektíva van.

A Teozófiai Társulat története³

Egyre több ezoterikus mozgalom és társaság keletkezett az utóbbi időben, amelyek szemmel láthatóan a teozófiából merítik tanításaik egy részét. A Teozófiai Társulatról és a teozófiáról is hallani lehet sokféle véleményt, ezek azonban tájékozatlanságról árulkodnak, nem mindig alapulnak korrekt információkon. Ennek az egyik oka az, hogy a nemzetközi Teozófiai Társulat történetéről csak angolul lehet olvasni, míg a Magyar Teozófiai Társulat történetéről nem jelent meg összefoglaló írás. Most e hiányt pótoljuk az alábbi írásunkkal

A Teozófiai Társulat története 1874-ben az Egyesült Államokban (Chittenden, Vermont) egy farmon „kezdődött”, ahol különös dolgok történtek, amelyek vonzották az érdeklődőket. Köztük volt Helena Petrovna Blavatsky (HPB) és Henry Steel Olcott, az amerikai polgárháború egykori ezredese, aki akkor újságíróként dolgozott a New York Tribune-nél, és a spiritualizmus kutatásával foglalkozott. HPB felajánlotta Olcottnak a jelenségek egyfajta magyarázatát, amely az élet mélyebb kérdéseire is elvezet. Magyarázatainak hitelességét egyébként az adta, hogy ő maga is képes volt ezen jelenségeket, pl. materializációt előállítani. Így lett kettejük ismeretségéből egy életre szóló munkakapcsolat és barátság.

New Yorkban csatlakoztak hozzájuk azok, akik szintén úgy gondolták, hogy minden vallás mélyén ugyanazok az ősi igazságok rejlenek, amelyeket bizonyos épületek és ősi szimbólumok is magukban rejtenek. (A múlt század utolsó harmadában már elég sok információ áramlott be a gyarmatokról, és az egyik alapító tag pl. azt kutatta, hogy milyen információk vannak elrejtve a piramisokban.) Így aztán 1875. november 17-én New Yorkban 16 fővel megalakult a Teozófiai Társulat, melynek elnöke Olcott lett.

Nevüket az ókori neoplatonikusoktól vették, ami azt jelenti, hogy isteni bölcsesség (theos sophia). Olcott dolgozta ki a társulat alapszabályát, amihez az Egyesült Államok alkotmányát vette alapul, mivel ez volt akkoriban a legdemokratikusabb alkotmány. Azt szokták mondani, hogy Blavatskyné adta a világnak a teozófiát, és Olcott adta a Teozófiai Társulatot. Olcott ugyanis rendelkezett jó szervező képességgel, míg Blavatskyné volt az, akin keresztül a tanítás jött. Ám ő nem médium volt! A médium ugyanis nem tudja, hogy mit írt le, vagy mit mondott. Blavatskyné ezzel szemben teljesen tudatában volt mindannak, amit rajta keresztül „üzentek”. Az ilyen embert közvetítőnek hívjuk.

Amikor aztán Blavatskyné áttette a székhelyét Londonba, akkor megalakult a Londoni Páholy. A társulat ugyanis átvette a szabadkőművesek néhány szervezeti szabályát, ami nem volt véletlen! A teozófia forrásai közt ugyanis megtaláljuk a szabadkőműveseket, a rózsakereszteseket, a különféle misztériumokat, az alkímiát, a templomosokat stb., egyszóval az okkult hagyományokat. A teozófiai mozgalom azonban ezeken túlmegegy.

Három fő célkitűzése a következő:

1. Megalkotni az emberiség egyetemes testvériségének egyik magvát nemzetiségi, vallási, társadalmi, osztálybeli, nemi és faji megkülönböztetés nélkül.
2. Támogatni a vallások, bölcséletek és tudományok összehasonlító tanulmányozását.
3. Kutatni a természet még fel nem ismert törvényeit és az emberben rejlő erőket.

³ Új Elixír Magazin 1996. március 62-63. old., április 58. old.

A Nemzetközi Teozófiai Társulat központja ma Indiában, Madrasban, közelebből Adyarban van, ahová még Olcott és Blavatskyné annak idején együtt utaztak, és megkezdték a szervezést. Ott indították be a Theosophist c. újságot, ami nemzetközi folyóirat lett. Olcott rakta le az alapjait a ma is működő hatalmas könyvtárnak. Az ókori Alexandria könyvtárának példája lebegett a szeme előtt, amikor hozzálátott ehhez a munkához.

Olcott 1907-ig, haláláig volt a társulat elnöke. Őt Annie Besant követte, aki egy anglikán pap felesége volt, de kiábrándult a vallásából, ezért materialista lett. 1887-ben már jól ismert szabadgondolkodó, a fabiánus mozgalomban tevékenykedett, sztrájkokat szervezett. Bernard Shaw jó barátja volt. Újságíróként ismerkedett meg Blavatskyné könyveivel, és miután elolvasta a könyveit, be is lépett a társulatba. Nemcsak nagyszerű elnöke lett a társulatnak, hanem legalább olyan jó közvetítője is a teozófiai ismereteknek. Több teozófiai tárgyú könyvet is írt, de politizált is, Ghandi munkatársa volt egy időben. Blavatskyné, Annie Besant és munkatársa, Leadbeater könyvei közül olvasható magyarul több is, a Magyar Teozófiai Társulat kiadásában.

A Teozófiai Társulat történetét illető tájékoztatatlanság Krishnamurti személyének és a társulatban játszott szerepének tisztázatlanságában is megmutatkozik. A dolog ugyanis úgy esett meg, hogy A. Besant és Leadbeater „talált rá” Krishnamurtira. Még egészen kicsi gyerek volt – az édesapja is teozófus –, amikor észrevették, hogy Krishnamurtinak milyen tiszta az aurája. Amúgy is gondolták, hogy Krisztus után kétezer évvel újra várható egy világtanító megszületése, ezért gondolták, hogy csak egy világtanítónak lehet ilyen aurája. Külön kezdtek vele foglalkozni, tanították, próbálták felkészíteni őt erre a szerepre. Így alakult meg Krishnamurti követőiből a Keleti Csillagrend 1911-ben, amelybe egyre többen léptek be. Sajnos nem mindenki értett ezzel egyet, sőt sokan emiatt váltak ki a Teozófiai Társulattól. Ez volt Rudolf Steiner kiválásának az oka is. S bár ez egy igen kényes kérdés, érdemes tisztázni egy nemrégiben megjelent könyv segítségével, amely meglehetősen objektívnek tűnik. A szerző Norbert Klatt történész, akit könyve megírásában teozófusok, antropológusok, német pszichológus, vallástörténész, de angol és ausztrál tudósok is segítettek. Ahogy írja, Hübbe-Schleiden egyike a Német Teozófiai Társulat megalapítóinak és vezetőinek, s e korai periódusban a társulat szellemiségének is meghatározó egyénisége. Steiner volt a Német Teozófiai Társulat főtítkára 1902. október 12-től 1913-ig, amikor Hübbe-Schleiden pedig az elnök. Az ő támogatását élvezte Steiner, amikor főtítkárrá választották.

Hübbe-Schleiden a teozófia tanításait természettudományos eszközökkel próbálta meg bizonyítani, amivel R. Steiner nem értett egyet. Hogy ez a kísérlet nem volt egészen alaptalan, az is bizonyítja, hogy Thomas Edison 1878-tól haláláig tagja volt az Amerikai Teozófiai Társulatnak, vagy hogy Einstein íróasztalán is látható volt Blavatskyné Titkos Tanítás c. könyve. Amikor megkérdezték Einsteint, hogy miért olvassa HPB írását, azt mondta, nem szégyen az, ha az ember vállalja, hogy honnan meríti az ötleteit. Nem csupán ő, de az atom-bomba feltalálói közül is olvasták néhányan, hogy inspirációt merítsenek belőle.

Steiner fokozatosan alakította ki saját elméletét, ami jelentősen eltér a teozófia tanaitól, de aminek alapjait és egy jelentős részét, még teozófus korából a teozófiából merítette. 1911-12 körül már kialakultak az antropológia körvonalai, és a német társulat teljesen az ő szellemi vezetése alá került. Sajnálatos, hogy a kölcsönös félreértések és bizalmatlanságok végül is teljesen elmérgesítették a helyzetet, és szakításhoz vezettek. Krishnamurti személye – a már korábban is meglévő ellentétek miatt – csak ürügynek látszik. 1912. december 8-án Steiner kizárta a Német Teozófiai Társulattól azokat, akik a Keleti Csillagrend követői voltak (Klatt 118. old.). Ezután került sor a teljes szétválásra 1913 tavaszán.

Leadbeater, egy alkalommal Szicíliában sétált a tengerparton, amikor nagy fényességre lett figyelmes. (Leadbeater tisztánlátó is volt.) Ahogy a fény forrását igyekezett megtalálni,

észrevette, hogy az egy kis kápolnából árad ki. Bent a kápolnában katolikus egyházi szertartást végzett egy pap, és ennek eredménye volt a spirituális fény. Ez is bizonyította, hogy a szertartások alatt történik „valami spirituális”. Ennek járt utána Leadbeater. Szerinte az eucharisztia (oltári szentség) lényege, hogy amikor az apostoli folytonosság alapján felszentelt pap mondja a mise közben az ostya felett a szükséges szavakat, akkor az ostya szellemi-okkult szempontból átlényegül, és a krisztusi tudatnak a gyújtópontjává válik. Ez az irányzat az utrechti ó-katolikus egyházból vált ki, az apostoli folytonosságot onnan biztosította magának. Ez azt jelenti, hogy a felszentelt püspökök és papok egészen az apostolokig és onnan Krisztusig, megszakítás nélkül vissza tudják vezetni a felszentelő püspökök névsorát. Hagyományaikban is az ókeresztény egyházhoz mennek vissza, pl. vallják a reinkarnációt és a karma tanát.

1916-ban teozófusok alapították Angliában a Katolikus Szabadegyházat, de az mindvégig a Teozófiai Társulattól függetlenül működött. Viszont nem tartozik a pápa alá sem. Elismerik Rómában – nem tudják nem elismerni az apostoli jogfolytonosság miatt –, de nem örülnek neki különösebben, és főleg nem csinálnak neki reklámot.

Az első Teozófiai Világkongresszust még Annie Besant szervezte 1921-ben, azóta négy ill. hét évenként tartanak kongresszusokat. 1925-ben volt az 50 éves jubileum, és egyben a második Világkongresszus.

1933-ban meghalt Annie Besant, és Dr. G. S. Arundale-t választották meg elnöknek. Ő az ifjúságra összpontosította a figyelmét, ifjúsági mozgalmakat indított. Őt követte C. Jinarajadasa, aki szingaléz származású volt. Két kis könyv jelent meg tőle magyar fordításban. Jinarajadasa a művészetek felől közelítette meg a teozófiát, verseket is írt. A következő elnök hindu, Sri Rham. Őt John Coats – angol származású úr – követi, akinek a nevéhez fűződik a centenáriumi ünnepség megtartása New Yorkban. Ide az összes, a Teozófiai Társulatról levált mozgalmat is meghívták. Sajnos a meghívottak közül egyedül az antropozófusok nem vettek részt az ünnepségen. Ezt követően zártkörű megemlékezést tartottak Indiában, Adyarban is. John Coats röviddel ezután meghalt.

A jelenlegi elnök asszony Radha Burnier, indiai származású, érdekes személyiség. Fiatal korában a Rukmini Devi által létrehozott Kalakshetra Művészeti Intézetben dolgozott maga is, ahol az ősi indiai táncokat gyűjtötték össze és dolgozták fel, hogy megmentse a feledéstől. Ez szinte az utolsó pillanatban történt. A Kalakshetra Együttese a hatvanas évek végén Magyarországon is fellépett. Egyébként Radha Burnier a szanszkritológia és a filozófia doktora.

Ma 51 országban működik a teozófiai mozgalom. Adyarban van a Társulat Nemzetközi Központja, elnöksége és főtítkársága. Itt ténykedik a könyvtár és a Kutató Központ, iskolák, szálláshelyek, a saját nyomda és kiadó is. Az európai központ Hollandiában, Naarden mellett található. Az Egyesült Államokban két központ is van: Illinois államban Wheatonban tevékenykedik az adminisztrációs központ, és a Kalifornia államban lévő Ojai-i Krotonában a Teozófiai Intézet. Könyvtár természetesen minden nagyobb központban és székhelyen működik. Krotona Teozófia Iskolájába az egész világból fogadják a tanulni vágyó társulati tagokat. A társulat ausztráliai központja Sydney-ben van, és Új-Zélandon is található még egy nagyobb központ.

A Társulat tagjai sorában orvosok, filozófusok, természettudósok is dolgoznak, akik a teozófia tanításait tanulmányozzák, és egyik céljuk, hogy tudományosan igazolják, de egyben népszerűsítsék is azt. Ezt a munkát nem más mozgalmak rovására végzik, hiszen a teozófiai mozgalom ma már 120 éves múltra tekint vissza. Számítalan jelentős eredményét saját tagjai a maguk által kidolgozott módszerekkel érték el. Szeretnénk tisztán láttatni, hogy amit a teozófia tanít, az okkult tudás, és ez bizony nem könnyű, hanem komoly és alapos tanulmányokat ígér. Sajnálatos, hogy ma kevésbé népszerű az, aki nem látványos és gyors beavatá-

sokról, megvilágosodásokról, pszichikus képességekről és egyéb jól hangzó ígéretekről szól, ehelyett hosszú, kitartó tanulmányokat, önzetlen munkát és tiszta életet vár el a tagjaitól. Nem túlzott ez az elvárás, hiszen nem sajátítható el semmilyen valamirevaló tudás sem áldozatok nélkül! Azt viszont állítjuk, hogy mi – most a földön élő valamennyi ember, és a közelmúltban meghalt szeretteink – valamennyien elérjük a megvilágosodottság fokát, de ezért még sokat kell dolgoznunk, tapasztalnunk a jelenlegi és az elkövetkező életeinkben is.

A Magyar Teozófiai Társulat története⁴

A Teozófiai Társulat 1875-ös megalakulása után szinte már az első években találunk magyar tagokat a nemzetközi társulatban. Vay Ödön báró 1880-ban a Teozófiai Társulat Főtanácsának tagja. Felesége Vay Adelma, H. P. Blavatsky egyik unokatestvére, maga is világhírű médium.

Már a század vége előtt járt Magyarországon német előadó, majd Annie Besant először 1905-ben egyedül, 1906-ban aztán Rudolf Steinerrel is előadást tartott Budapesten. 1906. március 2-án megalakult, és 1907. július 7-i dátummal Adyarból alapító oklevelet kapott a Magyar Teozófiai Társulat, amelynek első elnöke Nagy Dezső. Alapítói között az akkori Magyarország jeles egyéniségei találhatók, mint pl. Zipernovszky Károly feltaláló, aki maga is rendelkezett okkult képességekkel. Egyik alapítója és sokáig szponzorálója volt a Magyar Teozófiai Társulatnak.

Még 1907-ben Budapesten sor került először magyar nyelven Lao-ce életbölcselete, a Tao-Te-King kiadására. Összeállította, bevezetővel és magyarázatokkal ellátta Stojits Iván. Francia, német és orosz nyelvű szövegek alapján fordította és gondozta a szöveget.

1908-10 között Ágoston Gyula az új elnök. A magyar nyelvű folyóirat 1908-ban indult. 1909 tavaszán a Teozófiai Társulat Európai Föderációja Budapesten tartotta ülését. 1910-11-ben az elnök Stark Lipót, majd 1911-27 között prof. Nádler Róbert a Képzőművészeti Főiskola igazgatója. 1914-ben Isabele Cooper-Oakley, HPB és Annie Besant barátnője és munkatársa Magyarországra jött, és a társulat működését könyvekkel és egyéb módokon is segítette. Budapesten halt meg 1914. március 3-án, a Farkasréti Temetőben van eltemetve.

A taglétszám 1914-15-ben már 217 fő volt. Az első világháború alatt is folytatták a munkát, előadásokat tartottak, könyveket adtak ki, és élénk társadalmi életet folytattak. Nyilvános előadásokat tartottak, aminek a bevételeit felajánlották a hadiözvegyek és árvák javára. A társulat felemelte hangját a háború ellen, és a nézeteltérések békés megoldását javasolta. A háború vége felé csökkent az aktivitásuk, és a békekötés körüli időben szünetelt a munka. A trianoni béke Magyarország akkori területének kétharmadát elvette, ez nagy megrázkódtatás volt az ország számára. Annie Besant európai előadásai során szót emelt a magyarokkal történt igazságtalanság ellen.

1921-ben a társulat is újra kezdi a munkát. Az egyik tag Mitrováczi Miklós a háborúban vakult meg, és ezért Braille-írással is leírta a teozófiai irodalom egyes könyveit. Az ekkor megjelent teozófiai irodalomból érdemes még megemlíteni a Bhagavad Gitát, ami ekkor jelent meg először magyarul. Szanszkritből angolra Annie Besant fordított le, ezt használta fel Gömöryné Maróthy Magda a magyar fordításhoz, ami aztán 1924-ben jelent meg Magyarországon.

Az ezt követő időben rendelkezett a társulat a legnagyobb taglétszámmal. 1927-ben Annie Besant, 1931-ben Krishnamurti tartott előadást Budapesten a Zeneakadémia nagytermében.

Sajnos a Keleti Csillagrend megalakulása 1926-27-ben a Magyar Teozófiai Társulatban is problémákat okozott, sokan kiléptek a társulattól.

1927-32-ig Rátónyi Ákosné a társulat elnöke. 1929-ben az Európai Föderáció Budapesten tartja soros ülését. Mivel a háború alatt az angol társulat javasolta, hogy a Magyar Teozófiai Társulatot zárják ki a nemzetközi tagok sorából – lévén hogy, ellenséges ország –, utólagos jóvátétel gyanánt 1930-ban Annie Besant segítségével vettek a Magyar Társulatnak egy

⁴ Új Elixír Magazin 1996. június 64-65. old.

székházat. Sajnos csak 1937-ig tudtak itt dolgozni, mivel egy adóssággal terhelt ingatlant vásároltak.

A harmincas években megint megélénkült a társulat munkája, külső előadókat is meghívtak, akik előadásokat tartottak pl. az asztrológiáról, a grafológiáról és a tenyérjóságról. Könyveket adtak ki, vidéken is folytattak tagtoborzást, és számos alosztályt szerveztek. 1939 májusában a hollandiai Naardenben a magyar teozófusok magyar hetet rendeztek, amelyen Hary Gizella és Vadnay Emma vettek részt.

A munka csak 1944-ben szünetelt papíron. Ugyanis a német megszállás alatt az akkori belügyminiszter utasította a társulatot, hogy zárják ki a zsidó származású tagokat a társulat tagjai közül. Az akkori elnök, Selevér Flóra – aki 1932-1950 között volt az elnök – rendkívüli közgyűlést hívott össze, ahol megállapították, hogy a felszólítás ellentmond a társulat alapelveinek és szellemiségének. Ezért ugyan papíron kimondták a társulat feloszlását, de ezután is tartották a tagok a kapcsolatot egymással. Zsidókat rejtegettek, lengyeleket és más menekülteket is segítettek a háború alatt.

A háború után rögtön 1945-ben újraindították a társulatot. A teozófusok szerte a világban az ősi bölcsességen alapozódó mozgalmakat indítottak. Így Magyarországon 1923-ban indult a Katolikus Szabadegyház, és 1948-ban a Grál legendakörből táplálkozó Kerekasztal Lovagrend gyerekeknek és fiataloknak.

A kommunisták hatalomra jutása után azonban 1948-ban már jelentést kértek a Teozófiai Társulat a működéséről, és egyre-másra tiltották be a különféle társaságokat. 1950-ben egy 1922-es (!) és egy 1937-es (!) rendeletre hivatkozva tiltották be a Magyar Teozófiai Társulatot. A társulat könyvtárának egy részét a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára kapta meg, egy másik nagy rész az akkori Buddhista Misszióhoz került. Több száz kiló könyvet és nyomtatványt bezúztak. A társulat egyéb javait úgymond jótékonyági célra fordították.

A tagok a könyvtár lényeges részeit megmentették, de ezután 40 évig csak magánemberként tarthatták a kapcsolatot. Közös kirándulásokat szerveztek, titokban folyt tovább a tanulás, tanítás. Még ez év – 1950 – decemberében meghalt a társulat volt elnöke, Selevér Flóra, akit nagyon megviselt a társulat feloszlása. Sok munkával, lelkesedéssel és áldozatkészséggel vezette élete utolsó percéig a társulatot.

A következő években a társulat tagjai rendszeresen összejártak, közösen ünnepeltek, nyáron táborozásokat szerveztek. Dr. Ráth Zoltán és Martinovich Ernő remek előadásokat tartottak, beszélgetéseket vezettek. Vadnay Emma, Hary Gizella és mások teozófiai műveket fordítottak. Az 1956-os forradalom idején a társulat fiatalabb tagjai közül többen elhagyták az országot. A csoportok számban ugyan megfogyatkoztak, de ezután is tovább dolgoztak.

A társulatnak 1946-tól tagja a jelenlegi elnök, Reicher László. Az ő kezdeményezésére keresték a kapcsolatot a környező országok teozófusaival. Megtalálta a lengyel teozófusokat, és az egyik teozófus család kisebbik lánya, Zsófia lett a felesége, aki ma szintén a magyar társulat vezetőségének a tagja.

1966-ban 13 tagnak sikerült kijutnia Salzburgba az 5. Teozófus Világkongresszusra. Hazatérve elhatározták, hogy megszerveznek egy Közép- és Kelet-Európai Teozófus Konferenciát. 1967-ben 7 napos találkozót tartottak Budapesten, ahová eljöttek Lengyelországból, Jugoszláviából, Romániából, Bulgáriából és Hollandiából is.

1969-70-ben a hatóságok eljárást indítottak a társulat néhány tagja ellen a rendszeres baráti összejövetelek miatt. Vadnay Emmát – aki a társulat legjobb fordítója volt, s még nem volt 55 éves – a rendőrségi meghurcolások annyira megviselték, hogy nem sokkal később meghalt.

(Ő volt a második, aki ily módon a Magyar Teozófiai Társulat története viszontagságainak az áldozata lett.)

A társulat ezután újra csak baráti társaságként létezett, kirándulásokat szerveztek, időnként teázás mellett gyűltek össze. 1972-ben John Coats a Nemzetközi Teozófiai Társulat későbbi elnöke látogatott Magyarországra. Valamivel később járt itt a jelenlegi elnök is Rada Burnier.

A '80-as években enyhült a politikai helyzet, és újra divatba jött a jóga. A jóga címén Budapesten és más városokban is előadásokat lehetett tartani, és kapcsolatba lehetett lépni más csoportokkal is. Megkezdődött a lépésenkénti kitörés az elszigeteltségből.

A társulat hivatalos működése 1991. május 8-án HPB halálának centenáriumán indult újra. Azóta a társulat tagsága rendszeresen összejár, a teozófia alapvető szakirodalmát tanulmányozza. Nyilvános előadásokat is szerveznek, amit sok érdeklődő keres meg. Több könyvet is megjelentettek, amelyek megvásárolhatóak az Elixír Könyvesboltban is.

Vannak még értékek?⁵

Az értékek válságának korát éljük, halljuk szinte minden nap. Valóban nincsenek állandó emberi értékek? Mint mond erről az ősi bölcsesség?

A teozófia okkult tudás. Az okkult tanokat mind a világi mind pedig az egyházi hatalmak értetlenségük miatt igyekeztek lejártni. Az egyház bizonyos korokban egyenesen üldözendőnek és megsemmisítendőnek tekintette az ilyen tanokat, hiszen számára komoly konkurenciát is jelentett. Ezért az okkult szó – latin eredetű – mai mindennapi jelentése valami gyanús, sötét, ellenőrizhetetlen praktikákra utal. Ezt a jelentést a materialista szemlélet végletekig vitt eltúlzása még inkább megerősítette. Pedig a szó eredeti jelentése igencsak ártatlan: rejtett, titkos, titokzatos tanokról *van* itt mindössze szó. Mivel azonban a tanok rejtettek voltak, a nem-törekvők és az avatatlanok nem is ismerhették őket, amitől csak nőtt a gyanússáguk.

Mi a különbség és a közös az okkult és az ezoterikus tanokban? Az ezoterikus – görög eredetű szó – egyik jelentése „belső”, ami belső igazságra utal. A másik jelentése rejtett, tehát az okkult szinonimája.

Ebbe a fogalomkörbe tartozik az arkánum – latin eredetű szó –, a titok is, amiről valójában szó van. A titok a bensőnkben, a lélekben van elrejtve, amit a saját belső utunkon át érhetünk el. Ez az önfejlesztő stratégiák jelentősége is. Ám ez még mindig kevés a titkok felfedezéséhez! A titok kulcsa ugyanis – az egyik Mester szavaival élve – az intuíció. *A titok tehát nem volt igazán elrejtve, bárki hozzáférhet, aki veszi a fáradságot, hogy megdolgozzon érte!* Mert az intuíció csak akkor működik, ha az ember képessé válik arra, hogy uralkodjon a gondolatain, az érzelmein, a szavain, a cselekedetein, és ha indítékai igazak, tiszták, becsületesek, önzetlenek és szeretetteljesek, szóval, ha erkölcsileg kellően magas szintre emelkedett.

A teozófia tanításai közül a legfontosabbak egyike az etikája. (Helena Petrovna Blavatsky egy helyen az etikát a teozófia lelkének nevezi.) Mégpedig azért, mert *egyfelől* a teozófusok szerint a *következő évezreddel* – a Vízöntő korával – az a korszak köszönt az emberiségre, *amikor az erkölcsi felemelkedés és az élet egységének felismerése* lesz az emberiség legfontosabb feladata. (Ha vetünk egy pillantást a kort meghatározó „értékekre” – az anyagiasság kifejezés önmagáért beszél! –, megértjük azt, hogy ez a ma emberére rá is fér!)

Másfelől az okkult tanok tanulmányozása mindig is csak akkor járt valódi eredménnyel, ha az szilárd és magasrendű erkölcsi alapokon nyugodott. Ezek az alapok pedig ott rejtőznek minden világvallás mélyén, ami bizonyítja tanaik egy forrásból való származását.

Ahhoz, hogy felkészülhessünk erre az új korszakra, ill. hogy elmélyedhessünk az okkult tanokban, meg kell ismernünk és el kell sajátítanunk az erkölcsi tanításait.

Sajnálatos, hogy az utóbbi három évtized különösen híján van értékeknek. Az utolsó értékalkotó időszak a '60-as évtized volt, amit azóta is csak a kiábrándulás, az értékek devalválódása, a semmitmondó szürkeség követett – még a cinizmus is kiment a divatból. Az ezt megelőző időkben általában a művészek és a fiatalok igyekeztek mehökkenteni a kispolgárokat, és ezzel sokszor új értékeknek csináltak helyet. Ma két lehetőség közt választanak az emberek: vagy elfordulnak mindenfajta értéktől, tagadnak minden pozitív értéket, vagy a hagyományos értékeket igyekeznek újra felfedezni.

⁵ Új Elixír Magazin 1996. július 64-65. old.

Az első esetben igen komoly veszélyeket rejt magában az, hogy képviselői az emberiség régtől felhalmozott jelentős értékeit is tagadják, s az emberi életet sem tekintik időnként már értéknek. Sajnálatos, hogy a második esetben viszont sokszor kritikátlanul vesznek elő rég elavult értékeket is. Eközben nem veszik észre, hogy megváltozott a világ, és a régi, idejétmúlt, anakronisztikus értékek, eszmék változatlan formában már nem térhetnek vissza, mert az az első, azaz elutasító reakciót váltja ki.

A modernkor embere sokszor azért fordult el kiábrándultan a hagyományos egyházak tanításaitól, mivel ezek a történelem során elferdítették és – előfordult, hogy – le is járatták az eredeti tanításokat. Tény az, hogy a történelmi egyházak erkölcsi tanainak nem sok látszatja és eredménye volt/van az emberek erkölcsét tekintve, különösen, ha végignézzük azokon az eseményeken, amit hagyományosan történelemnek nevezünk. Mert pl. a Tízparancsolatról mindenki hallott, de sajnálatosan kevesen ismerik pontosan, és még kevesebben éltek/élnek szerinte.

Nem csupán a hagyományos egyházak jutottak válságba, de a filozófia sem tud előrukkolni a modernkor értékválságának megoldásával. A filozófusok a tudomány „objektivitása” nevében próbálnak a világ nagy kérdéseire választ találni, de többnyire el sem jutnak az ún. nagy kérdésekhez, hiszen azok „nem objektívek”. Hagyományosan a metafizika foglalkozott ezekkel a kérdésekkel.

A metafizika szó azt jelenti, hogy fizikán túli. Az elnevezés úgy keletkezett, hogy Arisztotelész a fizikai világ tárgyalása után foglalkozott az ezt meghaladó kérdésekkel, s mivel ez írásainak sorában is a fizikát tárgyaló rész után következett, rajtaragadt ez az elnevezés. A filozófiának a tapasztalat határán túli, az érzékeinkkel már fel nem fogható, nem anyagi kérdésekkel és a dolgok végső okaival foglalkozó része a metafizika. Majdnem ugyanezt jelenti a transzcendens is, megtoldva azzal a kiegészítéssel, hogy ez utóbbi egyértelműen magasabb rendűnek is tekinti ezt a nem anyagi világot. Mivel Isten és az anyagin túli világ, a „túl-világ” a mai tudomány elfogadott eszköztárával nem bizonyítható, ezért a filozófia ma inkább csak a létről és a lét legáltalánosabb törvényeiről szól. Ez az ontológia, ami maga is a metafizika része volt valamikor. A filozófusok egy része azért is tett le az etika kidolgozásáról, mert úgy gondolták, hogy amíg a lét általános kérdéseit nem válaszolták meg, addig nincs helye az etika kidolgozásának sem.

A modern kori filozófusok legfeljebb sejtetni engedik Isten létét, mert odáig még eljutnak, de mivel Isten létét bizonyítani és vizsgálni már nem lehet, ezért Isten mibenlétének kérdését már nem tárgyalják. Istent mi emberek valóban nem ismerhetjük meg és foghatjuk fel a maga teljességében, mert ehhez a mi képességeink korlátozottak. Belátom, hogy nehéz megbirkózni annak gondolatával, hogy mi emberek nem vagyunk tökéletesek, és nem mi vagyunk a világ urai, de tartok attól, hogy ez csak a leginkább öntelt és korlátolt emberek számára elfogadhatatlan. A világot mindig azok vitték előre, akik ezt méltósággal belátták, és új irányokat, lehetőségeket, megismernivalókat kerestek. Ez egyben azt is jelenti, hogy törekednünk érdemes Isten felé. Ám hogyan lehetséges ez? Csakis úgy, hogy elfogadjuk, hogy igenis volt valamifajta kinyilatkoztatás. Tehát voltak olyan nagy tanítók, akiknél megjelentek azok a tanok, amiket tanulmányoznunk kell, mert ezekből ismerhetjük meg az isteni tanításokat. Sajnálatos, hogy amint az isteni tanok széles körben terjedni kezdtek, amint ezek terjesztésére egyházakat alapítottak, elkezdtek e tanok különféle, az eredetitől eltérő jelentéseket is felvenni. De ne felejtjük el, hogy maga a történelem is újabb és újabb jelentést kényszerített adni a tanoknak. Ezért fordulhatott elő, hogy a világi hatalmi harcokba keveredő egyházak is szembefordultak az eredeti tanokat képviselőkkel, s dogmákkal próbálták megvédeni „a maguk igazát”.

A keresztény egyház pl. csak úgy tudott világi hatalomra is szert tenni, hogy dogmákat mondott ki, és mellesleg meg is gazdagodott. Hogy világi hatalmát megőrizze, eltávolodott tanításainak belső, lényegi tanaitól. Ezért születtek aztán később a tisztaságot és szegénységet hirdető különféle rendek, felekezetek, szekták, amelyek belülről akarták megreformálni az egyházat, visszaállítva az eredeti tanokat. Voltak azonban olyanok, akik még tovább mentek a tanok mélységeiben, s amikor beleütköztek az egyház dogmáiba, arra kényszerültek, hogy titokban gyakorolják hitüket, meggyőződésüket. Nagyon érdekes ebből a szempontból a templomos lovagok rendje, amely maga is egy igen gazdag, katonai szervezet is volt, s a látható felszín mögött igen komoly okkult tudás is rejtőzött. Amint azonban az egyház számára már veszélyessé vált, leszámoltak vele, feloszlatták, vezetőit kivégezték.

A teozófia a vallások összehasonlító tanulmányozásával azt igyekszik bemutatni és feltárni, hogy a vallások forrása eredetileg közös. Ennek a nyomai minden vallásban megtalálhatóak, és ezeket a közös vallási tanításokat szokták *ősi vagy időtlen bölcsességnek* is nevezni. Az etikában a teozófia ugyanerre törekszik: tehát minden vallásban közös etikai alapokat szándékozik feltárni, és azokat követésre alkalmasként bemutatni. Úgy tűnik, hogy a vallások összehasonlítása során itt van a legkönnyebb dolgunk. Mert bár a vallások ma már olyan nagymértékben különböznek egymástól, hogy minden vallás szélsőséges válfaja kizárólagosságra törekszik, akár a másik teljes kiszorítása árán is – egyes vallásokban ez elmehehet a másik megsemmisítéséig is –, az etikák főbb alaptanításai nagyjából mégis megegyeznek.

Erre a mi kultúránkban a legismertebb Tízparancsolat néhány szabályát is felhozhatjuk. Maga a kereszténység – részben – a zsidó vallásban gyökerezik, hiszen a bibliai Ószövetség az izraelita vallásnak is szent könyve, innen vette át a kereszténység. Ebben szerepel a Tízparancsolat eredeti szövege. Ha ebből a legismertebb ötöt megnézzük: *ne ölj, ne paráználkodjál, ne lopj, ne tégy hamis tanúságot, és ne kívánd felebarátod házát, feleségét és semmit, ami felebarátodé* –, a parancsolatok többségét megtaláljuk a többi világvallásban is.

A hindu szellemiség egyik kiemelkedő írása Patandzsali jóga-szútrái szerint az *önuralom fogadalmi* kiterjednek az erőszaktól, a hamisságtól, a lopástól, a bujaságtól és a szerzési vágytól való tartózkodásra.

A buddhista Páncsa Szíla (az öt általános szabály) azt mondja: *ígérem, hogy semmilyen élőlény életét ki nem oltom, hogy lopási szándékkal semmit el nem veszek, hogy minden testi szenvedélyem féken tartom, és hogy minden hamisságtól tartózkodom.*

A mohamedán vallás szerint: mi az iszlám? Mohamed így felelt: „A beszéd tisztasága és a jótekonyság... Senki sem igazhívő, ha nem azt kívánja testvérének, amit önmagának kívánná... Óh ti, akik hisztek, tanúskodjatok szilárdan Isten mellett *igazságossággal*, és ne engedjétek, hogy az emberek iránti rosszindulat a méltánytalan cselekvés bűnébe sodorjon” stb.

Minden vallásban vannak tehát olyan értékek, amelyek az emberi együttélés alapvető elveit fogalmazzák meg, s ezeket keresi és gyűjti össze a teozófia. Miután ezek eredete pontosan fel nem tárható, mondhatjuk, hogy ezek éppoly ősieik, mint maga az ember és mint maguk a vallások. Ezeket az értékeket tekinthetjük a kinyilatkoztatások egy részének is, ill. mint ilyeneket, az erkölcsi tanítások kiindulópontjainak is.

Az értékek tehát – legalábbis egy részük – régtől megvannak, s az egyetemes emberi kultúra részei. Csak arra várnak, hogy újra felfedezzük, s a rájuk tapadt előítéletektől megtisztítva újra gyakoroljuk is őket, ill. éljük szellemük szerint.

A teozófia etikájának alapvetése⁶

Az előző írás a teozófia erkölcsi tanításainak kiindulópontjával foglalkozott. Ahhoz azonban, hogy a konkrét útmutatásokat – köznapi szóhasználatlaltal „erkölcsi parancsolatokat” – nem mint öncélú, hanem értelemmel bíró és valahová vezető szabályokat megérthessük, szükséges egy kis kitérő.

A nagy bölcselők tanításainak – amelyek kinyilatkoztatásoknak is tekinthetők – célja – mint azt az előző írásban bemutattuk – az ősi, az *isteni bölcsesség* vagy *igazságok* átadása az emberiségnek. Az emberiség azonban mindig több különböző, éppen adott fejlettségi szintű, más-más kultúrájú népek, nemzetek, népcsoportok sokaságát jelenti. Ezért a tanítások vagy kinyilatkoztatások lényege bár változatlan, de minden esetben igazodik ezekhez a körülményekhez. Azért van tehát az emberiségnek több nagy vallása, ezekhez kapcsolódó Istenképekkel, szent könyvekkel, ezekre ráépülő sajátos szokásrendszerrel stb., mert az egyes népcsoportok számára így könnyebben befogadható, adoptálható a tanítások lényege. Másfelől ez körülmény biztosítja *minden* nép számára egyaránt a lehetőséget a fejlődésre. A világ sokfélesége mögött azonban ugyanaz az *Egyetemes Egy* rejtezik.

A teozófia Istent, tehát mint a legfelső *Egyet*, mindennek az eredetét és végcélját igyekszik megérteni. Megnyilvánulásában mint logoszt (görögül Ige) nevezi és mutatja be, aki teremtője és fenntartója mindannak, ami a világban létezik. *A teremtés valójában Isten megnyilvánulása*, azaz minden Istentől, de a logosz által jelenik meg. Isten a világot magából teremti, kiáramoltatja az életet, és ez az *emanáció*. Az Örökkévaló kezdet és vég nélküli, ám amikor megteremti a világot, ezzel önmaga egy kis részét önként korlátozza, határokat szab önmagának, s ezeken a határokon belül létezik, mozog, fejlődik és enyészik el a megnyilvánult világegyetem. *Ez a korlátozás valójában a logosz értünk hozott áldozata*, ami azonban *nem szenvedést* jelent, hanem a *szellemi adás okozta örömet*. (Az áldozat latinul sacrificium, azaz megszentelődés.) Ő mindenben, minden atomban ott van, mindent áthat, fenntart és fejleszt, ő a forrása és a vége, ő az oka és a célja a mindenségnek.

A kiadás, azaz a teremtés során a logosz energiája gyors körforgással az örök térben számtalan olyan parányi buborékot hoz létre, amelyek tartalmazzák az *Isteni Tudatot* és *energiát*. Az *Isteni Tudat* tartja fenn az energiát, anyagot, mert ha Isten visszavonná magát belőle, az anyag is megszűnne létezni. *Először ez a legmagasabb rendű szellemanyag jön létre*, amely szétterjed az egész keletkező világegyetemben. Amikor ez az anyag eléri a legsűrűbb halmazállapotát ezen a szinten, örvénylő mozgást eredményez, és ezzel létrehozza az őt követő, egy fokkal sűrűbb anyagot. Az energiának, anyagnak ez a mozgása, változása az *anyagba-merülés* vagy *involúció*. Ez a kiadás, vagyis a teremtés hétszer ismétlődik, mivel a létezésnek hét egymást követő, de egymást átható szintjét különböztetjük meg, és mind a *hét szintnek* megvan a maga anyaga. Ezek így egymásból, az alacsonyabb rendű mindig a nála egy fokkal magasabb rendűből keletkezik. A legfelső szint az isteni szint, ezt követi a monádi szint, majd a nirvánai szint, a buddhi, a mentális, az asztrális és végül a fizikai sík. Itt ezen az utolsó síkon egzisztál az, amit mi köznapi értelemben anyagnak nevezünk. Az összes többi anyagfajta ennél jóval finomabb, a fizikai szemünk számára láthatatlan. A tisztánlátók az emberi aura érzékelésekor *ennek a hét szintnek* az energiájából, anyagából felépülő burkot látják az egyes ember körül, mivel ezek az anyagok áthatják egymást, s így egyszerre vannak jelen mindenütt.

⁶ Új Elixír Magazin 1996. augusztus 64-65. old., szeptember 64-65. old.

A logosz, mivel három módon bontakozik ki, vagy hármasság jellemzi, így lesz maga a Szentháromság: Atya, Fiú és Szentlélek. Ez az *isteni hármasság* más vallásokban is megtalálható más elnevezésekkel és más aspektusokban. Pl. a hinduizmusban Brahma, Visnu és Siva: a Teremtő, a Fenntartó és a Megszüntető majd Újra Teremtő. Egyiptomban Ozirisz, Ízisz és Hórusz egy felfogás szerint az Atya, az Anya és a Gyermeke, vagyis a logosz három más aspektusa. Valójában mindezek csak az *aspektusai*, a *megnyilvánulásai* az Egynek, aki igazából örökre egy és oszthatatlan. Az Atya, az *isteni akarat* az első aspektus az emberiség létrehozásáért munkálkodik. A Fiú, az *isteni bölcsesség* a második aspektus a formák és az élet adásán és alakításán dolgozik. A Szentlélek, az *örök egy* harmadik aspektusa, az *isteni elme* az anyag létrehozásán fáradozik.

Először a Szentlélek kiáradása okozza az anyag létrejöttének fent leírt folyamatát, amit az első kiáradásnak nevezünk. Ennek eredményeképpen jön létre az összes szintek energiája, anyaga, aminek során a Szentlélek létrehozza az egyik anyagból a másikat és ezzel magukat a síkokat is. Ezzel egy időben a legfelső szintekbe áramlanak a szellemi *monádok* – önvalónak is nevezik –, az isteni fény sugarai. Ezeknek a hét alaprezgés szerint megvannak a maguk jellegzetességei, amiket az egész öröklélen át a teremtés egész ideje alatt bontakoztatnak ki.

A monád ekkor még csak rezeg. A rezgést a keletkező világegyetemből jövő impulzusok váltják ki, s ezek hatására ébrednek fel a monád addig szunnyadó, potenciális képességei. A monád itt még forma nélkül létezik, az isteni erő látens, szunnyadó állapotban rejtőzik benne.

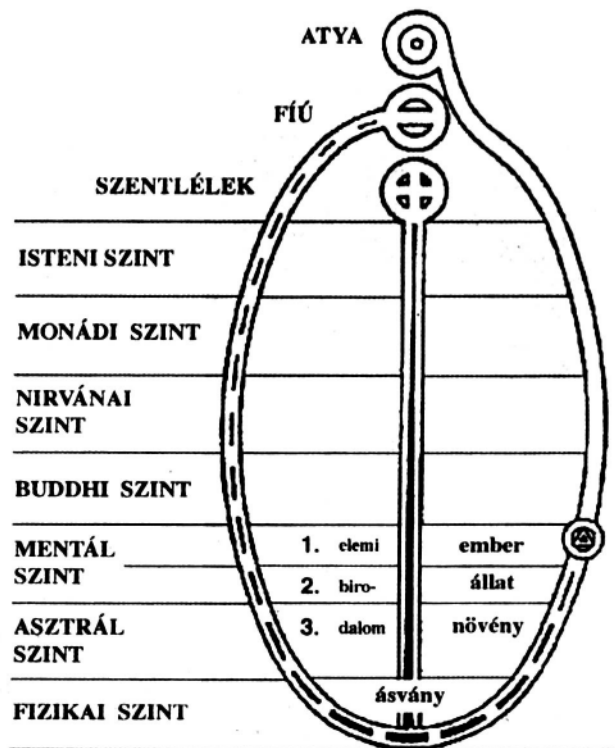
A logosz második aspektusa, a Fiú indítja el a második kiáradást, aminek során az anyag formákká kezd rendeződni. A formák a logosz elméjében eredetileg ideaként léteznek. Ezeket az ideákat vetíti le, hogy mintául szolgáljanak. Ez a forma fejlődése, amit a monád tapasztalatként megőriz, ezáltal finomodik ill. bontakozik ki. A fejlődés nem más, mint a látens, szunnyadó képességek megnyilvánulása, kifejlődése, kibontakozása.

Az anyagibb szintek felé áramolva tehát a magasabb mentális síkon van az első elementális birodalom, az alsó mentális szinten a második elementális birodalom. Mivel a monádok rezgései különbözőek lehetnek, a hasonló rezgésű monádok csoportokat hoznak létre, ezek az ún. csoportlelkek. A monádikus energiák kiáradásának rövid a formai élete, de ezek által fejlődnek a monádok. Mivel minden monád számtalan forma életét tartja fenn, a formában felhalmozott tapasztalatokat képességek formájában halmozza fel.

Majd létrejön az asztrális síkon a harmadik elementális birodalom. Itt a formák összetettebbek, és egyre több tulajdonságot fejlesztenek ki. Ezután már a fizikai szint vagy sík következik, ahol a monád és a forma megszilárdul. Ez a fordulópont is egyben, innen a fejlődés majd fölfelé kezd haladni. „*A lefelé haladó íven a monádok a lehetőségekhez képest hatást gyakoroltak a formára ... A fölfelé haladó íven a monád a formán át fejezi ki önmagát ...*” (A. Besant: Ősi Bölcsesség. 371. old.)

Mielőtt a teremtés felfelé ívelő szakaszának rövid áttekintéséhez kezdenénk, vissza kell térni az elementális birodalmakhoz! Az első három elementális birodalom anyaga élő és reagálóképese. Ennek az a jellegzetessége, hogy a mentális világban a gondolatok által keltett rezgések ún. gondolatformákat hoznak létre, illetve az asztrális világban a vágyak által keltett rezgések vágy-elementálokat hoznak létre. Ezen gondolati és vágy-elementálok tartóssága a gondolatok, vágyak erősségétől függ, körvonalaik tisztasága a vágyak, gondolatok határozottságától, színük pedig a minőségüktől függnek. Ezek az elementálok önálló életre is képesek. A bizonytalan, negatív gondolatok homályosan gomolygó formában sodródnak ide-oda, amíg nem találunk olyan alkalmas személyt, aki fogékony az ilyen érzésekre. Akkor belekapaszkodnak aurájába, és az illető nem tudja miért nem képes szabadulni negatív gondolataitól. A pozitív gondolatoknak határozott alakjuk és hosszabb, tevékenyebb életük van. Az átlagember érzései által keletkezett vágy-elementálok erősebbek és határozottabbak, mint a gondolati elemen-

tálok. A haragot pl. vörös villámlásként érzékelik a látók. A szeretet és a gyűlölet elementáljai is eléri a célzott személyt. Ám ha a címzett tiszta és szeretetteljes, akkor a rossz gondolatformák visszaszállnak a kiküldőjükre és rajta fejtik ki hatásukat. *Ezért sem mindegy tehát, hogy mit gondolunk, és hogy milyen érzéseket engedünk a lelkünkben eluralkodni!*

Az élethullám a fizikai síkon jelenik meg az ásványvilágban, s ez az anyagba merülés legalsó foka. Innen a fejlődés visszafordul, és elindul felfelé, eredete felé. Ez azt jelenti, hogy a monád látens képességei kezdenek felébredni, azaz tevékenység formájában igyekeznek megnyilvánulni. Ezt az ásványvilágban úgy kell érteni, hogy a forma határozott megszervezése történik, pl. a kristályosodás szimmetria jelenségében. Ha megfigyeljük az ásványokat, ott is észrevehetjük, hogy vannak kevésbé fejlettek és fejlettebbek, mint pl. a drágakövek.

A növények az asztrális síkon már magasabb szintet képviselnek, mint az ásványok vagy az ugyancsak az asztrális síkra jellemző vágy-elementálok. A növényeknél jelenik meg az anyagba merülés után a biológiai élet, ami az önálló érzések, az emlékezet és az előre látás első jelei. A monádikus csoportlélek differenciálódása vezet az egyre változatosabb fajok, nemek kialakulásához, majd az élethullám átmegy az állati létformákba.

Az állatok csoportlelei már a mentális síkra is kiterjednek, s így magasabb fejlettséget képviselnek az azt megelőzőknél. A monádikus csoportlélek az egyedek felhalmozott tapasztalatait továbbadják, s ezek jelennek meg mint ösztönök az állatfajoknál és az állati egyedeknél. Az általunk is fejlettnak tartott állatfajoknál megfigyelhetjük az egyéniesülést. Különösen áll ez a domesztikált – házasított – állatfajokra. A monádikus csoportlélek egyre kisebb szerepet játszik, míg végül kialakulnak a különvált egyedek.

Ezen a ponton, az állati egyedek valamely emberies megnyilvánulása után kapcsolódik a fejlődésbe az első isteni aspektus, az Atya, aki a harmadik kiáradással lehozza az emberi monádot, hogy létrejöjjön a kauzális testtel bíró egyéniség. Így az Isten képére és hasonlatosságára teremtett emberi lélek megkezdte fejlődését, vagyis a reinkarnációk sorozatán át felfedezi az Istenséget önmagában, embertársaiban és a környező természet minden életében.

Ha az ember a reinkarnációk végeztével befejezi a földi életeiben az emberi fejlődését, és viszonylagos tökéletességet, megvilágosodást ér el, a fent vázolt folyamat szerint még nem fejezi be kibontakozását, mivel a felsőbb szinteken folytatja a továbbfejlődést felfelé, míg újra egyesül – immár tudatosan teremtőjével. A teremtésben megmutatkozó fejlődési terv folyamatos, mivel a kiáradások is folyamatosak. A teremtés nem egy egyszeri aktus, hanem állandóan, ismétlődő folyamat, s ha lerajzoljuk, egy folyamatos szinusz-szerű görbét kapunk.

Ugyanez a hullámvonallal felrajzolható fejlődési folyamat figyelhető meg a teremtés során minden létező születésében és fejlődésében. Még a bolygók teremtése és fejlődése is analóg módon zajlik. A mi naprendszerünk fizikai és nem fizikai bolygói az alsó öt síkon léteznek és fejlődnek. Miközben a bolygók maguk is megjárják a fejlődési utat lefelé az anyagba, majd az anyagba merülés után ugyanezt az utat teszik meg felfelé, az élethullámok – a három elemi birodalom, az ásványi, a növényi, az állati és az emberi – egymás után áthaladnak rajtuk. A bolygóknak ezt a fejlődési folyamatát bolygóláncnak nevezzük. Az okkult tanítások és hagyományok szerint mind a bolygóláncok, mind az egyes bolygók életében évmillióig tartó korszakokon át zajlik az élet és a tudat fejlődése. A fejlődésben a korszakok hetes beosztásúak, és az egyes korszakok is további hetes korszakokra oszthatók. A hetes korszakokon belül mindig a negyedik a leganyagibb, itt történik a legmélyebbre merülés az anyagba. Ennek a hindu elnevezése Káli Júga, vagyis az anyagiasság sötét vaskorszaka. A legnehezebb és legkritikusabb korszak, a Káli Júgán belüli Káli Júga, amikor a folyamatok erősen felgyorsulnak. Ám mint minden a megnyilvánulás folyamatában, ez is elmúlik, ezen is túljutunk, miközben a maradandó tanulságokat magunkba építve visszük tovább. A Káli Júgák előtt és után természetesen mindig jobb és szelídebb korszakok vannak (a monda szerinti arany, ezüst és bronz korszakok ezek). A mi földünk most éppen egy ilyen mélyponton van, és hogy a fejlődésben nem könnyű innen felemelkedni, azt a földön zajló változások, válságok és nehézségek jelzik.

A bolygókon – mialatt a bolygó maga is fejlődik, változik – az anyag egyéb formái is megjelennek és folytatják a maguk szintjének megfelelő fejlődést. Ha egy bolygó adott szintű fejlődése a rajta lévő élet fejlődésével együtt megvalósítja az adott szintre jellemző legmagasabban elérhető fejlettségi szintet, a bolygón található élet egy része a fejlettségének megfelelően átmegy a bolygólánc egy másik bolygójára, és ott folytatja a fejlődését tovább.

A példából jól látható, hogy a fejlődés a világegyetemben szinte felfoghatatlanul bonyolult és rendkívül összehangolt. Ez csak úgy lehetséges, hogy az embernél sokkal magasabban fejlett lények segítik ezt a munkát mind a világegyetemben, mind pedig a Földön. *Az emberi fejlődés után tehát a végtelen világegyetemben még számtalan olyan létezési forma lehetséges, amelyeket véges emberi elménkkel alig értünk, de amelyekben biztosak lehetünk. Létezésük bizakodással töltheti el lelkünket, hogy érdemes itt a Földön munkálkodnunk felemelkedésünkért.*

Az egyes ember egyéni élete is az anyagba merülést jelképezi. A fizikai életpálya is ezt mutatja, ami a gyermekkorral kezdődik, majd a középkorúságot elérve jut az egyén az adott anyagi léte mélypontjára (a közfelfogás éppen fordítva az élet delének titulálja ugyanezt), s az idős kor újra a szellemiségé, amit az Isten felé közeledés mutat. (Nem véletlen, hogy idős korukban az emberek jó része váratlanul újra hívővé válik, és elkezd templomba járni.)

A halál után a fizikai sík elhagyásával elkezdődik egy egyszerre befelé – önmagunkba – és felfelé – a felsőbb szintek felé – tartó vándorlás. Ennek során ugyan nem biztos, hogy a legmagasabb pontig is eljut minden lélek, de az egyén az újraszületés előtt a fejlettségének megfelelően az elérhető legmagasabb pont megjárása után megkezdzi a lefelé tartó vándorlást. Ez a felkészülés az újabb életre, amíg meg nem születik. Ehhez is segítséget kap a magasabb erőktől, a szellemi vezetőktől.

Az ember földi pályafutásai, azaz a reinkarnációk során elért fejlettsége is ezt a szinusz-görbét mutatja.

A kezdő emberi léleknek, amely éppen kiemelkedett az állati szintről, a földi fejlődése elején az a feladata, hogy személyes-énjét építse ki, a testiséget és az anyagi javak megszerzését kell megtanulnia. Ekkor még a vágyai irányítják, kapni akar, szerezni, cselekedeteit ezek a motivációk irányítják. Ez az eltávolodás útja, a kifelé, az anyag felé fordulás. Az anyagba merülés mélypontjának elérése után a fejlődő ember megcsömörlik a szerzéstől, és belátja, hogy jobb adni, mert ez a boldogságnak olyan élményét nyújtja, ami sokkal maradandóbb. Ezután az ember már a közösség felé fordul, és egy magasabb szinten annak a problémáival foglalkozik, annak él. Az ember földi fejlődésének ez a felfelé ívelő szakasza a visszatérés útja, a befelé fordulás, a saját lelkiség kiépítése is egyben. Az a belső út ez, amelyen felfelé kapaszkodunk Istenhez. Ennek – úgy látszik – két módja is lehetséges. Az egyik a *misztikusé*, aki közvetlen átéléssel éli meg az Istennel való egyesülést. A másik az *okkult tudásé*, ami az értelem felől közelíti meg, és kutatással keresi, bizonyítja Isten létét. Természetesen a kettő keveredése is lehetséges. Az eltávolodás útján inkább az *egzoterikus tanok* vonzzák, míg az *ezoterikus tanokat* a visszatérés útján keresi a fejlődő emberi lélek.

Azt vehetjük észre, hogy a hetes számnak – ha úgy tetszik a számmisztika szerint is – kitüntetett szerepe van a világ teremtésében, felépítésében és ez a benne való minden fajta fejlődés kulcsszáma is.

Egy másik alaptörvény az, amit periodicitásnak nevezünk. (Ezt a szinuszgörbe érzékelteti.)

Harmadik alaptörvény a hatás-visszahatás, az ok és okozat törvénye.

További általánosság a mindenben megnyilvánuló azonosság, amit a teozófia az analógia törvényének nevez. Pl. a mikrokozmosz és a makrokozmosz analógiája.

Hermész Trismegisztosznak tulajdonítják a következő axiómát:

Miként belül, úgy kívül,
Miként a nagy, úgy a kicsi,
Miként fenn, úgy alant.

Úgy gondolom, hogy a H. P. Blavatsky, Annie Besant, C. W. Leadbeater és más teozófiai és okkult kutatók művei alapján összeállított fenti fejtegetések bizonyítják, hogy mennyire igazak Trismegisztosz szavai, bár ő ugyanazt jóval rövidebben mondta el. Igaz, ettől homályosabbnak is látszik, amit mondani akar, de sajnos nem könnyű több szóval sem bemutatni az isteni tervet, amellyel a mindenséget létrehozta.

A reinkarnáció törvénye⁷

Egyesek divatból nyomoznak az előző életeik után, mások minden betegség „megváltó” eredetének kiáltották ki előző életeiket. A sok részgazság mellett mit rejt még e fontos tan?

Az előző írás azt igyekezett bemutatni, hogy az Isteni Terv megvalósulásaképpen megteremtődött a szellemanyag, majd ez a szellemanyag hogyan tette meg hosszú fejlődését le a fizikai anyagba. A fizikai anyag fejlődése az ásványokon, növényeken és állatokon át fejlődik ki arra, hogy befogadhassa immár az egyéniesült szellemet, az emberi lelket. Amikor tehát az anyag erre alkalmassá válik, a harmadik kiáradással az Atya leküldi a fizikai anyagba a gondolkodó elmét, más néven manaszt, továbbá a buddhi és az atma csíráját. Így egyesül az immár fejlett – bonyolult, sok funkció ellátásra képes – fizikai anyag a magasabb rendű szellemmel. Itt kezdődik az emberiség története, mert az anyag és a szellem egyesülése a legizgalmasabb fejlődés kezdete. *Az ember ugyanis része egyfelől a legsűrűbb anyagvilágnak, másfelől az isteni szellemiségnek, személyével, egyéniségével kötve össze e kettőt. Így válik az ember feladatává az, hogy szelleme által emelje fel az anyagot, mintegy átszellemesítse.*

Ennek a nemes célnak egyik legfontosabb eszköze a reinkarnáció vagy újraszületés. Nagyon sok különböző elképzelés veszi körül ezt a fogalmat, mivel több vallás is elfogadja bizonyos elemeit, de nem ebben az összefüggésben. A buddhizmus pl. a lélekvándorlást hirdeti. Ez azonban azt jelenti, hogy az emberi lélek állati testben is újraszülethet. A teozófia korábban ismertetett teremtéstörténeti tanai ezt a lehetőséget kizárják. *Az emberi szellem ugyanis – amint azt láthattuk –, minőségileg jóval magasabb fejlettségi fokot jelent, más a feladata is a teremtésben, ezért nem születhet meg állati testben.* A nagyon mélyre süllyedt emberi lelkek is testet ölthetnek újra emberi testben, ennek fizikai világbeli – testi vagy lelki nyomorékok – és sorsbeli – kemény megpróbáltatások az életutak során – következményei lesznek. A leggonoszabbá vált emberek az isteni eredettől elszakadt mulandó lelkére – legjobb tudomásunk szerint – a túlvilágon megsemmisülés is várhat.

A reinkarnáció vagy újraszületés tehát csak az emberre érvényes törvény. Célja az, hogy az ember az egyes testetöltések tapasztalatait feldolgozza, abból a maradandó – nem érzéki – tudást összegyűjtse, bölcsességgé szublimálja emberi fejlődése folyamán, így szellemesítse át az anyagot, és emelje fel azt újra az isteni szintre.

Hogyan történik a testetöltések sorozata? Az előző írásokban már volt szó a periodicitás törvényéről, amit a szinuszgörbeszerű vonallal lehet leírni. Ez a vonal az ember esetében nem mindig olyan szabályos, mint a szinuszgörbe – eltorzulhat szélességében és hosszában is –, de mindenképpen arra emlékeztet. Ez az a törvény, ami megfigyelhető a természetben is, a nappalok és éjszakák, az évszakok változásában stb. Maga a teremtés is ezt a törvényt követi: az Egy megnyilvánulása, a világmindenség teremtése a szinuszgörbe lefelé szálló ága, Isten lehelete, a világegyetem tágulása, amit a fizika is leír. Míg a szinuszgörbe visszafordult ága az Istenhez visszavezető út, amikor a megnyilvánult Világmindenség visszatér teremtőjéhez, ez Isten belégzése.

A születést követő életszakaszok jól ismertek: gyerekkor, serdülőkor, ifjúkor stb., a modern pszichológia meglehetősen alaposan feldolgozta ezeket. A kérdőjelek inkább a halállal sorakoznak. A lélek, ami egyben tudat és szellem is, a halállal leveti fizikai testét, eltávozik

⁷ Megjelent az Új Elixír Magazin 1996. októberi (64-65. old.), novemberi (64-65. old.)

belőle, s egy rövid időre visszahúzódik az étertestbe. Ha a holttestet eltemetik, az étertest rövid ideig a sír felett lebeg, majd lassan feloszlik. Ha elégetik a holttestet, az étertest gyorsabban oszlik fel, mivel fizikai társát – amihez kötődött – így gyorsabban veszíti el.

A legutóbbi időkben leírt halálközeli élmények már ismertté tették a meghalás történetét, s egyre többen élnek olyanok, akik nem csak elbeszélésből ismerik ezeket az élményeket. Ezeket lényegileg a teozófia is alátámasztja, természetesen figyelembe véve, hogy minden eset egyedi, ezért más, azaz eltérések lehetnek köztük.

Az első fontos történet a halál folyamatában az elmúlt élet áttekintése. Ezt egyfajta értékelés követi, s a leélt élet minőségétől függően kezdődik meg a nem-fizikai testekben az egyes szinteken a vándorlás, ill. visszahúzódás a tudat belsőbb régiói felé. Először: az asztrális anyag is különböző minőségű, sűrűségű, attól függően, hogy milyen a vágyak minősége. A durvább vágyak sűrűbb asztrális anyagot vonzanak magukhoz, a finomabb, tisztább vágyakhoz finomabb rezgésű asztrális anyag társul. Az étertest feloszlása után az elhunyt asztrális testében átrendeződés következik be, a durvább anyagok kerülnek kívülre, a finomabb asztrális anyagok az asztráltestben belül helyezkednek el. Mivel az *asztrális világ* vagy *túlvilág* hét részre osztható, a durvább burkok leválása után ez egyre finomabb anyagból álló, s ezáltal magasabb szintre emelkedik a lélek a túlvilág szintjein.

Annak megfelelően, hogy milyen vágyak vezettek bennünket a földi életünkben, kerülünk a túlvilág alsóbb vagy magasabb szintjeire. A túlvilág legalsó szintje az, amit pokolként szoktak leírni. Ide kerülnek azok az emberek, akiket a földi életben is az emberiség legelvetemültebb tagjainak tartanak. A gyilkosok, iszákosok, a mások megnyomorítói és egyéb gonosztevők. Mindazok a szörnyetegek vagy szörnyűségek, amit itt találnak, azonban csak a saját lelkük által teremtetett szörnyűségek, amivel szembe kell nézniük, és le kell számolniuk. Ez az állapot azonban az ő számukra sem végleges. Újra és újra lehetőséget kapnak arra, hogy következő életeikben megismerhessék és választhassák a jót – szabad akaratukból –, s letörlesszék mindazt a rosszat, amit elkövettek.

A túlvilág második, harmadik és negyedik része az átlagemberek „élettere”, akik életükben jó és rossz tetteket egyaránt elkövettek. Ezek azonban nem mennek túl a – kisebb-nagyobb – átlagos erkölcsi hibákon. Azokat, akik itt idejük túlnyomó részét eltöltik, leginkább a fizikai vágyaik hajtották. Ezek mindennapi szintű kielégítésén fáradoztak, s ezenközben követték el vétségeiket.

A negyedik szinten olyanokat találunk, akiknek a földi vágyai már gyengültek, kevésbé szorosan kötődnek a földi hívságokhoz.

A túlvilág ötödik szintjétől kezdődően található az, amit mennyországgként vagy elíziumi mezőkként szoktak leírni az egyes vallások, kultúrájuk és vallási elképzeléseik szerint. Lehet ez az indiánok leírta örök vadászmezők területe, az iszlám hurikkal benépesített paradicsoma stb. S ezek a mennyországek valóban olyanok, amilyeneknek az anyagi világhoz ragaszkodók elképzelik, ugyanis itt ezek az elképzelések valóra válnak. De éppúgy mint a földi világban az egyes vallási és kulturális közösségeikben megvalósíthatják túlkapásaikat. Az ötödik szinten még anyagi vágyak és elképzelések szerinti világokat építenek fel az oda érkezők, de ez már kevésbé híven követi a földi világ hibáit.

A hatodik szintet már a művészileg és szellemileg haladottabb, de még mindig önző emberek népesítik be.

Az asztrális világ hetedik szintjén a leginkább intellektuális hajlamú lelkek találhatók, akik azonban életükben materialisták voltak, s kizárólag a ráció eszközeit képesek elfogadni a megismerés egyetlen eszközeként. Ezek a lelkek sokszor a földi életükben megkezdett tevékenységüket folytatják még sokáig a túlvilágon is. Ezekből a világokból szoktak a szellem-

idézéssel foglalkozó földi halandók kapcsolatot találni az elhunytak lelkeivel. Mivel azonban az itt lakozók feljebb még nem jártak, tudásuk sincs a továbbiakról. Ezért valójában az ő tudásuk is korlátozódott a saját szintjüknek megfelelően.

Bár a túlvilágban eltöltött idő változó hosszúságú lehet, innen is egyszer tovább kell haladni. Amikor ez az idő elkövetkezik, az asztrális test is feloszlik, s a lélek álomba szenderül. Ebből a nyugodt állapotból a földön élő hozzátartozók a túlzott ragaszkodásukkal „visszarángathatják” az elhunytat, s ezzel megnehezíthetik a továbbhaladását a magasabb világokba. Ezért a szereteteli gondolatok, az imádságok segítenek a túlvilágon való minél gyorsabb áthaladásban. Pedig ez leginkább olyanoknál nehézkes, akik alacsonyabb erkölcsi és szellemi szinten éltek a földi életüket.

Az asztrális világ után a *mentális világ* következik. E kettő csupán alkotórészeik finomságában különböznek egymástól. A mentális világ „... a gondolkodás formájában működő öntudat világa, az értelemé ...” (A. Besant: Ősi Bölcsesség). Itt a fizikai anyag nem korlátozza tevékenységét. Ez az ember lényegének már valódibb világa. Az agy e világ rezgéseire is reagál, ezeket „fogja”. Mivel azonban az agy a fizikai anyag által korlátozott, nem képes a mentális világ összes rezgéseit a maguk teljességében felfogni és feldolgozni.

A mentális világ is hét szintű. Ezen szintek anyagai abban különböznek egymástól, hogy milyen finom rezgésekre képesek reagálni. Minél finomabb rezgések jellemzik, annál fejlettebbnek tekintjük. A gondolatrezgések színeket és formákat hoznak létre. Az alacsonyabb értelmi képességű gondolatok sűrűk és felhőszerűek, szabálytalan alakzatok. A magasabb értelmi képességek éles körvonalú formákat hoznak létre, amelyek tökéletes geometriai alakot is képesek alkotni. Színeik a gyöngyház csillogó szivárványszínei.

A mentális világ legalsó szintjén azoknak a lelke él, akiknek legnemesebb érzelmük valamely hozzátartozójuk vagy barátjuk iránt érzett önzetlen szeretetük volt, s tettek valamely erőfeszítést a magasabb érzelmi és erkölcsi fejlődés irányába. Az asztrális testet felkavaró szenvedélyek a mentális testben gyenge rezgéseket keltenek. Itt kezdődik az emlékezet és a fantázia. A mentális test elkezd stimulálni az asztrális testet, s a fejletlen ember ekkor kezd az érzékei kielégítésére irányuló folytonos hajsztát. A küzdelem szenvedést eredményez, ezekből a mentális test tapasztalatokat szűr le. A mentális szinten működő *tudat* megpróbál ellenállni a szenvedélyeknek, így finomabb anyagot kezd vonzani, ami kiszorítja a durvábbat. A földi élet a tapasztalat szerzése, az életek közti idő a tapasztalatok asszimilálásával telik, aminek lényegi történései a mentális világban zajlanak.

A második szinttől a negyedikig találjuk az átlagembereket. A második szintet azok népesítik be, akik valamely vallás igaz hívei voltak, így mindennapi küzdelmeiket megpróbálták magasabb eszményekhez igazítani.

A harmadik szint azoké, akik földi életükben már képesek voltak *magasabb eszményekért, Isten és az emberiség javáért önzetlenül dolgozni*.

A negyedik szinten találjuk a nagy művészeket, tudósokat, akiket egyben az emberiség jeles tanítóinak is tekinthetünk, de itt vannak az emberiség nagy tanítóit kereső tanítványok is.

A négy alsó mentális szint a *formák világa*, míg a felső három *formanélküli*. Ez azt jelenti, hogy az alsó a konkrét képzetek világa, míg a felső az absztrakt fogalmaké. Az alsóbb szinten működik az alsó manasz vagyis az *elme. Módszere a logika: érvel, okoskodik, következtet*. Ennek művelése nélkül azonban nem fejlődik a felső manasz sem.

Az ötödik szinten olyanok találhatnak helyet, akik mélyebb gondolkodással és nemes étellel érdemelték ezt ki. Az erkölcsileg és szellemileg idáig fejlett emberek asztrális és mentális testeiben már nem található olyan anyag, amely az érzékiségre reagálna. Itt működik az ún.

kauzális test, vagy ok-test, ami a leélt életek tapasztalatait elraktározza, megőrzi. A lélek ugyanis az életciklusok során mentális, asztrális és fizikai testeket épít magának, ezeket használja élete során, ám halála után egymás után leveti azokat. A minden szinten összegyűjtött tapasztalatokat pedig ez a kauzális test raktározza el. A legfinomabb rezgések képezik a *tiszta érzelmeket, az elvont gondolatokat. Ennek a szintnek az ismeretszerzési módja a magasabb intellektus.* Az itt tevékenykedők *erkölceit* pedig *mindenkor a lelkiismeret irányítja.* Akik ezt a szintet el akarják érni, azok számára fontos tudatuk és jellemük állandó és helyes irányú munkával való képzése. (A helyes irányokról a későbbiekben még lesz szó.) E munka pedig a fizikai és az érzéki dolgokon túlra irányított elmélkedés, meditáció és tanulás. Ami természetesen nem jelenti azt, hogy az evilági kötelességeinket ezek miatt el kellene hanyagolnunk!

A hatodik mentális szinten azok tartózkodhatnak, akik minden erejüket a magasabb értelmi és erkölcsi törekvéseknek szentelték.

A hetedik szinten és még tovább a szellemi intuíció és az akarat régióiban van a Mesterek és a Beavatottak tudatának központja.

Az ember valódi lényege, a Gondolkodó vagy manasz lakhelye a mentális világ ötödik szintjén van, bár sokaknál még nem igazán aktív, inkább csak szunnyadó állapotban van itt jelen. Az elhunytak lelkei elsősorban azokon a szinteken fejtik ki aktivitásukat, amelyek fejlettségüknek leginkább megfelelnek. De az örökkévaló ember, az individuum, aki a testben cselekszik, aki az Én-tudatot fenntartja, aki az egyetlen maradandó az összes testek között, az itt „lakik”, itt halmozza fel összes maradandó tapasztalatát, ez a „memóriaegysége”. Majd innen indul mindig új testetöltési utazására, új tapasztalatok szerzésére, tanulásra.

A lélek tehát a fizikai, az asztrális és a mentális világokon át vándorol testetöltései alkalmával. Miután halála után a teljes utat megtéve elért a *fejlettsége szerinti!* legfelső szintre is, az ottani pihenés után elindul visszafelé. Először a mentális világ alsóbb szintjein kezd működni, ahol az előző élet eredményeinek legnagyobb része található. A négy alsó mentális szint anyagából magához vonzza azokat, amelyek a következő testetöltéshez a leginkább megfelelőek, s így megalakítja a következő földi élet mentális testét. Ennek rezgései ébresztik fel az asztrális energiákat. Amikor ezek is rezgésbe jöttek, olyan anyagokat vonzanak magukhoz, amelyek a legmegfelelőbbek az új asztrális test felépítéséhez.

A földi testbe születés körülményeit a karma urai határozzák meg, akik figyelembe veszik a lélek addigi tapasztalatait, s hogy milyenekre lenne a következőkben leginkább szüksége. Az előző életek tartozásai, a korábbi kapcsolatok stb. mind fontosak. Ezek után kiválasztják a legmegfelelőbb új környezetet és szülőket, majd megadják a születendő test „sablonját” vagy „kódját”, ami a DNS-ben és minden sejtben is megtalálható. Ezen minta működésével épül fel az anyaméhben az új test. Az új asztrális test hamar érintkezésbe lép az új éterikus testtel, rajta keresztül a mentális test is hat a fejlődő idegrendszerre. Így történhet meg, hogy az újszülött is már megkülönböztethető jellemvonásokkal, valóságos egyéniséggel jön a világra. Ezt leginkább az újszülött osztályon dolgozó gondozónők tudnák bizonyítani, akik már ekkor pontosan látják az egyes újszülöttek közötti jellembeli különbségeket.

Az újszülött kortól hét éves korig a magasabb Én még formálja a gyermek agyát és idegrendszerét, hogy az minél alkalmasabb legyen majd az önkifejeződésre. Eddig a korig a Gondolkodó öntudata inkább az asztrális szinten van. Ez magyarázza a gyerekek érzékenységet, hogy inkább az érzelmeikre mint az értelmükre lehet hatni, hogy gondolkodás nélkül kimondják azt, ami a szívükön van.

Muszáj egy pillanatra megállnom, ugyanis megdöbbenő a magyar nyelv azon érzékenysége, amely a modern tudományoknak, a pszichológiának ellentmondva – amely az egyes lelki és

értelmi funkciókat oly élesen szétdarabolta és szembeállította –, milyen pontosan jelzi az asztrális és a mentális világok közelségét. Az ÉRTELEM és ÉRZELEM szavak között ugyanis csak egy betűnyi a különbség. Ha tovább játszunk a szavakkal, azt látjuk, hogy ezek a szavak az ÉR-T/Z + ELEM részekből épül fel. Az ÉR szócska megtalálható az *elér* (egy magasabb szintet), *megért*, *felér* (ésszel), *érez*, *érzékel* igékben, a *vér* – a fizikai élet hordozója –, *ér* – mint a vér szállítója –, *érzék*, *érzékelés* főnevekben, s ez bizonyítja e fogalmak rokonságát. Mindezek a magasabb régiók közös ELEMET-t adják.

E két világ csak a kezdete a magasabb régióknak. Ha az alacsonyabbtól haladunk a magasabb szintek felé, ezek a következők: a fizikai, az asztrális, a mentális, a buddhikus, a nirvánikus, para-nirvánikus és mahapara-nirvánikus szintek vannak. A legmagasabbakról csak kevés ismereteink vannak, mivel ezek az emberi értelem számára már felfoghatatlanok.

A **buddhi** szó szanszkritül bölcsességet jelent. Ez az **üdvösség és a könnyörületesség szintje**. Amint az ember tiszta, önzetlen, mindenre kiterjedő, jótékony – azaz isteni – szeretetet kezd árasztani magából, ez olyan rezgéseket kezd kibocsátani, ami e magasabb szint anyagait vonzza magához. Abból e magasabb szint tudathordozóját tudja magának az ember megépíteni. Itt szűnik meg aztán a különállás, az ember egynek érzi magát mindennel.

A **nirvánikus világ a tiszta lét és szellemi akarat világa**. Ezt a szintet érték el tudatosan a Mesterek. Ily módon ez nem a megsemmisülés világa. Itt élnek azok a hatalmas lények, akik korábbi – emberi – fejlődésüket már befejezték, s most a világok igazgatásának „hivatalnokai”. Ugyancsak itt vannak még az angyali rendek és az alsóbb szinteken segédkező lények vezetői is.

A két legfelső szint már isteni szint.

Az ember a buddhikus-atmikus szinten fejezi be fejlődését. Miután továbbhalad a *Nirvánába*, új feladatok várnak rá. Sokan visszatérnek a Földre segíteni, mások máshol dolgoznak tovább.

A létezésnek ezt a hét szintjét és az embernek ezen való fejlődését elfogadva érthetjük csak meg, hogy mit jelent az, hogy mi mindannyian Isten gyermekei vagyunk. Csak ezeket belátva válik szükségszerű tanná a reinkarnáció. Ennek fényében válik az ember is – minden ember! – fenséges, halhatatlan lényé. Akivel nem a vak véletlenek játszanak, aki igenis felelős jelleméért, cselekedeteiért, sorsáért. Aki többre teremtett, mint hogy aktív éveiben földi javakat gyűjtögetve akarjon többnek és jobbnak látszani, s közben úgy tesz, mintha öregség és halál nem létezne. S aki, amikor megöregszik, nem méltósággal viseli sorsát, hanem kétségbeesve siránkozik, és öklét rázza egy általa alkotott igazságtalan Isten felé. Nem! Ennél többre rendeltettünk!

Az erkölcs rendszere⁸

Ellentmondás van az isteni akarat és a szabad akarat között? Vannak-e és hol vannak a szabadság határai? Kellenek-e ilyen határok és miért? Ha Isten végtelenül jó, akkor miért „tűri” ezt a végtelen sok szenvedést, ami a történelmet végigkíséri?

Ilyen és ehhez hasonló kérdések szinte mindig izgatták az embereket. A Biblia is foglalkozik ezekkel a kérdésekkel, gondoljunk csak Jób könyvére.

A történelem maga is váltakozva mutatja be a demokrácia és a diktatúra lehetőségeit és megvalósulásait. A legérdekesebb talán ebből a szempontból az ókori Róma, aminek történelme királysággal kezdődött, köztársasági államformával folytatódott, majd végül a császárság következett, s mindez szükségszerűen követte egymást. A fenti kérdéseknek különös aktualitást korunk – a demokrácia – új kihívása ad.

Ha az erkölcs szempontjából vizsgáljuk a dolgot, ott kell kezdeni, hogy miért van jó és rossz. Az emberek ugyanis eleve rosszul teszik fel a kérdést, amikor úgy kérdeznak, ahogyan azt a fenti bevezetőben is olvashatjuk. *Az ellentétes pólusok ugyanis nem lehetnek egymás nélkül.* Ahogy nincs fény árnyék nélkül, úgy nincs jó rossz nélkül. Honnan tudhatjuk meg azt, hogy mi a jó, ha egyáltalán nem ismerjük a rosszat? Ám tudjuk-e, hogy mi is a jó és a rossz? Lehet, hogy könnyebb lenne az élet, ha lenne egy örökérvényű és egyértelmű meghatározás, de sajnos nincs. Ami az egyik embernek jó, az a másiknak rossz (gondoljunk a közismert ízlések és pofonok mondásra!). Mint ahogy, ami az egyik társadalomban jó, az a másikban rossz (pl. a rabszolgatartás). Ezzel nem kívánom relativizálni a jó és a rossz kérdését, csupán azt állítom, hogy *jó és rossz mindenkor függvénye az egyén és az emberiség fejlődési folyamatban elfoglalt helyének.* Az egyénnél függ attól, hogy a fejlődésben az exoterikus vagy az ezoterikus úton van-e már, tehát még az anyagba leszálló, azt megtapasztalni törekvő, vagy az anyagot már tudatosan átszellemesíteni igyekvő ágban van. Társadalmilag függ attól, hogy az adott társadalom milyen fejlettségi szinten van, milyen a társadalmi berendezés, és ennek függvényeként, milyen a jogalkotás és a közmegegyezés, pl. a közerkölcs. Pl. ma Magyarországon mindenkit felháborítanak a sikerdíjak, de mégis azokat az embereket tartják sikeresnek, menőnek, akiknek hasonlóan hatalmas vagyona van, anélkül, hogy megnéznék, hogy *miből van* a pénze, *s aszerint* ítélnék meg.

A vizsgálódásnál tehát még messzebbre kell visszamenni. Amikor Isten a teremtés kezdetén korlátozta Önmagát, ezzel létrehozta az *elsődleges teremtést*, ami által létrejött a *tökéletes isteni ideák világa*. A *másodlagos teremtés* során kezdődik el a *megnyilvánult világegyetem* létrejötte, amiről A teozófia etikájához I. című cikkemben már szoltam. Mi, emberek ebben a teremtési folyamatban születünk meg, és ezt a valóságot kell megismernünk és megvalósítanunk, azaz *tudatosan választanunk azt az utat, amely ebbe a fejlődési folyamatba illik.* Ha sikerül a fejlődésben minket e folyamatban előrevivő döntéseket hoznunk, és ennek megfelelően cselekednünk, akkor választottuk a jót. A minket hátráltató, visszavetítő döntések vagy cselekedetek a rosszak.

A kérdés másik oldala ezután az, hogy ebben az összefüggésben nincs is értelme annak a felvetésnek, hogy „Isten miért tűr el annyi szenvedést?”. Hiszen az emberek szabad akarat által léteznek, vagyis mi választunk „jó” és „rossz” között, azaz mi döntjük el, hogy azonosítjuk-e

⁸ Új Elixír Magazin 1997. január 64-65. old., február 62-63. old.

magunkat az anyagi világgal, vagy valami több felé is törekszünk. Amikor az emberek a világban tapasztalható rossz okait keresik, s azt Istenben vélik megtalálni, rosszul következtetnek. *Isten a szellem és az anyag közti harmónia megvalósításának lehetőségét adta meg, s mi emberek vagyunk azok, akik ezt választják, vagy úgy döntenek, hogy nem ezt valósítják meg.* És ez utóbbi olykor nem is baj. Illetve csak akkor nincs baj, ha nem akarunk tudatosan ártani, és ha képesek vagyunk belátni azt, hogy tévedhetünk, vagy hogy esetleg tévedtünk is. *A tévedéseinkből ugyanis fontos dolgokat tanulhatunk meg.*

Itt a gondolatmenetbe be kell kapcsolni a reinkarnáció és a lélek fejlődésének tanát. Ugyanis a léleknek a reinkarnációk során hosszú fejlődést kell végigjárnia, melynek során előbb az anyagba merülés útját járja, majd felismeri, hogy ez kevés, és elkezd újra felemelkedni a szellemi szférákba. Ám ez az út hosszú és keserves, még akkor is, ha modern korunk minden technikai vívmánya azt sugallja, hogy a fáradtság kiküszöbölhető. A fizikai fáradtság valóban csökkenthető a technika segítségével, de az nem igaz, hogy a lelki-szellemi fáradtságot is kikerülhetjük. Gondoljunk akár csak a nagy bölcsek életére! Volt köztük egy is, aki úgy lett bölcs, hogy otthon „pihizett” a hintaszékében ringatózva?! A kép ennél sokkal szomorúbb! A bölcsek vagy megvilágosodottak is szenvedtek, mert szenvedésükkel dolgozták le korábbi karmájukat. Tessék szíves ezek után egy csendes, magányos öt percet szánni arra, hogy végiggondolják, jogos-e az ökölrázás Isten felé, amikor szenvedünk? Joggal kérjük-e számon rajta, hogy miért „ver, átkoz minket balsorssal”? Jónak lenni úgy, hogy ezért semmit ne kelljen tenni, valódi jószág? Nem, hölgyeim és uraim, az mindössze lustaság! Márpedig ismerjük a közmondást: aki nem dolgozik, ne is egyék. Hogyan várhatja el az isteni gondviselést az, aki nem veszi a fáradtságot, hogy igyekezzék felé? Ennek lehet több útja is, s ezek mind elvezethetnek Istenhez, de *az Istenhez vezető útra mindenki csak maga léphet. Ezt az utat mindenkinek magának kell választania, és egyedül kell végigjárnia. És még segítséget is kap hozzá, bár ezt nem pénzből – állami vagy világbanki – segély formájában folyósítják számára.*

Dörgelemem után igyekszem mindenkit megnyugtanni, hogy nem kell mindjárt mindenkinek kereszthalált hálnia vagy gályarabságra mennie azért, hogy Istent válassza, és közelebb kerülhessen hozzá. Fáradtságot azonban mindenkinek vállalnia kell, ez nem kerülhető ki. Mindössze jó és rossz között kell választania, és a jó nem mindig esik egybe azzal, amit a közhiedelem annak tart. S minő skandalum!, még azt is *meg kell tanulni, hogy mi a jó és mi a rossz, s ráadásul még gyakorolni is kell, hogy igazán jártasak legyünk benne.* Modern világunk ezeket a dolgokat sajnálatosan – de úgy tűnik tudatosan – nem tartja egyáltalán fontosnak.

Ma az erkölcs ugyanis „kiment a divatból”. Miért? Mert – mint a tapasztalat mutatja –, a pénz vált az egyedüli értékmérővé. Aki gazdag, az a menő. (Tessék csak megfigyelni a szóhasználatot: nem azt mondjuk, hogy jó, az nem is fontos!) De hogyan szerezhető gyorsan nagyon nagy vagyon? Mert hogy az a „lényeg”, hogy itt és most legyen meg minden anyagi javunk, a legjobból, a legdrágábból, mert ami ingyen van, az nem is lehet jó, az értéktelen. *Miután Isten szeretete és maga a szeretet nem pénzért kapható, lehet, hogy ezért nem „kelendő árucikk”?*

Az erkölcs tanai szerint a gyors meggazdagodás ritkábban tisztességes, mint ahányan napjainkban hirtelen nagy vagyonokra tettek szert. Az erkölcsöt talán ezért is megpróbálják az ú. n. modern tudományok – sok esetben a pszichológia segítségül hívásával – kiiktatni. (Ezért természetesen nem a pszichológia a hibás, hanem az, aki erre használja!) Vagyis mindenféle lelki nyavalyákkal magyarázzák meg azt, hogy valaki valamit miért úgy és nem másként csinál, legyen az jó vagy rossz, s miután megmagyarázták, már fel is mentették az illetőt. Az igazán erkölcsös ember sosem fog odaállni bizonygatni az igazát, és nem fog piaci kofaként alkudozni jótette fizetségéért. *Az erkölcs nem árucikk.* A jóért nem pénzben fizetnek, és nem is biztos, hogy még ebben a földi megtestesülésünkben arathatjuk le jótettünk jutalmait. Az is igaz, hogy a pénz megszámlálható itt és most, a következő élet pedig a modern tudomány

eszközeivel is csak ritkán bizonyítható minden kétséget kizáróan, ill. a tudomány számára elfogadhatóan.

Ami a hierarchiát illeti, demokráciánkban – sajnos a szabadság korát éljük – úgyszintén nem túlságosan népszerű ez a fogalom, s mindaz, amit ez jelent. Pedig ha az evolúciót nézzük, azt látjuk, hogy vannak bonyolult, azaz fejlett és kevésbé bonyolult vagy fejletlenebb élőlények, s úgy tanítják, hogy a legfejlettebb, az ember uralkodik a fejletlenebbeken. Ez ma már odáig fajult, hogy az emberek bizonyos csoportjai úgy gondolják, hogy gátlástalanul ki is irthatják a fejletlenebbeket, azaz a növény és állatvilág bizonyos fajait. Az emberiség története ehhez is szolgáltat analógiát. Egyes fasiszta és kommunista vezetők embertömegeket irtottak ki ideológiai okok miatt. *A túlzottan merev hierarchia és a rossz vezetők vezethetnek egy népet vagy országot ilyen bűnbe is.*

Ha az emberi társadalom fejlődését nézzük a történelemben, azt látjuk, hogy minden fajtájában, még a demokráciákban is voltak vezetők és vezetettek. Optimális esetben a vezetők bölcsőbbek mint a vezetettek, és a jót képviselik. Azt a jót, ami embertársaiknak és a közöségnek egyaránt a javát, épülését szolgálja.

Hierarchia tehát volt, van és lesz is minden – általunk a fizikai világban ismert – valóságban. És ugyanez igaz az Égi Valóságra is. Ott is van hierarchia, amit esetleg jó ismerni, és ezeknek is megvannak a szabályai. Isten és az ember között nagyon sok különböző fejlettségű égi rendek vannak még. Az egyes szinteknek megvannak a maguk megfelelő fejlettségű szellemi vezetői, angyali rendjei. Az emberek elérve földi legmagasabb fejlettségi szintjüket – a Bölcsesség Mesterének rangját –, maguk választják azt, hogy belépnek az *angyalok* seregébe, vagy *adeptusként* a Föld fejlődése érdekében munkálkodnak. Testet is ölthetnek, de láthatatlanul is tevékenykedhetnek itt. Angyalként végezhetnek a Föld körül is áldásos tevékenységet, de a világok más részein is munkálkodhatnak. A *nirvánába* lépés ugyancsak nem jelent megsemmisülést, hanem olyan emelkedettségű tevékenységet, amelyet földi agyunkkal már nem követhetünk.

Ezek után érthető, hogy a teozófia erkölcsi kategóriáit is a különböző hierarchiák szerint csoportosítja. A kiindulópont az *érzelem*, ami latinul emotio, ez pedig a „mozogni” szótóból ered. Ez a mozgatóerő viszi az embert a külső tárgyak felé ill. eltávolítja tőlük. A magasabb szellemi világokban már *akarat*, és az értelem irányítja. Az alsóbb világokban *vágy*ként jelentkezik, „... melyet a vonzó és taszító tárgyak keltenek fel, gyönyört vagy fájdalmat okozván. A vonzás és taszítás két címszava alá sorolható minden vágy: vannak szeretet-vágyaink és gyűlölet-vágyaink, vagy egyesülni szeretnénk az utunkba kerülő tárgyakkal, vagy távol szeretnénk tőlük maradni.” (A. Besant: A vallás és az erkölcs egyetemes kézikönyve) Ezek a vágyak az egyén- és a fajfenntartást szolgálják elsősorban, de károssá válnak, ha mértéktelenségbe csapnak át.

Az **érzelmekben** már nagyobb szerepet kap az intelligencia, mert az érzékek kielégítésénél fontosabb a mentális kielégülés. Itt is vannak szeretet-érzelmek, melyek összekötnek, és gyűlölet-érzelmek, melyek elválasztanak.

„Az erkölcs a szeretet-érzelmek ápolásából és szabályozásából áll, amelyekből erények fejlődnek, és a gyűlölet-érzelmek megzabolázásából és kiirtásából, amelyekből bűnök sarjadnak.” (A. Besant u.o.)

Az emberben lévő intelligencia növekedésével a vágyak tehát érzelmekké finomulnak. Egy-egy emberben, de társadalomban is vegyesen fordulnak elő a szeretet- és gyűlölet-vágyak és -érzelmek. Ezért kell tudatosan ellenőrzésünk alá vonni a vágyainkat és érzelmeinket, mert ha a gyűlölet-vágyak vagy -érzelmek túlsúlyra kerülnek, romboló és pusztító erővé válnak.

Az ember közösségekben él, s ezekben kölcsönös kapcsolatok kötik őket össze. A kisebb és nagyobb közösségeken belüli kapcsolatokban jönnek létre a kötelességek. *A kötelesség az, amit az embernek meg kell tennie önmaga fenntartására és közösségért.* Ezeket a közösségeket vagy beleszületésével „készen” kapja az ember – család, nemzet –, vagy maga választja, pl. valamely baráti vagy szakmai társaság. Ha egy szeretet-érzelem önként támad fel valamely egyénben valaki iránt, és jótékony tettekben nyilvánul meg, állandó szokássá válik, akkor **erénynek** nevezzük. **Az erényeket az emberiség egységét látó intelligencia irányítja és ellenőrzi. A bűnök állandósult gyűlölet-érzelmei, amelyeket egy olyan meg nem világosult intelligencia táplál és erősít, aki csak az egyedet, önmagát és az elkülönülést látja.**

Kötelességeink irányulhatnak magunkra, fölötteseinkre, a velünk egyenlőkre és az alattunk állókra. Az erények és bűnök felosztását ezek alapján vázolhatjuk fel.

Az *önmagunkra vonatkozó erények* közül első a minden erény alapját képező **igazság**. Ide tartoznak az igazmondás, egyenesség, becsületesség, feddhetetlen élet, nyíltszívűség, pártatlanság, igazságosság.

A következő legfontosabb erény az **önuralom**, ami *egyenletességet, egyensúlyt és méltóságot* eredményez. A további erények: *a vidámság, a szilárdság és az ártalmatlanság.*

Feletteseink: a nálunk fejlettebbek, az uralkodó vagy az államfő, a szülők, a tanítók és az idősek. Az irántuk érzett legfőbb erény a **tisztelet**. Ebből származnak a *bizalom, az engedelmesség, az elégedettség, az alázatosság, az odaadás, a béke, a derű, a hála, az önfeláldozás, az önátadás, a vidámság, az optimizmus, a hazaszeretet, a közösségi szellem, a lovagiasság, a jómodor, a gyöngédség és az udvariasság.* Ezekből fakad az egyenlők és alattunk lévők iránt is megnyilatkozó *tolerancia, nyíltszívűség, megértés, részvétel és együttérzés.* A felettések iránti bűnök: a félelem, a tiszteletlenség, a szentségtagadás, a gyávaság, a hamisság, a bizalmatlanság, a gyanakvás, a szolgáltság, a szemtelenség, a modortalanság, a durvaság, a hitványság és a közönségesség.

Az *egyenrangúakkal szembeni erények:* a **szeretet**, a *testvériesség, a jóságosság, a barátságosság, a megbecsülés, az udvariasság, a figyelmesség, a vendégszeretet, a becsületesség, a nyíltság, az egyenesség, a tisztességesség, a megbízhatóság, a hűség, az együttműködés, az előzékenységek.* A bűnök: a durvaság, a barátságtalanság, a mogorvaság, az ingerlékenység, a szeszélyesség, a türelmetlenség, a vakbuzgóság, a fanatizmus, a kritizálás, a hamisság, a becsületesség, a hitványság, a gyanakvás, a bizalmatlanság, a meghazudtolás, az ócsárlás, a gyalázás, a bosszú, a bosszúvágy, a neheztelés, az agresszivitás és a szemtelenség.

Az *alattunk lévőkkel szembeni erények:* a **jóakarat**, az *együttérzés, a részvétel, a szánakozás, a rokonszenv, a türelem, a kedvesség, a bőkezűség, a jótékonyosság, a segítőkészség, a jótevés, az önfeláldozás, az igazságosság, a pártatlanság, az engedelmesség, a szolgálat és a gyengédség.* A bűnök: a durvaság, az igazságtalanság, az elnyomás, a kegyetlenség, a megvetés, a pökhendiség, a lenézés, a felfuvalkodottság, az elbizakodottság, az árulás, a gyávaság, a hízelgés és a csúszás-mászás.

A nagy tanítók egybecsengően azt tanítják, hogy minden rosszat jóval kell viszonzni. Csak ez képes a rossz terjedését megátolni.

A szellem anyagi testeiben való kibontakozásának és a testek fejlődésének *két idetartozó törvénye:* a *hatás és visszahatás törvénye*, amit szanszkritül karmának neveznek. Maga a szó akciót, cselekvést jelent, ami magában foglalja a reakciót, a visszahatást is. A modern tudományok ok és okozat néven ismerik. Ebben az esetben arról van szó, hogy gondolatainkkal teremtyük valóságunkat, azzá leszünk, amire sokat, gyakran gondolunk. A másik működési módja, hogy amit másoknak teszünk, okozunk, az jön vissza hozzánk.

A második törvény az áldozat törvénye. Ez azt jelenti, hogy képesek vagyunk másokat önös érdekeink elé helyezni, életünket kiárasztjuk mások javára. S minél több emberre vagyunk képesek e tulajdonságunkat kiterjeszteni, annál magasabb szintet értünk el lelki fejlődésünkben. Ezt nem mindig kíséri szenvedés, a másokért hozott áldozat okozhat jóérzést, megelégedettséget. Ahogy Isten korlátozta önmagát a teremtés által miértünk, ahogy Jézus feláldozta magát érettünk, úgy a mi életünknek is a másokért hozott áldozat ad célt és értelmet.

Az ember teste, a lélek eszközei⁹

A pszichológia a léleknek egyre több funkcióját, képességét és tevékenységét írja le. Ám különböző irányzatai ellentmondásban vannak egymással, miközben számos jelenségre nem képesek sem együtt sem külön-külön választ adni. Másfelől a szorongásokra, a halálfélelemre és még számtalan „örök” pszichés problémára vagy csak tablettát adnak, vagy még azt sem, holott a megoldást nem a fizikai test felől közelítve lenne érdemes keresni.

A teozófia szerint az embernek nem csak fizikai teste van, hanem még éterikus, asztrális és mentális teste is vannak. Ezek működéséről és egymással való kapcsolataikról dr. Bíró Dénes az Új Elixír Magazin 1994. májusi, júniusi ill. az 1995. augusztusi, szeptemberi és októberi számaiban már sok fontos és új gondolatot elmondott, főleg orvosi, biológiai szempontból. Ezeket szeretném megtoldani további pszichológiai, erkölcsi szempontokkal.

A **fizikai testével cselekszik** az ember, *létfenntartási és fajfenntartási funkcióit* végzi. Magasabb szintű működés esetén érzékel, érzékeiteit egyre tudatosabban különbözteti meg, majd tudata segítségével ismeretökké alakítja, s ellenőrzése alá vonja őket. Ennek a fizikai testnek *két fő része van: a sűrű test*, amely a fizikai sík három halmazállapotához tartozó anyagokból épül föl. *A másik az éterikus test*, ami a fizikai világ négy felsőbb halmazállapotából ered. Ez lilás és szürke színű, és a fizikai testet áthatja. Az éterikus test feladata az, hogy *a Napból jövő életáramokat a sűrűbb fizikai részek használatára átalakítsa és alkalmassá tegye*. Az egészséges ember ebből az életenergiából többet képes összegyűjteni, mint amire magának szüksége van, és képes a felesleget kisugározni, amit a gyengébbek át tudnak venni, és fel tudnak használni. Ezt az energiát adják át tehát a „gyógyítók” a gyengébb, betegebb társaiknak. (Vannak aztán ún. „életerő-vámpírok”, akik elszívják ezt azoktól is, akiknek pedig nincs feleslegük.) *A sűrű test és az éterikus test szorosan összetartozik*. Ez az összetartozás csak a halál bekövetkezte után bomlik fel, a tudat egy időre az éterikus testbe húzódik. Ez a felhőszerű alak, a „kísértet” tompa öntudattal, szótlanság egy ideig még a sír körül lebeg, aztán lassan feloszlik.

Az **asztrális testtel** érzünk: *előbb csak vágyakat, a fizikai világ tárgyai és embertársaink iránt, később finomabb érzelmeket, amelyek kielégítésénél már nem csak a fizikai test kielégülése fontos*. Köztudott, hogy a hátrahagyott fizikai testünkről egészségügyi okokból gondoskodnunk kell, mivel időt vesz igénybe, míg teljesen felbomlik, és a bomlástermékek fertőzést okozhatnak. Azt már kevesebben tudják, hogy a hátrahagyott asztrális testünknek is időre van szüksége, míg teljesen feloszlik az asztrális világban, ám éppúgy gondoskodásra szorul, mint a levetett fizikai test. Az is köztudott, hogy a hulla hullamérgezést okozhat, de azt már kevesen tudják, hogy szellemidézéskor sok esetben ezt a levetett asztrális testet szokták a szeánszok látogatói lehívni, megidézni, s ez ugyancsak nem kevés veszélyt hozhat a vele „szórakozók” számára. Ez a hátrahagyott asztrális burok ugyanis úgy tudja meghosszabbítani az életét, ha mások életenergiáját elszívja. Ez szokott történni a szeánszokon. S az még a kisebbik baj, ha csak időleges ez az energia-elszívás, a nagyobb baj akkor van, ha ez az asztrális elementál úgy rátapad egy fizikai testre, hogy el sem akarja azt hagyni. Ekkor az illető vagy megbolondul, vagy megszállott lesz, a legrosszabb esetben öngyilkosságot is elkövethet.

⁹ Új Elixír Magazin 1997. március 60-61. old.

Az asztrális világ nagyon hasonlít a földi világhoz, ugyanis többek között a fizikai tárgyak asztrális másaiból és az asztrális világ sajátos tárgyaiból, lényeiből, formáiból áll. A látható különbség a tisztánlátók szerint az, hogy az asztrális tárgyak átlátszóak, a tárgyak túlsó oldala, belseje is látható egy időben. E tárgyak ragyogó, csillogó fényűek. Az asztrális formák rendkívül gyorsan képesek alakjukat változtatni.

A **mentális testünkkel** *gondolkodunk, előbb konkrét gondolatokat alkotunk, később fogalmakat.* A mentális test még elevenebb mint az asztrális, nagyobb a mozgékonyasága, mivel sokkal finomabb anyagból épül fel, s így kisebb tömeget kell mozgatnia. Ha valaki próbált már erőteljesen koncentrálni, vagy tudatát teljesen lecsendesíteni, az már tudja, hogy ez mit jelent. A tudat ugyanis rendkívül könnyen csapong, pillanatonként elkalandozik, s amikor leginkább egy tárgyra törekszik figyelmét összpontosítani, akkor „jut eszébe” a legtöbb lényegtelen apróság. Ezért *kell elménket tudatosan „nevelni, szoktatni” a koncentrálásra, ezáltal uralni gondolatainkat, mivel gondolatformáink is önálló életet élnek. Minél tovább foglalkozunk egy-egy gondolattal, az annál erősebb lesz, míg meg nem valósul.* A pozitív gondolkodás hívei ezt a tulajdonságát használják fel, amikor arra hívják fel a figyelmet, hogy tüzzünk ki magunk elé pontos célokat, s ezeket dolgozzuk ki minél alaposabban, vizualizáljuk őket, foglalkozzunk velük, „dédelgessük” őket, s ezek egyszer csak megvalósulnak, életre kelnek.

A fizikai test, az asztrális és a mentális test mindegyikének saját élete és „ön-tudata” van, a testeket használó személyiség életétől és tudatától egészen különálló test-tudattal. Ezeket a test-tudatokat mint *fizikai, asztrális és mentális elementálokat különböztetjük meg.*

A teozófia etikájához c. írásomban leírtam a Logosz kiáramlásának folyamatát, s az ennek következtében létrejövő hét szintet. Az anyagba-szállás során jön létre a mentális szint, amit felső és alsó mentális szintre osztunk fel. Ha ehhez hozzávesszük az asztrális szintet, megkapjuk *a három elementális birodalmat* az anyagba-merülés folyamatában. *Az ember asztrális és mentális test-tudatai ezekből építkeznek,* ám ezek még az élet lefelé hajló ívén vannak, az ásványi szint alatt, tehát igen alacsony szintűek. Ezen elementálok legfőbb élet-szükséglete, hogy eleveneknek érezzék magukat, minél újabb és újabb, anyagibb módokon. Ehhez különböző fajtájú *rezgéseket* kívánnak, és ezek minél durvábbak, azaz minél közelebb állnak a sűrű fizikai anyaghoz, annál jobban tetszik nekik. Szeretik pl. az asztrális testet indulatba hozni. A mentális elementál szereti nyugtalanságban tartani az elmét, nem szereti a koncentrálttságot.

A fizikai test elementálja az ásványi, a növényi és az állati szintek anyagaiból épül fel, de tartalmazza a korábbi emberi fejlődés tapasztalatait is. Ez a fizikai test-tudat az, ami pl. enni akar, ha éhes, de ugyanez a test-tudat emlékszik vissza azokra a tudattartalmakra, amelyeket Jung kollektív tudatalattinak nevezett el.

Az aktuális testet öltéskor létrejövő ember tehát egyfelől ezekből a test-tudatokból épül fel, de saját én-tudattal is rendelkezik, s ez a *személyiség.* Ám ez még mindig csak részleges képviselője az igazi léleknek, az Egonak vagy az *egyénségnek.*

Az Ego a tulajdonosa az asztrális és a mentális testeknek, amelyek viszont már az élet felfelé hajló ívén vannak. Az asztrális és a mentális elementálok, amelyek e testeket felépítik, tehát eleve ellentétben vannak mindenkor az asztrális és a mentális testben működő emberi tudatokkal, amelyek már isteni lényegük felé törnek. Vagyis az asztrális és a mentális elementálok (anyagok) olyan tapasztalatokra vágynak, amelyek a fizikai lét felé tartanak, mert ez a fejlődési tendenciájuk, az asztrális és a mentális test-tudatok viszont már a tiszta szellemiség felé tartanak fejlődésük során. *Ez a magyarázata a test és a szellem örök harcának az éppen testben élő emberben.*

Az Ego vagy egyéniség az állandó kauzális testben él, és itt minden egyes személyiségben szerzett tapasztalat emlékét gyűjti össze és asszimilálja a maradandó tudatban. *A kauzális test a lélek azon területe, ahol az emberi lélek valódi fejlődése zajlik.* Alkalmas arra, hogy vele előbb absztrakt gondolatokat, majd eszményeket hozzunk létre, teremtsünk. Itt történik minden élet után a megszerzett tapasztalatok összegzése, és a felkészülés az új életre.

Az ember eme halhatatlan lelke maradandó és egyéni Tudat, aki a fizikai szem számára láthatatlan anyagú testben él. Ebben a magasabb-mentális szint anyagából felépülő kauzális testben mindkét nem – férfi és női – lényege potenciálisan benne van, ezért inkább angyalinak nevezhető. Ez tehát a lélek halhatatlan és maradandó része. Innen ered és minden újraszületés után ide tér vissza, magával hozva örök tapasztalatait. **Célja a tökéletesedés, az Isten felé törekvés.**

Az embernek az a feladata életében, halálában és azon túl, hogy uralkodjon testein, harmóniába ötvözze Őket, és ezek energiáját a számára a kozmoszban kijelölt és az Ego által is elfogadott munkára fordítsa.

Az **Egonak** vagy egyéniségnek, vagy magasabb Énnak **három alkotórésze a szellem, az intuíció és az elvont értelem.** Három alapvető **eszköze az akarat, a bölcsesség és a tevékenység.**

A **személyiség** vagy alsóbb Én részei az alsóbb manasz vagy konkrét értelem, az asztrális test vagy **a vágytermészet és a fizikai funkciók,** valamint ezek megnyilvánulásai.

A fizikai test életfunkciói sem nem jók, sem nem rosszak. Akkor válnak rosszakká, amikor az értelem helyett a vágy kezd el uralkodni rajtuk. Az értelem ugyanis belátja, hogy a testet táplálni kell azért, hogy életben maradjon, és egészséges legyen. Amikor azonban az asztrális test csak az evés-ivásban találja gyönyörűségét, a test falánk lesz, és egyre többet kíván. Eleinte még az asztrális test vágya diktál, de egy idő múlva a fizikai test gyönyörei eluralkodnak az asztrális testen, s ez azt jelenti, hogy az ember visszasüllyedt az állati szintre. Önuralommal és tisztasággal kell tehát a fizikai test felett uralkodnunk.

Az asztrális test elementáljainak természete az, hogy vágyakoznak. Ez a *vágytermészet remek eszköz a megismeréshez.* A baj ott kezdődik, amikor a vágyelementál kezd el a személyiségen uralkodni, és sóvárgássá fajul. Azaz a személyiség nem lesz képes indulatain és vágyain uralkodni, szenvedélyei mindenre képessé teszik, csak hogy vágyait kielégítse. *Ha azonban uralkodni tudunk érzelmeinken, ezzel érzékennyé és finommá tesszük a lélek használatára, valamint a szeretet és az együttérzés nemes kifejezésére.*

Az értelmi test mentális elementáljának természete az, hogy gondolatokra reagál. *A gondolatnak eszköznek kell lennie arra, hogy segítségével felfedezzük a körülöttünk lévő világot.* A **konkrét gondolkodás** szemügyre veszi és felméri a mindenséget. Sajnos a mentális elementál legtöbbször ragaszkodik régi gondolataihoz, ezért újra és újra elgondoltatja azokat velünk. Ezek az **előítéletek,** amelyek hasznosak lehetnek bizonyos esetekben, de ez nem jelenti azt, hogy *mindig* igazak is. Másrészt gondolataink legnagyobb részét nem magunk teremtyük, hanem másokét fogadjuk el készen. Ezek azok a gondolatok, amelyeket mások hoztak létre, s amelyek behatolhatnak mentális testünkbe, ahol hasonló gondolatokat váltanak ki belőlünk is. Sajnos ezek lehetnek rombolóak, negatívak is.

Az asztrális és a mentális elementálok sok esetben hasonlóan viselkednek. A hasonló a hasonló vonzza, ezek energiája, életereje összeadódik, s így erősítik fel egymást. Ha egy emberben egyfajta gondolatkör különösen nagy energiájúvá válik, mintegy eluralkodik rajta, ez egy idő után komoly elmezavarokhoz is vezethet. Illetve remekül vizsgálható e jelenség egy-egy tömegpszichózis jelenségnél, mint pl. a futballmeccs. Itt ez először csak a kedvenc csapat favorizálásában nyilvánul meg, ami közös énekléssel, tapssal stb. jár együtt. Tovább

fajulva az ellenséges csapat ill. drukkertáborának gyűlöletében jelentkezik, míg a felerősödött negatív indulatok tettekben is megnyilvánulnak: az összeverekedő drukkerek akár egymás életét is kiolthatják.

Az **absztrakt gondolkodás** az alsóbb testek tapasztalatait örök fogalmakká, eszmékké alakítja, amelyeket aztán beépít a lélek természetébe. A tanulás segíti a személyiséget abban, hogy egyedül is képes legyen úgy használni az agyát, hogy önálló meglátásai legyenek, s így önálló gondolatokat legyen képes létrehozni, ne pedig csak mások – bár néha jól bevált – gondolatformáit használja. Ez annál is inkább fontos, mert csak ez az az eszköz itt a földön is, amivel az emberiség fizikai világbeli fejlődését elsegíthetjük. És bár földi életünk az örökkévalóságban csak egy pillanat töredékének a töredéke, s bár ez a testet-öltésünk csak egyike a soknak, nem veszíthetjük szem elől, hogy **itt és most van a legtöbb tennivalónk nemcsak önmagunkért, hanem embertársainkért és az emberiség földi küldetésének megvalósításáért, azaz társadalmunk fejlődéséért is.**

Az áldozat törvénye¹⁰

Ha valaki ezt a szót hallja: áldozat, rögtön valami olyan dologra gondol, ami az egyén számára nagyon kínos, gyötrelmes. Hogy lehet ez istentől származó törvény? Illetve milyen törvény az ilyen?

Tényleg fel kellene magunkat áldozni szenvedés és kínok között? Nem. Az áldozat törvénye másról is szól. Mert valóban vannak olyanok, akiknek az áldozat maga a szenvedés, de van más tartalma is ugyanennek a szónak, törvénynek.

„Az áldozat igazi lényege az élet önkéntes és boldog kiáradása, hogy más is részesüljön benne. Szenvetéssel csak akkor jár, ha az áldozatot hozó természetében a magasabb – akinek öröm az adás – diszharmóniában van az alacsonyabbal, aki a birtoklásban és a megtartásban talál meglegetédest.” (Annie Besant: Az ősi bölcsesség. 314-315. l.)

Hogy könnyebben megérthessük a dolgot, érdemes visszautalni egy korábbi írásomra, amelyben vázoltam a fejlődés útját a fizikai anyagba merülés útján. Ekkor az ún. három elemi birodalmon, majd az ásványvilágon, a növényvilágon és az állatvilágon keresztül fejlődik a lélek, míg eléri az emberiesülést, az individualizációt. Ezután indul el a személyiség kialakításának útján, amelynek első szakasza még mindig a szellemi eredetétől való eltávolodás útja, amit nevezhetünk az **egzotéria** útjának is. Ám ezen a szinten is meg kell tanulnia előbb magában a fizikai anyag világában a leckék sokaságát, s csak ezután indulhat el a szellemi eredetéhez való **tudatos** visszatérés útján, amit nevezhetünk az **ezotéria** útjának is.

Nos, igen keservesnek tűnik sokunk számára a fizikai anyag nyújtotta leckék megtanulása, mivel az eltávolodás ezen útján a birtoklás és a megtartás nyújt örömet. Ez a lecke sok szenvedést is okozhat, hiszen a birtoklás és a megtartás *mindig csak időleges lehet*. Sajnos be kell látni – amennyiben **egy** fizikai megtestesülésünkre gondolunk –, hogy *mindent* elvesztünk egyszer. Még az életünket is. Aki az eltávolodás, az anyagba merülés útján jár – *amely út nem kikerülhető*, ezen mindenkinek végig kell menni, legfeljebb az nem mindegy, hogy mennyi életet töltünk el ezzel! –, annak az élete csupa küzdelem. Először meg kell szereznie a fizikai anyagi világban mindazt, amit megszerzésre érdemesnek tart.

A mai korban ez elsősorban a pénz, aminek segítségével – sokan úgy gondolják –, minden más is megszerezhető. Amikor már megszerezték a pénzt azok, akiknek ez a legfontosabb, majd a még több pénzt, a rajta megvehető javakkal együtt, megérik, hogy ez nem elégíti ki a valós szükségleteiket. Így újabb és egyre kínzóbb hiányérzet lép fel náluk, s ezek kielégítésére az emberek sokszor nem a helyes irányt választják. Vagyis azt hiszik, hogy akkor érik el a „boldogságot”, ha továbbra is csak a fizikai anyagi szükségleteiket elégítik ki, ahelyett, hogy figyelmüket most már a lélek és a szellem értékei felé fordítanák. Ehelyett mondvacsinált fizikai anyagi szükségleteket *kreálnak*, mint pl. a divat diktálta hajszát a fogyasztásra orientált világban. Pedig a csendes befelé fordulás útja több örömet, megnyugvást nyújthatna nekik.

Ma azonban a hangos hírverés elnyomja a valós értékeket, az emberek bedőlnek a látszatoknak, a talmi csillogásnak, a filmsztárok, popsztárok stb. hazug világa megtéveszti őket. Elhitetik velük, hogy ezeknek az útja az igazán „üdvözítő”, mert lám milyen sikeresek, irigylésre méltóak. S mivel a reklámok is hasonlókat sugallnak, sokan őket igyekeznek utánózni. *Találd ki magad*, az „imzisedet” – tehát ne is magadat keresd, hanem hazudj valami

¹⁰ Új Elixír Magazin 1997. április 60–61. old.

eladhatót! – lett az új jelszó, az **ismerd meg magad** helyett. Ne a pénzen megvehető divatos javakat: újabb és újabb háztartási gépeket, autót, ékszereket stb. keressük, kívánjuk, hanem **önmagunk valós megismerését!** A tárgyakkal csak elbarikádozzuk az önmagunkhoz vezető út megtalálásának még a lehetőségét is.

Az sem véletlen, hogy az egzotéria útján járók sok esetben hitetlenek, istentagadók, s félnek a haláltól. Hiszen azt vallják, hiszik, hogy csak egyszer élnek, s így aztán mindent ebben az egy életükben kell megszerezniük, megtartaniuk, mert még egy lehetőségük már nem lesz, s a sok szép dolgot és finomságot nem vihetik magukkal a sírba. Csak nevetnek azon, hogy vannak olyan értékek, amelyek a halál után is megmaradnak. A lelkük mélyén azonban félnek, és minden eszközzel harcolnak pl. az öregségük ellen, s mégis összeomlanak, ha ez bekövetkezik. Azt próbálják elhitetni önmagukkal, semmilyen eszköztől vissza nem riadva, hogy örökké hazudhatnak maguknak és másoknak is. Egy ponton a hazugságok mégis lelepleződnek, s ez a halál pillanata!

Míg idáig elérünk, számtalan lehetőséget kapunk, hogy megváltoztassuk ezt a hozzáállást. Pl. a betegségek, ha valóban figyelünk rájuk, s nem csak a modern kemikáliák kínálta tüneti kezelésekből hiszünk, fontos lehetőségeket adnak arra, hogy még a halál bekövetkezése előtt eljussunk életünk fontos felismeréseihez. Azaz, hogy ráébredjünk, melyek azok az értékek, amelyek igazán fontosak.

A másik leggyakrabban elkövetett bűn, amit viszont mások ellen követnek el, s ami legalább ilyen káros, amikor ugyanezekkel a hátsó szándékokkal azt hazudják néhányan, hogy ők majd megmutatják a „tévelygőknek”, a szomjazóknak az „igazi” ezoterikus utat. Ám mindennek ára van, mondják, hát ennek is. Az érvelés idáig igaz, de ők pénzben mérik az árat. Kérdelem én azonban, Buddha pénzen vette a megvilágosodást? Krisztus pénzért gyógyított, „árusította” tanait? S tessék egy kicsit gondolkodni, melyik az időtálló, az idei divat diktálta ruhafazon, vagy az említettek gondolatai? S mégis érdemes lenne időmérleget készíteni róla, hogy országunkban mennyi időt fordítanak az emberek az új ruhafazon, illatszerek – dezodorok, zsilettpengék és arcvizek – diktálta „imidzs” megszerzésére, s mennyit Buddha vagy Krisztus tanai mélyebb értelmének megismerésére és megvalósítására. Ez utóbbiak felett eljárt az idő, mondhatják. Ez ugyan szó szerint igaz, de mondanivalójuk mégis él. S miért? Egy profán válasz van erre: mert igazságtartalmuk időállóbb a legutolsó divaténál.

Miért loholunk hát mégis a látszat megteremtése után? Mert még mindig az egzotéria útján járunk, mert még mindig nem tudunk lemondani hiábavalóságainkról, s nem tanultuk meg a másoknak adást. S ha itt tartunk egyéni fejlődésünkben, és nem is akarunk továbblépni, az áldozat szenvedés marad.

Bizonyos mennyiségű szenvedést tehát mindannyiunknak meg kell tapasztalnunk emberi fejlődésünk során. Hogy milyen mérvű ez a szenvedés, az már rajtunk múlik. Vállalhatjuk ezt tudatosan, ahelyett, hogy kétségbeesetten hadakoznánk ellene, mert bízhatunk abban, hogy az élet nem csak a szenvedéssel azonos. Ám mindig csak az egyén találhatja meg a maga életében a jót és a szépet, hiszen más a jó nekem és neked, és mert más a feladatom, a küldetésem nekem és neked. Kötelességünk is megtalálni az élet nyújtotta pozitív értékeket, mert csak ez visz előre utunkon. Ha odafigyelünk a vallások nyújtotta – minél eredetibb – tanokra, megtalálhatjuk bennük azokat a tanításokat, amelyek támpontot nyújtanak abban, hogy merre menjünk egyéni utunkon, és hogyan cselekedjünk, hogy minél rövidebb és elviselhetőbb legyen ez az időnként kemény megpróbáltatásokkal teli út.

Tudatlanságaink miatt így is sokszor tévedni fogunk, és ennek viselnünk kell majd a következményeit, ill. ebben az életünkben is sokszor viseljük korábbi életeink

tévedéseinek vagy vétségeinek a következményeit. Ám ha minél kevesebbet ártunk magunknak és másoknak, annál kevesebb szenvedés várhat ránk.

Az ezotéria útján járónak azonban az áldozat öröm. A fizikai javakról való lemondás, az adás: testi, de elsősorban a lelki javak pl. az önzetlen segítség, a szeretet adása a boldogság.

A Legmagasabb Szellemi Lény lényege is az adás, hiszen kitől kaphat az, akinél nincs magasztosabb? Tehát ha cselekedni akar, csak adhat. S mi mást adhatna, ha nem önmagát? A szellemet tehát az adás jellemzi. Vele szemben az anyag az, ami elfogad, s mint forma a kapás által igyekszik fennmaradni. Az igazi élet azonban nem a mulandó forma, hanem a marandó szellem. A forma eszköze a szellemnek, az életnek. Épp ilyen eszköz a pénz is a hétköznapi élet terén az életben maradáshoz. Az azonban nagyon fontos, hogy ügyesen tudjunk bánni eszközeinkkel, a pénzzel éppúgy, mint fizikai testünk nyújtotta képességeinkkel. Olyan feladatunk ez, amiért – többek között – ebbe a fizikai testbe kellett megszületnünk. Meg kell tanulnunk eszközeinkkel kellő módon bánni, kezelni ezeket az eszközöket, de **egy magasabb cél érdekében. Ez pedig nem más, mint az áldozat törvényének megvalósítása: a magasabb szellemiség törvényei szerint élni, szolgálni, és adni önmagunkból igazi önmagunkat.** Legyőzni az alacsonyabb vágyakat, a lustaságot, a tisztátalanságot. Hogyan valósíthatjuk ezt meg, hogy ez lehetőleg ne váljon szenvedéssé? Erről a következő írás fog szólni.

Az úton¹¹

Előző írásomban azt ígértem, hogy igyekszem bemutatni azokat a támpontokat, amelyek hozzásegítenek ahhoz, hogy már ebben az életünkben és a következőkben is lehetőség szerint minél kevesebb szenvedést zúdítsunk a magunk és a mások nyakába.

Mielőtt rátérnék voltaképpen témámra, szükséges egy kis kitérőt tenni. Ugyanis ma igen sokan azt állítják magukról, hogy ők „tanításokat kapnak”. Tőlem is megkérdezték már, hogy honnan van a tudásom. Aki folyamatosan olvasta cikkeimet, annak nem árulok el titkot, amikor azt mondom, hogy a Teozófiai Társulat korábban élt, igen fejlett vezető tagjainak könyveiből tudom, amit tudok. Ezek java része bárki számára hozzáférhető, kapható az Elixír Könyvesboltban vagy a Magyar Teozófiai Társulat elnökénél, de könyvtárakban is olvasható.

Akik ezeket az írásokat leírták, kapcsolatban voltak mesterekkel, de nem mindent „kaptak” ők sem készen, hanem sok mindennek ők jártak utána, azaz maguk kutattak, és ezek eredményeit írták le. Amit kaptak, azt viszont **nem médiumítás útján kapták!** Különleges képességeik voltak, mint egynémely jóginak, akik azonban ettől szintén nem médiumok. *Ezeket a különleges képességeket a teozófusok – éppúgy mint a jógik – tanulással szerezték meg.* Pl. koncentrációs gyakorlatokkal és meditációval foglalkoztak. **A meditáció célja** ugyanis nem a vizuális kalandozás és kellemes lelki élmények megszerzése, hanem hogy kemény, **kitartó munkával alkalmassá tegyük a fizikai testünket arra, hogy képesek legyünk tudatosan fogni a magasabb világokból hozzánk küldött üzeneteket.** Ebben az esetben is elsősorban tudatunk és szellemünk képességeit, intuíciónkat használjuk, és nem médiumok leszünk. Ez egy magasabb szintű tudatosság, s nem médiumítás. A médium ugyanis valójában kiszolgáltatja a testét-lelkét bármilyen – akár rosszindulatú, negatív szándékú – szellemnek is! A gyakorlott meditáló **csak fölfelé**, a legmagasabb szintek felé lesz nyitott, **tudatosan irányítja szellemét fölfelé, s mindig csak addig a szintig halad, ameddig azt ellenőrzése alatt is tartja.** Teljes tudatosságát megőrizve kerül olyan állapotba, ami alkalmassá teszi a magasabb szellemi szintekkel való kapcsolattartásra. Ezzel kapcsolatban alakulhatnak ki magasabb pszichikus képességei is, mint pl. a tisztánlátás, de ez az egyén fejlődésének szoros következménye, nem pedig önjelölt álmosterek álbeavatásainak következményei. Ugyanis magasan fejlett erkölcsiség is szükséges ahhoz, hogy valaki ne okozzon kárt ezekkel a képességekkel se magának, se másoknak. **S a valódi Mesterek nem pénzért adják ezeket a tudásokat, képességeket, mert ezt mindenkinek magának kell elsajátítania, kiérdemelnie, miután keményen megdolgozott érte.** Lehet gyorsabban és lassabban is elérni ezeket a képességeket, de ha ezek a képességek avatatlan kezekbe kerülnek – nem véletlen a szóhasználat, hiszen a be nem avatott kezéről van szó! –, akkor súlyos károkat okozhat vele. Ezért is fontos a magas erkölcsi érzék és gyakorlat. A legsúlyosabb kárt az azzal visszaélő azonban **magának okozza!** **A valódi beavatás** nem egy hétvégi, gyorstalpaló, azonnali megváltást ígérő tanfolyamon szokott bekövetkezni, hanem **több élet munkájának eredménye, s egy életen belül is hosszú-hosszú évek gyümölcse.**

A bevezetőben leírtak azért is aktuálisak, mert a „beígért recept” ezek után sem tud sem könnyű, sem egyszerű megoldást kínálni. Krishnamurti (Alcyone) A Mester lábainál c. kis könyve ad fontos szempontokat a megvalósításhoz. Krishnamurti egyike volt azoknak a fejlett teozófusoknak – amikor ez a kis könyv született –, aki képes volt tudatosan kapcsolatot tartani

¹¹ Új Elixír Magazin 1997. május 64–65. old., június 80–81. old., július 66–67. old.

mesterével. Az alább következő tanításokat azért kapta mesterétől, mert ezzel készítették elő – többek között – az első beavatására. Mondhatják, hogy nem mindenki készül már most a beavatásaira. Én viszont csak azt ígértem, hogy néhány szemponttal szolgállok ahhoz, hogyan csökkenthetjük a felesleges szenvedéseket. Ez a kis könyvecske olyan fontos útmutató, amit bárki, aki az igaz útra szeretne „tévedni”, bátran forgathatja.

Krishnamurti Mestere felhívja a figyelmünket arra, hogy *Istennek terve van az emberiséggel*, s ez a terv megismerhető a mi számunkra is. Ez a terv az, amiért élni és dolgozni érdemes, mert csak ebben találhatjuk meg azokat a tartós értékeket, amelyek valódi értelmet és igaz célokat adnak életünknek. *Itt találhatjuk meg azt a valóságot, amelyet választanunk kell a fizikai világ látszat-valóságai helyett.* A való és a valótlan közötti **ítélőképesség** lesz az az első fontos tulajdonság, melyet el kell sajátítanunk. Ez nem azt jelenti, hogy ezentúl mindig a túlvilágnak kell élni! Itt és most kell élnünk adottságaink, lehetőségeink és képességeink szerint a legnemesebb módon. A fizikai szinten vannak a legfontosabb elvégzendő feladataink, ezért születünk meg fizikai testünkbe, de **sosem felejtethjük el, hogy honnan ered minden élet, a miénk is. És nem lehetünk méltatlanok ehhez az eredethez!**

Nem csak a fizikai test követeli meg azonban a magáét, hanem az asztrális és a mentális testek is. Tudni kell, hogy pl. a renyheségre nem az isteni én csábít, csak a fizikai test. A **fizikai testünk az az eszközünk**, amelyet itt és most kell a célok elérésére használni, tehát megfelelően kell gondoskodni róla. Egészségesen táplálni, pihentetni, tisztán tartani stb. kell, de nem hagyhatjuk, hogy kívánságaival uralkodjon felettünk.

Az asztráltest haragra, éles szavak használatára, irigységre, sóvárgásra stb. próbál meg rávenni. A mentáltest sokat tart magáról, míg másokról keveset, de az embernek tudnia kell, hogy **ő nem azonos ezekkel a testekkel, mert több ezeknél.** Ezt a többletet azonban mindenkinek magának kell megtalálnia önmagában, kibányásznia önmagából, és kemény munkával kicsiszolnia, így növelve önmaga értékét, mintha drágakő lenne. Ha ezt sikerült elérnie, akkor fogja megtalálni önmaga isteni lényegét is.

„Különbséget kell tenned az igaz és a hamis között, tanulj meg mindenben – gondolatban, szóban és cselekedetben – igaznak lenni.” (Krishnamurti) Tehát meg kell szabadulni a babonáktól, előítéletektől, önálló gondolkodást kell kialakítani, de nem önfejűséget. Igazat kell gondolni, mondani és cselekedni mindenkor. Ha életünket annak szenteljük, hogy másoknak segítsünk akkor képességeink és lehetőségeink szerint fokozatosan megszabadulhatunk önzésünktől. Belátjuk, hogy nem érdemes gazdagságra és hatalomra törni.

A következő igen fontos tulajdonság, amit ki kell magunkban fejleszteni, az a **vágytalanság**. Ez az asztráltesten való uralkodást jelenti. Sokan azt gondolják, hogy ez könnyen elérhető. Elég, ha elvonulunk a világtól, s a dolog máris megoldódott. Mivel nincs előttünk, ami a vágyra csábítana, ez csak strucc-politika. A valódi vágytalanság, ha felvállalod azt, ami és aki vagy éppen az éppen adott világban. És felvállalod azt is, amire egyedül te vagy képes, s dolgozni akarsz, de csak magáért a munkáért. Ám e vágnak tisztán lelked legmélyéről kell fakadnia, s nem szabad, hogy akár csak a munkád eredményének láthatása utáni vágy vagy a mennyország elnyerésének a vágya is terheljen. A mindennapi élet sokfajta módokon csábít el e nemes tulajdonságtól. Hogy mégis tartani tudd magad a magasabb értékekhez, jó figyelembe kell venni a következőket is. **Tudni, merni, akarni, hallgatni** éppoly fontos tulajdonságok, mint az előbbiek.

A tudás csak egy módon szereshető meg, úgy, ha tanulunk. Vannak, akik azt mondják, hogy a tanulásra való felszólítást csak az elitisták szorgalmazzák, pedig a megváltás mindenkire kiterjedhet, aki megérdemli.

Anélkül, hogy belemennék a megváltás körüli vitába, azt javaslom, hogy fogadjuk el azt, amit Krishnamurti Mestere üzent mindannyiunknak, hogy **tudásra mindenkor szükség van**. Minden kor beavatottja csak akkor juthatott el a beavatásig, ha tanúbizonyságot tett arról, hogy az éppen adott kor tudásanyagának jelentős részét is képes volt elsajátítani. Nem véletlen, hogy jelentős tudósok, művészek voltak beavatottak, mint pl. Püthagorasz, Platón vagy Mozart. Aki azt mondja, hogy a tudatlanság is lehet erény, az sajnos akarva vagy akaratlanul is félrevezeti embertársait. A tudatlanság sosem volt erény, viszont mindig is igaz volt a mondás: a tudás hatalom. A Mester ezt így fogalmazta meg: „Isten éppúgy bölcsesség, mint szeretet, s minél több a bölcsességed, annál többet nyilvánítasz meg öbelőle. Tanulj tehát, de tanuld elsősorban azt, ami leginkább segítségedre lehet, hogy másokon segíthess. Foglalkozz türelmesen tanulmányaiddal, ne azért, hogy az emberek bölcsnek tartsanak, de még a bölcsesség tudatának boldogságáért se, hanem azért, mert csak a bölcs ember tud bölcsen segíteni. Bármennyire vágyjál is segíteni, ha tudatlan vagy, többet ártasz, mint használsz.” Tudást persze nem csak iskolában lehet szerezni. Tudásvágyunkat enyhíthetjük sok-sok olvasással, és ezt sosem késő elkezdni!

A hallgatás – úgy gondolom korunkban csak igazán! – óriási erény. A kommunikációs robbanás: a mobil telefonok, a sajtó, a rádió, a TV csatornák sokasága, az internet világa ugyancsak kemény megpróbáltatásnak teszik ki a beszélni szerető emberiséget. S a hír, az információ sokat ér, mondják a szakértői, és ez bizony így is van. A pletyka és a pletykálkodás azonban az egyik legsúlyosabb bűn, amit mindig kerülni kell. Ma viszont a „jól informáltsághoz”, vagy a sajtó területén az olvasók megszerzéséhez és megtartásához hozzátartozik a mások szennyesének kitergetése, vagy ha nincs neki ilyen, hát kitalálnak mindenfélét. Ezzel pedig egyszerre több súlyos hibát követnek el az ilyenfajta média – nem mindenkor tisztességes – emberei. Sajnos ez a magatartás azonban példává vált, és egyre kevésbé szégyen az a mindennapi életben is, ha valaki mások rágalmazása vagy becsapása árán érvényesül.

Már maga a rossz gondolat önmagában is bűn, mivel mindenkiben van jó is és rossz is. Bármelyikre gondolunk valakivel kapcsolatban, azt a tulajdonságát erősítjük. Ha valóban megvan az illetőben az a rossz tulajdonság, amire vele kapcsolatban gondolunk, erősítjük benne ezt a rosszat azzal, hogy gondolunk rá. Ha pedig nincs is meg benne az a rossz tulajdonság, amire vele kapcsolatban gondolunk, valójában rosszat sugallunk neki, és előfordulhat, hogy az illető hajlamos lesz elkövetni ezt a rosszat. Másfelől, ha valakiről rosszat gondolunk, a rosszat erősítjük általában is, s növeljük vele a világ szomorúságát. Harmadszor, ha rossz gondolatoknak engedünk helyet a gondolatvilágunkban a jók helyett, megakadályozzuk belső fejlődésünket. Ráadásul a tisztánlátók ezt még látják is, és elmondásuk szerint meglehetősen rút és visszataszító látványt nyújt az ilyen ember aurája.

Érdekes ellentmondásnak tűnik, hogy sok embernek mégis az a gondja, hogy nincs kivel beszélgetnie. Igen, mert a legtöbb ember csak mondani akarja a magáét. Ez a túlzott individualizáció és az elmagányosodás egyik következménye. Mondhatnák nekem, hogy az előbb még azt mondtam, hogy találjuk meg önmagunkat, most viszont épp azt rovom fel, hogy mindenki csak a maga igazát hajtogatja. Ha azonban valaki a belső értékeit keresi, és azon dolgozik, hogy ezeket megtalálja, az nem fogja a többi embert ezzel terhelni, sőt inkább érdeklődve hallgatja, figyeli a többieket, mert bennük önmagát is szemlélheti. Az önismeret útja nem az üres locsogás-fecsegés vagy pletykálkodás útja.

Merni és akarni meglehetősen összetartozó tulajdonságok. Merni és akarni kell azon az úton végigmenni, amelyről a Mester beszél. Ehhez nem kis elszántság és akaraterő szükséges. *A mai földhözragadt és anyagi világban nem kis bátorság kell ahhoz, hogy valaki felvállalja azt, hogy nem anyagi értékekre vágyik, és nem a hatalomért dolgozik, mivel ezeket múltan-*

dóaknak tartja, márpedig ő maradandó értékekre vágyik. A Mester ajánlotta értékeket pedig csak akkor érhetjük el, ha merjük felvállalni őket, és törekszünk is a megvalósításukra.

Az isteni tulajdonságok eléréséhez szükséges a **jó magaviselet** is. Ehhez pedig nem más juttat el, mint az önuralom a gondolkodásban, a cselekvésben, a tolerancia, a vidámság, a céltudatosság és a bizalom.

Az önuralom a gondolkodásban az elmén való uralkodást jelenti, aminek segítségével az érzéseink, érzelmeink és idegeink felett vagyunk képesek uralkodni. A higgadt gondolkodás bátorságot és állhatatosságot is jelent, amely tulajdonságok segítségével könnyebb elviselni az életben jelentkező nehézségeket. A materialisztikus gondolkodás – amit nem nevezek materializmusnak, mert sokak számára ez még csak nem is világnézet, hanem az életben gyakorolt cselekvési útmutató önnön önzésük igazolására – gyávának bizonyul, amikor a nehézségek elől különféle pótszerekhez menekül. Vannak persze, akik a pótszerekhez a tudatlanságuk miatt menekülnek, de olyanok is akadnak, akik nem tudván kiélni a mások feletti hatalmi, uralmi vágyaikat, önzésüket, esetleg képtelenek szembenézni saját hibáikkal, hitványságaikkal, pótcselekvésként választják az alkohol vagy gyógyszerek, kábítószeres kínálta „mennyországot”. Pedig a bánat, a gond, a betegség és a veszteség régi életek következményei, s még örülnünk illene, hogy megkaptuk a lehetőséget, hogy ledolgozhatjuk ezeket. Megváltoztatni ugyanis azt, ami elmúlt, már nem lehet, de a jövőnket most alakítjuk, s a nehézségeink jó megoldásával éppen ezt biztosíthatjuk.

A gondolatokon való uralkodás másik módja, hogy nem szabad engedni, hogy csapongjon. Ennek egyik legfontosabb eszköze a meditálás. Ezen a néven azonban számos – a valódi meditációtól igazából távol álló – irányított imaginációs technika terjedt el. Ezek lehetnek nagyon hasznosak azoknak, akik nem igazán képesek figyelmük összpontosítására, mert segít a figyelmet egy tárgyon megtartani. Nagyon népszerűek az olyan technikák, amelyek vagy a tenger fenekére vagy egy hegy csúcsára viszik el a gyakorlót, ahol aztán mindenféle nagyon szép élményt élhet át. Ezek valóban fontos gyógyító folyamatokat indíthatnak el a sérült lelkekben, amire zaklatott korunkban az emberek nagy többségének szüksége is van. Meditációnak azonban nem szabadna nevezni, mert a valódi meditáció egy elvont gondolat, eszme elvont módon való körüljárását ill. e gondolat megtartását jelenti valójában. Pl. meditációnk tárgyául választunk egy szép idézetet, akkor ehhez első lépésben igyekszünk fizikai testünket megnyugtatni, megfelelő állapotba hozni, hogy magas szintű szellemi tevékenységre kész legyen. A második lépésben – az asztrális szinten – érezzük a mindenre és mindenkire kiterjedő szeretetet, amiben az segíthet, ha olyan valakire gondolunk, akit igazán tisztán szeretünk. Ezzel asztrális szinten is előkészítjük magunkat a szellemi tevékenységre. Ezután elménk szintjén – az alsó-mentális szinten – felidézzük a gondolatot, amit erre a célra kiválasztottunk. Ez a meditáció magja. Miután elidőztünk ennél a pontnál, elengedjük a „magot”, de a koncentrátságot megtartjuk, és még magasabbra törekszünk gondolatok nélküli elmével. Majd még feljebb emeljük gondolatainkat a felső-mentális, majd az intuíció szintjére, és még tovább iparkodunk eljutni a nirvánikus szintre. Ez az absztrahálás nehéz. A gondolat megtartása még inkább, de minél többet gyakoroljuk – esetleg más törekvők társaságában – annál nagyobb gyakorlatra teszünk szert benne. Ha pedig gyakorlottabb társakkal csináljuk, meg fogunk lepődni, mennyivel könnyebb lesz a kívánt célt – szintet – elérni. És egészen biztosan átélünk eközben is magasztos élményeket, amelyek sokkal mélyebben érintik majd lelkünket, mert mi magunk idéztük fel őket, s nem mások sugalmazták azt nekünk. Ettől valódiabb, csak a miénk lesz, s ez még nagyobb élményt nyújt, miközben azt az igen fontos célt is elérjük általa, hogy jobban megértjük a választott gondolatot. Ez is egyfajta tanulás. Másfelől közelebb kerülünk önmagunkhoz, önmagunk megismeréséhez is. Nagyon fontosak a külső segítségek, pl. egy vezetőé, de az ő segítsége is csak eszköz lehet számunkra önmagunk megismerésében, mert ezt az utat csak mi egyedül tehetjük meg. Hiszen ki más ismerhet jobban

minket magunknál? Mert ki az, aki mindig, mindenhol velünk volt és van, s ezért általunk gondolkodott, és velünk élte át élményeinket, érzéseinket? Ezeket csak mi ismerhetjük igazán pontosan, s ezeken keresztül önmagunkat úgyszintén!

A gondolataink feletti önuralom része, hogy igyekezzünk minden nap olyan jó célokra is gondolni, amivel az általános fejlődést segíthetjük elő. **A pozitív imaginációnak tehát nem csak a mi céljaink elérésére kell irányulnia!** Olyan emberekre is gondolnunk kell, akiknek segítségre van szükségük, hogy bánatuk, szenvedésük csökkenjen, mert ezáltal szegény megtépzott lelkű emberiségünk szenvedéseit is csökkenthetjük.

Végezetül gondolkodásunkat vissza kell tartanunk a büszkeségtől, mert csak az az ember tartja magát nagynak, aki nem tud. Mert ha tudna, akkor belátná, hogy csak Isten nagy.

Az önuralom a cselekvésben négy dolgot jelent: 1. a jó gondolatnak folyamatosan jó cselekvésben kell megnyilvánulnia. 2. csak a saját kötelességünket kell teljesíteni, vagyis nem avatkozhatunk bele unos untalan a mások dolgába. 3. mindennapi kötelességeink az elsődlegesek, s csak ezek után jöhet minden más. 4. amit csinálsz – mindennapi teendőd vagy amit még elvállaltál – azt tökéletesen kell **végigcsinálnod**.

Mi is a tolerancia? Szó szerint türelmet jelent mások véleménye, de főleg vallása iránt. Ma legtöbbit a „másság” iránti tolerancia van napirenden. Sokan védik, sokan támadják a „másságot”. A legfőbb baj az, hogy ebben összemosódik a szomszéd véleményének tiszteletben tartása bizonyos – esetleg nemkívánatos – társadalmi tendenciák szalonképessé tételével. Szét kell választani a két dolgot. Tudnunk kell tiszteletben tartani mások véleményét, de az ítélőképesség használatával meg kell tudnunk különböztetni a helyest a helytelentől. Ha Isten szabad akaratával ajándékozott meg minket, akkor mindenkinek szíve joga a maga útját járni, egyik ember sem avatkozhat bele erőszakkal a másik ügyeibe. Azt jelenti ez, hogy a káros dolgokat is hagyhatjuk eluralkodni? Szó nélkül kell elmennünk mellettük? Természetesen nem, de mindenkor kötelességünk mérlegelni, hogy a legmegfelelőbb módszereket és eszközöket vegyük igénybe céljaink eléréséhez. Ma sajnos nem jellemző a türelem. Az akceleráció, felgyorsult korszakunk nem kedvez ennek a fontos tulajdonságnak.

Igaz, hogy még sokat kell tanulnunk a másik másságának az elfogadását, de vajon meddig terjednek a határok? Lehet-e határtalan a „másság” elfogadása? Itt is, mint mindenben az arany középút bizonyul a legjobbnak. Vagyis kötelességünk elfogadni a másik embert olyan-
nak, amilyen, hiszen nem szólhatunk bele senki életébe, de négy szemközt megmondhatjuk neki a véleményünket, anélkül, hogy megbántanánk. Mert a másik kötelességünk, hogy ami káros, azt nem hagyhatjuk, hogy eluralkodjon. Azt gondolom, ez ma az egyik legnehezebb lecke, hogy a határt pontosan húzzuk meg aközött, ami a másik tiszteletben tartása, és ami a negatív tendenciák elleni küzdelem. Ez utóbbi sem kell, hogy mindig nagy csinnadrattával történjen, mint ahogy az a politika színpadán történik, mert ott sok a tudatos csúsztatás, a napi taktikázások érdekében elkövetett ferdítés. Ám éppen mert a politika színpadán is oly sok a parttalan negatív tendencia, nagy a felelősségünk a mindennapokban. **Az emberek kiéhezettek az igaz szóra, a valódi emberségre, de ezt mindig a másiktól várják el. Legyünk készek arra, hogy magunk nyújtsunk erre példát!**

A vidámság nem valami esztelen keep smiling-ot – állandó buta vigyort – jelent, mint inkább egyfajta derűs alaphozzáállást, az élet nehézségeinek humorral, esetleg iróniával való szemlélését. Ugyancsak megszokottá vált az élet szidalmazása, a nehézségek idején a mások átkozása, ami elmegy odáig is, hogy Istent becsmérlik a tudatlanok a nehézségekért. A modern irodalmi vagy a még nagyobb népszerűségnek örvendő filmalkotások is telve vannak csúnya szavakkal, erőszakkal. Egyik sem oldja meg a problémákat, ill. az a megoldás, amit így érünk el, nem valódi megoldása a gondoknak. Ezzel a hozzáállással megintcsak másra hárítjuk a felelősséget, ahelyett, hogy magunk néznénk a megoldás után. Nehézségeink

egyfelől abból adódhatnak, hogy pl. egy korábbi életünkben követtünk el valami hibát. Másfelől ha nem ez az oka, akkor viszont az a dolgunk, hogy tanulnunk kell, **mindig új ismereteket kell elsajátítanunk**, legyen ez akár könyvekből elsajátítható tudás, akár az élet ilyen-olyan konfliktust hordozó feladata. És bármikor, bárkitől tanulhatunk, ha a dolgokat a megfelelő szempontból figyeljük. Nyilvánvaló, hogy gyermekünk elsősorban tőlünk fog tanulni, de mi is mindenkor tanulhatunk gyermekunktől. A gyereknevelés megtanít a lemondásra, a másik igényeinek figyelembe vételére, és a magunké elébe helyezésére, türelemre stb. Tekintsük és fogadjuk tehát az élet nyújtotta helyzeteket mindenkor derűvel, örömmel.

„A Mesternek gyakran szüksége van arra, hogy erejét szolgálain át árássa másokra, ezt pedig nem teheti, ha a szolga lehangoltságnak enged át magát.” Ez természetesen csak azokra vonatkozik, akik vannak annyira önteltségtől mentesek, hogy képesek belátni és elfogadni azt a megtiszteltetést, hogy Isten szolgálói vagyunk. Ez nem egy meghunyászkodó megalázkodás, és nem is a „papa” háta mögé bújás, amikor feladjuk önállóságunkat. Ez egy olyan feladat, ami nagyfokú önállóságot és kreativitást is igényel. Ez a legnemesebb terv a végrehajtásában való tudatos és büszkén vállalandó részvétel. Aki ezt vállalja, az előbb-utóbb egy Mester tanítványa lehet.

A céltudatosság azt jelenti, hogy mindenkor szem előtt kell tartani a Mester munkáját, „mert minden segítő, önzetlen munka a Mester munkája, és érte kell megtenned.” (Krishnamurti) A céltudatosság másik jelentése, hogy egy pillanatra sem felejthetjük el, hogy miért élünk és dolgozunk. Ettől nem téríthet el semmi kísértés, se világi gyönyör, se világi vonzalom.

A bizalom egyfelől önmagunkra kell hogy irányuljon, másfelől vezetőinkre. Ha elindultunk egy olyan úton, amelyről ez az írás is szól, olyan segítő, Mesterek lesznek a vezetőink, akikben bízni kell, mert különben nem tudnak segíteni. „Amíg nincs meg a tökéletes bizalom, nem indulhat meg a szeretet és erő tökéletes kiáramlása.” Az önbizalom – és nem önteltség! – pedig azt is jelenti, hogy mindannyian Isten egy-egy szikrája vagyunk, így semmi sincs, amit meg ne tehetnénk, ha akarjuk.

A helyes úton járóknak a **szeretet a legfontosabb**. Ez nem más, mint „az Istennel való egyesülésre irányuló akarat, célja azonban nem az, hogy megszabadulj a gyötrelmekről és szenvedéstől, hanem hogy az őiránta érzett mélységes szeretettedből együttműködhess övele, és úgy cselekedhessél, ahogyan ő cselekszik.”

Ennek két következménye van. Az egyik, hogy nem bántatsz egyetlen élőlényt sem. Ehhez el kell kerülni a pletykálkodást – amiről már volt szó –, a kegyetlenséget és a babonát. Sajnos olyan korban élünk, amikor a kegyetlenség mindennapi híreink közt és a TV, a mozi filmközvetítéseiben éppúgy mint a videokölcsönzők polcain tömegcikké vált. A kegyetlenségnek két fajtája van: a szándékos és az akaratlan. A szándékos kegyetlenség a legsúlyosabb bűn, amit ember elkövethet, annyira súlyos, hogy szinte már nem is emberi, hanem ördögi. Fájdalmas látni, hogy sok helyen az erőszak foglalta el az erő helyét, s kérked és tetszeleg önnön mocskában. Dermedten és tehetetlenül nézem ill. igyekszem kerülni azokat a helyeket, ahol ez a „menő”, mert ellene tenni sokszor nem is igen lehet. Az erőszak erőszakot szül, tehát csak életmentés okán szállhatunk szembe vele a maga eszközével. Egyetlen hatékony alternatívának a tömeges meditáció tűnik ellene. Ragadjunk meg minden alkalmat arra, hogy csendesdjünk el pár percre, s kívánjuk, akarjuk, idézzük fel a béke és szeretet érzését magunkban, hogy ezzel a felénk is áradó gyűlölet és erőszak gondolathullámaikat ellensúlyozzuk! Gondoljunk szánsálmával azokra a szerencsétlen emberekre, akik nem tudják, hogy kegyetlenségükkel a legborzalmasabb karmát veszik magukra. Nem menekülhetnek tettük következményei elől, érje őket utol ez a következmény bárhol és bármikor is. Igyekezzünk tudatosan kialakítani magunk körül a béke és szeretet még oly kicsiny szigetét is, ahol más zaklatott, űzött embertársaink is nyugalmat lelhetnek. Ha megismerik a szeretet és béke érzését, erre

fognak vágni! Sokszor ránk is rosszul hatnak a légkört és étert szennyező erőszak és kegyetlenség hullámok, s előfordul, hogy megfélemlítjük magunkról. Szellemünkkel, akaratunkkal úrrá tudunk lenni ezeken a negatív hatásokon, s ne szégyelljük, ha kell, bocsánatot kérni, s tudjunk megbocsátani magunknak is, s másoknak is, ha ők is bocsánatot kérnek. Nem könnyű ezt megtenni manapság, nem könnyű embernek maradni ebben az embertelen világban. Erősítsük hát magunkban és egymásban is a szándékot és a törekvést a jóra, a szépre, a szeretetre, a békére, egymás megbecsülésére. Ne várjunk tudományos definíciókra, mindenki pontosan tudja, hogy mit kell tennie, ha a jó és a rossz közül kell választania. A lelkiismeret mindannyiunkban megvan, csak oda kell rá hallgatni. Lehet hazudni persze sok mindent, és lehet valaki lusta is. A következmény azonban nem marad el. Keserves leckék várnak rá, amikor is kénytelen lesz megtanulni és végül belátni, hogy nem érdemes más utat választani.

Sajnos lehet valaki kegyetlen beszédében is, elég egy meggondolatlan szó, s máris fájdalmat okozunk. Önzésünkkel szenvedések özönét zúdíthatjuk embertársaink nyakába. Csak arra gondolunk, hogy mi hogyan kerüljük el a legkisebb nehézséget, fáradságot is, s közben nem gondolunk arra, hogy ezzel másnak mekkora kárt okozhatunk. Ilyen lehet a kapzsiság, a kéjvágy, a késlekedés, a mulasztás stb.

A babona olyan hatalmas rossz, ami nagyon sok kegyetlenséget okozott. „Aki ennek rabja, megveti a nálánál bölcsebbeket, és arra akarja őket kényszeríteni, hogy úgy cselekedjenek, mint ő. Gondolj csak arra a szörnyű mészárlásra, melyet az állatok áldozásának tévhite okozott, vagy arra a még kegyetlenebb babonára, mely szerint az embernek hússal kell táplálkoznia. Sok gonosztettet követtek el az emberek a Szeretet Istenének nevében, a babona lidércének hatása alatt.” Amikor Krishnamuti ezeket a szavakat leírta, még nem is léteztek azok a nagyban húsüzemi gyártelepek, amik ma léteznek. Vágóhidak már voltak, így pontosan tudható volt, hogy ezek is mekkora szenvedést okoztak, s ez az óriási mennyiségű állati szenvedés csak tovább növekedett. Ez az állatok ellen elkövetett kegyetlenség az emberiség negatív karmáját növeli, ami mindannyiunknak rossz. Holott bár sokan és sokszor hivatkoznak a Bibliára, mégsem tudják, hogy még a Biblia szerint is csak növényekkel kellene táplálkoznunk, s nemcsak nekünk embereknek, de az állatoknak is. „És monda Isten: Imé néktek adok minden maghozó füvet az egész föld színén, és minden fát, amelyen maghozó gyümölcs van, az legyen néktek eledelül. A föld minden vadainak pedig, és az ég minden madarainak, és a földön csúszó-mászó mindenféle állatoknak, amelyekben élő lélek van, a zöld füvet adom eledelül.” (Mózes I. 1: 29-30)

A tanulás sokat segíthet abban is, hogy megszabaduljunk a babonáktól. Minél több szeletét, részletét és minél alaposabban ismerjük meg világunknak, annál könnyebb a toleranciát is gyakorolni.

A szeretet gyakorlásának másik következményének kell lennie, hogy mindig segíteni kell, ha alkalom kínálkozik rá. Azaz nem elég tartózkodni a rossztól, de tevékenynek kell lenni a jóban. Szolgálni kell az embereknek, de az állatoknak és a növényeknek is. „Gyakorold ezt a jelentéktelen mindennapi dolgokban, hogy szokásoddá váljék, s hogy majd el ne mulaszd a nagy cselekedet ritkán kínálkozó alkalmát. Mert ha az a vágyad, hogy egyesülj Istennel, nem magadért vágyasz erre, hanem azért, hogy vezetéki légy, amely Isten kiáramló szeretetét eljuttatja embertársaidhoz.”

A bölcsesség, az akarat és a szeretet az a három isteni tulajdonság, amelyet az Úton járónak meg is kell valósítania.

Okkultizmus és mágia¹²

*Ha az okkultizmus kerül szóba, az emberek többsége a fekete mágiára gondol,
pedig más az okkultizmus, a fehér és a fekete mágia is. Sokan összekeverik ezeket.
Mi hát a különbség?*

A történelmi egyházak ezeket a dolgokat elutasítják, mint az ördög mesterkedéseit. Sajnálatos, de valószínű, hogy eredendően a tudomány és a köznapi élet is innen veszi ítéletét.

A tudomány az *egyházzal* – és nem a vallásokkal! – vitatkozva alakította ki azt az álláspontját, ami a dogmatikus és türelmetlen *világnézet* elleni harcban szükséges és fontos volt. Innen van aztán a megfogható dolgok iránti fogadókészsége, és a megfoghatatlan dolgok iránti elutasítása.

Ezek után nem csoda, hogy a tudomány is eleve elutasítja az okkultizmust és a mágiát, mivel mindkettő olyan jelenség, amely nem összeegyeztethető világszemléletével. A mágiát az ősember vagy a tudatlan ember praktikái összességének tekinti, s mint a primitív, kezdetleges gondolkodás eszközét írja le, mellyel az ősember vagy a felvilágosulatlan, tudatlan ember a természet – nem létező – szellemeinek jóindulatát igyekszik elérni. Ebben a hozzáállásban tehát elmarasztaló értékítélet van, holott az is a kérdéshez tartozik, hogy ki és mit ismer jobban. A természeti népek ugyanis közelebb állnak a természethez, mint a mai nagyvárosi, civilizált emberek, ezért másként tudnak többet róla. Általános az is, hogy a történelemben tanított őskori népeket és a ma élő olyan népeket, amelyek a technikai fejlődésben kevésbé fejlettek a nyugatiakhoz képest, egy kalap alá veszik, összemossák. (Pl. M. Eliade: Vallási hiedelmek és eszmék története c. könyve elején is találkozunk ezzel a szemlélettel.)

A történelemkönyvekben ismertetett őskori népekről keveset tudunk – különösen gondolkodásukról –, ezért a néprajztudósok kutatásai során feltárt, esetleg ma is élő, technikailag kevésbé fejlett népek vizsgálata alapján következtetnek vissza a régmúlt népek életére ill. kultúrájára. Ez aztán rengeteg ferdtetéshez vezetett és vezet, hiszen a történelem előtti korok népei egészen mások kellett hogy legyenek, mint a mai természeti népek. (Már csak a mai fejlettebb kultúrákkal való érintkezéseik, és egy sor egyéb ok miatt is.) A természeti népek pedig az alaposabb vizsgálat után sem bizonyulnak primitívnek, csak a kultúrájuk súlypontjai vannak máshol, ill. mint azt az alaposabb kutatás kideríti, másként közelítik és fogalmazzák meg ugyanazokat a dolgokat.

Bár e tekintetben megfigyelhető némi változás, mert egyes szociálanropológusok – mint pl. Edmund Leach Szociálanropológia c. könyvében – már nem tekintik olyan magas lóról a technikailag fejletlenebb népek kultúráját, és így nem is értékelik feltétlenül alacsonyabb rendűnek ezeket a népeket és kultúrájukat sem. Sőt, a fent említett komoly tudós – mondhatni – elveri a port azokon az önmagukat roppant komolyan vevő társadalomtudósokon, akik valójában a gyarmati korszak akadémikus antropológiájának szemléletét követték, ami szerint a „civilizált kultúra” képviselői az urak, és a primitív emberek a szolgák. Elgondolkodtató, hogy ráadásul ennek a felfogásnak az önmagukat civilizálnak tartó népek mindenkor nyers, kíméletlen **erőszakkal** szereztek érvényt.

Ez a felsőbbrendűségi felfogás abból is következik, hogy az emberiség fejlődéséről ugyanezek az urak azt gondolták és gondolják, hogy csúcán az európai kereszténység kapitalista

¹² Új Elixír Magazin 1997. augusztus 66–67. old., szeptember 66. old., októberi 66–67. old.

társadalma van. Ami pedig ennek nem felel meg, azt sokszor a saját előítéleteiken keresztül szemlélve nem értették, érthették, de nem zavartatták magukat, s mindenképpen ítéletet alkottak róla, ami persze az övéktől eltérő kultúrákra nézve nem volt éppen hízelgő. (Ezt nevezik úgy, hogy előítélet.) Sajnálatos, hogy ez a szemlélet napjaink társadalomtudósaira is sok esetben igaz. Igaz ez időnként a nálunk gazdagabb országok ránk vonatkozó nézeteire éppúgy, mint a mi véleményalkotásunkra, ha a nálunk szegényebb népek kultúrájáról szólunk, mert a másság elfogadása mindig nehéz, különösen, ha nagy az eltérés a kultúrák között.

Visszatérve a mágiához, a tudósok egyetértenek abban, hogy az ún. teleologikus, azaz az emberre jellemző, céltételező gondolkodás az emberi gondolkodás általános vonása, ami éppúgy jellemző a mágiára, mint az emberi gondolkodás más területeire a munkavégzéstől a művészetekig. Jellemző ez az ősember mágikus vadász-szertartásaira éppúgy, mint a kabala-babához ragaszkodó sportolóra, vagy a sikert kívánó üzletemberre, aki Dale Carnegie Sikerkalauzát forgatja ennek érdekében.

Eszerint tehát az ember gondolatban kitűzi célját, megtervezi a hozzá vezető utat, majd megkeresi az ehhez vezető eszközöket, módszereket stb., a dolog természetétől függően. Pl. az asztalos megtervezi a széket vagy az asztalt, majd megkeresi a tervéhez leginkább megfelelő fát és/vagy egyéb anyagot, majd a szükséges szerszámokat, és ezekkel elkészíti a tervezett dolgot. A festő is megcsinálja a festmény vázlatát, majd előrajzolja, kikeveri a kívánatos színeket, és elkezdí részleteiben is megfesteni a képet, ami persze a vázlatához képest sokat változik, mert maga a kép is formálja önmagát.

Ezt a teleologikus gondolkodást a közismert pók és a takács hasonlattal mutathatjuk be a legszemléletesebben. Tudvalévő, hogy a pók hálókészítése ösztönös tudás. Ha elszakad a hálója, nem tudja kijavítani sem, csak teljesen újat tud készíteni, mert ez a tudás előre bele van programozva a génjeibe. Ezzel szemben az ember nem a háló képével születik meg. Ezt a tudást élete során tanulja, és a takácsnak vagy bármiféle hálókészítőnek először a fejében születik meg a háló képe, és ezt valósítja aztán meg. Az isteni teremtetés is eszerint a séma szerint működik. Vagyis a teremtetést Isten az elsődleges teremtetés során elgondolja, és a másodlagos teremtetés során valósítja meg. Az ember így áll Isten és az alsóbb természet között: még a fizikai világban, de szellemével és gondolkodói, mentális képességeivel a magasabb, isteni szintekhez kapcsolódva. Kár, hogy magasabb szellemi képességeit nem mindig és nem minden ember fordítja ezen magasabb szintek felé, mert csak a fizikai világ dolgai érdeklik, és azzal azonosíthatja magát. A másik véglet, amikor az ember csak a szellemi lényével azonosítja magát. Az első esetben anyagiassá válik, és teljesen a vágytermészetét követi, a másik végletben pedig egy gyakorlatiatlan, fellegekben járó emberré válhat. Az ember alapfeladata, hogy az intellektusával és az elméjével a szellem és az anyag közötti összekötő legyen. Így valósíthatja meg a szellem és az anyag közötti optimális kölcsönhatást. Ha mi emberek megvalósítanánk ezt az isteni küldetésünket, már rég máshol tarthatna az egész emberiség!

A **mágia** is e szerint a minta szerint működik. Annyiban tér el az előzőktől, hogy a céltételezés és a terv elkészítése **olyan előkészület a fizikai világban végrehajtandó tevékenység során, ami** önmagában is jelentéssel, sőt **különös jelentőséggel bír**. Készítője sokkal több energiát fordít a cél és a terv kidolgozására, mint ahogy azt a nyugati világ mindennapjaiban megszoktuk. Többek között **ettől kapja szakralitását, azaz szentségét, mivel a szellemi szintnek, amelyen ezt a tevékenységet végzi, önálló létet tulajdonít**. Az előkészület során a cél kitűzője, a terv készítője a magasabb világok képviselőinek: segítőknek, szellemeknek segítségét is kéri a terv megvalósításához, a cél eléréséhez. Praktikusan szemlélve a dolgot, az ima is ezt a funkciót tölti be. A mágikus tevékenység tehát szellemi eszközökkel is igyekszik előmozdítani a célt azzal, hogy előbb a szellemi szinten kívánja megtörténni azt, amit a fizikai szinten kíván elérni. Ezzel ugyanakkor a teremtetés aktusát is újra eljátsza „kicsiben”.

Úgy látszik, emberi mivoltunk hangsúlyozásához ennek a folyamatnak az istenihez hasonló módon való végigvitele közelebb is visz Istenhez, hasonlóvá is tesz hozzá minket, embereket. S mi más is lenne a célunk, minthogy minél inkább hasonlóakká válhassunk az isteni tökéletességhez?

A tapasztalatok is megerősítik azt a tényt, hogy az így előkészített cél inkább meg is hozza a kívánt eredményt! Ezt ismerték fel a New Age mozgalom, és az üzleti sikerek receptjeit tankönyvekben kínálók. Felismerték ugyanis azt, hogy aki gondolatban sokat foglalkozik tervével, pontosabban megtervezi és előkészíti azt, dédelgeti, pontosítja, megerősíti stb., az gyakran eredményesebb a fizikai világban is. Ez a tény bizonyítja, hogy szellemi szinten is működnek bizonyos erők, amelyek bizonyos irányokba terelhetők! Az nagyon jó, hogy ez a fajta üzlet-csinálás az embereket rászoktatja arra, hogy céltudatosabbak legyenek, de mikor sikerül rábírnunk őket, hogy ne csak a saját zsebükre, pénztárcájukra legyen ennyi gondjuk? Hogy az erkölcsükre legalább ennyire gondosan odafigyeljenek és előrelátóak legyenek?

A mágia gyakorlója annak tudatában cselekszik, hogy a szellemi erők működnek. Sőt tulajdonképpen azt előfeltételezi, hogy a fizikai világban esetleg nem is kell tevőlegesen eljárnia azért, hogy célját elérje. Aki aztán ilyen módon – tehát csak szellemi szinten – végez mágikus eljárást, nem mindig éri el célját, különösen, ha fekete mágiával próbálkozik. A rosszindulatú, azaz fekete mágia ugyanis az esetek nagyobb részében az azzal próbálkozókra visszaszállnak.

A mágia (a görög mageia, varázslás szóból ered) tehát minden vallásban jelen van, mindenkor meglévő jelensége minden vallásnak, mert azon a felismerésen alapul, hogy a fizikai világon túl van egy szellemi is, amivel a fizikai világban élők mindig kapcsolatban vannak, s amelyet képviselőinek segítségével el lehet érni. Ezek a segítők azonban lehetnek jók is és rosszak is, éppúgy mint az emberek. A mágikus tevékenységek körébe tartoznak az imádságok és a szertartások különböző fajtái is.

Az egyik Mester szerint „A mágiának éppen az a dolga, hogy természetünket a részvét által tegye emberibbé az egész emberi nem és minden élőlény iránt ahelyett, hogy szerető érzelmeink egyetlen kiválasztott fajra összpontosulnának és korlátozódnának, – de még csak kevesen tudjuk annyira felszabadítani magunkat földi kapcsolataink befolyása alól, hogy különböző mértékben érzéketlenné váljunk az átlag emberiség magasabb fokú élvezeteivel, érzelmeivel és érdekeivel szemben.”

A teozófia az okkultizmus vonalán is a fizikai és a szellemi lét különböző szintjeinek vizsgálatával előítélet-mentesen és dogmák nélkül foglalkozik, azaz szellemtudomány, s mint ilyennek része a mágia is. Előfeltevése, hogy a fizikai világon túl a szellemi létezés is önálló léttel bír, sőt vannak különböző szintjei, amelyeknek mibenlétét és működését meg akarja ismerni, mert megismerhetőnek tételezi éppúgy, mint a fizikai létet. Azt vallja, hogy a szellemi világoknak is megvannak a maguk törvényei, amelyek működnek és hatnak akkor is, ha sokszor kevésbé kézenfekvőek, mint mondjuk a KRESZ szabályok. A szellemi világ szabályainak ismerete azonban a fizikai világban élve némileg korlátozott. (Többek között ezért is okkult, azaz rejtett, titkos tudás.)

A tudomány nem foglalkozik az okkultizmussal, mert nem fogadja el, hogy a szellemi létezés éppolyan léttel bír, mint a fizikai világ, hanem a tudatot s ennek megnyilvánulásait csak az anyag – mintegy – véletlen velejárójának tekinti mindösszesen. A szellemet is csak a tudat valamifajta szinonimájának, esetleg termékének tartja. Illetve azért sem képes elfogadni a mai tudomány az okkultizmust, mert csak a fizikai világban az őt érzékszervünk által megtapasztalt, s a fizikai világ eszközeivel bizonyított, mérhető és bizonyítható dogákat fogadja el valóságosnak, s csak ezek vizsgálatával foglalkozik.

Bár ezen a téren is van elmozdulás, mert a modern fizika kezdi felismerni és beismerni, hogy a fizikai világ határai és törvényei túlmutatnak az eddigi eszközökkel megismerhető világon és az ezekkel leírható jelenségeken. Egyúttal azt is el kell ismernünk, hogy ez a szemlélet is nagyon sok csodálatos felfedezést eredményezett! A fizikai világ megismerése terén a tudomány sokszor szinte csodákat produkált. A tudományból a köztudatba áramlott szemlélet – amelyet a közmegegyezés tart fenn – azonban sokkal merevebbnek bizonyul, s még ott tart, hogy a tudomány csak az érzékelhető, azaz a fizikai világ jelenségeit fogadja el létezőnek, s csak ezt vizsgálja. (Sajnos néhány tudós is ezt az álláspontot képviseli.)

Természetesen vannak tudományágak, amelyek szellemi szférákat is érintenek, de ezek is csak annyiban foglalkoznak a szellem kérdéseivel, amennyiben ezeknek a fizikai világban is vannak jól körülhatárolható, megfogható megnyilvánulásai. Csak ezeket a megnyilvánulásokat vizsgálják, de azokra is csak akkor fordítanak nagy figyelmet, ha pontosan körülírhatók és besorolhatók, mint pl. a zeneművek.

Mivel az okkultizmus a szellem világait valóságosnak véli, sőt elsődlegesnek veszi és bizonyos értelemben fontosabbnak is a fizikai világnál – bár a fizikai világot is rendkívül fontosnak tartja, egyáltalán nem becsüli alá fontosságát, sőt újra és újra hangsúlyozza! –, a tudomány számára az okkultizmus dolgai csak mint furcsaságok léteznek. Mivel ez nem is tudományos, nem is vallásos tudatforma, csak „babonaszerű butaság”, ezért mint ilyen, kívül esik vizsgálódási körén. Vagyis az ilyen dolgokkal a tudomány igazából már nem tud mit kezdeni. Ezek a dolgok az ő eszköztára számára nem csak megfoghatatlanok, de megközelíthetetlenek, ezért vagy mint ostobaságot, vagy mint történelmileg túlhaladott jelenséget tekinti. S azokat a kultúrákat vagy embereket, amik és akik mégis elfogadják az okkultizmus vagy a szellem és a szellemtudományok érvényességét, sok esetben tudatlanoknak titulálja.

Ez a hozzáállás a mindennapokban is okoz olykor gondot a két szemlélet hívői, követői között. Úgy tűnik, sok gondolkodónak igaza volt abban, hogy a materialisták és az idealisták közt áthidalhatatlan az ellentmondás. Ezért itt lenne az ideje, hogy megpróbáljanak mindkettő tisztességes képviselői *békésen együtt élni, és egyfajta elfogadható, közös nevezőt kidolgozni a tolerancia jegyében!* Ezt azért fontos kimondani, mert a tolerancia – hiába divatos ideológia a liberalizmus, ez is, mint minden ideológia, túlzásokba esik, és ezért hamissá és hiteltelenné válik – még mindig nem valósult meg! Mindkét oldalon találunk türelmetleneket, meg nem értést tanúsítókat – a másik másságát el nem fogadókat – egyaránt, és túl azon, hogy ez megkeseríti sokak életét, lehetővé teszi azt is, hogy csalók és szemfényvesztők visszaéljenek a tudomány számára feltáratlan ismeretekkel, és maga a tudomány is visszaéljen monopóliumával, és a számára érthetetlen dolgokat mint tudománytalant kirekessze a „szalonképes” ismeretek köréből!

Ennek az áldatlan állapotnak a következménye lehet az, hogy a fekete és a fehér mágiát, a tisztán okkult, azaz szellemi tudást és a pszichikus képességeket mindkét oldal képviselői összemossák, egy kalap alá veszik. Ezek közül a legveszélyesebbek azok, akik fekete mágiát gyakorolnak, de ártatlannak vallják magukat, mert azt merik állítani, hogy a fekete és a fehér mágia közt nincs semmi különbség. Ugyanilyen veszélyesek azok, akik azt mondják, hogy a mágia pedig nem működik, mivel a vallási, azaz szellemi jelenségek nem valóságosak. Az ő számukra a szellem csak annyiban érdekes, amennyiben a tudatnak a fizikai szinten megnyilvánuló bizonyos jelenségei a szellemi termékek. Ezek az emberek azt vallják, hogy csak ezeknek van önálló léte, de ezek is csak az anyagi világ által meghatározottak.

Mit mondanak az okkultizmus képviselői, ha már a tagadói a tagadáson túl nem mondanak róla semmit?! H. P. Blavatsky *Gyakorlati okkultizmus* c. könyvében igen következetes álláspontot képvisel. Szerinte ugyanis a **mágia a fizikai világ** finomabb erőinek ismerete, és az ezen erőket felhasználó, ill. befolyásolni kívánó módszer. Mivel azonban ez az ember

számára **az emberi természet alsóbb részeit jelenti**, ami az állati és az annál alacsonyabb szinteket jelenti, az ezekhez kapcsolódó tevékenység csak fekete mágia, azaz boszorkányság lehet.

Hogy ki milyen indítékkal használja a szellemi erőket, ez a döntő! Amikor valaki önös szándékkal akarja felhasználni a szellem erőit, azok pszichikai erőkké alakulnak, és az asztrális szinten kezdenek működni, aminek az azt használóra igen negatív következményei vannak. „Az állati természet erőit önző és bosszúálló egyének ugyanúgy fel tudják használni, mint az önzetlenek és a megbocsátók. A szellem erői csak a tökéletesen tisztaszívű embert segítik – ez az ISTENI MÁGIA.” (12. old.) Ezt szokták **fehér mágának** is nevezni. Az okkult tudományokkal kapcsolatos sűrű hallgatás és titokzatoskodás egyik oka éppen ebben a tényben keresendő. Vagyis igyekeznek távoltartani a méltatlanokat, mert az önző célra alkalmazott mágia olyan pusztulást eredményezhet, mint ami pl. Atlantisz pusztulását is okozta.

A másik ok, amit a mai beavatók sajnos nem tudnak, pedig éppen rájuk nézve igen fontos! Ez pedig az a felelősség, ami a tanítót terheli! „Attól a pillanattól kezdve, amikor megkezd az igazi tanítást, és amikor bármilyen hatalmat – legyen az pszichikai, értelmi vagy fizikai – a tanítványra ruház, magára veszi annak a tanítványnak az okkult tudományokkal összefüggő összes bűnét, mindaddig, amíg a beavatás során a tanítványból Mester nem lesz, és önmaga felelőssé nem válik.” (10. old.)

Az okkult, azaz szellemi képességeket szanszkritül sziddhiknek nevezik (páli nyelven iddhi). Aki ezt el akarja érni, annak a nyugati világban megszokott élet minden apró hiúságáról le kell mondani: még a barátságos vetélkedésről is, pl. én tudok valamit a legjobban stb. A féltékenységről, ami pl. megnyilvánul a szakmai irigységben, az udvariasságról, pl. a kézfogásról, vagy az olykor udvariasságból túlradó ömlengésről, pl. „milyen gyönyörű a ruhád drágám” típusú érzélgősségről. Ezzel szemben: „Meditáció, önmegtartóztatás, az erkölcsi kötelességek betartása, gyengéd szavak és gondolatok, jó cselekedetek, kedves beszéd, jóakarát mindenki iránt, az én-ről való teljes elfeledkezés a leghatásosabb eszközök a tudás elnyerésére és a felkészülésre magasabb bölcsesség befogadásához.” (17. old.)

Keleten az okkult tudásnak számos fajtáját különböztetik meg. A szanszkritben pl. négy fajtát:

1. Olyan okkult erők ismerete, amelyeket a vallási szertartások ébresztenek fel a természetben.
2. A boszorkányság és a varázslat legrosszabb fajtája pl. a rontás, ami azonos a fekete mágiával.
3. A hangban, a mantrákban is rejlő erők ismeretén alapuló mágikus cselekedet.
4. A valódi bölcsesség, ami a fehér mágia.

Az összes többi ismeret: az asztrológia, a tenyérjósítás, a tisztánlátás stb. létezik, és a valódi bölcsesség gyakorló is felhasználhatják jótékony célra. A régi korok papjai, akik pl. egy közösség életben maradására vagy más, közösségi érdeken végeztek mágikus varázslásokat, ilyen jótékony célra használták a mágiát, és eredeti célját valósították meg. Ha azonban valaki ezeket az ismereteket önző célokra használja, fekete mágiává süllyeszti. A valódi bölcsesség azonban továbbmegy ezeknél, magasabbra törekszik a tisztán szellemi szintek felé, mivel felismeri az ember valódi küldetését, ami túlmutat a fizikai léten.

Ugyancsak H. P. Blavatsky: A csend hangja c. könyvében, melynek misztikus tanait Keleten sajátította el, még behatóbban foglalkozik ezekkel a kérdésekkel. A sziddhiknek két fajtáját különbözteti meg: a *pszichikus képességeket*, amelyek az alacsonyabb pszichikus és mentális erők csoportja, és a legmagasabb fokra fejlesztett *szellemi erőket*. A jóga – különböző fajtáinak – gyakorlása segít abban, hogy a sziddhik mindkét fajtáját elsajátíthassuk, és uralkodhassunk is felettük. Vagyis uralkodjunk fizikai érzékszerveink összes csalóka

érzékelése felett, hogy teljesen a lélek belső „csend hangjára” tudjunk figyelni, és hogy azt meg is érthessük. Csak ha a tökéletes koncentrációt megtanultuk, akkor leszünk erre – a meditáció igazi céljára – képesek. Ez az elme tökéletes lecsendesítése, megszabadítása a fizikai világ megtévesztő zajaitól.

Ennek része az is, hogy képesek legyünk felismerni azt, hogy az én pillanatnyi káprázat csupán. Ha lelkünk e földi világ hívságain csügg, akkor még e Föld csak a Bánat csarnoka. Amíg le nem mondunk a fizikai test és a személyiség hiúságairól, kívánságairól, azaz önző életéről, nem élhetünk a Szellemben.

Mit jelent a lemondás a személyiségközpontú életről? Áthaladást a lét három állapotán, csarnokán. A *Tudatlanság csarnoka* az első, ez a földi tudatállapot, az éber tudat állapota.

A második a *Tanulás csarnoka*: az asztrális régió, az álom, az érzékfeletti észlelés és a nagy illúziók, a csalóka látomások pszichikus világa, a médiumok világa.

A harmadik csarnok neve *Bölcsesség*, ez a tökéletes szellemi tudat világa.

Aki pedig nem tudja megkülönböztetni e két utóbbit, az könnyen illúziók rabja lehet. A bölcsesség eléréséhez meg kell szabadulni az illúzióktól, ami a test érzékszerveinek elcsendesítése, hogy meghallhassuk a Magasabb Én hangját, amely Istentől ered. Ha egyszer már ezt a szintet elértük, végleg meg kell szabadulnunk az illúzióktól, hogy még egyszer ne lehessünk a rabjai. Ki kell ölnünk magunkból a vágyat, a földi élet szeretetét, és nem szabad lázadozni a karma és a természet törvényei ellen, de segíteni kell a természetet.

A Szellemhez vezető út szenvedésből és fájdalomból van kikövezve, melynek jajszáva csak az erény és lemondás segítségével hallgattatható el. Meg kell tisztítani, és el kell hallgattatni a fizikai test vágyait, az asztrális testet vagy személyes ént, és a mentális testet vagyis az egyéniséget. Csak ezután szabad felébreszteni a kundalínt! A meditáció segít a tisztán hallás és – látás kialakulásában. Az érzékszervek belsővé tétele után tanulhatjuk meg a teljes uralmat a gondolatainkon, s ezek után érkezhetünk el a Szellem tiszta napfényébe, az örök életbe.

Az okkultizmus törvényei¹³

Az okkultizmus a még rejtett valóság kutatásának tudománya. S mint a tudományok általában, fogalmakat definiál, és törvényeket tár fel, amelyek pontosan leírható és felismerhető szabályszerűségeket derítenek fel az általuk vizsgált területen. Az okkultizmus törvényei is ezt teszik.

Miért nem „szalonképes” tudomány akkor, vagyis miért nem tagja az akadémikus tudományoknak, kérdezhetik? Mert természetesen jelentősen eltér a modern tudományoktól. Az egyik fontos különbség az okkultizmus és a mai tudományok közt, hogy az okkultizmus nem a fizikai valóság egy szigorúan körülhatárolt szeletkéjét vizsgálja, hanem a világot egy egységes egészként tekinti – mai szóhasználattal holisztikusan – és így is igyekszik megragadni. Ennek az egységnek az értelmét pedig az adja meg, hogy azt állítja, mindannyian Isten részei vagyunk, mégpedig egy isteni fejlődési folyamatban, amelynek eredete maga az egyetemes egy létezés periodikus megnyilvánulása, valamint az anyagba merülés, és az abból való tudatos és akaratlagos kiemelkedések, amelyek által és közben szerezhettük meg a tudást, ami a megvilágosodáshoz vezet. Ez utóbbiak már nem a megszokott tudományos, hanem inkább vallási érvek.

Az okkultizmus másik jelentős eltérése a ma megszokott nyugati gondolkodástól, hogy nem az egyszeri, megismételhetetlen, egyéni élet önös és kisszerű problémáival és főleg érdekeivel(!) foglalkozik – amik természetesen lehetnek nagyon fontosak is –, hanem ennél jóval tágabban ragadja meg az ember és ember, ember és világ kapcsolatát. Úgy gondolom, nem is csoda, ha az emberek sokszor értetlenül állnak előtte, hiszen egy gyökeresen új szemléletmóddal és gondolkodási rendszerrel találják szemben magukat, amikor az okkultizmus kerül szóba. Nyilvánvaló, hogy a számtalan önjelölt ezoterikus mozgalom sokkal elfogadhatóbb számukra, hiszen ez nyugatról jön, divatos, modern – vagy posztmodern? –, és sokkal kevésbé támadja meg a szokásos önző gondolkodási rendszert, mint az okkult eszmények. Ráadásul még különféle megváltásokat, evilági sikereket is ígér, míg az okkultizmust az egyházak is igyekeztek lejártni, és maga is sokáig elzárkózott, mert mint mondja csak kemény tanulást és munkát ígérhet a könnyű és gyors sikerek és megváltás helyett. A dühödt támadás és ellenzés helyett nézzük meg milyen szabályokat, fogalmakat is használ ma az ősi, időtlen, tudományos igényű bölcsesség, a teozófia!

Először a legalapvetőbb törvényeket ismertetjük röviden, utána néhány fontos fogalom magyarázatát adjuk meg úgy, ahogyan azt a teozófia korábban élt szerzői ránk hagyományozták.

Mindennek a kiinduló- és végpontja a Legfelsőbb, az Abszolút, az **Egyetemes EGY**, a Legmagasabb, a látható univerzum minden változása mögött ott lévő állandóság, a sokféleség mögötti EGY-ség, ami mindent magában foglal, ami maga az abszolút teljesség. Személytelen, s a maga tökéletességében és végtelenségében megismerhetetlen.

A megnyilvánulás törvénye: ahogy az EGY megnyilvánulni törekszik, máris megjelenik a *dualitás*. Az EGY a valamire, a bármire való törekvésében, s az ezzel kapcsolatos tervében már polarizálódik. A megnyilvánulás maga is tele van dualitásokkal: pl. Én és Nem-Én, fény és árnyék, anyag és szellem, s a köztük lévő kapcsolatok által létrejönnek a *hármasságok*. Ide tartoznak a Szentháromságok is: a kereszténységben az Atya, Fiú és Szentlélek, a hinduknál Brahma, Visnu és Siva, valamint szat (az abszolút létezés), csit (a tudat) és ananda (az

¹³ Új Elixír Magazin 1998. április 64–65. old., május 64–65. old., június 64–65. old.

üdvösség) a védánta filozófiában. A teozófia szerint isten tudata, amint a megnyilvánulásban működik: akarat, bölcsesség és teremtettség. Ez jellemzi a monádot is, viszont az atma-buddhi-manasz hármasság azonos az egyéniséggel. E hármasság az ember felsőbb Énje, az *Ego*, melynek „helye” a felső-mentális szint.

A további vizsgálódás *a négyességhez* vezet: a személyiség, vagyis az alsóbb én, ami a fizikai, az éterikus, az asztrális és a mentális testeinken keresztül működik. Ez a latin personának felel meg, ami álarcot jelent, mivel elrejt a valódi embert, a valódi énünket, azaz az Egot, ahonnan elindulunk az újjászületéskor, és ahová visszatérünk, visszahúzódunk halálunk után.

A lét összes jelensége leírható számokkal – ezen alapul a számmisztika –, aminek kezdete egyben a Mindenség kiindulópontja is, az EGY, ami ugyanakkor maga a végtelenség is. S ez a „játék” a számokkal maga a lét egyik misztériuma.

Az egyensúly törvénye a dolgokat a maga természetes állapotába állítja vissza. Ide tartoznak a hatás – visszahatás és az ok – okozat törvényei, amik a karma törvényének részei.

A karma szanszkrit szó, tettet, cselekedetet jelent. A cselekvést mindig megelőzi a gondolat és követi egy eredmény. A karma szó egyesíti magában e három aspektust, s a cselekvés így lesz materializált gondolat. A cselekvés oka és okozata csak időben különül el. Mi azonban megtanultunk az időben gondolkodni, és a jelenségeket elkülönítve, magukban vizsgáljuk, ezért e három aspektust is különállóaknak hisszük. Így fordulhat elő, hogy azt feltételezzük, hogy helytelen tett büntetése szenvedés, jóra pedig boldogság jutalma következik. Pedig *a karma nem büntetés vagy jutalom kérdése, hanem a természeti törvény elkerülhetetlen működése, láthatóvá tétele annak, ami a cselekvésben szunnyad.*

A karmával van összefüggésben az újjászületés, ami egyúttal lehetővé teszi, hogy ne legyünk egy rögeszmébe, egyetlen élet tévedéseibe, végességébe, börtönébe zárva. Hogy fejlőd-hessünk. Ha sokat is szenvedtünk, újra megtanuljunk örülni, ha tévedtünk, kijavíthassuk a tévedéseinket, s főleg, hogy tanuljunk és tanuljunk. Ez vezet át a periodicitás törvényéhez is.

A periodicitás törvénye ritmikus körforgás, ami ábrázolható a szinusz-görbével is. Ide tartoznak az évszakok változásai, a napszakok egymást követő ritmusa, ennek analógiájára zajlik egy emberi élet, s ez ismétlődik az újjászületéssel. A görbe felfelé ívelő ágán találjuk a tavaszt, a reggelt és a délelőttöt, a születést, a gyermek és ifjúkort, a tetején a nyarat, a delet, az érett felnőttkort, lefelé ívelő ágán van az alkony, az este, az ősz, a középkorú évek és az öregség, a nulla pontnál van a halál, az elmúlás, utána következik a mélypont – az éjszaka, a tél, és a halál utáni állapotok, majd a folyamat visszafordul, a születésre való készülés felé, és a következő nullapontnál jön a hajnal.

Az analógia törvénye a világ egységes szemléletén alapul, aminek egyenes következménye, hogy minden mindennel összefüggésben van, még akkor is, ha nem rögtön észrevehető és felismerhető. Hermész Triszmegisztosz így írta le:

Miként belül, úgy kívül,
Miként a nagy, úgy a kicsi,
Miként fent, úgy alant,
Csupán csak EGY ÉLET és TÖRVÉNY van,
És aki működteti az EGY.
Az isteni gazdálkodásban
Semmi sem belső, semmi sem külső,
Semmi sem nagy, semmi sem kicsi,
Semmi sem magas, semmi sem alacsony.

Sokan és sokszor magyarázták már e szavakat, nem kívánok túl sokat hozzáfűzni. A mindenség egysége és az ember mint ennek az egységnek a része éppúgy pontosan van megfogalmazva benne, mint ahogy az is, hogy ez a mindenség Isten része, s azon múlik a működése. Semmi sem létezik és történik hiába, egyetlen ember egyetlen tette, törekvése, gondolata a jóra, de a rosszra éppúgy nem vész el, hatása, következménye, jelentősége van a világmindenség egészében, legyen bármilyen kicsi is ehhez a mindenséghez képest.

Az állandók törvényei fizikai világunknak olyan törvényszerűségeit írják le, amiket a modern tudósok a tapasztalat és a kísérletek segítségével bizonyítanak. Ilyenek a pí, a fénysebesség, a gravitációs állandó, a Planck féle állandó stb. Ezek a természet egészének egységét és intelligens, megtervezett voltát egyaránt bizonyítják. Állandók a többi szinteken is vannak.

A szeretet, a részvét és az áldozat törvénye. A szeretet az az energia, ami minden mozgás eredete és mozgatórugója. Ez az energia indítja el az EGY-ben az ideák létrehozását, és a világ elkülönítését önmagában önmagától. Ez az energia tartja fenn a világmindenséget, s ez kellene hogy mozgasson mindent. A dualitás törvénye alapján azonban megteremti önmaga ellentétét, a gyűlöletet is. Mi emberek a fejlődés útjait végigjárva megtapasztaljuk mindkettőt. Tudnunk kell azonban, hogy a tiszta szellemi régiók energiája a szeretet, s ha mi itt akarunk kibontakozni, akkor eszerint kell tevékenykednünk.

A szeretet része a részvét, aminek egyik megfogalmazása az empátia. A szeretet együtt érez, megértő másokkal, s igyekszik segíteni úgy, ahogy az nekik, az ő fejlődésüknek, s a többi embernek is a környezetükben a legmegfelelőbb. Ez nem mindig esik egybe személyes vágyainkkal.

Az áldozat törvényéről egyik korábbi írásomban részletesen írtam már, ami megjelent az Új Elixír Magazin hasábjain.

A forma az élő tudatszint eszköze a fizikai, az asztrális és a mentális világokban. Az asztrális szinten a vágyak rezgést indítanak el, és ezek hozzák létre az érzés formáit, a vágyelementálokat, a mentális szinten a gondolatok hoznak létre gondolatformákat. Ezek önálló életre is képesek. Pl. ha valaki erősen feldúlt, s elmeséli sérelmét, hajlamosak leszünk azonosulni vele, s átélni az őt ért sérelmet, sokszor megharagudva másokra olyasmiért is, amit miellenünk sosem követtek el. Vagy gondoljunk csak egy szép Ady vers megszületésére és önálló életére. Ahogy először a költő agyában felmerül az első ötlet és kínlódva-gyötrődve vers lesz belőle, aztán nyomtatásban megjelenik, majd verseskötetbe kerül, hat a kortársai közt, és későbbi korok embereire. Irodalomtörténeti adat lesz, tananyag, s még ekkor is hat, szépségével és gondolatainak gazdagságával, érzéseket, gondolatokat indít el bennünk. S mi köze van Ady Endre ihletett perceinek egy mai tinédzser iskolai verselemzéséhez? Pedig mindkettő ugyanarról a versről szól.

A formák tehát fejlődnek, és ez a szellem lehetőségeinek kibontakozási törvénye is. Fejlődnek a fizikai világ formái az egysejtűtől az emberig, és az emberi civilizáció anyagi természetű tárgyai, amik a szellem fejlődését is magukban foglalják: a kőbaltától a mikrochipekig. De fejlődnek az érzések is, egyre bonyolultabb a viszonyunk a másik emberrel és a világgal, amit sokszor nehezen tudunk megfogalmazni. Ezt is megfigyelhetjük műalkotásokban, amikor megjelenítenek egy kort és az abban zajló életet, eseményeket. A szellem fejlődésére az is bizonyíték, *ahogyan* világunkat szemléljük és kezeljük, *amilyen* válaszokat adunk kihívásaira, hiszen ezek egyre összetettebbek, egyre kifinomultabbak. Ha nem sajátítjuk el az új szemléletmódokat és kezelési eljárásokat, lemaradunk.

Az isteni ideák az elsődleges teremtés során az isteni világban jönnek létre, ez az őstípus, a teremtés megnyilvánulatlan része. A teremtés következő mozzanata, amikor a morfogenetikus erők mentén létrejönnek a formák. Ez már megnyilvánulás. A művész fejében is egy idea

jön létre, amikor művét tervezgetni kezdi. Az ideák eredete a felső-mentális, a forma nélküli világban van. Az alsó-mentális világ a gondolatformák világa, ahol már gondolati formát ölt a műalkotás. A harmadik lépés maga a fizikai forma, a megtestesülés, pl. egy vers konkrét formája a költészet teljes eszköztárával. A műalkotás a maga sajátos fizikai eszközeivel hat a fizikai szinten, pl. a vers a nyelv és a ritmus zeneiségével, egy festmény a színekkel és formák megjelenítésével. Ezek az asztrális szinten érzéseket váltanak ki belőlünk, és ugyanakkor a mentális szinten gondolatokat ébresztenek bennünk.

Az isteni ideákból is előbb szellemanyag lesz, majd egyre sűrűsödve lejjebb és lejjebb száll végighaladva az egyes szinteken, létrejön a fizikai anyag, abban a tudathordozóiban élő ember, akinek újra fel kell emelkednie a szellem régióiba.

A szellem, a tudat, az energia és az anyag összefüggéseinek törvényei. A materializmus által oly bőszen emlegetett anyag, amibe mint egyetlen valóságba görcsösen kapaszkodik, nem is létezik. Ma már közhely, hogy nincs anyag, csak energia van. Az anyag az energia egyik megnyilvánulási módja. Az energia spirálokon, erővonalakon és térrácsokon örvénylik, miközben hatásokat hoz létre. E hatások eredményeként egyre sűrűbb anyagok jönnek létre. Ezen anyagokból épülnek fel a különböző szintű világok, amelyek mindegyikének így megvannak a maguk saját, rájuk jellemző anyagai. Tehát más rezgésszámú, sűrűségű anyagból épül fel a fizikai, az asztrális, a mentális és a többi világ.

A fogalmak tisztázásának egyik fontos része a mesterek, adeptusok, mahatmák, arhátok és a beavatások értelmezése Annie Besant és C. W. Leadbeater írásai alapján.

Az arhátok azok az emberek, akik elérték a negyedik beavatást. Ez az egyéni megváltás szintje.

A mester, az adeptus és a mahatma jelentése hasonló. Olyan nagy lényeket jelölnek e szavak, akik elérték az ötödik beavatást, és befejezték emberi fejlődésüket, de önként visszajönnek a Földre, hogy segítségére legyenek az emberiségnek.

Vannak adeptusok, akik tanítványokat is fogadnak – ők a mesterek – azok közül, akik a spirituális fejlődés bizonyos szintjét már elérték, vagy különös fogékonyságot és képességet mutatnak a szolgálatra.

A beavatás bebocsátás a misztériumok tudásába, ami a tudat meghatározott kiterjesztését jelenti. A valódi fejlődés a tudat fokozatos kitágulása. Ez bizonyos meghatározott törvényekkel összhangban történik, és része a vallás mélyebb tanításának abból a célból, hogy a jelöltet szellemi előrehaladáshoz jutassa a végső tökéletesedés útján. Ez minden vallás mélyén lévő lényegük része és végső célja.

A beavatások egy-egy új fokozatot jelentenek a szellemi(!) fejlődés terén, ami új tudás feltárását és bizonyos fizikai erők fölötti uralmat jelent. Felhívnám a figyelmet a sorrendre, mert ez az, amit előszeretettel felejtene el azok, akik pszichikus képességek kifejlesztését siettetik a hozzá szükséges elmélyült tudás és erkölcsi fejlődés nélkül vagy helyett. Ezért van az, hogy nagyon szigorú feltételek vannak kiszabva a jelöltre, és csak akik minden önzést képesek levetni, azok kapják meg a magasabbrendű tanításokat. Aki mégis önző célokra használja a tudását, arra súlyos következmények várnak.

Még mielőtt valaki egy Mester tanítványává válna, Mestere már figyelmeztet és őrököl fölötté. Ha megfelelőnek találta, *próbatanítvánnyá* fogadható. Ha további fejlődést is felmutat, sor kerülhet arra, hogy elfogadott **tanítvánnyá** váljon, és kapcsolata a Mesterével szorosabb lesz. Hogy ez pontosan miben áll, ez mindenkor teljesen egyéni, attól is függ, hogy ki milyen egyéni tulajdonságokkal bír, pontosan miben jobb vagy hol vannak a gyenge pontjai stb.

Ahhoz, hogy valaki felhívja magára valamely Mester figyelmét, a következő fontos tulajdonságok kialakulása és tudatos kialakítása szükséges: *a gondolatok ellenőrzése, tisztaság, igazmondás és együttérzés, és a négy kvalifikáció, úgyis mint: ítélőképesség, vágytalanság, jó magaviselet és szeretet.* A próbaösvényen ezekről a mindennapi életben kell tanúbizonyságot adnia a próbatanítványnak, miközben úgy tűnik, mintha egyedül maradt volna, minden segítség nélkül kell a nehézségekkel megbirkóznia.

*Miután elfogadják tanítványnak, a tulajdonképpeni ösvényre lép, ahol tökéletesítenie kell a megkülönböztető képességet, közömbössé kell válnia a világ dolgai iránt, képesnek kell lennie az elme, a test és az érzékek ellenőrzésére, gyakorolnia kell a türelem erényét, az állhatatosságát, a hűségét, képesnek kell lennie az egyensúly fenntartására, és erősen kell törekedni a felszabadulásra. Csak ezen erények elérése után kész a tanítvány az **első beavatásra**.*

Az első beavatás után a személyes énré vonatkozó minden illúziót meg kell semmisítenie, tudással meg kell szüntetni a kételkedést, és minden előítéleten felül kell emelkednie ahhoz, hogy megkaphassa a **második beavatást**.

Ezután a tanítvány megtanul a finomabb világokban is működni, képessé válik a gondolatokat a gondolat síkján átadni – mai szóhasználattal telepatikus képességekre tesz szert –, és bizonyos pszichikus képességei – sziddhik – is kifejlődnek. Amikor ezeket a képességeket elsajátította, megkapja a **harmadik beavatást**.

Majd ha képessé lesz arra, hogy egységet tudjon megvalósítani a Legfőbbel, tudatosan tud működni azokon a síkokon, ahol a tudatot mint egységet lehet érezni. A földi vágyak utolsó foszlányainak is el kell tűnnie. S miután az elkülönültséget levetette, megkapja a **negyedik beavatást**, arháttá válik.

Végül elveti az utolsó öt bilincset: a vágyat a formák és a forma nélküli világokban való élet után, a gögőt, az ingerlékenységet és az illúziót. Az **ötödik beavatás** után befejezi emberi fejlődését, adeptus, tökéletesen szabad lesz. Ekkor már nem kell többé újjászületnie, hét út közül választhat, merre folytatja tovább a munkáját és a fejlődését: beléphet a nirvána mindentudásába, vagy egy eljövendő világ isteni munkatársa lehet, de beléphet az ún. spirituális időszakba, választhatja azt, hogy részévé válik a spirituális erőnek, esetleg az okkult hierarchia tagjaként kormányozza és őrzi azt a világot, amelyben elérte emberi fejlődése csúcát, átmehet a következő bolygóláncre, hogy ott új formák felépítésében segédkezzen, végül a hetedik lehetőség, hogy beléphet az anyagi fejlődésbe. (Ezen lehetőségek mindegyikének pontos jelentését sok esetben nem ismerjük, mivel meghaladják földi értelmünket.)

Szellem: gyakran összekeverik a lélekkel.

Kétféle jelentése van. Az isteni szellem: határtalan, megnyilvánulatlan. Hármasság természetű: a bölcsesség, az akarat és a teremtő tevékenység jellemzi. Az emberi szellem: szintén isteni, de korlátozza a magára öltött test. Ez azonban lehetővé teszi, hogy a lét alsóbb síkjaival érintkezésbe jutva megismerje, és majd uralkodjon ezen szintek anyagain, s az itt szerzett tudást a magasabb szinteken is tudatosan hasznosítsa. Az emberi szellem az isteninek az atomja, ami azért egyéniesül, hogy tapasztalatokat szerezzen az alsóbb síkokon.

A szellemet sok esetben összekeverik a lélek és a tudat fogalmával is. Mivel a materializmus a tudatot az anyag magasán szervezett megnyilvánulásának tartja, a szellemet jó esetben azonosnak tekinti vele, rosszabbik esetben nem létezőnek tekinti. Az okkultizmus azt mondja, hogy mindennek eredete az EGYETEMES EGY, ami mindennek a tudatában van. Az emberi szellem csak annak van tudatában, amivel létezési szintjén vagy szintjein kapcsolatba kerül. Ilyen módon a tudat „másodlagos” a szellem létéhez képest, illetve a szellem maga a lét, míg a tudat egy folyamat kibontakozásaként is értelmezhető. Ugyanis a tudatváltozások –

mozgások – rezgéseket hoznak létre a környező anyagban, s ezek a rezgések okozzák azt, hogy a tudat a környező anyagnak a tudatára ébred.

Az emberi szellem azt kívánja, hogy tökéletesíthesse tudását minden szinten, ezért egy részét lebocsátja a világokba, ahol az egyes szintek anyagából testeket formál magának, amelyeken keresztül megismeri azokat, és megtanul uralkodni rajtuk.

Ha végigtekintünk a hét szinten, akkor felülről az első szint az isteni. A következő, a második szinten vannak az isteni szikrák vagy *monádok*. Hogy a monádok megnyilvánulhassanak az alsóbb világokban, életsugarat bocsátanak le a következő három szintre, ahol kisajátítanak egy-egy odatartozó atomot, amit permanens atomnak is nevezhetünk.

Felülről a harmadik az atmikus, nirvánai vagy spirituális szint, amelyen a létezés iránti akaratot nyilvánítja meg az emberi szellem, amit itt *atmának* neveznek. A következő a *buddhi* vagy az intuíció szintje, ahol a bölcsesség aspektusa nyilvánul meg, vagyis atma-buddhi. A felső-mentális szinten a tevékenység aspektusát nyilvánítja meg az emberi monád. E szinten épül fel az ún. *kauzális test*, ami az **egyéniség hordozója**, s amit még individualitásnak is neveznek. Ez az, aki valójában reinkarnálódik.

Az egyéniség újabb életsugarat bocsát le az alsó-mentális, az asztrális és a fizikai szintekre, ahol kisajátít egy-egy részecskét, amelyek aztán egy-egy kis központot alkotva magukhoz vonzzák a környező anyagot, és kialakítják belőle a mentális, az asztrális és a fizikai testeket. Ezekből épül fel a **személyiség**. Ezek a halál után feloszlanak, s amikor az egyéniség új életre készül, ezekből is újakat alkot magának.

A szellemnek ezt a leszállását az anyagba nevezik involúciónak, az evolúció a szellem kiemelkedése az anyagból. A monád az egész folyamat alatt a maga világában marad, és potenciális képességei a leszállás és visszatérés folyamán realizálódnak.

A tudatot gyakran összekeverik a szellemmel. A megnyilvánult világegyetem minden aspektusa a szellemben létező tudat módosulása. Az emberi, egyéni tudat az anyag meghatározott fajtáinak használatára korlátozódik. A cél az, hogy tudatunk használata közben elérjük, hogy az alsóbb szintek, mint pl. a fizikai szint törvényeinek megszorításaiból kiemelkedve egyesülni legyünk képesek az Egyetemes Tudattal.

Tudaton az eszmélés bizonyos fokát is értjük, amellyel a környezetre és a hatásokra válaszolunk. Így a tudat az én és a nem-én közötti viszonyulás. Tehát a tudatosság kettősséget tartalmaz: az alanyt és a tárgyat. A másokról való tudás feltételezi az öntudatosságot. A tudat egy kibontakozási folyamat részeként fejlődik. A tudat fejlődése során alakul ki az öntudatosság a kívülről jövő ösztönzések hatására. Ennek látszólag ellentmond, hogy az anyagba szállás – vagy involúció – folyamán a tudat fokozatosan elfeledkezik a finomabb világokról. Ezzel önmaga finomabb részeiről való tudása elhalványul, egyidejűleg azonban egyre tudatosabb a másokról való tudása. Önmagát is ezekkel kapcsolatban szemléli és határozza meg, így alakul ki az öntudat. Az egyén igazi öntudatra ébredése a szellem felemelkedése, az evolúció, amikor már ismét észleli a finomabb világokat, de most már az összes megszerzett tapasztalatokkal és az öntudatával együtt.

Lélek: az ember személyiségének azon része, amely az asztrális és mentális testeken keresztül működik.

Ezek az ősi bölcsesség tanításai. S mit mond a modern pszichológia ez utóbbi fogalmakról? Egy az egyetemeken is kézikönyvként ajánlott alaplumból szeretnék idézni, mert csak akkor fogjuk megérteni, hogy milyen ellentmondások vannak gyakorta a modern tudományos elméletekben. Tehát a következőket mondja:

„A pszichikumról vallott elméleteket általában két csoportra bonthatjuk. Az egyik a legtisztább formában *animisztikus*, feltételezi a szellem létezését és azt, hogy a testben egy különleges létező, démon lakozik, melyet léleknek vagy szellemnek neveznek.” Ha csak ezt az egy mondatot nézem, már meg kell állapítanom, hogy a tudományos dolgozat írója több dolgot is összekever. Hogy csak egyet említsek: a demont a lélekkel és a szellemmel azonosítja, és így három különböző dolgot mos össze. A szerző vallástörténeti, filozófiatörténeti és pszichológiai fogalmakat úgy kezel, hogy azzal ezek lényegi tartalmát el is fedi.

E fogalmi zűrzavar eredete pedig Descartes (1596-1650) francia filozófusra vezethető vissza. Ő volt ugyanis az, aki az újkori mechanisztikus elméletek alapján fogalmilag teljesen elkülönítette egymástól a testet és a lelket, mondván, hogy e két szubsztancia annyira különbözik egymástól, hogy nem is lehet egymásnak oka!

Descartes kortársa Francis Bacon (1561-1626) ugyanakkor a tapasztalat, a megfigyelés és a kísérlet fontosságára hívta fel a figyelmet, s arra, hogy ezekből elvonatkoztatás és általánosítás segítségével teszünk szert ismeretekre (ez az indukció módszere). Azt is tisztán látja azonban, hogy gondolkodásunkban ott lappanganak a téves képzetek is.

Amikor érzékszalódás lép fel, illúzió-argumentumról beszélhetünk, amikor nem találjuk azt a kritériumot, amely alapján megkülönböztethetnénk az álmot a valóságtól, álom-argumentumról van szó. Ezt a gondolatot fejlesztette tovább Descartes, amikor azt mondja, hogy Isten nem tévedhetetlennek teremtette az embereket, de a tévedés egy, az emberben rejlő „démon” tevékenységének következménye, s ez az ún. démon-argumentum. Ez a démon azonban nem azonos a megszállottság jelenségeiben megfigyelhető démonokkal.

Descartes filozófiájának legismertebb gondolata: Mindenben kételkedem, csak abban nem kételkedem, hogy kételkedem. Kételkedem, tehát gondolkodom, gondolkodom, tehát vagyok. „Cogito ergo sum” A kételkedéssel azonban még nem bizonyíthatjuk a létezésünket, csak az öntudatunkat. A kételkedéssel mégis minden ismeretet kérdésessé kell tenni, majd ha az értelem, azaz a ratio segítségével megvizsgáltuk és igaznak találtuk, a világra vonatkozó ismeretek rendszerét újra fel kell építeni. Ez a racionalizmus.

Másik kortársa Galileo Galilei (1564-1641) Püthagorasz elméletét elevenítette fel, miszerint a világmindenség a matematika szabályai szerint való. Galilei folytatta e gondolatmenetet, s a jelenségek tudományos vizsgálatát úgy tartotta helyénvalónak, ha a jelenségeket elemeire bontják, majd megméri, végül matematikai műveletekkel fölépítik matematikai modelljét.

Világos tehát, hogy az idézett könyv szerzője Descartes démon-argumentumát keverte a lélek és a szellem fogalmával, miközben Galilei módszerét tartja mérvadónak.

Folytatva az idézett pszichológiakönyvet: „A másik elmélet fiziológiai vagy mechanisztikus. Feltételezi, hogy a pszichikum testi folyamat: az agy működése vagy annak egy része. ... a modern pszichológia, ... mi is ezt követjük. ... Az objektivitás a következtetések és tények, illetve az elmélet és az adatok megkülönböztetésének igényéből származik.” Ezért a modern pszichológia „... a cselekvéses megnyilvánulásokat és nem a gondolatokat tekinti kiindulási alapnak.” Megfigyeli a viselkedést, és így ellenőrizhetőnek tekinti. Megfigyelései és azok értékelése során támaszkodik még a fizikára, a kémiára, az érzékszervek, az idegrendszer és az izomzat anatómiájára. Ezek jelenségeit is megfigyeli, méri és ezekből vonja le következtetéseit. Ehhez még – nem véletlenül – szükségesnek tartja megjegyezni, hogy mit is tart objektívnek és szubjektívnek, mivel az objektív adatokat kell elfogadnia ahhoz, hogy valóban tudománynak tartassék. S most tessék jól megkapaszkodni! „Az Olvasónak azt kell szem előtt tartania, hogy kétely (vagy két hipotézis között történő választás) esetén az objektív adat az, aminek súlya van.” Így és ennyi! Ezek után csak az a kérdés – amennyiben következetesen ragaszkodom az objektivitáshoz –, hogy hogyan tudom az adat súlyát lemérni? Ezt kilo-

grammban mérve az éppen kinyomtatott könyv fizikai súlya jelenti? Vagy esetleg valami más, de az már nem „objektíven” mérhető súly lesz! Nem akarom tovább boncolgatni az idézett tudományos művet, mert úgy gondolom az idézetek magukért beszélnek: a modern tudományok és tudományos munkák sem objektívebbek, mint a szellemtudomány hipotézisei!

A fő különbséget én abban látom, hogy a megfigyelés módjai különböznek. Az akadémikus tudományok a műszerekkel mért és az érzékszervekkel megfigyelt adatokat magyarázzák, értelmezik, míg a szellemtudományok a tisztánlátók megfigyeléseit is figyelembe és számításba veszik, és egymással egyeztetik. Ha igazán igazságosak akarunk lenni, azt kell mondani, hogy a műszerekkel mért és az érzékszerveinkkel megfigyelt adatok sem mindenkor pontosabbak és megbízhatóbbak, mint a tisztánlátók megfigyelései. Erre a filozófusok már igen régen rájöttek pusztán spekulatív úton, s a modern tudományok kísérletei be is bizonyítják, hogy a műszerek és az érzékszervek is torzítanak!

Mégis miért zárják ki az ősi, időtlen bölcsességet és a szellemtudományokat ill. az általuk vallott elméleteket és gondolatokat a tudomány világából? Sajnos ennek tudományon kívüli okai vannak! Éspedig hatalmi okai. Az *egyházak hirdette vallások helyébe a modern tudományok léptek*. Az ő érveik a tekintélyek, s ma a közmegegyezés is ezeket fogadja. Olyannyira, hogy iparágak élnek meg ezekből, mint pl. a kozmetika és az élelmiszeripar. Tessék megfigyelni a reklámokat! A tudományra hivatkoznak, amikor pl. Ph-kkal, A, E, D és egyéb vitaminokkal dobálózva igyekeznek eladni az újabb és újabb ránceltávolítókat, vajakat és más élelmiszereket, és az emberek egy része gondolkodás nélkül elhiszi ezeket, és a hasonló érveket. Elég csak annyit mondani, hogy tudományosan igazoltak valamit, s az emberek már nem is kérdeznak vagy kételkednek tovább. Sokan azért sem kérdezősködnek, mert pillanatok alatt ledorongolják őket, hogy tudatlanok, nem értenek hozzá, ne ártsák magukat bele olyasmibe, amihez nem értenek. Kialakulhatott ez a helyzet azért is, mert a tekintélyelvű és dogmatikus vallási tanok – mint láttuk – már évszázadokkal ezelőtt meginogtak. Ugyanakkor tapasztalhatjuk, hogy komoly tömegek elégedetlenek a tudományok szétszabdalt látásmódjával is.

A tudományok nagyon sok fontos és értékes dolgot fedeztek fel. A tévedésüket ott vélem felfedezni, hogy miközben egyre beljebb és beljebb hatolnak az anyag szerkezetébe, és egyre messzebbre jutnak el a távoli világegyetembe, nem veszik észre Hermész Triszmegisztosz oly egyszerű igazságát, ami csak arról szól, hogy a lényeg ott van minden parányi kis részletben és a világűrben is, s hogy minden egyben rólunk is és a mindenségről is szól.

A teozófia történelemszemlélete¹⁴

Az utóbbi időben megszorodtak az ismeretlen eredetű tárgyak és a mindennapi gondolkodás számára megmagyarázhatatlan emberi élmények, tapasztalatok – pl. halál közeli élmények – leírásai. Az egymástól elszakítva tárgyalt és leírt jelenségek az ősi bölcsesség szerint egy egységes egész részei, amiket ezen egységben szemlélve magyarázatot is kapunk mibenlétükre, rendeltetésükre.

Ahhoz, hogy ezt az egységet – amelynek segítségével a dolgokat megérthetjük, és a részeket a helyükre illeszthetjük – pontosan megértsük, a kérdés tárgyalását messzebbre kell elkezdenünk.

Mint azt már korábbi írásaimban többször is leírtam, a világ egy egységes isteni terv szerint épül fel és működik. Ez a terv kiterjed az egész világegyetemre, és minden részlete is ennek megfelelően van felépítve. Ezt a rendszert a legcélszerűbb a kozmosz – a makro szint – felől megközelíteni (már amennyire mi emberek erre képesek vagyunk). Az emberiség fejlődéstörténete ugyanis összefügg a naprendszer és a bolygók keletkezésével és történetével is, még pontosabban szoros kapcsolatban áll vele. A következőkben Annie Besant és C. W. Leadbeater tisztánlátó kutatásai alapján igyekszem okkult szempontból rövid leírást adni a Föld történetéről. E tisztánlátó kutatásokról azonban el kell még azt is mondanom, hogy ezek is az ún. Akasha Krónikából merítenek. Mivel az Akasha Krónika azonban igen magas szellemi régiókban van, mi pedig itt és most a fizikai szinten működünk, erre a szintre igyeksenek lehozni a tisztánlátók az ismereteket. Az általuk lehozott és itt megfogalmazott ismeretek ennél fogva szükségképpen eltorzulnak. Egyfelől azért, mert nem teljesek, hiszen az abszolút teljességet nem is tudják sem lehozni, sem pontosan megfogalmazni, másfelől az egyén, aki ezt megfogalmazza, a látottakat átszűri a saját egyéniségén, valamint a kor szemléletmódján és ismeretszintjén is, amelyben élt. Arra kérem tehát a Kedves Olvasót, hogy az itt következőket fogadja úgy, mint egy lehetséges kísérletet arra, hogy tisztánlátó kutatások segítségével feltárjunk a történelem előtti időkben megtörtént néhány eseményt.

A mi naprendszerünk más naprendszerekhez hasonlóan van felépítve, és azokkal analóg módon működik. Másrészt itt is érvényes az a szemléletmód, amely megkülönbözteti a bolygóknak nem csupán a fizikai, hanem az asztrális, mentális és a még magasabb szinteken való fejlődését is. Ezért a bolygók fejlődése sem csupán itt a fizikai szinten történik és megy végbe, hanem magasabb szinteken is. Rájuk is érvényes az, hogy a magasabb szellemi szintekről indulva egyre lejjebb szállnak az egyes szinteken, majd végrehajtva és beteljesítve az itt előírt fejlődésüket, újra felemelkednek a továbbfejlődésük során. Ezért a bolygóknak is van a fizikai mellett asztrális és mentális testük is. (A többivel most ne foglalkozzunk, annál is inkább, mert olyan is akad, hogy egy bolygónak le sem kell szállnia egészen a fizikai szintre, csak a magasabb szinteken fejlődik).

A mi naprendszerünkben egyesek szerint hét – mások szerint tíz – fejlődési rendszert különböztethetünk meg. Egy fejlődési rendszeren belül hétszer hét bolygó bonyolult összefüggésű fejlődése zajlik. Ezért a bolygók mentális, asztrális és fizikai szinten való megtestesüléseit az itt zajló fejlődéssel – a különböző szintekre történő leszállással és felemelkedéssel – bolygó-láncnak nevezzük, mivel ha lerajzoljuk, egy összefüggő, láncszerű képet mutatnak. Ha egy bolygón befejeződik a fejlődés, a bolygó „meghal”, és a rajta zajló élet átmegy egy másik

¹⁴ Új Elixír Magazin 1998. augusztus 36–37. old., szeptember 36–37. old., október 37. old.

bolygóra. Azt már egy korábbi írásomban bemutattam ugyanis, hogy az élet különböző szinteken fejlődik. Az egyes szintek egymásra épülve fejlődnek tovább: azaz a három elemi szintből az élet átmegy az ásványiba, abból a növényibe, majd az állati és az emberi fejlődési szintbe emelkedik fel. Pl. a holt bolygóról a növények – ha elérték a megfelelő szintet – a következő bolygóra átkerülve folytathatják tovább fejlődésüket mint állatok stb. Ez a magyarázata, hogy egyes bolygók egyszercsak eltűnnek vagy átalakulnak, azaz megszűnik rajtuk az élet.

A mi naprendszerünkben az első fejlődési rendszer a Vulkáné. Ezt a bolygót korábbi századokban még látták, mivel azonban a fizikainál magasabb szintre ment át a fejlődése, nem csoda, hogy ma már fizikai szemmel nem láthatjuk.

A következő fejlődési rendszer a Vénuszhoz tartozik. Itt a fejlődés a földi előtt jár, és mivel magasabb fejlettségi szinten van, mint a Föld, ezért a fizikai viszonyok is mások. A Vénuszon igen magas fejlettségű lények élnek, akik közül többen is magasabb szintekről segítik a mi bolygónk fejlődését, a földi Okkult Hierarchia legfőbb vezetői belőlük kerülnek ki. (A Vénusz megfigyelései során is voltak találgatások, hogy éltek vagy élhetnek-e rajtuk értelmes lények. A tudósok némelyike nem zárta ki teljesen annak lehetőségét, hogy egykor ott is éltek emberek.)

A földi a harmadik fejlődési rendszer. Ezen belül is hét bolygólánc különböztethető meg. A Földön induló élet kezdete előtt a Holdon zajlott a fejlődés. Ez volt a földi rendszer harmadik bolygólánca. A Hold valamikor ugyanúgy élő bolygó volt, mint most a Föld. A Holdon több ember is elérte a megvilágosodottság fokát, s aztán átjöttek a Földre, és most itt a Földön irányítják a fejlődés bizonyos szakaszait. Néhány, ma a Földön élő ember már a Holdon is ember volt, de alacsony fejlettségű. Többen közülük már ott Mesterük mellett éltek, és vezetése alatt fejlődtek. A mai emberiség többsége a Holdon az ottani emberek mellett élő állatok voltak.

A Föld láncához – ebben a fejlődési rendszerben egyedülálló módon – három fizikai bolygó is tartozik, a Föld, a Mars és a Merkúr. (Bár meg kell jegyezni, hogy ez még tisztázásra szorul, mert némelyek szerint nem ehhez a bolygólánchoz tartozik a két utóbbi bolygó. Sajnos mivel a tisztánlátó kutatások eredményei torzulhatnak, ezért aztán sok a bizonytalanság a feltárt eredményekben.)

Egyes okkult gondolkodók szerint ennek a földi bolygóláncnak ez a többszörös anyagba merülése összefüggésben van azzal, amit a bűnbeesésről szoktak mondani. Ezt pedig azzal magyarázzák, hogy ha valaki pl. nem akar engedelmeskedni a magasabb erők tervének, megteheti, de ennek a következményei is meglesznek. Vagyis ha nem teszi meg, amit az isteni terv szerint a legmegfelelőbbnek látnak fejlődése számára, várhatóan egy nehezebb karmával súlyosbítja a további életét. Lehetségesnek látszik az a feltételezés, hogy egyes embercsoportok vonakodtak a számukra rendeltetett fizikai testeket elfoglalni, és ezért csoportosan kell a fizikai szintek legnehezebb megpróbáltatásait megtapasztalniuk. (Ez is lehet egy magyarázata az eredeti bűnbeesésnek.)

A Földlánc első fizikai bolygója a Mars. Ezért az okkultizmussal foglalkozó embereket nem lepte meg a legutóbbi Mars-expedíció bejelentése, miszerint a Marson életre utaló nyomokat fedeztek fel.

Ha a Föld befejezi a számára eltervezett fejlődését, róla a Merkúrra fog átmenni az élet, s ott folytatódik, mert halál – a teljes megsemmisülés értelmében – az okkult tudás szerint nincs. Aki tehát igyekszik a Földön a lehető legmagasabb szellemi fejlődést elérni, s ezzel egyszer a Föld további fejlődése során maga is eléri az adeptusi fokot, választhatja majd feladatául azt, hogy a Merkúron fog részt venni az ottani fejlődés irányításában.

A naprendszer negyedik fejlődési rendszere a Jupiteré, az ötödik a Szaturnuszé, a hatodik az Uránuszé, a hetedik a Neptunuszé, a többi névtelen. (Hogy ezeken hogyan fejlődik az élet, ennek tárgyalása nem tartozik ezen írás tárgyához, de megjegyzem, nem is tudunk róla semmit.) Ezen séma alapján az asztrológia is kicsit másképp látszik, a bolygók és befolyásaik valószínűleg még bonyolultabb összefüggéseket is rejthetnek, mint azt eddig gondoltuk.

A Föld fejlődésének kezdetén, amikor még csak forró gázokból és olvadt anyagokból állt a bolygó, már akkor is voltak a Föld körül élőlények, mégpedig fizikai testben, a fizikai anyag finomabb ún. sugárzó, plazmatikus vagy éterikus halmazállapotaiban. Ezek a fizikai testek azonban jóval kezdetlegesebbek voltak, mint a mai embereké, mivel alkalmazkodniuk kellett az akkori földi körülményekhez. Azok, akik ekkor itt éltek, még jóval fejletlenebbek voltak a ma itt élő embereknél, de sokan közülünk is előfordulhattak köztük.

Az emberek már a Holdon is különböző fejlettséget érhettek el, ezért a Földnek más-más fejlődési szakaszaiban kapcsolódtak és kapcsolódnak be a földi fejlődési folyamatba. A fejlettebbek később, a földi fejlődés előbbre tartó szakaszaiban kapcsolódnak be. A kevésbé fejlettek már korábban bekapcsolódtak, s ezzel kaptak több lehetőséget egy hosszabb ideig tartó fejlődésre. Ezek a folyamatok a bolygólánc vezetői által eltervezett pontos és részletes előzetes tervek, irányelvek szerint zajlanak. Ezek azonban nem zárják ki azt, hogy módosulhatnának, hiszen az emberek szabad akaratukkal rendelkeznek, választhatják a terv végére nem hajtását is. (Mivel azonban ez nem igazán kívánatos, súlyos következményekkel járhat, ami azt is jelenti, hogy a nemkívánatos fejlődési irányt a szellemi vezetők berekesztik. Ez történt pl. Atlantisz pusztulásakor.)

Az evolúció által leírt fejlődést a tisztánlátók által bemutatott folyamatok részben alátámasztják. A fő különbség az, hogy az egy bolygón zajló fejlődés során nem az állatokból alakult ki az ember, az emberiség, hanem a növények, az állatok és az emberek fejlődése alapvetően egymás mellett, egymással párhuzamosan zajlik. Hogy ki, mi milyen szinten tart, az már a bolygó kialakulása előtt eldőlt, és azt, hogy mi hová fog tartozni, az ember alatti szinteknél az elért fejlettségi színvonal fogja eldönteni, az embernél pedig az Ego erőfeszítéseinek és igyekezeteinek következményei a döntést még erősen befolyásolják.

A Földön az egyszerűbb formákat a Holdról jött segítők – a Holdon adeptusi fokot elért emberek –, a Hold urai készítették, és a mai emberiség akkor még alacsonyan fejlett tagjai vették magukra, hogy fejlődjenek bennük. Ezek amőbaszerű, henger alakú, felhős, lebegő, szinte még nem is fizikai, inkább éterikus anyagú lények voltak. (Az éteri anyag felől szintén több vélemény van. Az éter a sűrűbb fizikai és az asztrális szintek között van, de nem minden okkult kutató különbözteti meg élesen a fizikai és az asztrális anyagtól.)

Amikor jelentősen csökkent már a hőmérséklet, s megjelent némi szilárd anyag is, még mindig hasonló lényként jelentek meg az emberek, de már szilárdabb anyagból. Fejlődést is mutattak, mert uszonyoszerű kezük volt, ciripelő, trombitáló hangokat hallattak, ha jól érezték magukat, bár érzéseik még igen gyengék voltak. Később a földön kezdtek csúszni, mászni, majd a kezek és a lábak kialakulása következett, de még nem voltak képesek felállni. Míg a henger alakú lények még egymást falták fel, az újabbak már megtanultak legelni. Előbb még osztódás, majd bimbózás útján szaporodtak. Egyszer az egyik felemelkedett, amire nagyon büszke volt, s ettől kezdve ez a helyzet kezdett általánossá válni, ami gyorsította a fejlődést. A környezet még ekkor is igen forró volt, sok helyen kicsapott a láng, ha mélyebbre próbáltak ásni. A földtörténet korai szakaszaiban hasonló kezdetleges lények létét a tudomány is leírja, csak azzal a különbséggel, hogy ezeket a lényeket nem az emberi lelkek fizikai formáinak tekinti, hanem a fejlődés kezdetén megjelent fejletlen állatoknak, akikből majd hosszú biológiai fejlődési folyamat eredményeként válik csak ember. Az okkult kutatók úgy gondolják, hogy ezekben a fizikai formákban már ekkor emberi lelkek éltek, akik – amikor már túlha-

ladtak a fejlődésben rajtuk – elhagyták ezeket a formákat, és az utánuk következő alacsonyabb fejlettségű lények, az állatok csak ekkor vették őket birtokukba. Vagyis az emberek által „levetett” fizikai formákba csak ez után születtek bele állati lelkek, akik aztán rontottak is ezeknek a formáknak a minőségén.

A Marson ekkor hasonló volt a fejlődés, mivel azonban ez kisebb bolygó, gyorsabban kihűlt. A növények is fejlődtek, óriásiak, faszerűek voltak. A Marson előbb jelentek meg az állatok is, és fákra emlékeztettek. Az emberek gorillaszerűek voltak. A bolygó felszínét háromnegyed részben víz borította. (Ezt a mostani Mars-expedíció is alátámasztani látszik.) Településeket is alakítottak a Mars fejlődését irányító szellemi vezetők tagjai. Az ott élő emberek fejlődését mutatja, hogy érzéseik és némi intelligenciájuk is kialakult. Először barlangokban éltek, majd építkeztek is. Sokan hermafroditák voltak, de az egyik nemük erősebb volt a másiknál, ezért a fajfenntartáshoz már egy párra volt szükség. Az alacsonyabb típusúak még hidra természetűek voltak, és bimbózás útján szaporodtak, mások tojással. A fejlettebbeknél megjelent az egyéniség is, de még nem váltak igazán szét, inkább csoportosan éltek. Létezett egy olyan fejlettebb fajta embercsoport, amely igen erőszakos volt, ennek tagjai párosával az erdőkben éltek. Az ő fejükön szarvszerű két dudor volt, ezzel döfködték egymást. A legfejlettebbek még másztak a földön, vagy fákön éltek.

Ebben az időben a Földön hasonló volt az élet. Bár az emberek már sűrűbbek és kisebbek, mint korábban, de még mindig óriásiak és gorillaszerűek. Az állatok, de még a madarak is pikkelyesek ebben az időben, és inkább csak félig madarak, félig pedig csúszómászószerű lények voltak. (Ellentmondásosnak tűnhet a leírás, de valószínűleg olyan formáról van szó, amely nem hasonlít egyetlen ma élő madárfajra sem, ezért a tisztánlátók maguk sem találják a pontos kifejezéseket, amellyel le tudnák írni a látottakat.)

A Hold Urai vezetésével városokat építettek, de ez a munka ekkor még inkább állatszeliidítéshez hasonlított. Az ember gondolkodása persze fejletlen volt, azaz nem volt hatással a környezetére. Amikor azonban az ember gondolkodása elért egy bizonyos fejlettségi fokot, már képessé vált arra, hogy a gondolataival a környezetében lévő elemi esszenciában örvényeket idézzon elő. Az elemi esszenciát felépítő elementálokból ez egyfajta ellenállást váltott ki, mivel így az ember mintegy erőszakosan hatolt be és hatott az ő világukra.

Eddig az ideig még megvolt az a lehetőség, hogy itt a Földön is emberiesülhettek a magasan fejlett állatok, de egy ponton túl ez a lehetőség megszűnt. Ettől kezdve már magasabb szinteken folyt a fejlődés, és ehhez kellett a megfelelő körülmények. Ezt azáltal lehetett biztosítani, hogy az alsóbb szintekről elvonták az energiát, vagyis ott rögzítették a meglévő, elért helyzetet. Innentől kezdve viszont megnyílt a lehetősége annak, hogy a legfejlettebb emberek elkezdhatték a tökéletesedés eléréséhez vezető fejlődést. Ezen ekkor még csak az első, ehhez vezető lépéseket kell érteni, hiszen még a mai napig is csak néhányan érték el az emberiség tagjai közül ezt a fejlettséget.

Abban az időben a Marsról is átjöttek a fejlettebb emberek a Földre. Ott a vademberek maradtak vissza, hogy az ottani körülmények között fejlődjenek tovább. Mivel a Marson vízhiány volt, a Hold urai segítségével csatornákat építettek. (Ennek nyomait is felfedezték a Mars-kutatók.) A fejlődés következtében lassan kialakult bennük a szociális érzék is.

A Földön az emberi formák is tovább fejlődtek. Az embereknek tojás formájú fejük volt egy szemmel a fejük tetején, kisebb henger volt a homlokuk és előreálló állkapcsuk volt. (Innen jönnének az Odüsszeia Küklopsza és a népmesék nehézfejű, buta óriásai, akik pl. a János vitézből is jól ismertek?) Voltak kék és fehér bőrű emberek is. Számuk korlátozott volt, különleges segítséget kaptak, hogy fejlődésük minél gyorsabb legyen.

A Marson az emberi fejlődés ezután lezárult, a legfejlettebb emberek megint átkerültek a Földre, és részt vehettek a fejlődés vezetésében a Hold uraival együtt. Ők készítették elő a terepet a még haladottabb egóknak, akik később kapcsolódtak be a földi fejlődési folyamatba.

A szaporodási módok lassan kezdtek fejlődni a mai kétnemű mód felé. A korábbi kezdetlegesebb formákat megtartották a lustáknak, akik a tojásrakást is lassan haladták meg. A tojások némelyikét a Hold urai magnetizálták, megfelelő hőmérsékleten tartották, s így elérték, hogy egy hermafrodita emberi forma lett belőle. Ezt különleges gondossággal táplálták, fejlesztették, s amikor úgy látták, hogy már elég jó, bele is születtek ebbe az így kialakított formába, hogy még további fejlődést érthessenek el. Többször is leszülettek ezekbe a testekbe azért, hogy fejlesszék őket. (Nem lehetetlen, hogy ők a Bibliában a Genézis könyve elején emlegetett Isten fiai, akik az ember leányait vették feleségül, s ebből a frigyből születtek aztán „ama hatalmasok, kik eleitől fogva híres-neves emberek voltak.” Mózes I. 6:4.)

Az egyneműség kialakulása után a tojás a női testen belül maradt, és a nemzés a mai módon kezdett történni. Kb. 10-11 millió évvel ezelőtt váltak szét végleg a nemek. Ezután a fejlődés érdekében a Hold Urai éterikus képmásokat készítettek magukról, majd sűrűbb anyagba is materializálták ezeket, és sokszorosították az egók számára. Hét vérmérsékleti típust hoztak létre, akik az akaratot, a bölcsességet, a cselekvést, az érzelmet, a tudományt, a vallást és az odaadást képviselték. Aztán a kezdetlegesebb fajok lassan meddővé váltak, s az igazi nők és férfiak lassan benépesítették a Földet.

A korai formák még inkább éterikusak voltak. Így hiába voltak szépek, a beleszülető, fejletlen emberek eltorzították őket, s a gyerekeik csúnyák lettek.

Volt az egóknak egy csoportja, amelyik megtagadta a számára előkészített testek elfoglalását. Ezeknek ezért még alacsonyabb és durvább testek jutottak. Ravaszak voltak és rosszak. Vezetőik erősek, kegyetlenek és lelketlenek voltak, belőlük lettek a Sötét Arc Urai Atlantisban. Manapság is itt élhetnek közöttünk, s nem az isteni teremtés irányába próbálják vinni a dolgok és események folyását, hanem ellenkezőleg, a destrukciók felé.

6 és fél millió évvel ezelőtt a földrajzi viszonyok igencsak eltértek a maiaktól. Létezett Lemuria az egyenlítő mentén, a Góbi sivatag helyén tenger volt, s ennek partján egy szép sziget létezett. Ekkor érkeztek meg hozzánk a Vénuszról azok az első szellemi vezetők, akik felgyorsították a földi fejlődést, azon belül is az elméét. A korábban beavatott arhátok is leszülettek, és mint papok tanították az embereket. A lemuriai emberek kb. 7,5 m magasak voltak. A fejük tetején lévő szem behúzódott a fejükbe, ez lett a tobozmirigy. A fej két oldalán lévő szemek ekkor kezdtek működni. A legfejlettebb egyedeket igyekeztek még jobban fejleszteni, ezért az arhátok az ő gyerekeikként születtek meg. Először fekete színű volt a bőrük, aztán kékek lettek, majd fehérek.

Az atlantiszi emberek bőre vörös és sárga színű. A legfejlettebb nép az atlantisziakon belül a tolték volt, a bőrük vörös-barna. Amikor elég fejlett emberek születtek köztük, a toltékok szellemi vezetője is leszületett köztük, s valójában ő volt az ősapjuk, mivel leszületésével ő alakította ki véglegesen, hogy milyenné kell válniuk. Ez minden nép aranykorában így van, mivel a szellemi vezetővel egy időben leszületnek a tanítványai is, így ez a kor a legbölcsőbbek vezetése alatt áll. Az ilyen módon létrehozott fejlett testeket aztán később a kevésbé haladott Egók veszik birtokukba, ezért hanyatlík aztán minden kultúra.

A következő említésre méltó nép a tlavatlí. Ebbe megint leszületett az ő szellemi vezetőjük, aki megalapított egy nagy és gazdag várost, az Arany Kapuk Városát. Néhány Ego több előző életét is igyekeztek felderíteni, így találkoztak azzal a ténnyel, hogy néhányan már a Holdon is ismerték egymást, s ezért összetartottak. Ám nem csak a pozitív érzések kötöttek össze

embereket, hanem az egymás elleni küzdelem is megismétlődött az újraszületések során itt a Földön. Vagyis a korábbi holdbéli ellenfelek a Földön is harcoltak egymás ellen.

Az állatok közül a legfejlettebb emberszabású majmoknak maradt meg az a lehetősége, hogy rendkívüli esetekben emberként reinkarnálódhattak. Pl. az egyikük megmentette az ember életét, s ezért egy lemuriaként reinkarnálódhatott.

Atlantiszt az első katasztrófa i.e. 200.000 körül érte. Ekkor süllyedt el az a kontinens, amely Amerikát kötötte össze Európával és Afrikával. Két hatalmas sziget maradt belőle, amelyen igen magas kultúra fejlődött ki. Ez természetfeletti ismeretekkel is rendelkezett, de ezeket az ismereteket önző – kizárólag egyéni, személyes érdekeket szolgáló – célokra használták fel, és így fekete mágiává süllyesztették le. Ez az egyik oka annak, hogy az újabb kultúrákban ezt a tudást elrejtették, azaz okkulttá tették, és csak azon kevesek előtt lebbentik fel a titokról a fátylat, akikről feltételezhető, hogy nem élnek vissza vele. Valamint ezért helyezik annyira előtérbe az erkölcsi haladottságot is az okkult tudáshoz vezető úton. Sőt! Akik okkult tudás birtokába jutnak, azokkal figyelmeztetésül jóelőre közlik, hogy aki visszaél ezen ismeretekkel, azaz nem bizonyul utóbb méltónak ezekhez, azok a legsúlyosabb karmát veszik magukra. Ezen ismeretek tudása ugyanis nagy-nagy felelősség vállalását is jelenti.

Atlantiszban i.e. 100.000 körül az Arany Kapuk Városában uralkodó Fehér Császár uralmát meg akarta dönteni az Éjféli Nap Császára. Új vallást is alapított, ennek templomaiban az ő képmásait helyezték el, és őt kellett imádni. Orgiasztikus ünnepségeket rendeztek, fekete mágiával foglalkoztak, és félig emberi, félig állati lényeket is segítségül hívtak. A döntő ütközetben ezek a lények is részt vettek, és egy időre sikerült leverniük a Fehér Császár uralmát. Azonban a rendet sikerült helyreállítani, de amikor a Sötét Arc Ura egy újabb testet öltve újra harcolni kezdett a Fehér Császár ellen, a Hierarchia Feje úgy döntött, hogy Atlantisznak el kell pusztulnia. A nép egy részét kimenekítették, majd a szigetek nagyobb része elpusztult, csak Poszeidonisz maradt meg i.e. 9546-ig. A megmenekült atlantisziak népesítették be aztán Egyiptomot, Mezopotámiát, Indiát és Amerikát. Nagyszerű civilizációkat hoztak létre, amelyekben a légi járműveket és a hajókat olyan energiafajtákkal hajtották, amelyeket ma nem ismerünk. A nehézségi erőt számunkra ismeretlen módon tudták legyőzni, s így nagy köveket tudtak megmozgatni. Ebben az időben keletkeztek az egyiptomi és a dél-amerikai piramisok is. Az atlantiszi népek közé tartoztak a turániak is, akik Ázsiában éltek.

Besant és Leadbeater alaposabban is megvizsgáltak egy tolték és egy turáni birodalmat legfejlettebb korszakukban, ezekről a következőkben fogok szólni.

Egy tolték birodalom Peruban¹⁵

(kb. i.e. 12 000-ben)

A toltékokat az okkult hagyomány úgy tartja számon, mint az atlantiszi népek között a jó szervezőket. Nézzük hát meg, hogy hogyan szervezték meg birodalmukat annak legfejlettebb korszakában!

A birodalmat a király, a tartományokat az alkirályok, a helytartók és a kormányzók, a kerületeket a tisztviselők kormányozták. Minden száz családnak volt tisztviselője, minden tizedik háznál önkéntes segédtsízt volt található. A tisztviselőknek kötelességük volt az emberek megelégedettségét és jólétét biztosítani. Ők bíráskodtak is, azaz a vitás kérdésekben ők döntöttek. Ha nem volt kielégítő a döntés, lehetőség volt a következő feljebbvalóhoz fellebbezni, egészen a királyig. A király hétévenként egyszer beutazta az országot, a kormányzó évenként utazta körbe azt a tartományt, amely hozzá tartozott.

Azt az alattvalót, aki nem tett eleget a birodalommal szembeni kötelezettségeinek, száműzték. A toltékoknál pl. nem voltak törvények, börtönök. Szerintük ugyanis a civilizált embert az különbözteti meg a vadtól, hogy megérti, hogy az állammal szemben kötelezettségei vannak, amiket ismer, s ezért ezeknek tudatosan meg is akar felelni. A száműzés nem örök időkre szólt. (Néprajzi adatokból tudjuk, hogy a különféle, valamennyire is fejlett kultúrájú népek mindegyikében a száműzés volt a legsúlyosabb büntetés mindaddig, amíg a halálbüntetés meg nem jelent, és általánossá nem vált helyette.)

Feljegyzéseket vezettek a születésekről, a házasságokról és halálokról. Minden állampolgárnak volt egy kis táblácskája, amelyre feljegyezték életének főbb eseményeit, ezekből készítettek rövid számokban jelentést, így állt elő a birodalmi statisztika

A földet rendkívüli alapossággal és gondossággal vizsgálták, készítették elő és osztották be. Vizsgálták a minőségét, hogy a lehető legmegfelelőbbben művelhessék meg, és a lakott területek lakosainak arányában osztották szét. A földművelési munkákat csak a 20 és 45 év közötti lakosok végezték. Két részt kellett megdolgozniuk, egyet maguknak és egyet a köz számára. Egy évben kétszer néhány hétig reggeltől estig kellett dolgozniuk, egyébként csak kb. napi két órát. A földet mindig a termés betakarítása után osztották szét minden felnőtt között, jöllehet csak férfiak dolgoztak rajta. Ha gyerek született, több földet kaptak, s ahogy nőtt, egyre nagyobb földet kaptak utána. Ha a családfő nem földművelésből élt, bérbe is adhatta a család földjét, de parlagon nem hagyhatta. Aki egyedül nem bírta a munkát, annak a szomszédai segítettek. A felesleget eladhatták vagy elcserélhették. A legnagyobb felvásárló az állam volt, hogy tartalékot halmozzon fel szükség esetére.

Szakértők segítettek annak megállapításában, hogy mit érdemes az adott földterületen termelni. Gabonát, zöldséget és gyümölcsöt egyaránt termeltek.

A közföld is két részre oszlott: egyik a királyé, a másik a Napé volt. Először mindig a Nap földjét kellett megművelni, aztán a sajátot, majd a királyét. Az öntözésnél, az ipar és a bányászat esetében a sorrend ugyanez volt.

¹⁵ Új Elixír Magazin 1998. november 34–35. old.

[A király az így kapott bevételekből tartotta fenn az államgépezetet: fizette a tisztviselőit, ebből építette a közműveket: utakat, hidakat, vízvezetékeket, magtárakat. Mindig két évre elegendő tartalékot képezett. Ezt az ország minden részén egymástól egyenlő távolságra helyezték el. A király tartotta fenn a hadsereget is. – *Ezt a bekezdést az Elixír Magazin nem közölte le. A szerző megjegyzése*]

A Nap papsága elsősorban a polgári életben végzett szolgáltatásokat, de a templomokat is ők tartották fenn, amelynek a legkisebb faluban is aranyból voltak az oltárai. Ingyen tanították az alpműveltséget, a gyerekeket 20 éves korukig, egyeseket tovább is képeztek, és szakmát is ők tanítottak. Az iskolában a gyerekek megtanultak írni, olvasni, számolni, és azt is, hogy hogyan kell a közös munkát végezni. A tanítást a jóság, a gyengédség és a szeretet hatotta át, s nem a büntetés és az attól való félelem. A gyerekek megtanultak főzni, megismerték a gyümölcsök fajtáit, elsajátították azokat az ismereteket, amelyekkel életben maradhettek és menedéket találhattak a rengetegben. Házat építettek, szerszámokat készítettek, kenut kezeltek, tájékozódtak a csillagok segítségével. Úsztak, másztak, elsősegélyt nyújtottak. Az előkészítés 12 éves korukig tartott, majd megállapították, hogy melyik gyerek merre folytassa tovább az útját, de mindig figyelembe vették a gyerekek vágyait is.

Sokféle iparágat ismertek és műveltek a fémfeldolgozástól az egyszerűbb gépek készítéséig stb. A legfontosabbnak a tudományos földművelést tekintették. Sok kísérletet is végeztek, ezeket fel is jegyezték. A nélkülözhetetlen tudnivalókat rövid közmondásokban foglalták össze, hogy könnyen megjegyezhessek. A gazdálkodást tanulók is főleg gyakorlati oktatást kaptak, és szorgalmazták náluk is a kísérletezést. Aki valami hasznos újítást tudott előállítani, azt megjutalmazták. A tanulók „minta gazdaságokban” tanultak, és az állam költségén kísérleteztek. Ha a kísérlet bevált, máshol is bevezették. A trágyázásra vegyi anyagokat használtak. A vetést egy egyszerű géppel végezték, ami barázdát szántott, vetett, öntözött és elgereblyézte az elvetett magot. Több gépet is vízi energiával működtettek. A földet teraszosan művelték meg.

A papok a templomokban ellenszolgáltatás nélkül ápolták a betegeket, akik betegségük ideje alatt mentesültek a kötelezettségeik alól. Gyógyszereket, élelmet ingyen kaptak.

A 45 év feletti lakosok is a papok vendégei voltak. A „nyugdíjasok” csatlakozhattak is valamelyik templomhoz, és szerzetesszerű életet élhettek, de aki a családjánál maradt, arról is ők gondoskodtak. Szegénység tehát nem létezett.

Vallásuk a Nap tiszteletéből állt, fontos mozzanata a vidámság és az egyszerűség. Nem hittek a reinkarnációban, de az öngyilkosságot bűnnek tartották. A toltékok szerint minden élet, fény és erő a napból származik.

A tudományok is mind gyakorlatiasak voltak, a legelvontabb a csillagászat volt. Ismerték a csillagok és a bolygók közti különbségeket, tudták, hogy a Föld gömbölyű, és ismerték a nappalok és éjszakák, valamint az évszakok változásának okait. Tudták, mikor lesz nap- és holdfogyatkozás.

Építészetük monumentális volt, de a mennyezet nem volt túl magas. Pilléreket használtak, de nem túl sokat. Bár a boltozatot nem ismerték, de a boltívet igen. A köveket nagyon pontosan faragták ki és illesztették össze, alig volt köztük rés, mégis egy hihetetlenül erős vakoló anyagot öntöttek még közéjük. A „vakolatot” úgy készítették, hogy forró állapotban öntötték a kövek közé, és amikor kihűlt, lekapták a felesleget.

A házak „tégglából” készültek, de az agyagot vegyi eszközökkel kezelték, majd több hónapig a szabadban szárították. A házak zárt tömböt alkottak, középen volt az udvaruk, körben a szobák. Legalább négy szoba tartozott minden házhoz, ablakuk nem volt, s mindegyik az udvarra nyílt. Ha bővíteni akarták a házat, két sor szobát építettek, és a második sor szobáinak

már kifelé néző ablaka volt. Ezeket ablaktáblával zárták be, amik a kapuhoz hasonló elven működtek. A tető lapos volt, kőből vagy fémlemezről készült. A fa hiányzott a házakból is, és az építkezéshez sem használták. Emeletes házat nemigen építettek, mindösszesen egy lapos alakú, piramisszerű építményt készítettek a Nap papjai. Ennek az épületnek a közepe raktárként funkcionált. Az emeleteken cellák voltak egy külső és egy belső helyiséggel. A külső helyiség valójában kis kert volt, és ezen keresztül kapta a fényt a belső helyiség is. Mivel a piramis egyben templom is volt, arannyal díszítették a falait belülről és a rajta lévő domborműveket is.

A birodalom határait természetes védelemként erdők, de magas kőfalak is védték. Ezek olyan vastag falak voltak, amelyek felfelé keskenyedtek, és megfigyelő kamrákat, titkos folyosókat képeztek ki benne labirintusszerűen. Teljes felszerelést és ellátást biztosítottak az őrsgnek.

Utak, vízvezetékek és hidak az országban mindenütt voltak. Az utakat sík lapokkal kövezték ki, fákkal és bokrokkal szegélyezték. Elsősorban postai és hírvivői célokat szolgáltak. A közműveket nem rabszolgák, hanem a szabad parasztok építették, akik ezért fizetséget is kaptak. Időnként a hadsereg segített nekik. A hadseregben sok katona szolgált, a felszerelésük azonban egyszerű volt, a kiképzés is ennek megfelelően rövid. Ezért tudták őket igen gyakran közszolgálatra beosztani. Háború esetén a minél kevesebb vérontást tartották szem előtt. Főbb fegyvereik a lándzsa, a kard, az íj és a bola volt. Ez utóbbi egy kötél, két végén kő vagy fémdarabbal. Úgy dobták el, hogy az ember vagy a ló lábára rátekeredett, aki vagy ami így mozgásképtelenné vált. A leigázott embereket igyekeztek civilizálni, és aki erre nem volt hajlandó, azt száműzték.

Érdekesek még a házassági szokásaik. Évente csak egyszer kötöttek házasságot, amikor a kormányzó meglátogatta őket. A formaság igen egyszerű volt, utána megkapták a földjüket

Étkezésüket az jellemezte, hogy nem ettek húst, csak növényi táplálékokat. Volt egy különleges eljárásuk, melynek során kukoricából valamely vegyi anyag hozzáadásával és préseléssel egy tézstasúritményt készítettek. Ez egyfajta tartósításnak felelt meg, így magukkal viheték hosszabb útra is. Ezt a sűrített tézstát többféleképpen fogyasztották: szopogatták, megfőzték, sütötték, és különféle ízesítéseket adtak hozzá, amiket színekkel jelöltek.

Szerették a háziállatokat is, macskát, majmot, madarakat tartottak.

A fémek közül a sárgarezet és bronzfajtákat használták, de ismerték a vasat is. A fémből filigránokat készítettek díszítésül.

Fazekasságuk igen fejlett volt, arany vagy ezüst berakásokkal díszítették az edényeket. Üvegszerű edényeket is készítettek.

Festményeiket fémlapokra festették, ecsetet egy növény szárából csináltak. A festéket por alakban állították elő, majd olyan oldószert adtak hozzá, ami rögtön száradt. Gyorsan és pontosan dolgoztak. A színeik ragyogóak voltak, ismerték a perspektívát. Előszeretettel festették le a vallásos körmeneteket. Amikor egy kép elkészült, valamilyen speciális mázzal bevonták, ami szintén gyorsan száradt, de ettől még időtállóbb lett a kép. A könyveiket a festményekhez hasonlóan készítették, a lapokat fémszalakkal fűzték össze, és dobozokban tartották őket. Irodalmuk főleg vallási és erkölcsi tartalmú volt. Akadt néhány tudományos és tanulságos történet is népük vezetőiről. Szerelmes történeteik és verseik nem voltak.

Zene eljátszásához több hangszert is ismertek, sípot, hárfát, a harmóniumhoz hasonló szerkezetet, amibe a levegőt gép fújta, a zenész pedig fémrudakat ütögetett. Nem volt kotta, mindig rögtönöztek.

A tolték kultúra leírása éppúgy, mint bármely más, ma nem létező kultúra rekonstruálása nehézségekbe ütközik, mivel olyasmit kell leírni, amire nincsenek megfelelő szavaink. Bár igyekeztek minél teljesebb és pontosabb képet rajzolni a vizsgált kultúráról, ez nem sikerülhetett maradéktalanul. A. Besant és C. W. Leadbeater leírásai számunkra még bonyolultabbnak tűnnek, mivel kb. hetven évvel ezelőtt írták le azt, amit láttak. A technikai fejlődés azonban ezalatt a pár évtized alatt hihetetlen gyorsasággal fejlődött, ezért ami a mi számunkra természetes, az az ő számukra még ismeretlen volt, s korabeli fogalmakkal, annak a kornak megfelelő technikai ismeretek segítségével írtak le mindent.

Egy turáni nép a régi Káldeában¹⁶

(kb. i.e. 19 000-ben)

Az alábbiakban egy fejlett, békés atlantiszi kultúrát szeretnék bemutatni, ahogy azt A. Besant és C. W. Leadbeater tisztánlátó kutatásaik alapján leírták.

Ez a turáni kultúra valahol a Közel-Keleten volt, bár az alábbiakban leírt birodalom pontos földrajzi helyét a két szerző nem adta meg. Egyrészt azért nem, mivel talán ők maguk sem tudták volna pontosan meghatározni, másrészt mert amikor az írás készült, a mai tudományos alaposság még nem volt annyira elterjedt, mint manapság, így is nem helyeztek akkora súlyt a pontos földrajzi tájolásra, mint ahogy az ma elvárható. Céljuk sem annyira a pontos, tudományos leírás volt, mint inkább annak bemutatása, hogy lehetséges volt több ezer évvel ezelőtt is egy jól működő, fejlett emberi közösség működtetése, mivel ezek a korábban létezett közösségek sem voltak feltétlenül primitívek, kezdetleges gondolkodásúak, sőt! Időben mindenesetre megpróbálták behatárolni ezt a kultúrát, és kb. i.e. 19 000 körülre tették létezését.

Káldeában a vallás volt az élet középpontja és rendezőelve. A nap és a csillagok, ill. ez utóbbiak angyalainak tisztelete volt kultuszuk tárgya. Igen fejlett asztrológiai ismeretekkel rendelkeztek, ismerték a Nap és a bolygók közti különbséget, de a bolygók mellékbolygóiról is tudtak, sőt az égitestek óceánjairól, légköréről stb. is voltak ismereteik. Mondhatni teljesen ismerték a Naprendszer fizikai tulajdonságait, de arról is tudtak, hogy a fizikai teste mellett minden létezőnek van asztrális és mentális teste is.

Mivel tudták, hogy az asztrális és mentális anyagokból különböző mennyiségben részese-dünk, azzal is tisztában voltak, hogy az ezeken a szinteken folyó változások befolyással bírnak az emberekre annak megfelelően, hogy az egyes emberben milyen mennyiségben van jelen a meghatározott szint anyaga, ill. ezek aránya az egyénen belül milyen. Az egyes szintek mozgása, a mozgások sebessége is különböző, így bonyolult hatássorozatok keletkeznek, amelyek befolyással vannak az emberekre. Az egyik hatás például ösztönzően hat az egyik, de gátló hatással van a másik emberre. E különböző hatásoknak ráadásul a legkülönbözőbb fajta kombinációi léteznek. Fontos azonban megjegyezni, hogy mégsem uralkodnak az ember akaratán, csak könnyebbé vagy nehezebbé teszik az ember akaratának működését. Általában az átlagemberek azok, akik számára sokat jelent, hogy éppen milyen befolyás uralkodik, s így számításba vehetik, hogy számukra melyik a legelőnyösebb pillanat valamely szándékuk megvalósításához. Azoknak, akik fejlesztik akaratukat, és az isteni törvények szerint élnek, nincs szükségük az asztrológiai előjelzésekre. Tudják, hogy mit miért tesznek, és ha valami nem sikerül, azért nem Istent vagy a többi embert vádolják, hanem belátják, hogy tanulniuk kell a sikertelenségükből. Ezzel együtt a káldeai papok igyekeztek kiszámolni a befolyás-szférákat, mivel tudták azt, hogy az akarat erejével módosítani lehet a karmát. Évkönyveikben megadták azokat az időpontokat, amikor a legjobb valamit tenni, pl. a mezőgazdaságban.

Az embereket vezető csillagjuk szerint csoportosították. Naponta háromszor imádkoztak a saját bolygójukhoz is. A papok külön-külön imádsággyűjteményt adtak az embereknek, és azt is megmondták, hogy mikor a legjobb imádkozni. Ezt aztán nem is mulasztották el, mivel hálátlanságnak tartották, ha a kiáradó energiát nem fogadják el.

¹⁶ Új Elixír Magazin 1998. december 34–35. old.

A főváros mellett volt egy templomegyüttes, ami a naprendszer kicsinyített mását adta vissza. Pontosan ábrázolták a bolygóknak a naptól való távolságát, a bolygók nagyságát, de még a holdjait is. Ide gyűltek össze az emberek, amikor ünnepeltek. Minden bolygónak legalább évi két ünnepe volt. Ilyenkor a hívek a saját bolygójuk szent színére festett ruhát viseltek. A Nap tisztelőinek ruhája sárga, a Holdé ezüst, a Vulkáné piros, a Merkúré narancs, a Vénuszé kék, a Marsé skarlát, a Jupiteré ibolya, a Szaturnuszé halványzöld, az Uránuszé mélykék, a Neptunuszé indigó volt, némelyik más színekkel átszőve. Ugyanezek a színek azoknak az embereknek az aurájában is fellelhetők voltak, akik az adott bolygó hatása alá tartoztak.

Az ünnepek alkalmával színpompás körmeneteket tartottak a templomok körül. Az egyes bolygókhoz tartozók egy-egy külön csoportot alkotva a saját öltözkűben meneteltek és énekeltek. A bolygók elhelyezkedési sorrendjében gyülekeztek, és koncentrikus körökben lassan hullámozva mentek körbe.

A Nap templomának alaprajza egy óriási kereszt volt, melynek minden szára azonos hosszúságú, és a kereszteződést egy félkupola fedte. A kereszt szárai között csarnokok voltak, amelyek így egy virágszirmot alkottak. A kereszt szárai a négy világtáj felé voltak tájolva. Délen nyitott volt a templom, ez volt egyben a főbejárat is. A főoltár észak felé állt, kelet és nyugat felé kisebb oltárok álltak. A főoltáron egy óriási homorú tükör volt elhelyezve, ami felett egy hasadék volt. Ezen bevilágított az ott lévő csillag fénye, amit a tükrön a levegőben újraalkotott. A tükör alatt egy állványon faszenet égettek, és erre tömjént dobtak, ennek füstjében csillogott, remegett a csillag képmása. A tetőről egy sík tükröt is le lehetett engedni, amivel a homorú tükör képét fel tudták fogni, és a templom bizonyos pontjaira irányították a csillag képét. Ezeken a helyeken azokat helyezték el, akik betegek voltak, és így ezeknek az embereknek a bolygó Szelleme gyógyulást hozhatott. A nyugati oltáron mindig égett a Hold szent tüze, amit évente egyszer, a tavaszi napéjegyenlőséget megelőző éjjelen hagytak elaludni. A következő reggelen a keleti oltár fölötti nyíláson beeső napsugarak a nyugati oltárra hullottak, miközben áthatoltak egy vízzel teli üveggömbön, ami lencseként működve meggyújtotta a tüzet.

A kereszten fekvő kupola úgy volt kifestve, hogy az éjjeli égboltot ábrázolta, és egy szerkezet segítségével mozgatták rajta a bolygók másait. Ezek eredetileg az adeptusok által létrehozott olyan materializációk voltak, amelyek képesek voltak szabadon mozogni a térben. A kupola felét aranylemezek borították, amin pettyes fényhatással jelképezték a napfoltokat. A templom alatt is voltak helyiségek, amik arra szolgáltak, hogy a papok meditálhassanak. Ezek a helyiségek a templom padlójába beépített áttetsző lemezekben át kaptak fényt. Ez a fény a papok különböző testrészeire hullhatott, így fejlesztve tisztánlátó és intuíciós képességeiket.

A különböző csillagok szellemeinek három jelentését különböztették meg, amiből az első a bolygó elemi esszenciája. Ez az, ami az asztrálest felépítésében vesz részt, ezt próbálták a gyógyításhoz is felhasználni, mivel ez a bolygó lényegi részét képezi, és ez az anyag benne van minden a Földön lévő létezőben is. (A másik két jelentéssel sajnos a két szerző a továbbiakban nem foglalkozik.)

A történelmet és a csillagászatot is a papok tanították, és e kettőt sajátosan összekapcsolták. A történelmi eseményeket ugyanis a különböző csillagászati ciklusokkal hozták összefüggésbe, és eszerint az összefüggés szerint csoportosították.

A papok továbbá ismerték a kémiát, és járatosak voltak az orvostudományban is. Azt vizsgálták, hogy a gyógynövények és a gyógyszerek milyen hatásúak a különféle csillagállásoknál. Vizsgálták továbbá a talaj és a növények közötti összefüggéseket is. A növények növekedését érdekes módon úgy próbálták elősegíteni, hogy különböző színű burákat tettek rájuk. Voltak meteorológus papok is, de ha valamelyikük tévedett, elmozdították helyéről.

Jelentőséget tulajdonítottak a születés előtti befolyásoknak, ezért az anyát a szülés előtt néhány hónappal szerzetesszerű életre utasították. Bár a nevelés nem volt közvetlenül a papok kezében, de ők mondták meg tisztánlátó képességeik segítségével, hogy ki milyen bolygó befolyása alatt áll. A tanítást úgy szervezték meg, hogy a tanító és a gyerekek is egy azonos bolygó befolyása alatt állók voltak. Ehhez igazodott a tananyag is, hogy a jó tulajdonságokat erősítsék, a rosszakat legyőzzék. A cél a jellem formálása volt ezáltal, és az ismeretszerzés is ennek volt alárendelve. Hieroglif írásjeleket, számolást és etikai ismereteket tanítottak az iskolákban. Az irodalom ezen etikai szabályok kommentárjai volt. Az általános alapismeretek elsajátítása után valamelyik paphoz lehetett csatlakozni a speciális tudásanyag elsajátítása érdekében.

Feljegyzéseket vezettek a földbirtokok tulajdonlásáról és a királyok rendeleteiről. A történelmi ismereteket szájhagyomány útján hagyományozták át. A költészet tárgya a világ keletkezéséről és a hősök cselekedeteiről szólt. Ezek is szájhagyomány útján terjedtek.

Őstörténetük rekonstrukciója szerint a turáni törzsből származtak, ami az atlantiszi hét alfajból a negyediknek számított. Eredetileg több kisebb törzsből állt e nép, de ezek állandóan harcban álltak egymással. Kezdetleges földművelést folytattak. Majd i.e. 75 000 körül a földi okkult vezetés egyik tagja hadsereggel vonult át területükön, és ez nagy hatással volt további fejlődésükre.

I. e. 30 000 körül egy idegen keleti uralkodó került az élükre, tőle származott a régi Káldea uralkodócsaládja. Kinézetük szerint erőteljes arcvonásúak voltak, arcszínük bronz, és mélyen ülő, villogó tekintetük volt. A későbbi babilóniai szobrokon lehet ilyen arcokat látni. A korai időkben az alattvalók még eltérő kinézésűek, de később hasonlóakká váltak az uralkodócsalád tagjaihoz.

Amikor hanyatlani kezdett a birodalom, idegen törzsek leigázták őket, és elpusztították templomaikat. Ezeket a hódítókat aztán az akkádok verték ki, akik szintén atlantiszi nép voltak, az ún. hatodik alfajból. Ők később összeolvadtak más turáni népekkel és a káldeaiakkal is, s belőlük alakult ki az a sumér-akkád nép, amely megalapította a mi történetírásaink által is ismert Babilont. Tudjuk, hogy ez a birodalom is igen sok változást ért meg, több különböző nép is meghódította. Így lassan kicserélődött benne az eredeti turáni nép, és helyébe lépett az általunk is ismert asszír népcsoport, amit az okkult hagyomány már árjának tart.

Adeptusok és Mesterek¹⁷

Az okkult jelenségek kutatói egybehangzóan állítják, hogy vannak olyan lények, pl. angyalok, szellemek, tündérek, manók, akik nem-fizikai testben segítik az embereket.

Többféle segítőről szólnak a különféle leírások, amiket a „normális” emberek általában mesének tartanak. Kérdés, hogy miért vannak mégis oly sokan, akik egybehangzóan állítják: érzik-érzik fizikai testtel nem bíró lények létét, kapcsolatot is képesek velük létesíteni?

Mesterek és tanítványok

A teozófusok szerint nem csupán egy fajtája létezik a „láthatatlan” lényeknek, akik velünk, mellettünk élnek. Vannak köztük kevésbé és magasabban fejlett ember-szellemek is.

A kevésbé fejlettek közé tartozók korábban elhunytak lelkei, a magasan fejlettek pedig azok, akik valaha éppoly esendőek voltak, mint mi, de mára elértek egy olyan szellemi fejlettségi fokot, hogy már nem szükséges többé a szokásos, egymás után fizikai testet öltetni magukra. Mégis előfordul, hogy fizikailag is megjelennek, hogy az emberiséget segítsék, bár elsősorban szellemi szintekről közvetítik tanításaikat. Ők az adeptusok vagy mesterek, akik azt a feladatot vállalták, hogy a földi, emberi fejlődés szolgálatában tevékenykednek. Képesek arra, hogy bármikor fizikai testet öltsenek, amikor annak szükségét látják. Például egy olyan konkrét földi feladat megoldását vállalják magukra, ami másként nem lehetséges. Az adeptusok a szellemi régiókban tanítványokat is fogadnak maguk mellé a fizikai szinten élőkől, ha arra érdemesnek tartják őket.

A tanítvánnyá fogadás nem a fizikai szinten történik, ezért olyan nehéz „elérni” a Mestereket, ill. „megismerkedni” velük. Bár a törekvés feléjük igen fontos mozzanata a tanítvánnyá válásnak, mégsem elegendő. Ennél fontosabb az, hogy tőlük függetlenül fizikai testünkben bizonyos eredményeket is elérjünk, még mielőtt a szellemi régiókban felfigyelnének ránk. Ha tiszta és önzetlen életet élünk, biztosan megtalálnak minket a Mesterek, és megkezdődik a kapcsolatfelvétel.

A fizikai szinten történő beavatások csak törekvésünk egy-egy igen apró lépését jelenthetik. Ezek azonban igen távol vannak a valóban nagy szellemek, adeptusok által képviselt beavatásoktól. Ráadásul veszélyesek is lehetnek azokra nézve, akik még nem eléggé felkészültek a különböző szellemi szintek kezelésére. Az asztrális és a mentális szinteknek többféle – olykor rosszindulatú! – lakója van, akiket jobb, ha a felkészületlen földi halandó nem érzékel.

Amikor valakit tanítvánnyá fogadtak, magas szellemi és erkölcsi elvárásnak kell megfelelnie ahhoz, hogy a szellemi régióban megkaphassa az első szellemi beavatást. Adeptus vagy mester az, aki az ötödik, szellemi szinten történő beavatást is elnyerte.

¹⁷ Új Elixír Magazin 2001. február 18-19. old.

Amit a mesterekről tudhatunk

Az adeptusok és mesterek bemutatása sok nehézségbe ütközik, különösen azért, mert fizikai testet csak kivételes esetben öltenek. Mégis elég sokat tudunk ahhoz, hogy a különböző találgatásokat, meséket kiszűrjük a róluk közszájon forgó történetekből, leírásokból. A Teozófiai Társulat több tagját mesterek tanították. Ezeket a tanításokat fizikai szinten is megkapták. Több szemtanú egyszerre találkozhatott is a mesterekkel. Ha pedig a kapcsolatfelvétel nem a fizikai szinten történt, ellenőrizték tapasztalásaikat, az ismereteiket.

Az egyik fontos tudnivaló az adeptusokról, hogy igen szigorú hierarchiában élnek. A rendszer feje a Szellemi Király, aki a Földünkön zajló fejlődést irányítja. Nevezik még a Lángok Urai egyikének, a hinduk Szanat Kumarának hívják, de vannak más nevei is. Tudata annyira kiterjedt, hogy a Földünkön lévő minden életet egyszerre magában foglalja. A bolygónkon kívüli kozmikus erőkkkel tartja a kapcsolatot, ezért a legmagasabb, az Ádi vagy Isteni szinten működik. Ő a fejlődésben előttünk járó Vénuszról jött, ami nem azt jelenti, hogy ott most fizikai testben élnek emberek.

Bizonyíték vagy empátia

Ha azokról a dolgokról van szó, amelyek a fizikai érzékszervek számára észlelhetetlenek, akkor rögtön kételkedő hada zengi, hogy ezek csak mesék, kitalációk, csalások, és bizonyítékokat kérnek. Természetesen a csalásokat ki kell küszöbölni. Sajnos azonban nincs más bizonyíték, mint a saját belső tapasztalás! Pontosan tudjuk minden külső megerősítés nélkül is, hogy pl. milyen a hangulatunk, hiszen ismerjük ezeket az érzéseket, sőt meg is tudjuk nevezni őket. Velük élünk, és minél fejlettebb a belső világunk, annál több érzést, hangulatot ismerünk, és annál jobban meg tudjuk állapítani, hogy a másik is mit érezhet.

Egyre több ember állítja, hogy kommunikál szellemekkel, angyalokkal, adeptusokkal, mesterekkel. Ezeknek az állításoknak bizonyítására sorolhatnánk az olyan zeneműveket, amelyeket rég meghalt zeneszerzők stílusában zenéhez nem értő emberek „komponáltak”, és írásokat, amelyeket olyan emberek alkottak, akiknek tanultsága, műveltsége nem tenné lehetővé, hogy ilyen figyelemre méltóan írtak. Hogyan születtek ezek a szellemi alkotások? Egy módon jöhettek létre: szellemi sugallatok, intuíció útján. A mai tudomány számára ez még nem szalonképes módszer. Ezek a bizonyítékok és tapasztalások létezhetnek, működhetnek. Sokan belső tapasztalás útján hasonló jelenségeket élnek meg, s ezek a tapasztalások évezredekre visszamenően is bizonyíthatók.

A beavatás szintjei

A szellemi világokban a bennünket érintő tíz beavatási szint létezik. A tizedik szinten lévő lényt nem is igen ismerjük, csak sejtjük, hogy valószínűleg egyfajta megfigyelő szerepét tölti be a Földön zajló fejlődés minden részletét megfigyelve és feljegyezve. Hallgatag Megfigyelőnek is nevezik.

A Szellemi Királyt nevezik a Világ Urának, aki természetesen csak a mi földi világunk ura. Ő a kilencedik szellemi szinten van.

A nyolcadik szint, az Anupadaka vagy Monád szintje, ahol Buddha működik. Ő a mi emberi fejlődési vonalunkról emelkedett fel erre a beavatási fokozatra. Vannak más Buddhák is ezen a szinten, de úgy tudjuk, hogy ők nem közülünk emelkedtek ki.

Buddha, azaz utolsó inkarnációjában Sziddhárta Gautama herceg volt az, aki megvilágosodott, és elérte a nyolcadik beavatást. Az, hogy mi még messze vagyunk ettől a fejlettségi szinttől, nem jelenti azt, hogy nem érhetjük el. Csak kitartás, akarat, tanulás, több inkarnáció és idő kérdése az egész.

Buddha szintje után következik a hetedik beavatási szint, az Atma szintje, ahol Manu, Bódhiszattva és Mahacsohán vannak. Kik Ők, és mi a dolguk itt?

A földi fejlődés egy-egy nagy korszakának vezetőjét nevezik Manunak. Más volt a lemuri korszak, az atlantiszi és más a mai korszak vezetője vagy Manuja. Nevezik a törvényadónak is, aki a korszak indulásakor inkarnálódik. Ő adja a kezdeti impulzust a fizikai, az asztrális és a mentális szinteken az emberek fejlődéséhez egy adott fejlődési korszakban. A jelenlegi korszak Manuját Vaivasvata Manunak hívják.

Maitreja Bódhiszattva a tanító és vallásalapító. A hagyomány szerint Buddha testvére volt. Maitreja – neve jóindulatot, részvétet jelent – lesz a következő korszak Buddhája. Ő nemcsak az emberek szellemi, lelki fejlődését felügyeli, hanem a földi teremtés minden élőlényének, köztük az angyaloknak a fejlődését is irányítja. A kereszténység tanítása szerinti feltámadás és utolsó ítélet az ő utolsó fizikai testetöltésének ideje, amikor a jelenlegi korszak véget ér. Ez nem jelenti a mostani fizikai világ teljes fizikai pusztulását, csak egy korszak lezárását. Az új világban azok ölhetnek majd újra testet, akik szellemileg, lelkileg, erkölcsileg elérték azt a fokot, amit erre az időre az emberiségnek el kell érnie. Akik nem érték el az előírt színvonalat, azok igen hosszú időre álomba merülnek, s majd egy másik fejlődési vonal meghatározott ciklusában kapnak új lehetőséget az isteni terv szerinti továbbhaladásra.

Beavatások

A beavatás valójában **tudás** megszerzését jelenti. A mai hivatalos oktatás **ismeretek közlését** biztosítja, olyan ismeretek átadásáról gondoskodik, ami a hétköznapi megélhetéshez nélkülözhetetlen. A tudás ennél több. Mindig a dolgok mögé láttat. Hadd hivatkozzak Szókratészre, aki a piactéren kezdeményezett beszélgetéseket, s kérdeve-kifejtő módszerével az emberben benne rejlő tudást segített előhozni. Jézus sem iskolában tanított, de mindenki számára hozzáférhetővé tette a tudást.

A beavatások rejtett tudást feltételeznek, de Szókratész módszere és Jézus tevékenysége is azt bizonyítja, hogy nincs senki elől sem elrejtve a tudás. **Megszerzése mégsem automatikus.** Tenni kell érte! Bizonyos korokban pedig elrejtették, vagy azért, mert nem volt rá szükség, vagy azért, mert nem volt kíváncsú nyilvános művelése.

Hogyan lehetséges ez? Ahhoz, hogy teljes figyelmünket a fizikai anyag világának minél pontosabb megértésére fordíthassuk, minden bizonnyal jól tett, hogy a nem fizikai világok felől elfordítottuk tekintetünket. Így minden energiánkat a fizikai világ minél teljesebb megismerésének szenteltük, aminek meglelt áldásos következménye. Ma már szinte (!) sikerült kimerítenünk ennek minden tartományát, s a határokat döngetve ráeszmélünk, hogy vannak, lehetnek a világnak más dimenziói is. A régi ismeretek és beavatások emléke azonban fennmaradt, csak ahogy minden más is, ez is elvesztette szakrális jelentését, és az élet és halál szent kérdéseinek misztikus tudásába való beavatás lesüllyedt a vidámparkok szellemvasutainak ijesztgetési szintjére, vagy iskolás gyerekek, esetleg újoncok rémisztgető vagy megalázó „beavatásává” vált. Van persze egy közbeeső jószándékú változata is, ami feltételezi bizonyos tudás átadását, s ennyiben a régi beavatások rokona, de biztos, hogy elegendő nekünk az évezredekkel ezelőtti ismeretek szintjén maradni?

Első lépésként tehát különböztessük meg egymástól a beavatások két nagy csoportját. Az egyik az, amit mi, fizikai testben jelenleg itt élő emberek egymásnak „adhatunk”, a másik pedig a szellemi világok beavatásai. Nevezzük az első csoportot a fizikai szintű beavatásoknak, a másodikat szellemi beavatásoknak. Az első csoportban találhatjuk azokat a beavatásokat, amiket például gyógyító tevékenységre használnak vagy az érzékelések kibővítésére (harmadik szem megnyitása), esetleg valamilyen szellemi erő (pl. kundalíni) testben történő felébresztésére. Ezeknek a beavatásoknak egy jelentős részénél a beavatások megvalósításakor szellemi erők is jelen vannak, és tudás átadása is megtörténik, a kérdés viszont az, hogy a befogadó valóban kész-e a befogadásra. A második csoportba tartoznak a **valódi beavatások**.

A beavatás olyan tudás megszerzése, ami egyben a tudat kiterjesztését jelenti. A beavatásnak mindenkor ezt kellene szolgálni. A beavatások első csoportja a fizikai világban szerzett új tudást célozza meg, amely felett bizonyos hatalmat nyerünk. A második csoportban a tudat olyan kitágulása következik be, ami a beavatások igazi céljához visz el.

A beavatások célja ugyanis az, hogy a fizikai testben élő ember a **finomabb szellemi rezgések elviselésére legyen képes**, és hogy **a finomabb anyagi világok törvényei szerint, azokat is alkalmazva tanuljon meg élni, s tudásával segítse a magasabb szellemi erők működését, tevékenységét ill. embertársait.** A beavatás sohasem csak és kizárólag rólunk szól, hanem másokért is kapjuk. Ezeket **a beavatásokat mindenkor csak szellemi erők adhatják meg**, sőt a beavatások végrehajtásához mindenkor a legmagasabb szellemi szintről kapunk engedélyt! Ha tehát türelmetlenül siettetjük a folyamatot, és például jó pénzért megvásároljuk akár csak a fizikai szintű beavatást anélkül, hogy már készek lennénk rá, vagy akár anélkül, hogy *a legmagasabb szintről az engedélyt megkaptuk volna*, azzal komoly károkat okozhatunk magunknak, mert *nyitottá tesszük magunkat olyan durva szellemi erők, rezgések számára, amelyektől fizikai korlátaink amúgy megvédenének.* És nem árt, ha a beavatók is észben tartják, hogy az a beavatást adó mester, akinek a tanítványa méltatlanná válik a beavatás által kapott tudásra, annak a vétke a beavatást adóra is rászáll.

Fontos tudni, hogy **ha valaki elér egy magasabb szellemi fejlettséget, ami képesíti őt egy beavatásra, akkor azt a beavatást akkor is megkapja, ha különösebben nem gyötri magát utána.** A szellemi beavatások ugyanis nem mindig különösebben látványos szertartások kíséretében történnek, és leginkább nem itt a földi szférában!

Ez abból következik, hogy míg az ókorban a beavatás előtt egy a külső szemlélő elől elrejtett tudást kellett elsajátítania a kiválasztottnak, majd rituális szertartások keretében avatták be ténylegesen. A beavatás a megszerzett tudás alkalmazását jelentette egy rendkívüli helyzetben, ami testileg, lelkileg, szellemileg teljes igénybevételt, megpróbáltatást jelentett. Ezzel szemben Krisztus leszületése, működése, tanításai és kereszthalála ezt a helyzetet megváltoztatta. **Krisztus óta** ugyanis mindenki **részesülhet a beavatásokban.** Nem kell hozzá kiválasztottnak lenni, különleges tanulmányokat folytatni, és nem kell hozzá semmilyen különleges rituális szertartást végezni, „csak” **elfogadni a tanításait, és megvalósítani őket.** Krisztus életének egyes mozzanatai szimbolizálják az egyes szellemi szintekbe való beavatásokat, amire a beavatások ismertetésénél kitérek. **Aki elfogadja Krisztus tanait, azonosul velük, és törekszik őket a saját életében is megvalósítani, az minden földi közvetítő nélkül is hozzájut a beavatásokhoz.** Erre talán Aquinói Szent Tamás a legjobb példa, akit öt éves korától papok tanítottak. Önként csatlakozott az egyik legszigorúbb szerzetesrendhez, a domonkosokhoz. Nápolyban és Kölnben tanult, majd Párizsban a Sorbonne-on és Itáliában tanított különböző egyetemeken. Rendkívül termékeny szerző is volt, sok filozófiai tárgyú írása maradt ránk. (Legismertebb ezek közül a Summa theologiae, a középkori skolasztika összegzése.) Élete vége felé egy reggeli mise alatt olyan misztikus élményben volt része, ami teljesen megváltoztatta személyiségét és életét: nem sokat beszélt, nem írt és nem is diktált többé. Olyan magas beavatásban részesülhetett ekkor, ami megvilágosította számára, hogy a

tudatos, ésszerű tanulmányok és törekvések ugyan fontosak, de a valódi tudást, beavatást nem ezek által nyerhetjük el. Néhány hónap múlva meghalt.

A beavatás mindig! nagyobb felelősséget jelent. Tehát a meghatározott fejlődést elért és beavatott személy mindenkor komoly felelősséget visel önmaga és az egész emberiség iránt, mivel minden tettünk hatással van az egész emberiségre is. S ha a beavatott visszaél a felelősségével, vagy csak egyszerűen nem képes elviselni az ezzel együttjáró, megnövekedett lelki terheket és kötelezettségeket, bizony óriásit bukhat is! Lekerülhet egy durvább rezgésű szintre, mint amilyen szinten a beavatást megelőzőleg volt. Akkor aztán onnan megint keserves küzdelmek árán küzdheti csak fel magát, mert bizony dupla terhekkal kell szembenéznie! (Éppen egy ilyen beavatás és bukás történetét mondja el csodálatos regényében a magyar származású Elisabeth Haich!)

A beavatásoknak több leírását is ismerjük, ezek többnyire csak a megközelítés módjában térnek el egymástól, de a lényegét ugyanúgy visszaadják. Ajánlhatom ezért Rudolf Steiner Hogyan juthat az ember a magasabb világokról való megismeréshez című írását is. (Biztosan akad olyan ember, aki az ő leírásából jobban megérti majd a dolgot, mint az enyémből.)

Az itt következő leírás a beavatásokról egy a földön nemrég élt ember, jelesül C. W. Leadbeater teozófus megfigyelésein alapul, tehát magán viseli az ő személyes megfigyeléseinek torzításait éppúgy, mint az enyémet, aki ebből egy rövidített bemutatást készítek. Mivel nem tökéletes a leírás – többszörös közvetítéseken keresztül érkezett hozzánk –, nem biztos, hogy minden pontosan úgy van, ahogyan az itt leírásra kerül, de hogy *a szellemi beavatásoknak itt egy helyes megközelítéséről és ezért egy – a beavatások felé való törekvéseinkben – bátran követhető útról van szó*, az majdnem bizonyosra vehető.

Még egy igen fontos kiegészítés, amit hozzá kell tennem a beavatások leírásához: évezred-váltásunk sok olyan nem várt fejleményt is hozott, ami némiképp módosíthatja ill. felgyorsíthatja a leírtakat. Arra a meglepően sok médiumi közlésre gondolok, amik szinte ömlenek hozzánk, földi emberekhez, és amelyek többségéről elfogadhatjuk, hogy segítő erők küldik őket. Természetesen **mindent meg kell vizsgálnunk, és semmit sem szabad azonnal készpénznek vennünk**, de a magam tapasztalatából kiindulva azt kell mondanom, hogy ezek a közlések is azt sugallják, hogy közülünk, a Földön épp most és itt élő emberek közül meglepően sokan sok tapasztalatot szereztek, és még több felkészítést kaptunk már – hiszen a saját őseink mi magunk voltunk! –, és folyamatosan kapunk is, amivel az alább következő írást ki kell egészítenünk. Ezt *a munkát mindenkinek a saját személyére szólóan amúgy is szükségszerűen el kell végeznie, mivel mindannyian mások vagyunk, s másképp közelítjük meg és érzjük majd el ugyanazt a szent célt!* S mivel ezredvégi prófécia és érzékeny emberek egybehangzóan állítják, hogy korunk azért gyorsult fel, mert a szellemi beavatások a mindennapokban is tömegével zajlanak, sőt a Föld maga is a magasabb dimenziók felé indult el velünk együtt, ami biológiai átalakulásunkkal is együtt jár – ez elsősorban fizikai testünk és idegrendszerünk érzékenységét, sérülékenyebb voltát hozta magával –, *a beavatások itt következő leírása leginkább a magasabb szellemi dimenziók megközelítésében, megismerésében való eligazodáshoz kíván hozzájárulni.*

Lássuk tehát a medvét!

A beavatások sora a **felkészüléssel** kezdődik. Ehhez elsősorban bizonyos **képességek** elsajátítására van szükség, úgyszintén mint elsősorban a **gondolataink ellenőrzésére**. Ez azt jelenti, hogy nem csupán a szavaink, de a gondolataink felett is meg kell tanulnunk uralkodni, mivel a negatív gondolatok senkire sem hoznak jót. Sem ránk, akik gondoljuk, sem arra, akiről gondoljuk. A pozitív gondolkodás előnyeit mára már széles körben elterjesztették, s a lényegét tekintve itt erről van szó. Leadbeater is Cuéra hivatkozik, aki ennek mindenfajta vallási hitrendszer nélküli hirdetője és bizonyítója volt.

Ezt követi a **tisztaság**. Ha ugyanis tiszták a **gondolataink, a szándékaink, a cselekedeteink, tiszta a testünk és környezetünk is**, akkor a gondolataink is tiszták maradnak.

Ez azonban még mindig kevés, mert szükséges az **őszinteség** is. Az őszinteségnek az előbb már felsorolt területeken és módokon kell megnyilatkoznia, tehát **gondolatainknak, szándékainknak és cselekedeteinknek** nemcsak tisztáknak, de őszintéknek is illik lenniük. Azért csak illik, mivel semmi sem kötelező, de ha nem vállaljuk önként az elvárások teljesítését, akkor bizony lemaradunk!

Mindezt kiegészíti az **együttérzés mindennel és mindenkivel**, mert az őszinteség csak ennek segítségével valósítható meg igazán. Az együttérzés kiterjed Földünkre, annak minden **ásványára, növényére, állatára és emberére**. Ebből persze még nem az következik, hogy mindezzel és mindenkivel egyforma bánásmódot alkalmazzunk, hiszen a növényeket bátrabban megehetjük, mint az állatokat – ami ugye igazából nem ajánlott –, de a növényeket sem csákánnyal ütjük-verjük mint a bányában a kemény érceket, ásványokat, hanem **mindent a maga helyén és módján tisztelettel kezelünk, használunk**. Hiszen bárhonnán is nézzük, elemekből, ásványokból stb. épül fel fizikai testünk, amit szintén tisztelünk, becsülünk és ápolunk, hiszen nélküle nem élhetnénk ebben a csodálatos fizikai világban! S ha nem eszünk állatot, úgy embert még kevésbé kószolgatunk, legfeljebb átvitt értelemben, s akkor is a másik teljes tiszteletben tartásával.

Én mindezeket kiegészíteném az **önfegyelem** kategóriájával, mert ennek segítségével vagyunk képesek a vázolt elvárásoknak megfelelni, ill. ez segít minket a fentiek megvalósításában. Ez az önfegyelem azonban nem aszkézis, csak józan önmérséklet! Ha mindezeket összevetjük Jézus példabeszédeivel, könnyű lesz megérteni, miről is van szó.

Ha mindezen képességeknek stabilan a birtokában vagyunk, akkor már igen nagy lépést tettünk meg az ÚTON, amely célhoz visz. Ugyanis az emberek tömegei a Mesterek – szellemi testben élő tanítók, segítők – számára észrevehetetlenek mindaddig, amíg ezeket a tiszta és nemes tulajdonságokat ki nem fejlesztik magukban. Leadbeater érzékletes leírást ad a dologról, ugyanis Mestere a magáéba emelte tudatát, hogy így megláthassa a Földön élő emberek millióit. Ekkor ő azt látta, hogy ha valakiben a legcsekélyebb jele mutatkozik a fenti tulajdonságok kifejlődésének, vagy az arra való törekvésnek, akkor az oly élesen szembeötlik a Mesterek számára, mint az éjszakai sötétségben a világítótorony fénye. Ebből egyenesen következik, hogy ha valaki őszintén és tisztán törekszik a finomabb szellemi dimenziók felé, azt a Mesterek nem tudják nem észrevenni, s ha egyszer észrevették, többé nem veszítik szem elől, és azután segítik, mindenképpen támogatják!

Ha kellőképpen felkészült már a tanítvány, akkor először a **próbatanítványság** ideje következik. Ezt úgy kell felfogni, hogy a Mesterek próbára teszik a tanítványt. A próbatételek azonban csak a mindennapi életből valók, egyszerű, **hétköznapi helytállásokról** van szó. A próbatanítványnak pedig **Mestere segítsége nélkül kell helytállnia**. Azt kell bebizonyítania, hogy valóban rendelkezik az előbb felsorolt tulajdonságokkal, mert csak ebben az esetben képes helytállni azokban a helyzetekben, amelyekben már a Nagy Fehér Testvériség szellemi munkáját segítheti itt a földi, fizikai közegben. A próbatanítvánnyá fogadás az asztrális szinten történik, és nincs mindig jele a fizikai síkon.

Ugyancsak Leadbeater írja le az egyik találkozást a próbatanítványok és Kutumi Mester között. A találkozás egyik lényeges momentumra volt, amikor a Mester elmondta, hogy a feladatuk az, hogy megtanuljanak úrrá lenni a testük felett, *meg kell feledkezniük saját magukról azért, hogy másoknak segítsenek*. **Le kell győzni a szenvedélyeiket, hogy a világ isteni fejlődési terve megvalósulásáért önzetlenül tudjanak dolgozni**. A Mester megkérdezte őket, hogy akarnak-e ebben a Testvériséggel együttműködni, s amikor igenlő választ kapott, megáldotta őket. Amíg valaki csak jelölt, addig még sok tévedését elnézik, de ha már

tanítvánnyá fogadják, nincs része elnézésben, hibáiért súlyosan meg kell fizetnie. **Már a tanítvány is sokkal drágábban megfizet a tévedéseiért, hibáiért, mint egy átlagember.**

A próbatanítványnak egyedül kell az elvégzendő munkát megtalálnia, és egyéni képességei és lehetőségei szerint a legjobban elvégeznie. Ezen a téren tudni kell, hogy jó az a munka, ami a világ fejlődését előmozdítja, s a nem-jó az, ami ennek ellenkezője, azaz hátráltatja a világ isteni tervben foglalt előrehaladását. **Elhagyandó a világias gondolkodás, a gőg, az önzés, az ingerlékenység, a sértődékenység, a kíváncsiskodás.** Akarattal és hittel az egész emberiség fejlődését ajánlott szolgálni, amihez szeretet, odaadás, együttérzés és őszinte törekvés szükségeltetik. Jó, ha föléhelyezkedünk a test vágyainak, az érzékeknek, a hibáknak és a fájdalomnak. Ha tanítvánnyá kívánunk válni, mielőtt beszélünk, gondoljuk meg, hogy amit mondani akarunk, hogyan hat majd másokra. Soha ne beszéljük ki mások gyengeségeit! Beszéljünk keveset és szerényen! Ha hívnak, azonnal induljunk, vagy ha fontos dolgot végzünk, **szelíden** mondjuk meg, hogy mi az. A külső világ sérelmeivel szemben a leghatásosabb védőeszköz a tiszta, önzetlen szeretet a szívben, ahogyan azt Krisztus tanította.

Ha a próbatanítvány megállta a helyét, a Mesterek **tanítvánnyá** fogadják. Ehhez a tanítványnak szüksége van egészséges testre, tisztaságra, együttérzésre, bátorságra, és jól teszi, ha elfogadja, hogy Isten – nem akarat nélküli, de – eszközei vagyunk.

Krishnamurti kis könyve: a Mester lábainál mára ismertté vált Magyarországon is. Ebben pontosan leírta, hogy mit tanult Mesterétől arra vonatkozóan, hogy a tanítványnak mit kell elérnie ahhoz, hogy eljuthasson az első beavatásig. Nem kívánom helyette elmondani, csak emlékeztetőül röviden felsorolom: a helyes és helytelen megkülönböztető képessége, pl. annak felismerése, hogy vagyon felhalmozása hiábavaló; a világi dolgok iránti közömbösség az asztrális szinten: az érzelmek, érzések világában pl. a mások dolgába való beavatkozás vágyának leküzdése. A mentális képességek – a konkrét gondolatok világában – közül: az elme, a test és az érzékek ellenőrzése, ehhez ajánlatos a meditáció gyakorlása; a tolerancia alkalmazása embertársainkkal szemben, ebben legyünk állhatatosak és a kitartóak; a szilárd hit és az egyensúly megtartásának képessége is fontos, és **vágy arra, hogy vezetékek legyünk, amely Isten kiáramló szeretetét eljuttatja embertársainkhoz.**

Ezen képességek birtokában készen áll a jelölt az első beavatásra. Tudni kell még, hogy **az első beavatás az asztrális szinten történik**, tehát még ha ennek külső – fizikai – jelei vannak is, maga a valódi beavatás az érzelmek, érzések világában zajlik le. Ugyanis a beavatott ezen a szinten kap képesítést: tudatossá válik ebben a világban.

A kereszténység szimbolikája szerint ez Jézus születése és a karácsony ünnepe. A karácsonyi misztérium játékok az első beavatásra való felkészülést segítik, hogy az első szellemi szinten, a szeretet birodalmában szülessünk tudatosságra. Ez azonban az átélt érzések világa, nem pedig csak az megjátszott érzéseké, de nem is csak a zengzetes szavak által hirdetett érzéseké, hanem olyan pozitív érzéseké, amelyekre akár az életünket is feltennénk!

Ha ezt a beavatást megkapta a beavatott, ettől kezdve elvárják tőle, hogy mások javáért is dolgozzon. Majd nincs más dolga, csak a személyes énrre vonatkozó minden illúziót megsemmisíteni, a kétkedést tudással megszüntetni, és felülemelkedni minden babonán, előítéleten. Ezek elsőre könnyűnek tűnnek, de nézzük csak meg egyenként őket!

A személyes én illúziója jóval erősebb, mintsem gondolnánk! Hiszen érzékelésünk és tanulmányaink nagyobb része is hozzáköt. Normális esetben ápoljuk, szeretjük testünket, aminek megvannak a maga vágyai, és nehéz elkülöníteni a test és érzékek „önállóságát” a valódi vágyaktól. Utalhatok a mohóságra az evés területén. (Civilizációs betegség a kövér-ség!) Vagy az elkényelmesedés következtében pótszerekkel magukat izgatókra: a mozikban

uralkodó erőszakra, a virtuális világba zárkózó gyávákra, akik mű-izgalmaikkal próbálják pótolni a valódiakat.

És máris a kétkedés világában vagyunk. Hol is van akkor az igazság? Van-e, lehet-e igazság? Ha igen, hol van ez, kívül a világban, vagy bennem, rajtam keresztül vezet az út az Igazsághoz? Fogódzókat kereshetünk, de hol, miben találjuk meg? Hiszen ma már mindenről és annak az ellenkezőjéről is bebizonyították, hogy igaz. Az egyetlen megoldás: minden esetet a maga egyediségében érdemes megvizsgálni minden összefüggésében, majd kialakítani állásfoglalásunkat!

S az előítéletek is erősek. Könnyebb átadni magunkat mások vélekedésének, mint a saját véleményünket kialakítani. (Hiszen az munka!) Másfelől még kiderül, hogy mi másképp gondolkodunk mint a tömeg, s akkor magunkra vonjuk a többiek ellenkezését, esetleg haragját. Hát kell ez nekünk?! Szóval van itt tennivaló bőven!

Ha mégis sikerrel átverekedtük magunkat mindezekben a megpróbáltatásokon, sor kerül a második beavatásra, ami a keresztény szimbolika szerint a keresztelésnek felel meg. **A második beavatás már a mentális szinten**, a konkrét gondolatok világában **zajlik**, és az ezen a szinten történő fejlődés követi, vagyis **kialakul a megbízható intuíció**. Az ú. n. pszichikus képességek mint a tisztánlátás és hallás képessége is kialakulhat, de ezek egyáltalán nem fontosak az intuíció gyakorlásához. Ez egy lényeges igazság, mert **ma sokan összekeverik a beavatásokat a pszichikus képességek erőltetett elnyerésével**. Előfordult már, hogy valaki „beavatást kapott”, és az eredménye az lett, hogy negatív erők szállták meg, vagy a harmadik szemével olyan lényeket is látott fényes nappal, akiktől félelem fogta el.

Az ezt követő beavatásokról már kevesebbet tudunk. Azonban még két beavatást megemlítek, mert a kereszténységben is fontos szerepet játszanak.

A **harmadik beavatás** eléréséhez a földi vágyak utolsó foszlányainak elhagyása szükséges. Krisztus életében a „színe változásaként” ismert történet példázza ezt. Márk evangéliumának 9. részében olvashatjuk a történetet, aminek Péter, Jakab és János voltak a tanúi. Egy hegy tetején voltak, amikor Jézus elváltozott, ragyogni kezdett, ruhája a hónál is fehérebb lett. Majd megjelent Mózes és Illés, akik Jézussal beszéltek. Ezután egy felhőből a következő szavakat hallhatták: „Ez az én szerelmes Fiam; őt hallgassátok.”

Ez a szellemi világ felé való teljes odafordulás, és az annak való teljes feltárulkozás, önátadás lehet. Ahogy a jelenetben Jézus képes a fizikai testét már levetett, magasan fejlett szellemi lényekkel társalogni, úgy válhatunk mi is képessé erre, ha fizikai testünk is képes ezen finom szellemi anyagok elviselésére.

A **negyedik beavatás** eléréséhez a tanítvány elveti az élet utáni vágyat a formai világban, a vágyat az élet után a forma nélküli világban, a gögöt, az ingerlékenységet, az illúziókat. Nem szabad összetéveszteni ezt azzal, hogy valaki életunt! Az élet misztériuma ugyanis az, hogy a fizikai világon kívül vagy túl is van élet! Az élet örökkévaló. Nem lehet megfogni, megtapogatni, megsejlelni, megszagolni, meghallgatni, de attól még van! Sőt létrehozni sem lehet, mert ez isteni kiváltság. A lét és nem lét kérdései az igazi misztérium, tudás körébe esnek. Ezért szólnak a legősibb emlékek is a beavatások élet és halál kérdéseinek felismeretéről. Ezeket az ismereteket nem lehet átélés nélkül megismerni, de erőszakkal sem lehet elsajátítani. Születésünkkor még nem rendelkezünk a felnőtt ember tudatosságával, emlékeink pedig elhalványulnak, mire beszélhetnénk az élményről. (Jóllehet a „rebirthing utazások” ezt idézik fel.) Halálunk átélése után pedig már nem tudjuk visszahozni tudásunkat, hogy átadjuk mások számára. (Bár a halál közeli élmények már ezt is lehetővé teszik!)

Itt lehet rádöbbenni arra is, hogy LÉT-ünkben mennyire egyedül vagyunk. Az átélés és a megértés csak közvetlen lehet. Jézus nem féltette életét, nem sértődött vagy haragudott meg

sem Júdásra, sem Péterre, nem mentette és menekítette magát a fölötte ítélkezők elől, nem bújt el, hanem mindent felvállalt, még ha gyötrődött is. Tudta, átlátta, hogy a többiek hol, miben és mennyire tévednek, vétkeznek ellene, de misztikus tudása a többiek fölé emelte, mert azt is tudta, hogy az élet, az élete nem ennyi, hanem ennél lényegesen több! Ezt a beavatási fokozatot a Nagyhét eseménysorozata jelképezi a Getsemáné kertjétől a keresztre feszítésen át a feltámadásig.

Éppen a két utolsó beavatás tőlünk távol eső volta bizonyítja legjobban, hogy vannak olyan szellemi magasságok, amelyeknek megértése nem lehetetlen, de földi ésszel nehezen felérhető. A legjobb, ha a képes beszédre és Jézus életének példájára igyekszünk hagyatkozni, amikor erre a pontra elérkezünk éppúgy, mint a korábbiaknál is tettük.

A Magyar Mester

*Magyar Mesterként említik, mint a Teozófia Társulat egyik alapító Mesterét.
Máskor Rákóczi Mesternek is hívják, de azonosítják Saint Germain-nel is.
Vajon ki volt ő? Biztos, hogy csak egy személyről van szó?*

A Teozófiai Társulatban nagy tekintélynek örvend egy igen rejtélyes Mester. Több nagy Mestert is igen tisztelnek, de ennyire sok találgatás egyiküket sem veszi körül. Több évi kutatásaim eredményét szeretném most megosztani a nyájas Olvasóval.

Mivel a teozófiai hagyományok s az azóta született mendemondák sokszor egymásnak is ellentmondó dolgokat állítanak e személy(ek)ről, ezért úgy gondolom, hogy a gubanc kibontását az elején érdemes kezdeni, s megpróbálom végigkövetni az egyes szálak felgöngyölítésével a rendelkezésre álló tényeket.

Bár Saint Germain személyét már a társulat létrejöttét megelőzően is sok fantasztikus mese tette érdekessé, nekünk mégsem az ő személye most a legfontosabb. Egyrészt képtelenség ma már mindazt a sok fantasztikus dolgot összeszedni, amiket róla állítottak és állítanak, s amik nem is vezetnek el minket sehová!

Másrészt itt most a teozófiai vonatkozások a fontosak számunkra, illetve elsősorban az, hogy ki a teozófusok által Magyar Mesternek nevezett személy. Kutatásomat tehát a társulat tagjainak rá vonatkozó korai írásos anyagainak számbavételével kezdem, *mert minden további találgatás ezeken alapul, ezekre hivatkozik, ezekből indul ki.*

1881-ben keletkezett az az írás, amely H. P. Blavatskytól ered, és St. Germainről szól. Valójában H. P. B. ebben az írásban csak néhány bevezető sort ad egy másik szerző írásához, aki St. Germainről írt egy rövid összefoglalót. *Az idézet első mondata azzal kezdődik, hogy a „híres kalandor” feltételezhetően magyar származású.* Majd megtudjuk, hogy az 1700-as évek közepe táján Párizsban gyakran feltűnt egy rejtélyes, középkorú úr, aki pazar körülmények közt élt, eljárt társasági vacsorákra, ahol semmit sem evett, de rendkívül éles elméjűen és sokat beszélt. Sok nyelven tudott, nagyszerű zenész és kitűnő kémikus volt. Többek között azt állította, hogy háromszáz éves, s hogy ezt bizonyítsa, leírást adott I. Ferenc és XIV. Lajos francia királyokról, udvarukról és a náluk tett látogatásairól is. Elmondta, hogy egy elixírral hosszabbítja meg az életét. Több európai fővárosban is megfordult a legkülönbözőbb neveken, pl. Count Tzarogy at Schwalbach(?) néven is. Már ebben az írásban feltűnik Hesseni Károly herceg – mint utolsó barátjának – neve, aki érdekes leírást adott származásáról. Hesseni Károly naplójában azt írta, hogy St. Germain azt állította magáról, hogy **egy erdélyi Rákóczi herceg fia, és első felesége egy Thököly lány volt**, (he was the son of a Prince Rakoczy of Transylvania and his first wife a Tekely).¹⁸ Azt látjuk tehát, hogy *St. Germain gróf személyét illetően már a teozófusok írásait megelőzően is tudni vélték, hogy ő a Rákóczi családból származik.*

A következő adatot H. P. Blavatsky Titkos tanítás (1888) című könyvében találtam, ahol ezt írja: „Olcott ezredesnek három tanítója volt, közöttük **az első a magyar beavatott** (kiemelés tőlem – M. K.), a második egyiptomi és a harmadik hindu.”¹⁹ A Mesterek kilétéről itt több szó

¹⁸ <http://www.blavatsky.net/blavatsky/arts/CountStGermain.htm> 2. old.

¹⁹ H. P. Blavatsky Titkos Tanítás 1. Magyar Teozófiai Társulat, 2002. (számítógépes változat) 12. old. (Letölthető az alábbi oldalról <http://www.globenet.hu/portal/tforum/olvasni.jsp>)

nem is esik, név szerint sem kerülnek említésre. Mint látjuk, csupán származásuk szerint említi őket Balvatskyné. Úgy gondolom, hogy ez nagyon fontos szempont, mert **az itt egyértelműen kiderül, hogy a társulat létrejötténél segédkezett egy olyan, a Fehér Testvériséghez tartozó magas beavatottsággal rendelkező személy, akit magyarként azonosítanak!**

Rögtön le is szögezném, hogy a Teozófiai Társulat korai írásos anyagaiban nem találtam más, e témával kapcsolatos említést, ám a társulaton belül szájhagyomány útján fennmaradt még valami. Mégpedig az, hogy *H. P. Blavatsky egyik Mestere St. Germain lett volna. Sem ő, sem Olcott, a társulat másik alapítója és első elnöke nem írtak semmit arról, hogy a két Mester – St. Germain és a magyar beavatott – egy és ugyanaz a személy lett volna! Mégis az az elképzelés kezdett el terjedni, hogy a társulat megalapításának egyik kezdeményező Mestere St. Germain alias II. Rákóczi Ferenc fejedelem volt.*

Ezek a vélekedések lehetnek Isabel Cooper Oakley kutatásainak kiindulópontjai is, aki már egy egész könyvet szánt St. Germainnek.²⁰ Ebben részletesen foglalkozik a híres személy utazásaival, tanításaival, próféciáival, munkásságával stb., stb. Bennünket ennek a tanulmány-nak elsősorban az a része érdekel, melyben St. Germain kilétét tárgyalja a szerző, aki Európa több könyvtárát végigkutatva, hogy föltárja a rejtélyes gróf életét és munkásságát. Tette ezt azért is, mert jól tudta, hogy benne egy nagyszerű szellemi vezetőt tisztelhetünk, hiszen ennek illusztrálására Blavatskyné egy másik írásából vett idézetet.

Cooper Oakley gyűjtéséből megtudhatjuk, hogy St. Germaint tartották II. Károly spanyol király özvegy felesége törvénytelen gyermekének, akinek az apja egy madridi bankár lett volna. Aztán portugál valamint „alsatien” zsidónak, rotondói adóbehajtónak, egy portugál király természetes fiának, végül *Rákóczi Ferenc Lipót erdélyi hercegnek*. Mint láthatjuk, igen változatos a kép a találgatásokat illetően! Ami érdekes még számunkra ebben a könyvben, hogy ez a szerző is Hesseni Károly emlékiratait idézi, amikor St. Germain származásáról ír.²¹

C. W. Leadbeater volt később az, aki okkult tanulmányai során többször írt a Magyar Mesterről. Ő már Rákóczi Mesterként ismeri, és beszél róla, azt azonban nem tudja, hogy e fejedelmi család mely tagja ő pontosan. *Állítólag személyesen is beszélt vele, és megkérdezte tőle, hogy a fejedelemmel vagy a fejedelem valamelyik fiával azonos-e, de a Mester kitért a válasz elől, mondván, hogy nem ez a fontos.* Lássuk be, hogy ebben végül igaza is volt, mert a tanítás, amit átadott neki a könyvei megírásához, lényegesebbnek bizonyultak. És ha még hozzávesszük azt, hogy **esetleg egyik sem: vagyis se a fejedelem, se az ő fiáról nincs szó, akkor pláne érthető a kitérő válasz!** Vegyük még ehhez, hogy Leadbeater és az angol teozófusok nem ismerték behatóan a Rákóczi családot, sem a magyar történelmet és annak bonyolult összefüggéseit, az sem biztos, hogy pontos fogalmuk volt arról, hogy a Rákóczi család egyáltalán hány fejedelmet adott Erdélynek stb. Ha tehát a Magyar Mester bármit is mondott volna magáról, az csak újabb *találgatásoknak* adhatott volna alapot, illetve egyéb tévedésekhez vezethetett volna, amire nem volt szükség.

Ezért is úgy gondolom, hogy *minden népnek magának kell kiderítenie saját fiainak igaz történetét, tehát e kérdés megoldása ránk, magyarokra vár, ez a feladat nemzeti kötelességünk! Annál is inkább, mert ahhoz, hogy az igazság kiderülhessen, és azt a nagy nyilvánosság el is fogadja, össze kell vetnünk a mediális csatornákon keresztül kapott közléseket a történelem által nyújtott anyagokkal.* A magyar Rákóczi család történetét pedig mi, magyarok ismerhetjük a legjobban, azt más nemzetek fiai sosem fogják tudni úgy megkutatni, mint mi! És

²⁰ I. Cooper Oakley The Comte de St. Germain. Milano, 1912.

²¹ U. o. 21-23. old.

manapság már számtalan fontos adatot ismerünk e családról és tagjairól, amiből sok fontos következtetést levonhatunk e tárgykörben is!

De visszatérve Leadbeaterhez, nézzük meg, mit közöl ő Rákóczi illetve Saint Germain Mesterről, hiszen ő a két személyt egynek tekinti! A Mesterek és az ösvény c. könyvében²² ír a hét sugárról, melyek mindegyike egy-egy Mesterhez kapcsolható.

„A hetedik Sugár feje St. Germain gróf, akit a tizenharmadik század történetében ismernek, és akit Rákóczi Mesternek is neveznek néha, miután Ő az utolsó ivadéka ennek a fejedelmi családnak. A tizenhetedik században Francis Bacon, Lord Verulam volt, a tizenhatodik században Robertus szerzetes, a tizenötödikben Hunyadi János, a tizennegyedikben Christian Rosenkreutz, a tizenharmadikban Roger Bacon. Az „Occult World” „Magyar Mestere” Ő. Még régebben Ő volt Proklos, a nagy neoplatonikus, és még azelőtt Szent Alban.”²³

Itt tehát már **konkrétan Rákóczi Mesternek és Magyar Mesternek nevezi a szerző, de hogy a Rákócziak közül pontosan ki is ő, azt nem tudjuk meg.** Itt egy konkrét utalás történik azonban arra, hogy **a Rákócziak utolsó leszármazottja** lenne, de megint **nincs pontosítva** ez a megjegyzés sem. **A fejedelmi Rákóczi család valóban legutolsó egyenes ági leszármazottja azonban egy leány volt**, amire még kitérek, de már itt pontosan kitérnek, hogy mennyire **ellentmondásosak Leadbeaternek St. Germainről és a Rákóczi családról adott információi**. Ehhez képest az *angol teozófus határozott kijelentéseket tesz a magyar történelem ezen jeles alakjairól anélkül, hogy tisztában lenne családi viszonyaikkal*. Ennél is sajnálatosabb, hogy később ezeket a kijelentéseket a magyar teozófusok is szentírásként kezelték ahelyett, hogy alaposabban utánajártak volna megbízhatóságuknak!

Leadbeatertől – mint láttuk – megtudhatunk még némi információt St. Germain korábbi inkarnációiról is. Azonban ha a tisztelt Olvasó nagy figyelemmel van, észre veheti, hogy korábbi inkarnációiból egyetlen magyar nevet említ a szerző, azt, akinek tiszteletére délben meghúzzák a harangokat, s ezért őt az egész világon ismerhetik. *A többi testetöltésben Leadbeater szerint más népek fiait tisztelhetjük benne. Felmerül a kérdés, hogy akkor miért éppen magyarként tisztelik őt?*

A reinkarnációs terápia elterjedése során az figyelhető meg, hogy a lelkek a különböző népek fiai közé is többször leszületnek, de többnyire egy népet részesítenek különösen előnyben. Ezért álljon itt most egy magyar médiumi közlés, ami az 1950-es évek első felében íródott regénytrilógia második kötetéből való: „*Ő Krisztio Rakotén herceg, a nap fia, az isteni tudományok nagy mestere, s a klub elnöke! Honszerző Árpádunkat tisztelhetjük benne...*

A XI. és a XIV. században a magyar trónon ült. Mindkét uralkodása áldást hozott nemzetének. Szent István és Nagy Lajos néven ismeri a történelem. Legutóbb a nagy fejedelem személyében járt a földön. Az ő lelke töltötte be II. Rákóczi Ferenc, a legendás szabadsághős alakját!”²⁴

Eszerint a médiumi közlés szerint a fejedelem más történelmi nagyjainkban is leszületett korábban, és mostanság is a magyarság szellemi vezetője lenne. Ezt az idézetet azért is illesztettem ide, hogy lássuk, ezek a visszamenőleges előző élet bemutatások eléggé bizonytalan lábakon állnak, bizonyíthatatlanok. Nem kívánom „versenyeztetni” vezérlő fejedelmünket a korábbi inkarnációit illetően, hiszen ezek mind találgatások, annyi itt a lényeg, hogy *nem csupán politikusként, de a szellemi tudományok művelőjeként is megjelenik előttünk immár, s személyét eléggé jelentősnek mutatja be a médium-könyvíró ahhoz, hogy mesterként tekint-*

²² C. W. Leadbeater: A Mesterek és az ösvény. Magyar Teozófiai Társulat. Bp., 1931.

²³ U. o. 200. old.

²⁴ Dombrádi Gábor: És megrendülnek a Föld oszlopai. Kecskemét, 1997. 260. old.

hessünk rá. A Rákóczi család, különös tekintettel II. Rákóczi Ferenc fejedelemre tehát a magyar médiumok körében is fontosnak tűnik. Nem kizárt az sem, hogy az író hallhatott a teozófusok elméletéről is vele kapcsolatban, bár a teozófusokétól eltérő szerepkörben mutatja be.

Láthatjuk tehát, hogy *St. Germain személyét és a Rákóczi család több tagját (a fejedelmet és fiait) is kapcsolatba hozzák ezoterikus körök a Szellemi Világban létezőnek tekintett Fehér Testvériséggel, és annak egyik magas beavatottságú tagjával, de hogy pontosan mi köze volt St. Germain-nek a Rákóczi családhoz, illetve, hogy kit is tisztelhetünk pontosan a Magyar Mesterben, arra vonatkozóan a világon semmilyen konkrét tudáshoz nem jutunk azon kívül, hogy ő az, akit Rákóczi Mesterként is említ a mai New Age-es és ezoterikus hagyomány tengerein innen és túl.*

Úgy gondolom, bevezetésnek elég is ennyit mondanom St. Germain kilétéről, inkább vizsgáljuk meg azt a találgatást, hogy II. Rákóczi Ferenc fejedelem vagy valamelyik fia lett, lehetett volna-e St. Germain vagy bármilyen Mester, hiszen Hesseni Károly és Leadbeater megjegyzései a család „utolsó sarjáról” ebbe az irányba vezetnek minket.

Ha Köpeczi Béla és R. Várkonyi Ágnes²⁵ Rákóczi monográfiáját összevetjük a fejedelem Vallomásaival²⁶, már önmagában kielégítő választ kapunk kiinduló kérdésünkre. Ha ehhez még hozzátesszük R. Várkonyi Ágnes A fejedelem gyermekkorá²⁷ c. könyvének kutatásait is, szemernyi kétségünk sem maradhat, **hogy ha a Magyar Mestert a Rákócziak fejedelmi családjában keressük, akkor ott csak és kizárólag II. Rákóczi Ferenc fejedelem személye bírt olyan emberi és szellemi kvalitásokkal, amelyek egy magasan fejlett Szellemi Mesterre jellemzőek!**

Erre több körülmény is pontosan utal. Hogy azonban az elején kezdjem, a császár 1694. március 9-én kelt levelében nagykorúvá nyilvánította az akkor 17 éves Rákóczi Ferencet. (Akkoriban a 24. életév betöltése után lettek nagykorúvá a fiatalok.) Erre reakcióként szinte azonnal házassági ajánlatot kapott az ifjú Bécsben, a német fejedelemségek kancelláriájából. A mainzi választóőrsek közvetített a hessen-rheinfelsi fejedelem és tartományi gróf és a Rákóczi család között, sikerrel. Augusztus közepén Rákóczi sógorával, Aspremont gróffal – az utazás valódi célját ügyesen titokban tartva – már úton volt jegyese felé. Szeptember 25-én megkötötték a házassági szerződést, és másnap a kölni dómban az érsek összeadta a fiatal párt.

Most utalnék vissza arra az információra, miszerint St. Germainnek alias II. Rákóczi Ferenc fejedelemnek lett volna ez előtt egy „első” házassága egy Thököly lánnyal. Tessék szíves megnézni a tényeket! Először is túlságosan fiatal még ekkor is. Másodszor Rákóczit árgus szemekkel figyeltették a Habsburgok, kizárt dolog, hogy bármilyen házasságot tudott volna kötni bárkivel is, mielőtt Sarolta Amáliát elvette volna feleségül, hiszen még ezt a házasságot is titokban kötötte! *Azt az információt tehát, hogy a későbbi II. Rákóczi Ferenc fejedelemnek egy Thököly lány lett volna a felesége Sarolta Amália előtt, nyugodtan valami tévedésnek tekinthetjük! Ez az állítás vagy azt jelenti, hogy St. Germain a Rákóczi családnak egy másik tagja, és nem a fejedelem, vagy tudatos félrevezetés.* (A kérdés legfeljebb az, hogy mi szükség volt erre az információra, amennyiben erről van szó.) De nézzük a fejedelem életét tovább!

Ezután következik a második lényeges momentum! A fejedelem írásából tudjuk, hogy Sarolta Amália 15 éves volt ekkor, s a házasságkötés előtt káptalani apácák nevelték, de igen beteges

²⁵ Köpeczi Béla – R. Várkonyi Ágnes: II. Rákóczi Ferenc. Bp., 1976.

²⁶ Rákóczi Ferenc: Vallomások. Emlékiratok. Bp., 1979.

²⁷ R. Várkonyi Ágnes: A fejedelem gyermekkorá. Bp., 1989.

volt.²⁸ 1696-ban Kistapolcsányban szülte meg első, Lipót nevű fiát, „aki a keresztségben keresztapja, Lipót császár és atyám után a Lipót György nevet nyerte.”²⁹

Itt megint meg kell állnom, mert Cooper Oakley egy német kiadású genealógiai könyvre hivatkozva St. Germain születési magyar nevét Rákóczi Ferenc Lipótként adja meg. Semmilyen adat nem utal arra, hogy a későbbi II. Rákóczi Ferenc fejedelem megkapta volna a Lipót nevet is. Ő 1676. március 27-én született Borsiban, s mivel apja július 8-án meghalt, de hagyott egy végrendeletet, abból tudjuk, hogy az apa gyermekeit I. Lipót császár különös gondoskodásába ajánlotta. A végrendeletben I. Rákóczi Ferenc ugyan Ferenc Lipót néven említi fiát³⁰, de csupán ennyit tudok felhozni a Lipót név mellett, amit később II. Rákóczi Ferenc sohasem használt. *Ez azonban csupán egy utalás egy Rákóczi Ferenc Lipót nevű családtagra, akire a Rákóczi fejedelmi család soraiban azonban nem találtam! Éppen úgy, ahogyan annak sincsen semmi nyoma sem a Rákóczi, sem a Thököly családfákban, hogy Thököly lány bármely Rákóczi fiú házastársa lett volna.* A két család között egy esetben történt összeházasodás, és ez a fejedelem édesanyja, Zrínyi Ilona, aki I. Rákóczi Ferenc özvegye volt, és Thököly Imre esetében fordult elő. Mivel II. Rákóczi Ferenc fejedelem Vallomások című írásából egyértelműen kitetszik, hogy a kis Ferkó nem kedvelte különösebben nevelőapját, kicsinek látszik annak valószínűsége ebből a szempontból is, hogy ebből a családból kívánt volna a maga számára feleséget venni. A politikai érdekek pedig még messzebbre tekintettek felesége személyének kiválasztásakor, ahogyan ez aztán történt is!

A történet folytatása: a gyermekágyi idő leteltével II. Rákóczi Ferenc és felesége a Selmezbánya közeli Vihnyére mentek gyógyulni és pihenni. Igaz, hogy a pihenőidő elteltével a kisfiút rábízták Hellenbach báróra, aki orvos volt, és a kisgyerekekkel együtt Selmezbányán maradt. Rákóczi Ferenc feleségével Sárospatakra indult, de semmi jel nem utalt arra, hogy a szülők elválása gyermeküktől ne önszántukból következett volna be! Ezt azért szükséges itt megjegyezni, mert a találgatások odáig is elmentek, hogy eme elsőszülött fiúgyermeket titokban elrejtették, vagy a Habsburgok elrabolták volna. E két találgatás már a mesék világába visz, és a fantázia csak azért találta ki, mert ez így sokkal érdekesebb és romantikusabb, mint a tények.

1697-ben a Rákóczi birtokokon kitört a Tokaji Ferenc vezette felkelés, ami témánk szempontjából meghatározó jelentőségű. Bár a Vallomásokban Rákóczi tagadja, hogy tudott volna az előkészületekről, mi biztosra vehetjük, hogy hallott a dologról, csak a sorok közt kell tudnunk olvasni! Ugyanis a Vallomásokban leírja, hogy a felkelés szervezői „Tokaji Ferenc, Szalontai János és három-négy más ember, részben jobbágym, részben szabadosaim voltak, többnyire sárospataki városom lakói, akik sok hónappal a fegyverfogás előtt gyűltek össze regéci erdőimben és hegyeimben... Én szintén nem tudván ezekről a tervekről, folytattam megszokott vadászataimat, és jöllehet teljes egy hetet időztem azok között a hegyek között, ahol gyűléseiket tartották, mégsem volt semmi okom sem rá, hogy gyanút fogjak.”³¹ Furcsa lett volna, ha a saját erdejében egy hetet eltöltve és vadászgatva a saját emberei szervez-

²⁸ Rákóczi Ferenc: Vallomások. Emlékiratok. Bp., 1979. 60. old.

²⁹ U. o. 64. old. Meg kell jegyezni, hogy a fejedelem apja is Ferenc volt, de a nagyapja és a dédapja neve György volt, s mindketten: I. Rákóczi György ill. II. Rákóczi György néven Erdély fejedelmei voltak. Ugyanakkor II. Rákóczi Ferenc fejedelemnek volt egy György nevű bátyja is, aki még ugyanabban az évben meghalt, amelyben született. A György név tehát a Rákóczi családban gyakorta felmerült.

³⁰ Hörcsik Richárd: Emlékezés és tisztelgés Rákóczi földjén. Zempléni Múzsza 2008/2. (30.) szám. http://www.zemplenimuzsa.hu/08_2/horcsik.htm

³¹ U. o. 72. old.

kedéséről ne szerzett volna tudomást! Annál is inkább, mivel maga is tisztán felmérte azokat a károkat, amiket a Habsburgok annakidején elsősorban az ő birtokain okoztak, s mindezt saját jobbágyaitól tudta meg, éppen úgy, mint minden más fontos hírt!

Mentegetőzései ellenére, miszerint ő nem is tudott a felkelésről, éppen azt hozták fel ellene, hogy a felkelők kizárólag az ő birtokait annyira tiszteletben tartották, hogy semmi tulajdonában nem tettek kárt. Ezen kívül azonban semmilyen közvetlen bizonyíték nem volt arra, hogy tudott volna az összeesküvésről, arra meg pláne nem, hogy részt vett volna benne. Mentegetőzésének magyarázata az lehet, hogy amikor Vallomásos című önéletrajzát papírra vetette, még mindig nemzetközi jelentőséggel bírt személye, és a közvélemény meggyőzése miatt, ami a későbbi általa vezetett felkelés jogosságát alátámasztja, kénytelen volt mindennemű korábbi kapcsolatát tagadni a felkelőkkel.

A legvalószínűbbnek az látszik, hogy Rákóczi már akkor reálpolitikusként mérte fel a felkelés esélyeit, s nem értett egyet a felkelőkkel, mert még semmilyen tekintetben nem látta elérkezettnek az időt a Habsburg-ellenes felkelésre. Így aztán leginkább a saját és családja védelme érdekében is úgy kellett tennie, mintha mit sem tudott volna a dologról. Lehetségesnek látom tehát, hogy tudott a felkelés tervéről, azonban korainak és teljesen megalapozatlannak találta, ezért részt nem vállalt, vállalhatott benne. Így aztán azt sem tudta, hogy az pontosan mikor tör ki.

Fontos azonban röviden megnéznünk a felkelés kitörésének körülményeit is, mert ez jelentősen befolyásolja azt a feltevést, hogy a fejedelem első fia lehetett-e a Magyar Mester. II. Rákóczi Ferenc tokaji és sárospataki várait ekkor német katonaság őrizte! Mindkettőt ugyanabban az órában megtámadták a törökök, a tatárok és Thököly párthívei. Rákóczi ekkor Szerencsen tartózkodott, s a *hírré azonnal menekülni kényszerült*, hogy meggyőzze az udvart arról, hogy neki pedig ehhez semmi köze. Feleségével lóra ültek, és Szendrő felé indultak, hogy majd Kassára menjenek. *Útközben Selmebánya felé vették útjukat, hogy magukhoz vegyék fiúkat*. Négy nap múlva már ott voltak, és úgy tervezték, hogy kipihenik az utazás okozta fáradalmakat, de a városban zavar támadt. Elterjedt a híre, hogy az ellenség a menekülők miatt megtámadta a várost, és ezért a város lakói azt tervezték, hogy letartóztatják őket, és átadják a törököknek. II. Rákóczi Ferencnek már idáig is mindenét hátrahagyva kellett menekülnie, még pénzt is Selmebányán kért kölcsön egyik hívétől, hogy folytatni tudják menekülésüket. Feleségét és gyermekét a dadával a Hellenbach bárótól kölcsönkapott hintóba ültette, maga lóra szállt, és a gyalázkodó tömegtől kisérvé elhagyták a várost. Alig hagyták el azonban, a hintó összetört. Rákóczi ekkor úgy rendelkezett, hogy ő és felesége lóháton megy tovább. A hintót és gyermekét a dadával és néhány fegyveressel hátrahagyta, hogy javítsák meg a kocsit, de megparancsolta, hogy ha úgy adódna, a gyermeket lóháton menekítsék utána. Ő és felesége egész éjjel a vaksötétben lóháton menekültek, míg végre hajnaltájt Tapolcsányba értek. A gyerek miatt aggódtak, mivel ágyúlövések értesítették őket arról, hogy az ellenség közeledik, de még aznap estefelé utolérte őket a hintó a gyerekekkel és kísérelével együtt, mivel sikerült a kocsit hamar megjavítani. Ezután felesége és gyermeke Bécsbe mentek, de ott mindketten súlyosan megbetegedtek. Feleségének még az utolsó kenetet is feladták apja és férje jelenlétében, mert azt mondta, hogy inkább meghalna, mint tovább élni. Felesége élete megmaradt, de kisfia egészsége továbbra sem jött rendbe. Löcsén kezeltették a híres Spillenberger orvossal, de egy évi betegeskedés után mégis meghalt.

Maga a fejedelem is rendkívül drámai hangon meséli el a történetet, és nem volt semmilyen oka arra, hogy itt bármit is összekeverjen vagy megmásítson, már ami a családja életének részleteit illeti. A történet önmagáért beszél!³² Érdemes azonban annyira megállni egy

³² U. o. 73-87. old.

pillanatra, hogy észre vegyük azt a különös politikai keveredést, ami ekkor jellemzi az akkori helyzetet. II. Rákóczi Ferencet és birtokait a nevelőapja és szövetségesei támadják meg, és Selmecbánya lakossága is ellene fordul. Valójában két tűz között állandóan menekülnie kell, és ha bármilyen az udvar elleni felkelés járna is az eszében, rendkívül óvatosan és körültekintően kell eljárnia, hiszen saját családja életét is folyamatosan kockára teszi. Nem véletlen, hogy oly sokáig húzódozik bármilyen felkelés vezetésének elvállalásától, ám ahogyan azt a továbbiakban leírja, tudott arról is, hogy „...az említett udvar titkos politikai tervében rendeletet hoztak elerőtlenítéséről és Házam Magyarországról való kiirtásáról.”³³.

R. Várkonyi Ágnes könyve számtalan bizonyítékot mutat be annak tanúságára, hogy akkoriban az orvostudomány még nem állt a mai magaslátán, s emiatt különösen a gyermekhalandóság volt nagy. Ez történt II. Rákóczi Ferenc bátyjával, Györggyel is, aki 1667-ben született, de röviddel később meghalt! S ha még tekintetbe vesszük, hogy egy betegeskedő, 16 éves lányka szülte Rákóczi Lipót Györgyöt, akit aztán állandóan orvosok vigyáztak, ebből valószínűsíthető, hogy eleve gyenge volt az egészsége, s az átélt zaklatott élmények csak tovább rontottak az egészségi állapotán. Magam azon sem igen csodálkozom, hogy Sarolta Amália nem egészen ilyen életre vágyott, és az átélt megpróbáltatások és veszélyek miatt az élettől is elment a kedve. Ő azonban mégis már valamennyire felnőtt volt, aki képes lehetett arra, hogy kiheverje a történeteket, míg egy 4 éves kisgyerek természetesen jobban megsínyli mindazt, ami vele és körülötte történik, főleg, ha az egészségi állapotára utaló előzményeket is figyelembe vesszük.

Arra vonatkozó semmiféle megjegyzés sincs, hogy a Habsburgok elvették volna Rákóczitól elsőszülött fiát! Ha így lett volna, a fejedelemnek a bujdosásban semmi oka sem lett volna arra, hogy Vallomásaiban ezt eltitkolja, sőt mindent megragadott volna, hogy sérelmei közt ezt is felsorolja, ugyanis ez tovább növelte volna a Habsburgok ellen vívott szabadságharcának jogosságát. Valószínűleg ilyet a Habsburgok is óvakodtak volna megtenni, hiszen annak nemzetközi botrány lett volna a következménye az édesanya személye folytán is!

A fejedelem elsőszülött fia tehát minden találgatás ellenére, a józanész számításai szerint valóban elhalálozott 1700-ban! Nem látok semmilyen komoly okot ennek ellenkezőjére, vagyis a magyar történelem alapos ismeretében ki merem jelenteni, hogy merő találgatás az a vélekedés, hogy II. Rákóczi Ferenc fejedelem elsőszülött fiát eldugták vagy elrabolták volna, s később ő tűnt volna fel Saint Germain grófként Európa királyi és fejedelmi udvaraiban!

Felmerült ezután, hogy Rákóczi két másik fia közül lett volna az egyik a Mester. Azonban Mikes jellemzéseiből és sorsuk alakulásából pontosan tudjuk, hogy a két fiú együtt sem bírt olyan emberi, szellemi és egyéb kvalitásokkal, ami ezt alátámaszthatná.

De nézzük meg őket is! A fejedelem Sarolta Amáliától született második fia József, aki 1700. augusztus 17-én Bécsben született. Apja ugyanezen év novemberében levelet írt XIV. Lajos francia királynak – akivel már apja, I. Rákóczi Ferenc is felvette a kapcsolatot, s aki felesége rokona volt –, hogy politikai céljai érdekében diplomáciai kapcsolatot teremtsen vele. Ezt a levelet azonban a bécsi udvar elfogta, és Rákóczi Ferencet be is börtönözték.

A fejedelem harmadik fia György, aki 1701. augusztus 8-án, tehát még apja rabságának idején született. 1701. november 8-án Rákóczi Ferenc felesége, Sarolta Amália segítségével megszökött a bécsiudhelyi börtönből, ahol fogva tartották. Lengyelországba menekült, s ezalatt a bécsi udvar Sarolta Amáliát kolostorba záratta, és elszakította két fiától. A Rákóczi-gyermekek, József és a nála egy évvel fiatalabb György Bécsbe kerültek, és ezután végig az udvar hatása alatt maradván császárhű nevelést kaptak.

³³ U. o. 88. old.

József eredeti neve helyett a marchese di San Carlo nevet kapta. 1734-ben a munkácsi hercegi címet akkor már Rodostóban élő apjától kapta. József megszökött Bécsből, s Rómába, Nápolyba, Párizsba, majd Madridba ment. 1736-ban apja halála után I. Mahmud szultán Rodostóba hívta, és erdélyi fejedelemmé jelölte. Mint trónkövetelő részt vett az 1737-38-i Erdély elleni hadjáratban, amely közben elhalálozott.

Rákóczi József nem nősült meg, de egy francia nemes lánnyal folytatott viszonyából született egy leánya, Rákóczi Jozefa Sarolta, ő a család utolsó sarja, akiről még lesz szó.

György eredeti neve helyett a marchese della Santa Elisabetta nevet kapta, apjától pedig a makovikai hercegi címet. 1726-ban Párizsba, majd onnan 1727-ben apjához Rodostóba szökött, de hamarosan visszatért Párizsba, ahol Terislaw gróf néven élt. 1742-ben I. Mahmud szultán meghívására még egyszer Törökországba ment, de az erdélyi fejedelem jelöltségét nem vállalta, s visszatért Franciaországba. Itt halt meg 1756-ban. Kétszer nősült, második feleségétől, Margarete Suzanne Pinthereau de Bois l'Isle francia nemes lánytól egyetlen fia született, de a gyermek már 3 éves korában meghalt.

A fejedelem két fiatalabb fiának jelleméről a leghitelesebb leírást Mikes Kelemen adja. Azért tekintem hitelesnek ezt a leírást, mert Mikes a fejedelem mellett élt, nagyon jól ismerte az ő jellemét, és tetteit is. Vele tudta összehasonlítani a két fiút. A kisebbikről, Györgyről ezt írta, amikor apját meglátogatta 1727 nyarán: „A mi hercegünknek semmi neveltetése nem volt, és azon igyekeztek, hogy semmit ne tanuljon; azt véghez is vitték, és azt csudálom, hogy írni tud, ha rosszul is.”³⁴ Apja próbálta a kedvét keresni, de a fiút csak a szórakozás érdekelte volna, nem is maradt sokáig apja udvarában. Nem hiszem, hogy tovább kéne idéznem, vagy akár magyaráznom, hogy e fiú nem volt mesteri szintű egyéniség.

Az idősebb fiú, József, apja halála után, 1736 decemberében érkezett Törökországba. 1737. márciusában ezt írta róla Mikes Kelemen: „A szép rendtartást, amelyet az atyja szabott volt közöttünk, és amelyet oly régen igyekezett annyi esztendő alatt megtartani és megtartatni velünk mind holtig, azt a fia harmadnap alatt felfordította, és annak elrontásán kezdé az itt való életét.”³⁵ Bár a török porta végül csak megbízta vele, hogy menjen, és vegye vissza atyái örökségét, az erdélyi fejedelemséget, József a hadjárat alatt sem mutatott semmilyen hadvezéri, fejedelmi vagy emberi nagyságot, és végül vállalkozása közben elhalálozott.

II. Rákóczi Ferenc fejedelem egyetlen felnőtt unokája tehát Rákóczi Jozefa Sarolta volt, aki 1736-ban Párizsban született Rákóczi József és a francia Marie de Contaciéra törvénytelen gyermekeként. Kétéves korától félárva volt, ekkor halt meg ugyanis 38 éves édesapja. Édesanyja 1739 végén férjhez ment, és a kislányt a francia trónörökös, Lajos dauphin és felesége, Mária Terézia spanyol infánsnő vette magához, de már hétéves korában Carrignan hercegné gondjaira bízta. Ő a gyermeket Szavoja fővárosába, Annecy-be vitte, és nevelésére a vizitációs nővéreket kérte fel. A kis hercegnő, aki semmit sem hallott őseiről, kilenc éven át boldogan élt a Szalézi Szent Ferenc és Chantal Szent Franciska által alapított zárdában. Carrignan hercegné csak később tudatta vele, hogy nagyapja Erdély fejedelme volt, s hogy két király is – a francia és a szavojai – törődik a nevelésével, és ígéretet kapott, hogy gondoskodni fognak a rangjához illő kiházasításáról. Azonban Jozefa Sarolta már korábban eldöntötte, hogy nem fog férjhez menni, és 1754-ben felvételét kérte a rendbe. Így küldték a vizitációs nővérek párizsi zárdájába, ahol 1755. június 11-én örök fogadalmat tett.

³⁴ Mikes Kelemen: Törökországi levelek. Budapest, 1997. 128. old.

³⁵ U. o. 182-183. old.

Főnöknője már egy hónap múlva a zárda iskolájának másod tanítónőjévé nevezte ki a művelt, és kitűnő pedagógiai érzékkel rendelkező fiatal rendtársat, 10 év múlva pedig őt tette meg az iskola igazgatónőjévé. Növendékei rajongásig szerették, derűs egyénisége és sugárzó istenszeretete hatására sokan választották a szerzetesi hivatást.

Jozefa Sarolta hősie türelemmel viselte az évek során meg-megújuló betegségeit. Valószínűleg tuberkulózisban halt meg, szentség hírében 1780. július 3-án. A rendi szokások szerint a zárda kriptájában, koporsó nélkül, jeltelen sírban temették el. 1909-ben a párizsi történeti bizottság a krypta csontmaradványait egy közös sírba temettette el. *Figyelemre méltó e leány jellemének leírása, ami Rákóczi fiait egyáltalán nem jellemezte, de a nagyapára annál inkább illik! A magyar történelemben az Árpád-házi királyok családjában látunk hasonlóan odaadó istenhívőket és szenteket, mint amilyen II. Rákóczi Ferenc fejedelem és unokája volt!*

Itt térek vissza a Hesseni Károly naplójában közölt adatokra,³⁶ ahol szerinte St. Germain a következőket állította származásáról:

– ő egy erdélyi Rákóczi herceg fia, akinek az első felesége Thököly lány volt. Nos, azt már láttuk, hogy Thököly lány nem volt sem II. Rákóczi Ferenc fejedelem felesége, de fiainak felesége sem! Átnézve a Rákócziak és a késmárki Thökölyek családfáját, egyáltalán nem bukkantam olyan tényre, miszerint bármilyen Rákóczi herceg házasodott volna Thököly lánnyal! Ez a közlés tehát téves információ!

– az utolsó Medici herceg – Gian Gastone – gondoskodása alatt állt fiatal korában, sőt gyermekként a szobájában is aludt. Először is: amikor II. Rákóczi Ferenc gyermek volt, még III. Cosimo volt az uralkodó nagyherceg. Gian Gastone az ő fia volt, aki 1671-ben született, tehát nagyjából egyidős volt a fejedelemmel. II. Rákóczi Ferenc 1693 nyarán négy hónapot töltött Firenzében, ahol a Salivetti palotában lakott. Valóban bejáratos volt a Medici udvarába, de nem lakott ott! A fejedelem két fia szintén megfordulhatott a Medici udvarában, miután kikerültek a Habsburgok fennhatósága alól, ám gyermekkorukban biztosan nem éltek Gian Gastone udvarában, aki apja halála után, 1723-tól volt az utolsó Medici nagyherceg. Arról nem is beszélve, hogy mind Rákóczi József, mind Rákóczi György 1723-ban már felnőttnek számított. Gyermekkorukat pedig a Habsburg érdekeknek megfelelő környezetben töltötték, miután elszakították őket szüleiktől.

– St. Germain a fejedelem két fiát, felvett nevük alapján azonosítva őket, mint fivéreit nevezi meg. Nem pontosít, hogy csak féltestvérek lettek volna, ami az apja Thököly lánnyal való házasságából következne. Fivéreit azonban már a Hesse-Wahnfried (Rheinfels) hercegnő fiainak nevezi, akik VI. Károly császártól a St. Karl és a St. Elisabeth címeket és neveket kapták. Ez valóban így történt: II. Rákóczi Ferenc fejedelem életben maradt fiai ezeket a neveket kapták a császártól. Állítása szerint ennek az eseménynek a hatására vette fel ő a Sanctus Germano nevet. (Saint Germain Párizs püspöke volt a VI. században.)

A Hesseni hercegi család összes mellékági családfáját is átnézve, egyetlen másik hercegnőre sem bukkantam, aki Rákóczi herceggel házasodott volna, csak Sarolta Amália részesült ebben a tisztességben. Itt tehát megint az a helyzet, hogy II. Rákóczi Ferenc fejedelem két fiára mint testvéreire utalhat St. Germain.

Hesseni Károly hozzáteszi még, hogy mindazt, amit St. Germain születéséről és származásáról leírt, nem tudja garantálni, de azt másoktól tudja, hogy a Medici hercegi család oltalmazta őt.

³⁶ Idézi Isabel Cooper Oakley: The Comte de St. Germain. Milano, 1912. 21. old.

A Hesseni Károly által leírt St. Germain Rákóczi családból való származását illető állítások tehát tele vannak ellentmondásokkal, aminek feloldására a későbbiekben teszünk kísérletet. Azt azonban megállapíthatjuk, hogy az általa közöltek zömében megtévesztő adatokat tartalmaznak, amelyek semmivel sem visznek minket közelebb ahhoz, hogy megtudjuk, mi köze is volt származásilag St. Germainnek a Rákóczi családhoz. **Azt azonban kizárhatjuk már most, hogy az általa közöltek alapján személyét akár a fejedelemmel, akár bármelyik fiával azonosíthatnánk!**

Most pedig vessünk egy pillantást II. Rákóczi Ferenc fejedelem személyére, egyéniségére, vajon ő alkalmasnak tekinthető-e egy fejlett szellemi vezető, Mester szerepére! Hogy ezt eldönthessük, röviden át kell tekintenünk életútját, hogy lássuk milyen személyiségjegyeket mutatott fel ezenközben. Egységes kép alakul-e ki jellemvonásairól, változott-e esetleg és hogyan, mert ezek a kérdések fontosak. Ugyanis itt rejtőzik alapkérdésünkre a válasz.

Létezik olyan felfogás, hogy egy Mester csak le- és felveszi fizikai testeiben a szerepeket, mint egy színész, vagy úgy veszi fel és le a fizikai testeket mint egy kabátot. Azonban ez a felfogás az utóbbi időben megjelent egyre nagyobb számú reinkarnációs és közteslétből hozott leírások alapján némi pontosításra szorul. Ezek ugyanis azt mutatják, hogy a reinkarnációnak sem lenne sok értelme, ha a lélek ennyire nem mutatna fel egyedi vonásokat. A lélek azért ölt újabb és újabb testeket, mert a benne még meglévő megoldatlan gyengeségeit igyekszik az újabb életben a leckék ismételtesével korrigálni, a leckéket megtanulni. És ez alól a Mesterek sem kivételek, mert ha így lenne, számukra már nem lenne fejlődési lehetőség. Az már más kérdés, hogy az ő tanulnivalóik jóval magasabb rendűek, mint az átlag földi halandóké, illetve sok esetben azért öltenek fizikai testet, hogy tanítsák a körülöttük élőket. De ez megint nem cáfolja azt, hogy attól még az alapvető jellemvonásaik nagyjából ugyanazt az embert mutatják minden testet öltésükben! Például *St. Germainről feljegyezték, hogy életvidám, társaságkedvelő, a társaság középpontja volt rendszerint, elkápráztatta az embereket a legkülönbözőbb módokon: zenélt, több nyelven beszélt, jó humora volt stb., azaz egy könnyed, játékos, szórakoztató világfit ismerhettek meg benne kortársai. Ma is ismertek új üzenetei, amelyekben ugyanaz az egyéniség ismerhető fel, aki ezeket a jellemvonásokat mutatja.* Ezzel szemben II. Rákóczi Ferenc fejedelem jelleme egy egészen más egyéniséget mutat. De nézzük!

Hat éves, amikor a betűvetés mellett már a latin nyelv tanulására is ráfognak. Ez azt mutatja, hogy könnyű felfogása, gyors gondolkodása lehetett. Alig egy évvel később már részt vett egy kuruc országgyűlésen is, de ennél nehezebb megpróbáltatást jelentett számára a Thököly mellett megismert katonaellet. Vallomásában a fejedelem elítélően emlékezett mostohaapjáról, mivel voltak olyan vélekedések, amelyek szerint az életére tört, hogy beülhessen a Rákóczi birtokokba és az erdélyi fejedelmi székbe. Az elszenvedett megpróbáltatások azonban „...megedzették testét, acélozták akaratát; önuralomra, türelemre, kemény ellenállásra nevelték. Személyes tapasztalatokat szerzett a tábori élet nélkülözéseiről...”³⁷

1684-től már önálló udvarral járt, s a következő évek komoly tanulással teltek. Tíz éves, amikor Munkács ostromát megéli. A mindennapi tanulás mellett, mely az ágyúzás közepette is folyt, „... bátor anyja oldalán a bástyákat járta. Egy alkalommal mellettük csapott le az ágyúgolyó, megölte az egyik szolgálattevő leányt, de az anya bátorsága gyermekeiben sem engedte felébredni a félelmet. ... Zrínyi Ilona az ostrom nehéz napjaiban is úgy nevelte fiát, mint akire majd az ország irányítása vár: uralkodásra.”³⁸ 1688 januárjában adták fel a várat, és februárban a császár kívánságára indult Zrínyi Ilona gyermekeivel Bécsbe, ahol elszakították

³⁷ Köpeczi Béla – R. Várkonyi Ágnes: II. Rákóczi Ferenc. Bp., 1976. 30. old.

³⁸ U. o. 38-39. old.

gyermekeitől. Lányával később Bécsben találkozhatott, de fiát ebben az életében már nem látta többé.

A kis Ferkó tizenkettedik születésnapján Bécs bezárt kapuja előtt órákat töltöttek vesztegelve, mert a császár nem adott engedélyt a bemenetelükre. Már aznap este a gyerekekért ment Kollonics Lipót, és magával vitte őket. Nővérét apácakolostorba vitték, ő Kollonics jószágigazgatójának lakásán várta, hogy sorsa merre fordul. Nemsokára közölték vele, hogy el kell hagynia Bécsset. Nővérétől még búcsút vehetett, de anyjától már nem. Amikor útra kelt, és „...a városkapun kiért, kellemes meglepetés fogadta: Bécsben hamar híre ment, hogy a kis Rákóczi Ferenc elhagyja a várost, s számos magyar főúr gyűlt össze, hogy elkísérjék egy darabon a Rákócziak unokáját. Már jó távolságra jártak Bécsből, mikor a császár lovas követe kifulladásra hozta a szigorú parancsot: azonnal forduljanak vissza a tüntető főurak...”³⁹ (Számomra meghatározó, hogy már ekkor mennyire ragaszkodtak hozzá, és együtt éreztek vele a magyar főurak!)

Neuhausba, Délkelet-Csehországba egy jezsuita iskolába vitték a korábban a sárospataki iskola hagyományai szerint oktatott fiúcskát. Vallásilag ez nem volt törés számára, ugyanis Báthory Zsófia, apai nagymamája hatására eleve katolikusnak keresztelték. E hite élete végéig meghatározó maradt! Gyámja Kollonics Lipót püspök lett, aki a neveléséről és életéről határozott, mivel célja az volt, hogy Magyarországot rabbá, koldussá és katolikussá tegye.

Az iskola egyik jezsuita tanára feljegyezte a frissen érkezett előkelőség megjelenését és a róla szerzett első benyomásait: „...olyan nagy és kifejlett termetű, hogy három-négy évvel idősebbnek látszik koránál. Magyarul beszél és latinul csaknem tökéletesen; arca barnáspiros, sötét a haja is, melyet nem rövidre nyírva, hanem hosszú, vállaira omló fürtökben visel. Egész valójában semmi közepszerű nincs. Szavai, magatartása, járása mind méltóságteljesek, fejedelemhez méltóak, minden kevélység nélkül; amilyen nemes, olyan emberséges, jóllehet tekintélyét mindig megőrzi.”⁴⁰ S bár megígérték neki, hogy tanára pár hónapig vele maradhat, már másnap búcsú nélkül el kellett mennie. *A gyermek Rákóczit elszakították családjától és korábbi élete minden szereplőjétől. Levágták haját, elvették nyelvét, ruháit, rangját és címeit is. Mai szóhasználatunkkal mondhatjuk, hogy identitásától fosztották meg, mely alól csak vallása maradt kivétel.* Meg is kérdezte: „Miért mondják nekem, hogy gróf úr, hiszen én herceg vagyok, és nekem grófok szolgáltak?”⁴¹ Ám a kis Rákóczi itt is helyt állt, tanárai őszinte elismerését és megbecsülését kiérdemelve! A gimnáziumban töltött utolsó évben az iskola vallásos egyesületének, a Mária-kongregációnak elnökévé választották. S bár természettudományos érdeklődésű volt, mégis Prágába ment filozófiát tanulni. S hogy ez mennyire idegen volt egyéniségétől, mi sem mutatja jobban, mint hogy sokat betegeskedett.

Thököly hadi szerencséjének köszönhetően, amennyiben sikerült két császári tábornokot foglyul ejtenie, feleségét kéri váltságdíjra. Zrínyi Ilona még ekkor is jó politikusnak bizonyult, hiszen titokban férjhez adta lányát, akit férje szöktetett meg a zárdából, és még a váltságdíj körüli egyezkedésben is súlyos kikötései voltak, pl. elszámolást követelt munkácsi javairól, és fiát is magával akarta vinni. Az ügy már nemzetközi méreteket kezdett öltetni, mivel Thököly a lengyel és a francia király közbenjárását is kérte a hadijog alapján. Zrínyi Ilona végül többségében megkapta, amit kért, de fiától még csak el sem búcsúzható!

Rákóczi Ferenc zárkózott lett, mivel elhitették vele, hogy anyja megtagadta családját, hitét, hazáját, testvére pedig romlásra tör. 1692-ben sikerült nővérének kieszközölnie, hogy talál-

³⁹ U. o. 47. old.

⁴⁰ U. o. 45. old.

⁴¹ U. o. 48. old.

kozhasznának, és éppen a családi birtokok pere adta az ürügyet. A találkozás fordulatot hozott Rákóczi Ferenc életében! Nővére tanácsára maga vette kezébe birtokügyeit. Kollonics még ekkor is azt állította, hogy birtokainak semmi jövedelme nem volt, sőt az árvák tartoznak a jezsuitáknak, amit Báthory Zsófia végrendeletével igyekezett igazolni. Csakhogy Zrínyi Ilona otthagyott iratai között megvoltak a cáfolhatatlan bizonyítékok a végrendelet hamisítására!

Ezután mozgalmas időszak következett Ferenc életében: társasági élet, utazás Olaszországba. Tizenhét éves, amikor a császár nagykorúvá nyilvánítja. 1694-ben, miután nővérével meg-egyezett, elindult birtokainak megtekintésére. A tapasztalt romlás és pusztulás leírhatatlan. Ám a család jogainak alapján ekkor beiktatták az örökös főispánságba is, s végre találkozott a magyar nemességgel, anyja régi barátaival, hű embereivel s régi tanárával. Még ebben az évben került sor házasságkötésére, amelyről már szoltam éppúgy, mint a 1697-es felkelésről és az azt követő időszakról.

A szabadságharc történéseivel nem foglalkozom, mivel azt bármely általános és középiskolai tankönyvben eléggé részletesen megtalálhatjuk, és szerencsés esetben meg is tanultuk. Ami külön tárgyalás igényel, az a fejedelem szabadságharc alatt tanúsított emberi tartása, amit viszont manapság már kevésbé ismerünk, mert a tankönyvek a hangsúlyt a hadi, a politikai és gazdasági események ismertetésére és elemzésére helyezik. Egyéniségének bemutatására a szabadságharc néhány kevésbé ismert részlete látszik a legalkalmasabbnak.

1703 márciusában keresik meg Lengyelországban a jobbágyok és az elszegényedett nemesek, ami szintén azt mutatja, hogy már az 1697-es felkelés idején is beavathatták terveikbe, hiszen ugyanezen réteg szervezte azt is. Tehát nem ő akarta a felkelést, még akkor sem, ha pontosan tudatában volt családjá és saját személye történelmi szerepének és küldetésének, amit már gyermekkorában megtapasztalt, és amire nagykorúvá nyilvánítása idején sógora, Aspremont herceg is figyelmeztette! Amíg Magyarországon élt, nyilván volt mit veszítenie, és végig habozott, nagyon óvatosan inkább nem is bocsátkozott az udvarral semmilyen nyílt ellentétbe. Ekkor azonban már nem volt veszítenivalója! 1703. május elején tehát a brezáni pátensben már elismerte hadinépének a tiszaháti felkelőket, akikkel júniusban találkozott. Őszre, a tiszántúli hadjárat sikere után már országos jelentőségű szabadságharccá bontakozott ki a kuruc mozgalom, s ősz végére felszabadult egész Felső-Magyarország. Néhány hónap alatt óriási eredményeket könyvelhetett el, ami azt is bizonyítja, hogy a felkelés már valóban beért! Sikereinek láttán a lengyel főurak egy csoportja már ekkor felajánlotta neki a lengyel koronát(!), de ő *hazája harcának jogos voltát hangsúlyozta inkább saját hatalmi vágyainak kielétele helyett*, s nemzetközi szinten igyekezett ezt elismertetni újabb kiáltványában.

Rákóczi ekkor még csak huszonnyolc éves, de néhány hónap alatt felnőtt feladatához. „Méltóságteljes, egyszerű, de éppen ezért tekintélyt parancsoló magatartása mindenkit megnyer, aki közelébe kerül.”⁴² Egyéniségének ezen alapjellembonásait már gyermekkorában is láthattuk, itt ezek megerősödtek.

1705 márciusában a francia követ a következő benyomását írja XIV. Lajosnak: „... magas, jó alakú, fenséges tartású, szép arcú, szelídség és tanulékonyág szellemének fő tulajdonságai, amelyhez sok jóakarat és állandó szorgalom társul. Bár sötétségben nevelték, azt mondhatom, hogy sok dolgot tud, és azokat jól tudja; hat nyelven beszél és ír: magyarul, latinul, franciául, olaszul, németül és lengyelül. Erényes, dolgos, barátságos, nemes lelkű, jótékony fejedelem, nagyon pontosan gyakorolja a vallást...”⁴³

⁴² Köpeczi Béla – R. Várkonyi Ágnes. II. Rákóczi Ferenc. Bp., 1976. 141. old.

⁴³ U. o. 190. old.

Bécsnek az volt a célja, hogy szőröstől-bőröstől bekebelezze Magyarországot, de főleg Erdély függetlenségét szüntesse meg. Ezért képes volt a fejedelem fiatalkori, közben megözvegyült szerelmét is bevetni, akit azért küldtek hozzá, hogy rábeszélje a békekötésre. Ugyanezen oknál fogva elküldték hozzá aztán feleségét, majd sógorát és nővérét is. Egyikük sem járt sikerrel! *Rákóczi a megalkuvás, a saját jóléte helyett az ország ügyét előbbre valónak tartotta, és ezt vallotta: „Hitemet se feleségemért, se gyerekeimért meg nem szegem.”*⁴⁴

Később még egyszer felajánlották neki a lengyel koronát 1707-ben, ekkor már az orosz cár, I. Péter ajánlotta fel, még hozzá azzal a feltétellel, hogy a szabadságharcot is folytathatja, s a cár még ebben segíti. A nemzetközi helyzet – az orosz-svéd háború fordulata – azonban ezt a megoldást már lehetetlenné tette.

Ismerjük a történelemből azokat az uralkodókat, akik maguk akarták görcsösen a hatalmat, de ezek jelleme egészen más volt! Tudjuk, hogy az ilyen hataloméhes személyek kíméletlen eszközökkel tették el útjukból azokat, akik elébük kerültek, vagy akár eléjük mertek állni. II. Rákóczi Ferenc fejedelem esetében ez fel sem merül! Hiszen éppen nem fogadja el, hanem visszautasítja a királyi címet! S hogy minden áron magyar király akart volna lenni? „Az erdélyi rendek Rákóczit kívánják fejedelmüknek, mert – Ráday szavai szerint – *testi-lelki adottságaival, magasan fölötte áll az ország előkelőinek.*”⁴⁵ (Kiemelés tőlem – M. K.)

Ami hadi sikertelenségeit illeti, sajnos nem egyszer előfordult, hogy nem saját akaratából cselekedett, hiszen számtalan tanácsadója volt, akik nem voltak mind szakképzett hadvezérek, és megtörtént, hogy parancsait egyszerűen nem teljesítették. 1705 nyarán egy vesztes csatájuk után azonban a császáriak „...azt tapasztalták, hogy a kurucok megtanulták a hadimesterséget. Ez a megállapítás labanc tábornok szájából hangzott el először, és nagy tekintélyt szerzett Rákóczinak az ellenség körében.”⁴⁶

Ez a pár epizód is mutatja, hogy milyen motivációk vezették őt a szabadságharc vezetésében, és hogy milyen vezető volt. És ezek a motivációk és vezetői tulajdonságok maradtak meg élete végéig a magyar hazát illetően! *Nem az önös érdek vezette, hanem az Istentől kapott feladatot igyekezett mindenkor teljesíteni, mégpedig nem mások rovására, hanem népe és országa felemelésére!*

A szabadságharc alatt mutatott viselkedése sem az átlagos hadvezérekét mutatja. Ismeretes, hogy a fejedelem maga írt imákat, fohászokat⁴⁷, könyörgéseket és meditációkat⁴⁸. Fohászait tevékenységeinek alkalmaihoz írta, vannak tehát a fejedelmi kötelezettségekhez kapcsolódó fohászai pl. A tanácskozás megtartása előtt; A tanácskozás végén; Közszerelés és díszünnepség alkalmával, éppúgy, mint átlagos emberi tevékenységekhez kapcsolódó, pl. Lefekvés előtt az ágynál vagy A hiúság és gőg kísértésében, különböző kísértések elleni fohászok pl. a bujaság, a kapzsiság, az irigység stb. kísértése elleni imái. Írt a háború különböző helyzeteihez kapcsolódó imákat, valamint a szentáldozáshoz is. Ezeket maga mondta el, mint pl. az 1705-ös szécsényi országgyűlés fejedelmi eskütételén, vagy Sárospatakon az 1709-es zászlószen-

⁴⁴ U. o. 237. old.

⁴⁵ U. o. 241. old.

⁴⁶ U. o. 203. old.

⁴⁷ Ezek több kiadást is megértek. Pl. az eredetivel egy kötetben II. Rákóczi Ferenc fohászai. Akadémiai Kiadó – Balassi Kiadó, Bp. 1994. (Archivum Rákócziánium, Rákóczi Ferenc művei IV.)

⁴⁸ Ezeknek az az érdekessége, hogy Zolnai Béla franciaországi tanulmányútján 1926-27-ben talált rájuk kéziratos formában a troyes-i városi könyvtárban. Tudomásom szerint csak egyszer, az Archivum Rákócziánium V. köteteként jelent meg Budapesten 1997-ben francia és latin nyelveken, magyar összefoglalással és tanulmányokkal kiegészítve.

lésen. Ahogyan ezt Beniczky Gáspár leírásából tudjuk: „...ő Felsége a maga kezében vévén s az ég felé felemelvén, mindenektől megértő szóval maga csinált Imádságot elmondotta és a Seregek Isteninek zokogva és sírással ajánlotta, Nemzetünkre kiontott méltó haragjának engesztelését, a győzelmét implorálta...”⁴⁹

Zolnai Bélának a fejedelemről írott írásában külön fejezetet szentel annak a kérdésnek, hogy milyen érzékeny lélek és spirituális ember volt II. Rákóczi Ferenc. És ez akkor Magyarországon nem egyedülálló jelenség volt. „Rákóczi évtizedei a magyar lélek legérzelmesebb korszakát alkotják. Ami feltűnő ezen a szentimentális hullámon: hogy minden európai áramlattól függetlenül keletkezett. Az angol érzékenység még nem árasztotta el Európát, mikor Rákóczi kurucai tárogatóikon kesergőket játszottak, és a kuruc költők – hetyke kuruckodás helyett – zokogó sírással írták verseiket.”⁵⁰ „A katonáitól reggeli és esti imádságot követel... A föltámadási körmenetet katonai pompával, ágyúlövessel, puskaropogással rendeztetí. 1708-ban országos böjtöt rendel el, hogy Isten haragját megengesztelje. Gyakran a nép szeme láttára földreborulva imádkozott.”⁵¹ Istenességének ezek a mozzanatai kevésbé ismertek, mint életének további részében tanúsított hasonló magatartása.

Idealizmusát és hazaszeretetét az a szándéka is bizonyítja, hogy minden békejavaslatában szerepelt az a követelés, hogy a magyar Szent Korona visszakerüljön Magyarországra.

Emberi nagyságát azonban az a döntése igazolja leginkább, hogy a szatmári békekötés után a bujdosást választja. Ehhez nem szükséges túl sok kommentárt hozzáfűzni, de nem mehetek el szó nélkül amellett, hogy Európa egyik legnagyobb birtokosa, herceg, fejedelmek és régi nagy nevű nemesi családok leszármazottja nem a gazdagságot választja és a javaiban való önző elmerülést, hanem *hazája és népe javáért példamutató bátorsággal felvállalja a számkivetettséget, a kiszolgáltatottságot, hogy felhívja a figyelmet arra, hogy milyen igazságtalanság éri őket!*

Rákóczi emberi kvalitásai több nemzedék számára példaképként szolgáltak! Azonban ebben is túlzásokba estünk, s emiatt másik végletként a hős deheroizálása következett be. Ez sajnos mára odáig ment, hogy felkelését Európa szemszögéből végképp jelentéktelennek állítják be egyes történészek.

Vagyis pl. Thaly Kálmán lelkes munkája, amely kiterjedt az eredeti oklevelek, naplók, feljegyzések kiadására és feldolgozására, valamint sürgetése, hogy hozzák haza a bujdosók hamvait – ami aztán meg is történt –, sokat használt a fejedelem által képviselt ügy emlékének. Lelkesedése azonban odáig terjedt, hogy kuruc dalokat utánzott, s néhányat becsempészett az eredeti dalok közé. Emiatt aztán hamisítónak degradálták munkásságát.

Ismert, hogy a szabadságharc végére mindkét oldal kimerült, amit az országos pestis járvány is súlyosbított. A Habsburg udvar érdeke a nemzetközi helyzet miatt a mielőbbi békekötést tette szükségessé. Rákóczi viszont tisztán látta, hogy a magyarok ügye egy kis időhúzással jobbra fordulhat, amit I. Péter cár is támogatni látszott. Ezért utazott Lengyelországba, ahol reményei szerint találkozott volna magával a cárral, hogy a szövetséget nyélbe üssék. Ekkor bízta meg Károlyit, hogy időhúzó béketárgyalásokat folytasson az udvarral. Ő azonban a fejedelem akarta és beleegyezése nélkül folytatta ezeket a tárgyalásokat, és a háta mögött kötött alkut.

⁴⁹ Beniczky Gáspár: Diarium 1707-1710. In: Rákóczi Tár I. p. 200.

⁵⁰ Zolnai Béla: II. Rákóczi Ferenc. Franklin-Társulat Kiadása [1942] 112. old.

⁵¹ U. o. 118. old.

A már idézett Köpeczi – R. Várkonyi igen alapos monográfiában a Magyar Tudományos Akadémia egykori főtitkára, Köpeczi Béla – akinek szakterülete volt Rákóczi és a szabadságharc – 1976-ban így értékelte a szabadságharc lezárását: „... úgy látjuk, hogy a Habsburg-dinasztia, a magyarországi rendek, Károlyi és Pálffy és nem az ország, még kevésbé a megszületendő magyar polgári nemzet érdeke kívánta meg, hogy 1711. május 1-én a nagymajtényi síkon mintegy tizenkétezer főnyi kuruc hadsereg földbe szúrjon egy híján másfél száz zászlót, letegye a fegyvert, és örök hűséget esküdjön az akkor már két hete halott I. József császár és magyar királynak, valamint nem létező maradékainak.”⁵² Azt gondolom, ennél pontosabb képet nem is lehet adni az adott helyzetről!

Ami a nemzetközi támogatottságát illeti ebben az időben, arról ezt írja a tudós: „Amikor Rákóczi elhagyta Magyarországot, még erő állt a háta mögött, amely nemzetközileg is számított, bármilyen gyenge volt is az. A spanyol örökösödési háború befejezését célzó békekísérleteket is befolyásolta az, hogy Ausztriának sikerült Magyarországon az ellenállást megszüntetnie, s hadai egy részét ilyen módon a nyugati hadszíntér számára felszabadítania. A szatmári szerződés gyengítette Rákóczi tárgyalási pozícióit orosz vonatkozásban is, bár e tekintetben a francia diplomácia hibái is nagy kárt okoztak. Károlyi lépése tehát elhamarkodott cselekedet volt (erkölcsileg pedig árulás), mert nem adta meg a lehetőséget arra, hogy Rákóczi még mint a szövetséges rendek vezére tárgyalhasson, s bizonyosodjék meg arról, hogy mit lehet várni a külső hatalmaktól.”⁵³

A felkelés kitörésének háromszázadik évfordulóján megjelent történeti tanulmányok azonban már „lokális epizódnak” minősítik hazánk egyik fontos eseménysorozatát. Való igaz, hogy a fejedelem személyét és tetteit aktuálpolitikai szempontok alapján hol felmagasztalják, hol pedig leértékelik, ami semmire sem jó. Ezért figyelemre méltó, hogy éppen *nem magyar spirituális mozgalmak tűzik zászlajukra személyét, illetve ilyenformán a magyarságra és a Rákóczi családra ilyen összefüggésben vetül nem csekély nemzetközi figyelem! S ha nem kívánunk egyetlen politikai érdek kiszolgálójává sem válni, sokat használhatunk ennek a szempontnak bevezetésével vezérlőfejedelmünk példaértékű személyiségének felidézésében.*

Mert igaz lenne az az újabb értékelés, miszerint: „...nem jobbagyvédő hős vagy modern nemzeti szabadságharcos, ahogy azt a 19-20. századi történetírás egyes irányzatai ábrázolni igyekeztek, hanem késő reneszánsz nagyúr, aki magyar fejedelem, illetve magyar király kívánt lenni. Okos, művelt arisztokrata, igazi főúri kedvtelésekkel. Jó szervező, erős szerelmű és sokoldalú férfi. Mindemellett vonzóan erkölcsös, nemes egyéniség. Irreálisan – korabeli mércével mérve is illuzórikusan – túlbecsülte családjá és az erdélyi fejedelemség nemzetközi súlyát. Mindemellett rossz hadvezér volt. ... Rákóczi egy, a helyi társadalmi konfliktusokból kinőtt mozgalom élére állt, elvállalta annak vezetését. És megkísérelte ezt a mozgalmat, nemzetközi kitekintéssel, európai politikai tényezővé emelni. Az elképzelés jó és jogos volt, de realitással csak rövid időre bírt.

A bécsi adminisztráció és a magyar politikai elit „első kiegyezése” 1711-ben reális és méltányos kompromisszum volt. Megalapozta a Kárpát-medence újratelepítését, előmozdította, hogy az elvadult táj fokozatosan kultúrtájja alakuljon...

Az európai politikában epizód volt a Rákóczi vezette harc.”⁵⁴

⁵² Köpeczi Béla – R. Várkonyi Ágnes: II. Rákóczi Ferenc. Bp., 1976. 351. old

⁵³ U. o. 379. old.

⁵⁴ Glatz Ferenc: A Rákóczi-felkelésről. História 2003.

Valóban érdemes ennyire alábecsülnünk hazánk egyik legnemesebb és letragikusabb, az ország történetében leginkább sorsfordító és hosszú időre meghatározó fordulatot hozó eseménysorozatát?!

Ha közelebről megnézzük Rákóczi személyét és környezetét: a haza akkori állapotát, illetve őseit, valóban az ő személyes vágya volt, hogy király akart volna lenni?

Másfelől: Rákóczi a kapát, kaszát ragadó mezítlábas koldusokból olyan hadsereget csinált itt Európa szívében a kivérzett, Európát védő magyarságból, ami évekig figyelmen kívül nem hagyható volt Európa koronás fői számára sem. Elvesztett néhány csatát, de minden tábornok mindig minden csatát megnyert? A tévedéseiktől aztán rossz hadvezérek is váltak? Fő bűne valószínűleg inkább az, hogy nem nyerte meg a szabadságharcot. És ez kin múlt? Európa egyik legnagyobb földbirtokosa, a mindenét feláldozó: családját, birtokait, szabadságát odaadó fejedelmen, vagy az őt eszközül használó többi uralkodón, akik könnyen ígértek neki ezt-azt, aztán ugyanolyan könnyen ejtették is, amikor már nem volt szükségük rá. Vagy az örökké csak a saját hasznukat kereső és ingadozó nemeseken, akik a mai politikusokra és mindenfajta hatalom képviselőire emlékeztetnek most is?! De írásom nem erről szól, tessék elolvasni a már idézett Köpeczi – R. Várkonyi monográfiát, nem mondható elfogultnak. Nekem itt mindösszesen a kép teljessége érdekében szólnom kellett ezekről a dolgokról is!

A bujdosásban nem egyszer került megalázó helyzetbe, amikor mind a vele bujdosók, mind a szabadságharc folytatása érdekében próbált eljárni. Európa egyik legnagyobb földbirtokosa előbb Lengyelországban próbálta helyzetét rendezni, de az sem közismert, hogy innen azért kellett továbbutaznia, mert az élete nem volt biztonságban! Innen Anglia felé indult, ez az ország azonban még azt sem engedte meg neki, hogy a lábát a földjére tegye. Így utazott tovább Franciaországba, ahol XIV. Lajos Párizsban az egyik legszebb palotában rendelt a hivatalosan inkognitóban utazó fejedelem számára szállást 1713. január 28-án. Még a Napkirály életében az udvarba is gyakori bejárása volt. Ez a mozzanat azért fontos, mert akkoriban divat volt a nemesek körében a naplóírás, s néhány ilyen naplóból szerezhetünk információt a fejedelem jelleméről.

Dangeau márki második felesége révén Rákócziné rokona volt, s közeli kapcsolatba került a fejedelemmel is. Naplójában írt II. Rákóczi Ferenc családjáról, tetteiről, a Napkirály udvarában tett látogatásairól, és megismerhetjük belőle a fejedelem viselkedését is. „Nagyon bölcs, nagyon szerény ember volt, szelleme meglehetősen tartózkodó, modora nemes, előzékeny, nagyon pallérozott s egyszersmind nagyon könnyed, és ami ritkán jár együtt, nagyon méltóságos is; híján volt mindennemű nagyravágyásnak; és ami még ritkább, mint mindez együtt; nagyon kevés volt benne abból a szellemességből, amely közvetlen érintkezés során bámulatot kelt, annál több abból a másfajta szellemi nagyságból, amely miatt távolról oly sokan és oly kitartóan csodálták.”⁵⁵

Egy másik memoáíró Saint-Simon jellemzését is ide kell írnom, mert témám szempontjából döntő jelentőségű a fejedelemről adott jellemzése: „Rákóczi igen magas volt, de csöppet sem darabos, tagbaszakadt... Lehiggadt, szerény, mértéktartó embernek mutatkozott, cseppet sem szellemesnek, de minden igyekezete a jóra és a józanságra irányult. Fesztelenül érintkezett az emberekkel, ám ugyanakkor, ami ritkán társul az előbbi tulajdonsággal, rendkívül méltóságteljesen, anélkül, hogy magatartása felfuvalkodottságot árult volna el. Keveset beszélt, de azért részt vett a társalgásban, és pontosan adta vissza mindazt, amit látott, önmagáról azonban sohasem mondott semmit. Igen derék, egyenes, igaz és rendkívül bátor ember volt, mélységesen istenfélő, bár nem mutatta, de nem is titkolta, mert abban is igen egyszerű volt. Titokban sokat adott a szegényeknek, tekintélyes időt töltött imádkozással. Nagy háza népét

⁵⁵ Rákóczi tükrök. 2. köt. Naplók, jelentések, emlékiratok a szabadságharcról. Bp., 1973. 446. old.

szigorúan, de szelíden fogta, nemcsak erkölcsi tekintetben, hanem a kiadásokat is a pontos fizetést is ellenőrizte.

Igen jóságos ember volt, szeretetre méltó, közvetlen. Aki közelről ismerte, azt megdöbben-
tette, hogy ily férfiú egy nagy párt vezére lehetett, s oly nagy hírre tett szert a világban.”⁵⁶

A spanyol örökösödési háború, ami a francia és az osztrák udvar között folyt, s aminek eseményei végig fenntartották a reményt II. Rákóczi Ferencben, hogy hazája ügyeit hozzá kötve még tehet valamit országa érdekében, 1714-ben végleg lezárult. Rákóczi *ekkor dönt úgy*, hogy ott hagyja a francia udvart, mert belátja, hogy „Magyarország vagy Erdély függetlenségének kérdése teljesen jelentéktelenné válik a megváltozott nemzetközi helyzetben...”⁵⁷ Az udvari élet számára nagyon költséges volt, ami nem állt arányban jövedelmi viszonyaival.

Egy vadászat alkalmával fedezte fel a fontaineblau-i erdőben a kamalduli szerzetesek kolostorát, ahol előbb a kolostoron kívül bérelt házat. XIV. Lajos halála után (1715. szeptember) a kolostoron belül is bérelt egy másik házat 1716. májusától. A szerzetesek naponta hétszer imádkoztak, a nap hátralévő idejében fizikai munkát végeztek, mert maguk látták el magukat. Puritán és misztikus közösség volt ez. A fejedelem ezután magányosan napi rendszerességgel vallásos olvasmányokkal, imákkal és lelkigyakorlatokkal tölti napjait. A troyesi könyvtárban megtalálták azt a feljegyzést, amely leírja, hogy Rákóczi „...ugyanazt az életmódot folytatta, mint a szerzetesek: éjfél után 1 órakor kelt fel, és velük együtt énekelte a zsoltárokat, imádkozott, olvasott és medített reggel 5 óráig nyáron, 6 óráig télen. Részt vett a Tertián, majd a misén és a Sextián, amennyire ezt más irányú elfoglaltságai engedték. Fizikai munkát végzett a szerzetesekkel együtt teljes némaságban, hogy kifárasssa magát. Böjt idején, hétfőn, szerdán és pénteken csak kenyeret és vizet fogyasztott, és ezt tette *minden* péntekjén is, a bécsújhelyi szökése után tett fogadalma alapján. ...Ebből a feljegyzésből tudjuk, hogy nagyon kevés látogatója volt, de ezek között feljegyezték a cárt...”⁵⁸

Hogy megértsük a fejedelem vallásosságát, pár szó erejéig vissza kell utalnunk a Rákóczi család vallási kérdéseire. A fejedelmi Rákóczi család ugyanis református volt. II. Rákóczi György felesége, Báthory Zsófia azonban eredetileg katolikus volt, vallásáról a házasságkötés miatt tért át a reformátusra. Férje halála után azonban fiával együtt visszatért a katolikus hitre, és a református környezetben II. Rákóczi Ferenc is katolikus lett. S bár míg anyja mellett volt, a sárospataki református oktatás szellemében nevelték, tizenkét éves korától a jezsuiták oktatásában részesült. Már Neuhausban kitűnt vallásosságával, ezért választották meg a Mária kongregáció elnökévé. Prágai egyetemi éve alatt azonban már nem tudott szívvel-lélekkel azonosulni az egyház és az egyetem szellemiségével. S bár élete fordulatai úgy hozták, hogy fiatalabb éveiben átmenetileg elfordult a vallástól, láthatjuk, hogy a szabadságharc idején mély hitéről tesz tanúbizonyságot. Ennek őszinteségét bizonyítja az a döntés, amit Franciaországban hozott, amikor Grobois-ban kolostorba vonult vissza. Csak az érdekesség kedvéért érdemes megjegyezni, hogy visszavonulásába ketten követték. Egyikük valószínűleg Mikes Kelemen volt, hiszen ő nevelőapja hatására már gyermekkorában áttért a katolikus hitre. A másik személy Ilosvay János, aki követte a fejedelmet Grobois-ba, és ottani élményeinek hatására tért át a katolikus hitre.

A fejedelem Istennel való kapcsolatát a legjobban a Vallomások második könyvében leírtak mutatják. „Tessé marsall, akinek nyájas barátságában töltöttem utolsó két évemet az udvarnál, és mivel őt hozzám hasonlóan fájdalmasan érintette a király halála, két napig tartó beszél-

⁵⁶ U. o. 462-463. old.

⁵⁷ Köpeczi Béla – R. Várkonyi Ágnes: II. Rákóczi Ferenc. Bp., 1976. 382. old.

⁵⁸ Köpeczi Béla: A bujdosó Rákóczi. Bp., 1991. 240. old.

getésünkben elítélvén mindazt, ami Párizsban a szemünk előtt zajlott le, a jelenlegi élet hívságairól igen sokszor elegyedtünk vitába. Ő ugyanis nálam sokkal korábban kezdett vallásos könyvek olvasásába és rendszeres imádkozásba, valójában azonban mindketten önmagunk megítélésében még nem elég óvatos gyermekek voltunk. Ő azt hitte, hogy én a magányban életem és óráim szabályozásával már a tökéletesség fokára jutottam, és a te elrendelésedtől indítatva, ő is erre vágyott.”⁵⁹

A Vallomások harmadik könyvében később így folytatja: „Az 1717-ik évben irgalmassággod atyaián azt parancsolja, hogy reméljem és higgyem: az évet a te kegyelmedben kezdtem meg. Nem nyugtalanítottak engem a főtebb fölsorolt ügyek, melyek miatt nem gyötrődtem, szabad lefolyást engedve nekik, de akaratodra bízván a döntést felőlük, még a halálra is felkészültem az édes magányban, s arra is, hogy hívásodra a magányt elhagyjam.”⁶⁰ S ebben a szellemben mutatja be lelki életét, s vall Istennek, miközben reálpolitikai elemzésekkel, leírásokkal tarkítja írását. Majd így fejezi be az átmeneti időszak bemutatását: „Kitől kérhettem volna tanácsot az ügyek ily nagy forgandósága közepette, ha nem tőled, ó, örök bölcsesség, és mindig szemem elé tárultak hivatásom kötelezettségei és a bizalom, amelyet egyedül beléd lehet helyezni. Nem adtam a kelleténél több hitelt a nekem tett sokféle és ragyogó ígéretnek, nem vágytam fölemelkedésre, melynél már édesebbnek láttam a magányt, előre láttam a veszélyt, a balszerencsét. Miután azonban mindezt mérlegre helyeztem a te színed előtt, gyalázatnak tartottam, ha bizalmatlanságból nem teljesítem kötelezettségem... Már közeledett azonban utazásomnak a te örök parancsaid által előre meghatározott időpontja, és augusztus hónap bekövetkeztével elhatároztam, hogy csupán Nagyboldogasszony ünnepét töltöm magányomban. Erre úgy készültem föl, hogy nyolc napon át bezárkóztam cellácskámba, melyet kertem egyik félreeső zugában állítottam föl (és először akkor költöztem bele). Egyedül te tudod, Uram, akivel ezt a nyolc édes napot eltöltöttem, mi történt ott közötted és köztem. Dicsértelessé mindörökké minden szented által és általam, a féreg és hamu által, rám árasztott kegyeidért, lelki vigasztalásaidért és az erőért, mellyel megerősítettél akaratod követésére, mert meggyőztél arról, hogy elhivatásom összhangban van állásommal. Ezért elvettem az emberi ész tanácsait, az előre látott veszélyeket, a bizalmatlanság aggályoskodását, és a remény ellenére, saját eszem ellenére, hajlamom ellenére kiléptem a magányból, és végül is elhatároztam, hogy benned reménykedem, és rád bízom magamat.”⁶¹

Rákóczi tehát Törökországba ment a többi egyre fogyatkozó számú bujdosóval, udvartartásával, amelyet végig nehéz anyagi helyzetben volt kénytelen fenntartani a szultán személyesen is megtapasztalt megalázó kegyéből és adományából. Mikes már idézett leírásából láthattuk, hogy a fejedelem rendet tartott, s maga is puritánul élt, példát mutatott fegyelmezettségből és istenességből.

Jellemének, cselekedeteinek és írásainak bemutatásával mostanra kialakult az a kép, hogy II. Rákóczi Ferenc erdélyi vezérlő fejedelmünk minden adottsága megvolt ahhoz, hogy egy magas beavatottságú szellemi Mester legyen. De nézzük meg most, hogy valóban ő volt-e St. Germain!

Az első és legfontosabb ellenvetés ezzel szemben, hogy mind St. Germain, mind II. Rákóczi Ferenc fejedelem megfordult XIV. Lajos udvarában! A fejedelem a Napkirály életének végén fordult meg nála, de azt sajnos nem tudjuk pontosan, hogy St. Germain mikor járt ott. Egy-szerre is járhattak ott, ha két személyről van szó, sőt akár találkozhattak is volna! Minden-

⁵⁹ Rákóczi Ferenc. Vallomások. Emlékiratok. Budapest, 1979. 549. old.

⁶⁰ U. o. 571. old.

⁶¹ U. o. 583-585. old.

esetre az udvari nemesség számára mindenképpen feltűnt volna a két személy azonossága, ha egy emberről van szó! Hiszen más dolguk sem volt, mint egymás figyelése és kipletykálása! Ez a tény egészen biztosan nem kerülte volna el a figyelmüket, és ez kellő szenzációt jelentett volna az újabb szóbeszédre! A kor divatos naplóírása pedig megőrizte volna számunkra ezt a „zaftos” udvari témát.

A másik figyelemreméltó eltérés a testi megjelenésükről adott leírás, mely szerint St. Germain közepes termetű, míg a fejedelmet kifejezetten magasnak írják le. De még ez is kevés önmagában!

A viselkedésükről adott leírások már teljesen más jellemű embert állítanak elénk. Míg St. Germain sokat beszélt és feltűnően szellemes, szórakoztató ember volt, a társaság középontja, aki saját nagyszerű tulajdonságaival kápráztatta el az amúgy is rendkívül igényes társaságot, addig – mint láttuk – II. Rákóczi Ferenc szerény volt, magáról nem beszélt.

És szembetűnő különbség van életvitelükben: St. Germain alkimista tudásával és gazdagságával kápráztatott el mindenkit, míg a fejedelem Franciaországban igen szerény adományból volt kénytelen élni, miközben a többi bujdosóról is gondoskodnia kellett. Feltűnt puritánsága francia nemes társainak is!

Úgy gondolom, hogy a közel egy időben a Napkirály udvarában két ennyire egymástól elütő megjelenésű és természetű férfi nem lehetett ugyanaz az ember és egyéniség! Vagyis egy időben két egymástól különböző inkarnáció volt St. Germain és II. Rákóczi Ferenc fejedelem.

Miért beszélt mégis akkor St. Germain arról, hogy ő a Rákócziak leszármazottja? Hiszen mást sem látunk, mint hogy Hesseni Károly naplójában a valós adatokat úgy keveri, hogy abból nyilvánvalóan kiderül, hogy milyen közelről és pontosan ismeri a család tagjait, helyzetüket, történetüket, életüket. *St. Germainről tehát feltehető, hogy olyan szellemi fejlettséggel bírt akkor, hogy minden részletet pontosan ismert a Rákóczi családról, a fejedelemről, és valószínűleg mindenről, ami emberi. Ezeket az ismereteket az Akasa Krónikaként vagy az Isteni Adattárként ismert helyről vehette, mert ehhez hozzáférése volt, és szellemének feladatába tartozott ennek használata!*⁶²

De mi célja volt azzal, hogy a Hesseni Károly által megőrzött ilyen zavaros információkat terjesszen önmagáról? Mást nem tehetünk, mint hogy rejtett célt feltételezzünk e mögött a cselekedete mögött! Mi volt, lehetett ez?

Elégge egyértelműnek látszik az a feltevés, hogy a Rákóczi családra, vagy még inkább II. Rákóczi Ferenc fejedelemre próbálta terelni a figyelmet. Rákóczin és családján keresztül pedig a magyarokra!

Miért a fejedelem és családja volt az elsődleges „célpont”? Talán, mert az ő személye akkor már nemzetközileg is ismert volt. Méghozzá rokonszenvvvel figyeltek vele kapcsolatban Magyarországra, de az ő személyes sorsára is. Ezzel pedig pozitív érzéseket keltett a fejedelem személye és a hazánk iránt érdeklődőkben. Hiszen St. Germain egész életvitele és megnyilatkozásai is valóságos reklámhadjáratokkal értek fel, amelyekkel magára és az általa elmondottakra volt képes mások figyelmét irányítani! Ezt a képességét pedig részben II. Rákóczi Ferenc fejedelemre, családjára és rajtuk keresztül a magyarok számára is hasznosította.

⁶² Fontos megjegyezni, hogy az Isteni Adattárhoz nemcsak törvényes módon lehet hozzáférni, de itt most nem erről van szó!

Kutatásomban a tudomány módszereit is felhasználva mindössze eddig juthattam. A valódi célok és motivációk, azaz az igazság óvatos megközelítéséhez ez azonban még kevésnek bizonyul! *Nem értem el évtizedes kutatásom valódi célját, hogy kiderítsem, mi köze van a fejedelemnek és a magyaroknak St. Germainhez, mi volt a valódi célja annak, hogy St. Germain a Rákóczi családról így beszélt.*

Kutatásaim során is többször kerültem zsákutcába, amikor egy médium segített tovább. A végső eredményt nem tudhatjuk még, egy darabkájára azonban általa fény derült! Az alább következő információkat médiumi közvetítés által kaptam.

Az Égi Üzenet szerint St. Germain és II. Rákóczi Ferenc fejedelem inkarnációja lélekosztódás által jött létre, vagyis egy lélek két testben inkarnálódott közel egy időben. Ez nem ismeretlen jelenség, hiszen a buddhizmus is ismer ilyen megtestesüléseket! Ezekben az esetekben arról is szó van, hogy minden ilyen megtestesülésnek aztán saját, azaz egymástól különálló inkarnációs láncolata van.

*A lélekosztódásnál a szellemi vonások is megoszlanak: ami egyikőjükénél erőteljesebb rezgés, az a másikonál gyengébb, és így az egoja kap hatalmat. Ezzel magyarázható az is, hogy adott esetünkben a két ember ennyire eltérő személyiségvonásokkal rendelkezik. Ez a jelenség a szellemük – magasabb Énük – beleegyezésével történt, mivel mindkét jellem igen figyelemre-méltó személyiséget hozott létre, amivel szellemük – magasabb Énük – céljait pontosan képesek voltak teljesíteni! Egyikük a társaság számára érdekes és feltűnő viselkedésével, másikuk éppen ellenkezőleg, a szerénységével. A személyiségjegyek ugyanis önmagukban még nem árulják el a szellem fejlettségi szintjét! St. Germain nagyvilági életvitelével valójában képes volt a Szellemi Világok felé fordítani az amúgy csak az evilági örömeiben tobzódó francia nemesi udvar érdeklődését, míg II. Rákóczi Ferenc fejedelem a politizálásában, a küzdelmei során tanúsított viselkedésével, majd a Napkirály udvarában való szerény megjelenésével és a vallási elmélyülésével a fizikai világban való viselkedésünk felelősségére hívhatta volna fel a figyelmet! Ezen belül: **ő maximálisan megtette népéért és hazájáért azt, amit emberként, főnemesként megtehetett, de Istenhez való hűségéről is tanúbizonyságot tett!** Megtették-e a francia és magyar főnemesek ugyanezt? Megkockáztatom a feltevést: ha így cselekedtek volna, a magyarok felkelése és a francia forradalom is másként zajlott volna le! (És még mi becsüljük alá saját hazánk történelmi nagyjait, eseményeit...!)*

Ám ez önmagában még mindig nem indokolja, hogy St. Germain miért csinált ekkora „reklámot” a Rákóczi családnak. Gondolhatnánk, hogy a magyarok szabadságharca számára, politikai okokból rokonszenvezett velünk. De ez sem elegendő ok arra, hogy ennyire ránk terelte a figyelmet! Valójában ez sem magyarázza azt, hogy miért eredezteti magát e család sarjának! *A médiumi közvetítés által kapott Égi Válasz a kérdésre az volt, hogy születésileg St. Germain nem volt a Rákóczi család tagja, hanem valamikor maga is **hun!** volt.* Ezen információ elemzése, a belőle levonható következtetések azonban már nem ennek a tanulmánynak a tárgyát képezik!

Szeretném megköszönni Atyánknak ezt a feladatot, hogy rám bízta, és mindvégig vezetett a segítőim által. És köszönöm a sok segítséget, amit kutatásom során kaptam Égi és Földi Segítőimtől, mert egyedül kevés lettem volna ezt elvégezni! Köszönöm szépen.

(2009.)

A szerelemről szellemi szempontból

A szerelem a férfi-nő kapcsolatok legfontosabbika, mert igen sok mindent magában foglal. E kérdéskör spirituálisan is lényeges, ezért megfelelő tárgyalásához szemlélődésünk horizontját a fizikai szinttől mint pl. a szexualitás, az érzelmeken át a szellemi fejlődésig tanácsos szélesíteni!

Kiindulópontul azt a tényt érdemes tudatosítanunk, hogy korunk embere az értelem területén sokkal eredményesebb, mint az érzelmek terén. Ezt úgyszólván primitív közhelyek sokasága bizonyítja. Mi mindent teremtett az emberiség a technika terén, és a családok mégis képtelenek elfogadhatóan megoldani problémáikat. Ezt bizonyítják a válási statisztikák. Erre aztán időnként kitalálnak különféle „módszereket”, mint az együttélést, a kommunát, az önként vállalt lányanyaságot, a magányt stb., az emberek mégis boldogtalanok.

Kik és miért boldogtalanok? A nők? A férfiak? A családok? A gyerekek? Igen, külön-külön és együtt is azok. Nem egy nyelvet beszélnek. S bár a gyerekek isszák meg ennek leginkább a levét, mégiscsak a férfi-nő viszonytal kell kezdenünk, mert a gyerekek felnőve többnyire ugyanazokat a hibákat követik el, mint a szüleik. Nem is tehetnek mást, hiszen csak a rossz példát látják és tanulják el otthon, de a médiából is leginkább.

A hibák egyik oka nem is az egyének hibája valójában! Igen sok szempontból vizsgálták már a férfiak és a nők közötti különbséget, a reprodukcióban betöltött biológiai szerepüktől kezdve, az agyuk működésén át a társadalomban betöltött szerepeikig. Évszázadokig tartotta magát az a nézet, hogy a nő alacsonyabb rendű lény, „asszonyállat”. Hogy ez a vélekedés miért és hogyan alakulhatott ki, ezzel most nem kívánok foglalkozni. S bár még ma is sokan így gondolják, szerencsére egyre több az olyan ember, aki ha kicsit is ad a saját értelmi képességére, ezt ma már legalábbis nem hangoztatja úton-útfélen.

Ha visszatérünk a kiindulópontunkhoz, azt látjuk, amit a feministák is már régóta hangoztatnak, vagyis hogy jellegzetesen férfi-társadalomban élünk. A megállapításukat azonban ők is férfi szempontból, politikai, társadalomtudományi, szociológiai aspektusból fogalmazzák meg. (A biológiai különbségeket szeretik alábecsülni.) A feministák tehát azt mondják, hogy a férfiaké a politikai és a gazdasági hatalom, az uralkodó értékrendszert is ők határozzák meg stb., és sajnos igazuk is van! Spirituális szempontból is fontos ugyan a világi hatalom, de nem a legfontosabb. Miért mondhatjuk szellemi szempontból is, hogy férfi-társadalomban élünk?

Azt tudjuk, hogy a férfi és a nő egymást kiegészíti, mint a fényt az árnyék, bár ez látszatra megint csak a fizikai sík. Ha azonban a legmagasabb isteni szintre próbálunk figyelni, ott is hasonló jelenséget látunk. Maga a teremtés ugyanis az isteni kiáradással kezdődik, s a teremtés első mozzanata az ellentétpárok létrejötte, és ezzel minden létezésnek is az első mozzanatait közt találhatjuk a férfi és a női princípiumok létrejöttét. Ezt mutatja a majd minden vallásban megtalálható Szentháromság, aminek egyik oldala a teremtető, atyai akarat, a másik, amit a kereszténységben Szentléleknek szokás nevezni, eredetileg a befogadó, női oldal, a harmadik pedig a fiúi – fiúin itt, ebben az esetben, mivel általánosságról van szó, nem Jézus személyét kell érteni, hanem általában a gyermeket! – oldal.

Ez tehát már a teremtés kezdetében is megnyilvánuló kettősség, ami valójában a fizikai szintre is leképeződik. Az ember teremtéséhez, azaz egy új fizikai emberi test születéséhez ugyanis éppen egy – a nemzésre képes, azaz egészséges – férfi és egy hasonlóan ép, egészséges nő szükséges. Kettőjük EGY-esüléséből jöhet létre az új élet, a gyermek. (Az EGY itt a legfelső, legelső EGY-et jelenti.) Az EGY felé törekvés egyik útja a szerelem. Hiszen akkor élünk

harmóniában, ha az ellentétek EGY-ensúlyban vannak, tehát ha a női és férfi oldalak egyesülhetnek. Az egyesülés fizikai aktusát – bár modern korunk lépten, nyomon emlékeztet rá – mégsem éljük meg eléggé kultúráltnan, mert ha úgy lenne, nem lenne rá szükség, hogy a víz-csapból is a szexre utaló képek és mondatok lepjék el mindennapi életünket!

Mit jelent e két oldal egyesülése ezután, ill. hogyan egészíti ki egymást szellemi szempontból a férfi és a nő? Úgy, hogy **a férfi igazából a fizikai és a mentális szinteken működik jobban, míg a nő az érzelmi vagy asztrális és az intuitív szinteken mozog otthonosabban.** Úgy gondolom, ez már önmagában is sok mindent megmagyaráz, de nézzük meg közelebbről is a dolgot!

Újfent kiindulópontunknál lyukadunk ki, miszerint korunk embere repül, a világűrűt ostromolja, a technika terén hihetetlen gyorsasággal találja fel a jobbnál jobb gépeket. Hol történik mindez? A fizikai és a mentális (elme) szinten! S mindeközben az egyén boldogtalan! Mert már a nők sem vállalják fel azt, amire pedig spirituálisan alkalmasabbak. Ma inkább az a valamirevaló nő, aki karriert akar! A „felvilágosult”, tanult nők nem gyereket akarnak szülni, hanem pénzt akarnak csinálni, de azt sokat! Ezt bizonyítják a KSH legutolsó adatai is! Magyarországon a fiatal nők ma már nem gyermekvállalásra vállalkoznak szívesebben, hanem több szabadidőt akarnak, és önmegvalósításra (!) törekednek, amiben a gyermekeknek nem jut hely. Hiszen a fizikai világban ma nem ez az igazi értékmérő. Bocsánat, a szexuális *teljesítményt* kihagytam. Mert már számukra sem az érzések a fontosak ott sem! A szexualitás megítélésében kétségkívül az álszenteskedés áll az egyik oldalon, a másikon viszont a nemiség állati szintre való lecsúszását találjuk. Mégpedig tömegesen, hiszen nem lenne prostitúció és szex-biznisz, ha nem így lenne!

A prostitúció pedig megint csak korunk egyik neuralgikus pontja! Túl azon, hogy a bűnözés melegágya, amit minden jóérzésű ember elvet, sőt megvet, itt megint sokkal többről van szó. A „prostitúció” ugyanis eredetileg több ősi vallásban is a papnők egyik feladata volt. Hogy állíthatok ilyen szentségtörő dolgot – kérdezhetik. Hát maga az új élet nemzése nem szentség? (Sajnos ma nem mindig!) Az emberiség fejlődésének korai időszakában a papnők feladata volt megtanítani a testi szinten vegetáló embereket a **szerelemre**. Illetve nem véletlen, hogy *nők voltak azok, akik a szerelmet a templomban tanították*, mert ők tanították meg a férfiaknak a szerelem *érzelmi oldalát*. A szerelem ugyanis az életnek az a területe, ahol **a test és a szellem mellett a léleknek is** fejlődnie kéne!

Ma a szexualitás üzlet. Túl azon, hogy lesüllyesztették testgyakorlatok jól elvégzett sorozatára, amihez különféle könnyítő, segítő eszközök és könyvek kaphatók, amik a dolog biológiai részét tárják fel igen alaposan. Ezt nem lebecsülésként állapítom meg, hiszen a sport is és a mozgás is létszükséglet, éppúgy mint a szexualitás, mégis hiányoznak belőle a valódi értékek. (A pénzt ugyanis nem tekintem valódi értéknek, csak értékmérőnek!) Ezen a szinten nem arról szól a szerelem, hogy megismerjem előbb önmagamot és az igényeimet, valamint a lehetőségeimet, majd utána a szóba jöhető partnert igyekezzek ugyanilyen alaposan megismerni, és utána jöhet még az összehangolódás **minden** területen!

Bár nyilvánvaló, hogy a szexuális forradalomra szükség volt, de ez – nem véletlenül, hanem az anyagiassággal és a materializmus elterjedésével karöltve – öncélúvá vált. Olyannyira, hogy már a „modern” nők sem vállalják saját érzelmeiket, vagy csak a negatívakat. Ne tessék csodálkozni, ha inkább abortuszra mennek, helyett, hogy gyerekeket szülő gépekké válnának! Évszázadokig megtagadták a nőktől az önrendelkezést, mert a patriarchális társadalmakban szülniük *kellett*! Kiskorúnak tekintették őket, akiktől elvették még a saját családnévüket is, és a vagyonukkal sem rendelkezhettek, mert a férjük gyámkodott fölöttük! Természetes visszahatása ennek, hogy mivel korábban az ő testük – minden nőé! – volt áru, vagy még az sem, mert értéktelen volt, eldobható, lecserélhető, most a nők maguk akarják eldön-

teni, hogy szülnek-e, ill. *mára a magzat élete helyett a saját életüket tekintik értéknek!* Azt mondják, hogy az emancipálódott nők verték szét a családokat, de ezzel szemben tessék csak arra a ma is sokat emlegetett szólásra gondolni, mi szerint a pénz számolva, az asszony verve jó. Ki ver évszázadok, ezredek óta kit?! S ha ma azt halljuk, hogy már a nők verik a férfiakat, hát nem csoda! A férfiak is magukba tekinthetnének némi önkritikával, s többre mennénk, ha nem csak a feminizmust hibáztatnánk ezért! Az agresszív viselkedés ugyanis még mindig nem annyira nőies, mint inkább férfias viselkedés!

A prostitúció kérdését törvényekkel próbálják megoldani, pedig itt jóval többről van szó. Amíg a férfi és a nő nem lesz egyenrangú, a maga másságával egyformán értékeket képviselő a társadalomban, amíg a férfiak és a nők nem fogadják el egymást feltétel nélkül olyannak, amilyenek, és nem törekszenek egymás jobb megértésére és megismerésére, amíg az anyag – a pénz – a legfőbb érték, addig mindig lesznek férfiak, akik keresni fogják fizikai szükségleteik érzelmek nélküli kielégítését, és lesznek nők, akik ezt ki fogják elégíteni. *Együtt kell megtanulnunk a szerelem magasabb szintű művelését, de ez nem csak testről, és egyáltalán nem pénzről, hatalomról, üzletről – az adok-kapok önzően, taktikusan kiméricskélrt értelmében – szól, hanem egymás kölcsönös megbecsüléséről, szeretetéről, és arról, hogy a dolgok nem rólam, hanem **rólunk** szólnak.* Úgy szólnak rólunk, hogy közben önmagunkat is jobban megismerjük, fejlesztjük saját lényegi tulajdonságainkat, de ez sosem a másik kárára történik, mert az ránk is visszaüt!

Ebben a nők éppen az anyaság jobb megértésével járhatnak elől. A férfi elv ugyanis mindig személyes, individuális kultúrát épít, és intellektuális belátásával nem igazán képes elfogadni a másikat. A másikon a másik kultúrát és embert, embercsoportokat értem elsősorban, de mindenfajta ép, egészséges – nem parttalan – **toleranciát. Az anya testesíti meg azt a mintát, ami ezt megvalósítja.** Hiszen az anyáknak több egymástól jelentősen különböző gyermekük lehet, akiket az anya egyformán elfogad és szeret, bár nevelgeti, terelgeti is őket! Mindenkor a nők, anyák voltak azok, akik a bosszú után lihegő és azt végrehajtó emberi kultúráinkban a legtöbbet szenvedtek. Bár „Keresd a nőt!”, mondja a régi mondás, és a nézeteltérések háttérben valóban sokszor a kicsinyes, intrikus nőket lehet megtalálni! Mégis az ő dolguk, felelősségük volt, hogy amíg férjeik, fiaik harcolnak, tovább vigyék a civil életet. A férfiak meghaltak, a nők szenvedtek. Tényleg ez kell nekünk?

Jó lenne tudatosítanunk, hogy a férfiak a fizikai és a mentális ügyek terén, a nők az érzelem és intuíció területén jobbak, de **ezek itt a fizikai életünk során mind egyenrangúak, egyformán fontosak!** Mindannyian azért születünk többször nőknek is és férfiaknak is, hogy minden területen fejlődhessünk. **A szerelem művészete pedig azt jelenti, hogy mindegyik területen a lehető legjobban igyekszünk partnerünkkel együttműködni, segítjük egymást, hogy a lehető legtöbbet hozzuk ki magunkból és egymásból, ill. hogy lehetőség szerint még tovább tudatosodjunk, fejlődjünk együtt mindenben.** Éppen elég negatív karmát halmozunk fel magunknak azzal, ha tudatlanságból vagy figyelmetlenségből, de akár önhibánkon kívül is – merő jóindulatból – ártunk másoknak. Ezekért is meg kell fizetnünk, tehát érdemes meggondolnunk, hogy megéri-e még további karmát felhalmozni merő önzésből!

Még egy félreértés származott sajnos a fallikus szimbólumok használatából. Az ugyanis közismert, hogy termékenységi szimbólumként meztelen női szobrocskákat ismerünk szinte minden korból éppúgy, mint férfiúi büszkeségüket mutogató szobrokat. Ám a Willendorfi Vénuszt – bocsánat – körberöhögik, mivel a mai női szépségideálnak nem felel meg, míg a fáraó nemi szervét tisztelni illik, mert az hatalmi szimbólum. Itt sokkal mélyebb dolgokról van szó! Mivel duális világunkban különvált **a férfi mint aktív, ható fél, és a nő mint befogadó, passzív fél, s e kettő teszi ki az egészet, ezért e kettő egyformán értékes és fontos!** Ezt mi sem bizonyítja jobban, mint Rudolf Steiner azon megfigyelése, hogy míg fizikai

testünk pl. nő, addig étertestünk már férfi jellegű, és fordítva. Tehát már a fizikainál eggyel finomabb testünk ellenkező nemű, csak így vagyunk épek, teljesek, egészségek! Steiner a Rózsakeresztes szellemtudomány c. könyvének második előadásában arra hívta fel a figyelmet, hogy míg az állatok esetében az étertest jelentősen eltér a fizikai test formájától, addig az embernél annyi a különbség, hogy a jobb és bal oldal felcserélődik, és deréktól lefelé mutatkozik különbség. Majd ezt mondja: „A fizikai és az étertest közötti legnagyobb különbség az, hogy a férfi éterteste női és a nőé férfi.” (31. l.) Ezt az előadását 1909-ben Budapesten tartotta. Ebben az időben a prűdéria még nem engedte meg, hogy egyértelműen kimondja, hogy a nemi szervek különböznek a fizikai és az étertesten. Igen meglepő kijelentés, vajon miért van ez a különbség? Mielőtt megválaszolnám, nézzük meg szellemi szempontból a különbséget!

A férfi nemi szerve a szellem kiáradó, teremtő elvét szimbolizálja, és elsősorban ezért fontos, nem pedig azért, amit vele a fizikai szinten művelnek, mert az a szellemi teremtéshez képest is másodlagos! Itt a fizikai világban is az élet teremtése a legfőbb szerepe, nem pedig az öncélú örömszerzés! Amikor a fáraó férfiasságát bemutatják az ábrázolásokon, akkor, mivel a fáraó Isten fia, éppen a teremtő ereje a fontos, ami egyben isteni, szellemi teremtőerő, nem pedig annak profán vonatkozása! A nőnek a teremtő/nemi szervei nem ilyen jól láthatóak, ezért csak másodlagos nemi jellege hangsúlyozható a művészi ábrázolásokon. Ez ma már a férfivágyak felkeltésének eszköze, de a **nők bájai** sem elsősorban ezt szolgálják, hanem **a termékenységükkel az élet továbbadását biztosítják!** Sajnálatos tehát, hogy az ilyen ábrázolások csupán a férfiak amúgy sem csekély „férfi-soviniszta” öntudatát dagasztják tovább, ahelyett, hogy felelősség érzetüket növelné a család iránt! Merthogy a férfi dolga valóban a családjáról való gondoskodás oly módon, hogy megszerzi a család megélhetéséhez szükséges dolgokat, míg a nőé a család összetartása, amit a tűz, mint az ősi elemek egyike szimbolizál. Tehát nem a fakanál, ami mellé néhány éretlen férfi lélek rendelné nejét, hanem a tűz, a fény, a melegség, az érzelmek őrzője és a *megvilágosodás jelképe*. (Nem véletlenül áll a Biblia elején, hogy mire teremtette Isten a férfit és a nőt!)

Miért olyan fontos az ember életében a szerelem és a család szellemi szempontból? Hogy ezt megérthessük, egy pillantást kell vetnünk a fizikai testbe történő leszállásra. A teremtéskor minden lény egy isteni szikrában, a monádban kap létezését. Ez egyre alább ereszkedve magára ölti az alsóbb szintek anyagát, és azokban is testet ölt. Így épülnek fel az atmikus, a buddhikus, a mentális, az asztrális és a fizikai testeink. Míg a monád „leér” a fizikai szintre, azaz mindezeket a testeket is magára ölti, az hosszú folyamat, mert mindegyik szintet meg kell ismernie *egy bizonyos* fokig. A fizikai szintre történő leszállás az ásványi létben történik, amit a növényi lét követ az asztrális szinten – ezért vannak érzései a növényeknek. Az állati lét az alsó-mentális szinten – ezért vannak értelmi megnyilvánulásai az állatoknak –, és az emberré válás a felső-mentális szinten következik be az Istenhez „visszafelé tartó” úton. Mind az ásványok, a növények és az állatok is rendszerint tömegesen, csoportokban, csapatokban fordulnak elő a természetben. Ez a szellemi létükből következik, vagyis az állattal bezárólag a lények szellemileg csoportlélekként léteznek. A fizikai létük tapasztalataival az egyes egyedek az egész csoportlélek tudását gyarapítják. Amikor a lélek eléri azt a fejlettségi fokot, hogy egyéniesülhet, akkor válik emberré, individuummá, ha úgy tetszik, elidegenül a többi társától, individualizálódik. S mint ember megint megteszi a maga egyéni útját lefelé az anyagba, mert minél jobban meg kell azt ismernie. Majd amikor kimerítette a róla megszerezhető tudás tárházát, elindul – reinkarnációk sorozatain át – a szellemi világokkal való egyesüléshez. (Ha valaki olvasta pl. Szepes Mária Vörös oroszlán című regényét, képet kaphat az egyes ember anyagba süllyedésének és az abból való kiemelkedésének az életek sorozatain való történéseiről.)

Miért volt szükség erre a kitérőre? Mert azt kell ebből látnunk, hogy az ember, az elidegenült individuum nem egyedül kezdi meg vándorútját itt az emberi világban, azaz eredendően egy kisebb csoporthoz tartozik már emberré válása előtt, s még valószínűbb, hogy a teljes egyéniesülés előtt már a teremtéskor egy párként létezik egy másik lényvel! Ez az alapja mindazoknak az elképzeléseknek, amelyek már az ókori idealista gondolkodónál pl. Platónnál is felmerültek, miszerint az emberi lélek eredetileg hermafrodita volt, és kettészakadt egy nőre és egy férfira. Ez az alapja a duál-lelkek teóriájának is, s ezért mondják sokszor, hogy keressük a testvér-lelkünket, a másik felünket. Valójában csak egy lélek keletkezik minden esetben a teremtés során, azaz egy monád! Azonban monádok csoportjai keletkeznek egy-egy lényegi, isteni tulajdonság köré csoportosítva, s a végső egyéniesülés előtt a két lélek együtt indul el tanulását, feladatait beteljesíteni. Ez lehet az oka annak a különleges ténynek is, amit a pszichológusok, sőt a reinkarnációs hipnózissal foglalkozó pszichológusok is tapasztalnak, hogy több életen át is előfordulnak szerelmi háromszögek, féltékenységek, mert keressük „lelkünk másik felét”.

A testek két különböző neműre való szakadásának döbbenetesen izgalmas leírását adta Shirley MacLaine Camino című könyvében. A híres sztár Spanyolország északi részén megtett zárandokútja során különleges élményeket élt át egykori tanítója, szellemi vezetője segítségével, aki meditációiban visszavitte őt Lemúriába és Atlantiszra is korábbi életeibe. Ezekből a képekből az derült ki, hogy míg Lemúriában az emberek kétneműek voltak, Atlantiszon kísérletezték ki az emberek férfi és női testekre történő szétszakítását, és ott is hajtották végre Földünkön. Shirley tanítója szerint a teremtéskor ugyan kétneműekként lettünk megteremtve, de párokban. Tehát a párok mindkét tagja androgün volt, és ők lennének a lélektestvérek. Atlantiszban szellemi erők közreműködésével a testvér-lelkek szakadtak szét duál-lelkekké. Az történt ugyanis, hogy Lemúriában a kétnemű emberek lélek szinten megkeresték azokat a lelkeket, akik leszületni kívántak, majd megtermékenyítették önmagukat, és megszülettek a leszületésre váró lélek számára szükséges fizikai testet. Atlantiszra az akkori androgün, önmaga által megtermékenyített Shirley várandósan érkezett Lemúriából, majd a szülést vezető vének tanácsa szellemi energiáinak segítségével nem egy androgün, kétnemű kisbabát szült meg, hanem Shirley teste megkettőződött: egy felnőtt férfi és egy felnőtt női testre vált szét. Ő maga férfi testben találta magát, míg lélektestvére kapta meg a női testet. Nem ők voltak az első férfi-nő páros, de az első duál-lelkek így váltak szét. A kétneműség arra adott lehetőséget, hogy megtanuljuk a spontaneitást, hogy önként átadjuk magunkat a másiknak, az önzésünket legyőzve a szabad akarat gyakorlása közben szolgáljuk a másikat: a férfi a nőt, és a nő a férfit. **Ezzel megtanulhattuk volna egyben az Isten szolgálatát.** Sajnos Atlantiszon a fizikai világ annyira elvakította az emberpárokat, hogy ennek egyik következménye az lett, hogy annyira én-központúak lettünk, hogy elszakadtunk spirituális gyökereinktől, s még Atlantisz pusztulását is sikerült előidézniük önzésük folytán. Shirley leírása olyan drámai erővel jeleníti meg a történeteket, hogy véleményem szerint bátran elfogadhatjuk igaznak még akkor is, ha nem minden pontosan így történt!

És ezen a ponton érthetjük meg Rudolf Steiner megfigyelését a fizikai és az étertestek eltérő nemi jegyeiről! Mert ha kétneműek voltunk, akkor valójában az étertestünk őrzi másik nemünk jegyeit, így tesz minket teljessé! Így válhatunk képessé arra is, hogy könnyebben azonosuljunk lelkünk másik felével.

A szerelem – mint az egyik legerősebb emberi érzés – miért lesz emberi létünk során az egyik legmeghatározóbb, legfontosabb érzésünk? Azért, mert az **isteni EGY-hez való visszatérésünk során már a felső-mentális szinten újra megtapasztaljuk azt, hogy valójában nem vagyunk egyedül. A felső-mentális szint az, ahol az emberré válás, az individualizáció megtörténik, s ez az a szint is, ahol az isteni egység első mozzanatát átéljük.** Az ásványi, növényi és állati csoportlélek ugyanis csak egy kicsi csoportba való tartozást jelent, a

felső-mentális szinten azonban átélhetjük az isteni egységet. Igaz ugyan, hogy itt még csak egy, esetleg két-három emberrel. Ők lehetnek szerelmeink, testvéreink vagy szüleink, a lélektársaink, de ez mindenképp az isteni egység átélését segíti elő, ez tehát a végzetes szerelmek alapja de egyben értelme is! Ahogy azonban feljebb emelkedünk a szellemi szinteken, egyre több emberrel élhetjük át a szellemi egység érzését, míg a legmagasabb szintre érve elérkezünk a minden és mindenki EGY, azaz az Abszolút Egység állapotához. **S ez a minden ember testvér gondolatának és tényének alapja.**

Térjünk azonban vissza a szerelem és a család témájához! Mint ahogy azt már említettem, a férfi a fizikai és a mentális, a nő az asztrális és intuíció szintjein jobb, ill. tevékenyebb. Ez egyben azt is jelenti, hogy ha minden oldalú fejlődést akarunk elérni, mind férfi, mind pedig női testben is többször meg kell születnünk, hogy minden testünket megfelelően fejlesszük. Ha azonban már megszülettünk nőnek vagy férfinak, a fajfenntartás ösztöne is „rákényszerít” minket arra, hogy életünket összekössük egy másik nemű emberrel. Ez pedig lehetőséget ad arra, hogy ne csak a fizikai testünk által meghatározott adottságainkat fejlesszük, hanem megtanuljuk ellenkező nemű párunk tulajdonságait is becsülni. Legalábbis ez lenne **a szerelem egyik spirituális jelentősége!** *Azaz a férfi tisztelje a nőben az érzelmeket és az intuíciót – nem véletlen, hogy a múzsák rendszerint nőneműek! –, a nő pedig tisztelje a férfiban a fizikai erőt és az értelmet, feltéve, ha mindezen tulajdonságok pozitívak, és jóra használják fel őket!* Ezzel ugyanis mindkét fél a benne kevésbé fejletten meglévő oldalakat is fejlesztheti. Ha azonban valamelyik nem rovására a másik tulajdonságai túlsúlyba kerülnek, ettől mindkét nem tulajdonságai torzulni fognak!

Ezen túlmenően a szerelem és a család az a területe az életnek, ahol a legtöbbet tanulhatunk magunkról és a világról, mivel a maga sokféle boldog és boldogtalan állapotaival olyan lehetőségeket kínál emberi fejlődésünk szempontjából, amely által sok karmikus adósságot csinálunk és egyenlítettünk ki. A partnerek az egyesülésre való törekvésük során megtanulhatják az első lépéseket az istenhez való visszatérés ösvényén. Ez pedig az az ösvény, amely egyben a szellemi öntudatra ébredéshez is elvezet. A fizikai élet tapasztalatai nagyon fontosak, mert belőle megtanulhatjuk, hogy *élet* vagyunk és *forma* is. A nő a magzat kihordójaként a formaépítő. Mint a művészek múzsája, ő az élet. Az otthon megalkotójaként a formát fejleszti, de az otthon szellemeként ő az élet.

A fizikai testben is pontosan érezzük a mindennel való egységünket, az összetartozást, ezért törekszünk itt is az egyesülésre, ami testi készletként **is** jelentkezik! Valójában **itt az egyik formában megnyilvánuló élet törekszik a másik formában megnyilvánuló élettel való kölcsönhatásra, összeszövődésre, amelynek során az élet magja, vagy csírája, vagy szikrája átvivődik az egyik formából a másikba.** Ez történik a **petesejt megtermékenyülése során, de ez a teremtés oka is minden szinten! Minél magasabb a szint, annál nagyobb az extázis az egység megvalósításában.**

Ez a másik oka a templomi „prostitúciónak”, vagyis hogy a papnők megtanították a férfiakat arra, hogy örömet szerezzenek a nőknek. Amikor ugyanis nem csupán a saját kielégülését keresi a férfi, hanem a nőnek is örömet szerez, akkor neki is jobb az együttlét, s nem csupán fizikailag, hanem minden szinten! (Amelyik férfi ezt már megtapasztalta, az pontosan tudja, miről van szó!) Ám ha emellett hiányzik a felek lelki és szellemi egyesülése, a kapcsolat hiányos lesz, a felek pedig boldogtalanok. A testi kielégülés a lelki és szellemi kielégülés nélkül hiányérzetet fog okozni, onnan pedig egyenes az út az elhidegülés és a válás felé. Ma már létezik a házassági szerződés, de sajnos még az sem biztosítja a házasság nem fizikai oldalainak kielégítő megoldását! Ezt csak lelki, szellemi „ráfordítás” oldhatja meg!

Az eredendő egység az alapja minden szeretetnek nevezett érzésnek, ami finomabb tulajdonságokat is képes felébreszteni, mint pl. belátás, önfeláldozás stb. Ami azonban **a férfi**

és a nő egyesülése mögött van, az a bennük lévő és a rajtuk kívül lévő isten – mert ő mindenben és mindenkinben benne van – közötti viszony, ami az ÉN és a nem-ÉN viszonya, s ami minden formában és a természet minden világában megnyilvánul. A **teremtő erő tüze, ami akkor ébred fel, amikor két ember szerelmes lesz egymásba,** arra használható fel, hogy ezt az erőt minden szinten felébressze. De ez nem azonos a testi vágygal, amivel ma sajnos oly gyakran összetévesztjük! Ez a szellemi erő a legegységesebb energia, ami a fizikai szinten a kundalíniben szunnyad a végbélnyílás és a nemi szervek között, a gerincoszlop alján. És azért szunyókál, mert az ember fizikai teste sok esetben még nem készült fel arra, hogy minden gond nélkül beeressze magába. Vagyis a **kundalíni energia felébredése a szellemi erőknek** olyan erejét jelenti, ami a durvább rezgéssel bíró anyagot elégeti, károsíthatja. Bár most a Föld és az emberiség rezgésszintjének emelkedési korszakát éljük, ez nem jelenti azt, hogy a magasabb rezgést mindenki önműködően megkapja! Ezért mindenkinek magának is tennie kéne. A rezgésszint emelkedése mindenkit érint, mindenki, aki él, emelkedik. És sokan azért jönnek még le fizikai testbe, hogy ők is itt lehessenek e sorsdöntő napokban. Ettől azonban a kundalíni erő nem ébred fel mindenkinek a fizikai testében. Ezt az erőt ugyanis arra lehet használni, hogy a magasabb szellemi erők – pl. tisztánlátás – ébredjenek fel az emberben, és erre még nincs minden ember teljesen felkészülve.

A nemi aktust kísérő **gyönyör érzése azért van, mert a teremtő erőt ekkor koncentráltan, de a legegyszerűbb formában élhetjük meg a fizikai szinten.** Ahogy a szellemiség fejlődik az emberben, úgy növekszik feszültségének ereje. A promiszkuitás a „vadembernél” még nem okoz gondot, mert csak a fizikai szinten éli ki amúgy sem magas szellemi feszültségű teremtő erejét. A „civilizáltabb” ember nemi kicsapongása viszont károsíthatja a már finomodó lelki és szellemi testeit, s ez visszahat fizikai testére is, mivel feszültségével kontárkodik, az összevissza csapkod és kisül benne, mint egy villám. Sajnos ez aztán ugyanúgy károkat okoz, mint egy derült égből lecsapó, pusztító, maga körül mindent felégető villám. A **szexuális élet okozta károk elkerülésének módja a mértékletesség és a szeretet** megvalósítása. Az ősi társadalmakban azért vezették be a házassági szabályokat, mert ezek képesek voltak szabályozni ezt az energiát. S hogy a **házasság és a vele járó gyermeknemzés mekkora felelősség, szentség,** azt a ma egyes „primitív” népeknél is megtalálható pubertáskori beavatások bizonyítják. Ha összehasonlítjuk a civilizált világot ezzel a „primitív szokással”, akkor meg kell állapítanunk, hogy a primitívnek titulált népek mennyivel bölcsőbbek gyermekeik házasságra való felkészítésében!

Nem győzőm hangsúlyozni, hogy ez a teremtő élet mind tevékenységében, mind működésében elsődlegesen szellemi! Ezért van az, hogy maga a gyermek fogantatása is szellemi okokra vezethető vissza. Hiszen nem minden szülő örülhet a gyermekáldásnak. S vannak olyan szülők, akiknek pedig bőven kijut belőle, pedig nem kérik. Miért? Az első csoportban olyanok vannak, akik korábbi életükben megtagadták gyermeküket valamilyen módon. A második csoportban pedig azok vannak, akik most nem akarnak megtanulni lemondani, felelősséget vállalni másokért. **S ehhez jön még, hogy mind a születésnek, mind a halálnak megvan a maga mágiája, szertartása, aminek a szellemi minőségét meg kell ismerni, és igazi értékét kell megadni!** Sajnos ma ezek meglehetősen formálissá váltak, mivel a régi szokások kiüresedtek, új tartalmú szertartásokat pedig még nem hoztak létre!

A teremtő impulzus szellemi eredetű, kifelé hatol saját isteni létének világából az emberi pszichén át a testhez és az érzéki tapasztalatok területére. Ezeken keresztül tanulhatjuk meg, hogy hogyan használhatjuk energiáinkat, erőinket érzelmi és fizikai teremtő céllal. Ez egyben híd is, amelyen áthalad az emberi psziché, megerősödik, és az akarat és elme megtanulja, hogy férfi és nő társai legyenek egymásnak az élet teljességében.

A szerelemmel és a házassággal kapcsolatban a legkülönbébb nézetek uralkodnak, amik mindig a különféle felelősségérzetben és szokásokban gyökereznek. A házasságkötések mindig a szereteten alapulnak, de a szeretetet az ember tudata irányítja és korlátozza is.

A szeretetnek és a szerelemnek négy fajtáját különböztethetjük meg. Az **első** fajtának a *fő szempontját az érzékelés szabályozza*, az érzéki örömek játsszák benne a legnagyobb szerepet. Ez lehet fizikai vágy, érzélgősség, ami keveredik lojalitással, családszeretettel. Ez a fajta vonzalom erősen kötődik a formához, ezért sokszor ez az alkotó művészek élménye is. Valódi és őszinte rajongás ez, szent szerelem nagy magasságokban és mélységekben, de csapongó és rövid életű, mivel a legmulandóbb emberi tulajdonságokra épít. Ezért ez a fajta szerelem hamar elolvadhat vagy megváltozhat, mert a forma szépségének legcsekélyebb halványulása kiválthatja a csalódás érzését. Ebben az esetben megtanulandó lecke, hogy a formán túl is vannak szépségek, amelyeket értékelhetünk, és nem okozhatunk fájdalmat csapodárságunkkal.

Az újraszületések során az érzékelés kiemelt szerepét felváltja a **második** fajta megközelítés, a konkrét elme, az *objektív gondolkodás*. Ebben a szakaszban a személyes érzelmek keverednek az objektív eszmékkel. A szerelem érzését erősen befolyásolja a pénz, a tekintély, a családi vagyonok összekapcsolásának vágya. A számító gondolkodás nagyobb stabilitást nyújthat a házasságnak. Veszélybe kerülhetnek azonban az érzések, érzelmek, mert alárendelődhetnek az anyagi javak szempontjainak. Még ha különböző temperamentumú is a két fél, bizonyos kielégítetlenségi érzés is torzíthatja a viszonyt. Itt a megértés, a türelem a kifejelesztendő tulajdonság.

A **harmadik** esetben a magasabb *mentális képességek és az intuíció* erősödésével a szerelem már magasabb szinteken alapul, és ezért lényegesen tartósabb. Ugyanis a szeretett lény igazi természetének felismerésévé és örömévé válik. Az ilyen szerelem már nem tud ártani, és több életen keresztül is egymáshoz vonzza a párokat.

A **negyedik** típus az isteni szeretet, ami az egész világ szeretetét jelenti. Akik erre képesek, azok a szentek és a szellemi vezetők.

Természetesen a szeretetnek és a szerelemnek ezek a típusai nincsenek mindig ilyen tiszta formában, hanem keverednek, ráadásul az egyéni tulajdonságok, képességek, elkötelezettségek és korábbi inkarnációs tapasztalatok tarkítják, bonyolítják mindenkor a helyzetet.

Rómeó és Júlia a világ legbátrabb emberei voltak, amikor a gyűlölködés helyett a szeretetet választották még életük árán is. A mai modern kor emberének ugyanezzel a bátorsággal kell felvérteznie magát. Mert míg a korábbi korok kijelölték a férfi-nő kapcsolat határait, kereteit, formáit, addig ma ezt a nyugati civilizációkban, az individuumok korában minden párnak magának kell kidolgoznia. Ez pedig roppant bátorságot igényel, mivel ebben a viszonyban mérettetünk meg a leginkább. Itt áruljuk el magunkról a legtöbbet, itt derülnek ki legkegyetlenebbül a gyengeségeink, de az erősségeink is. Ebben a nehéz és felelősségteljes helyzetben, kapcsolatban az igazi segítséget csak egymástól remélhetjük, ezért becsüljük meg egymást, s a vakító szerelem elmúltával köszönjük meg egymásnak a mindennapok apró-cseprő konfliktusait, ahol megtanulhatjuk a legfontosabb karmikus leckéinket is!